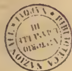
LATINI
LATINII,
VITERBIENSIS.
BIBLIOTHECA
PROFANA.

AVCTORES PROFANI EXPVRGATI

in ſecundo Tomo.

LATINI LATINII VITERBIENSIS

Obseruationes, & Correctiones in Epistolas Q. Aurelij Symmachi.

Editio Lugduni Batauorum 1653. *apud Gerhard*.

LIB. 1. Epist.9. Quod Palladio *factum* volo, ne lateane honesta prolatu) faustum.F.

Epist.13. Futurum reor non vt me, *qui resfidt collationem alterim venientis*) pro resfidi collatione alterni.F.

Epist.18. Malui enim tibi muneris *celeritate*, *quàm alieni operis examine*) celeritatem, quam alieni operis examen ..F.

Epist.19. Emendatio animi, & sanctitas honoribus *æquiparauit*) Pariauit dixit Tertullianus, quem forsitan imitatus est hic Auctor.

Epist.21. Cui *factum* semper volo meritam polliceri fortunam) fautum, vel faustum.F.

Ergo quando res ita tulit, vt *sollicita* mutarentur) solita. F.

Epist.25. Quod si iactantiæ *fugax* garrulum iudicem pertimescis) fugitans. F.

Epist.27. Aiunt cochleas cum sitiunt *aëris*, atque illis de cœlo) roris. F.

Epist. 28. Adeo mihi veteris in te amoris nulla *discessio* est) decessio. F.

Epist.29. Diú in Campaniæ secessibus *otiatus* occasio non patuit) otiato. F.

Epist.35. Illud te potius oratum volo, vt in nostra *diligentia* perseueres) diligentia, idest, amore.

Epist.41. Sed mihi opinionum talium, quę sinè auctoritate *producunt*) prodeunt F.

Epist.45. Ad hoc sacri pontificalis administratio curã de me, & officium *statim mentis*) instantis metus. F.

Epist.52. *Quid tu? libenter* Attilio factum putas) Quid? tu libente. F.

At qui sub *vna* æstiuo sole de nemore, & fonte frigescit) vmbra, vna.

Epist.58. Fando acceperas rebellione barbarica *quot auri*, *quot argenti*) quantum auri, quantum argenti. F.

Misera, & acerba condirio, nisi iustitiam, tempore clementis) in. F.

Epist.60. Gelasius, cui *factum* volo imperialis domus curam recepit) faustum. F.

Epist.67. Si *hac* hæret animus, hortor examines) hic. F.

Epist.69. Quia *nihil* negotij est rebus cognitis immorari) nihili. F.

Epist.70. Hoc exemplum *me expedit*) in me competit: Alias.

Epist.78. Frequenter expertus *dilectum* religiosi animi) Idest, dilectionem ἀγάπη Cypriano bis placuit, cum locum Pauli 2. Thess. cap.2. dixit dilectom veritatis pro eo, quod est ἀγάπην τῆς ἀληθείας; ita epist.3. lib.1. & de lapsis. Pacianus quoque lib. de pœnit. eundem Apostoli locum afferr ijsdem verbis. L.

Epist.81. Intellexi enim iucundiores fore litteras, si *has* tibi) eas. F.

Sed insinuationem quoque actuum meorum fideliter *exhibebit*) exhiberet. F.

Epist.95. *Ita* tibi persuadeat, & est eadem imporens) illa. F. vt.F.

Epist. 97. Ago igitur, oblatione consulari gratias vberes) pro F.

Lib. 2. Epist. 2. Mihi ergo, Lucilli prædicatione sermo parcior) in. F.

Ars, & eruditio te ipsum iudicem, veretur) non. F.

Epist.4. Inditium legationis Africanæ consilium *torpuisse*) tepuisse. F.

Epist.7. Fac *vt* his remedijs conualescamus) tamen. F.

Epist.9. Agnoscit enim *despecta mentis* virum, & domi cognitum) Despecta mens, non fraudulenta, non ficta, aut tecta; sed simplex, & aperta, nullo inuolucro, aut velo tanquam sepe circumdata. L.

Epist.17. *Om*.... labor hic tuus lætior est) Omninò. L.

Epist. 19. Vbi primum animum paternum viso pignoris *faueris*) paueris. F.

Epist.23. Doleat enim *sub* quibusdam æmulis ciuibus) scilicet. L.

Epist. 24. Et breui *tunc* in Asiam secundis auspicijs ordietur) itum, vel iter. L.

Epist.30. Symmachus Flauiano) Corrupta epistola, quia obscura. L.

Parui agelluli retentione *recessit*) decessit. F.

Cum illi tota muliercula *præmitteretur* hæreditas) permitteretur. L.

Quidquid omnium dominus *placata* auctoritate censuerit) placita. F.

Epist.32 Ego ab omnibus negotijs feriatus, triste ocium *tero*) gero. Aliàs.

Epist.33. Fama est *quendam Pelium*, & quosdam alios) quod Apelium. L.

Epist.34. *Tu inde vnus* iter promoues, nosq; & patriam) Tamen deuium. L.

Qui sanctum *penetral* animi tui nesciunt) penetrale. L.

Mihi vno genere *satisfacias*) satisfacies. L.

Epist.35. Ego quoque in scribendo formam vetustatis amplector.) Hinc discimus Veteribus simplicem in scribendis epistolis formam ita fuisse seruatam, vt si quid vltra nuda nomina adiectum esset, id sordidum existimaretur. Vide infra lib.3. epist.44 L.

Epist.36. An tibi *vrbanarum* tanta vitatio est) vrbanorum. F.

Epist. 46. Vt auctoramento lectus *longos vsus* instituat) longo se vsu. F.

Epist. 47. Simulque *tuc* captas è mari copias exhiberet) tunc. F.

Epist.52. Nos legum inane nomen *vocamus*) inuocamus. F.

Epist. 55. *Alieno* enim periculo inefficax, & copiæ nocitura tenratur) Ratio. ∽;

Epist.57. *Quoram non debet* ob eam cautionem futuram) Quod omninò decet. F.

Epist. 68. Ita si desit causa longioris adloquij..... paginæ stringo compendio) saltem. F.

Epist.75. Spontanea voluntas populi redegit in *copia* conditorum) copiam. F.

Epist. 81. Vt huic in fructu sit cultus bonorum prauis dolori, quod *similiter* diliguntur) dissimiliter.

Epist.84. Vt illi *soli* necessitudines præferantur) solæ. F.

Epist 90. Sola potest me magnificentia tua *contractu gratia* liberare) contractus genere. F.

Lib. 3. Epist. 10. Quamquam *religione* despiam, qui tibi vberes) religiosè. F.

Videro *quid* sit futurus euentus sententiæ tuæ) qui. F.

Epist.12. Vt à me vicem sermonis *excludas* magnum silentij) excudas. F.

Quin ergo eluctatus longi ocij cariem cœlum nostrum seuis *assa* temporis Spoletium dato bonæ vrbi) Quin igitur eluctatus longi ocij cariem in cœlum nostrum redis femisse temporis Spoletio iam dato, bonæ vrbi. Lat. Locus erat mancus, & corruptus, sed ex vetustioribus codicibus restitutus.

Epist.18. Vt *vigilem* operam publicis negotiis impendo) iugem. F.

Hoc si *ferri* posset, tacerem) ferri. F.

Et certè interfuit sollicitudinis tuæ *exercere* aliquid) exerete. F.

Epist.20. Cum *perpetere* curam dandæ, & reddendæ salutis) perpetuam. F.

Epist. 29. Verum ista pars *gaudenda* mihi potius, quàm producenda) claudenda. L.

Epist.39. Cum fiducia *exterum ita* præstare debuerit) ex te munita. ∽:

Erit tamen copia melior, *quam* intelligat) qua. F.

Epist. 41. Quæ pro filio *Hebebani* viri clarissimi iusseras) Bebiani. L.

Epist.45. Nam & Principibus *maximis* gratias, vt absolutus egisti) maximas. F.

Epist.54. *Qui tuus* à litteris abstinere.) Et tuus.

Epist.55. Et ad salutem publicam genitus Imperator præuenit *in debitus*) inuectis. F.

Epist.57. Suppetit quin iocum multum familiaritatis publico actui frequentee interferas) Suppetit locum multum familiaritatis publico actu frequenter interfero L.

Epist.59. Quorum obliuionem dies longior non posset *abducere*) adducere. F.

Epist.61. Haud veritus, ne fastidium *tuum* crearet sermo geminatus) tibi. F.

Epist.62. *Si* gratiam relatus sermo soluisset) Ni. F.

Epist.74. *Tamen* hoc te mei honore progressum) Tantum. F.

Epist.81. *Succenseram* silentio tuo) Succenderam. F.

Tu verò sub hac *perione dum voles* retice) conditione. L.

Epist.86. Teque oro, nè quid in tales amicos *facino* liceat) fascinum. F.

Epist.87. Si Domini mei Præfecti Vrbis super hoc literas promptas *stipulator*) astipulator F.

Lib.4. Epist.5. Reddideras inclinatum pristinum statum) in. L.

Epist.8. Testimonio sunt *rescripto priuilegio*

solis

solis patere consulibus) rescripta priuilegia. L.

Epist.17. Medicinam tamen mihi efficacissimam tui sermones *quæserunt*) afferent. ∽:

Epist.18. Hæres verba. Solet rusticus vino anhelus.. ganeon autem sequitur grauedo suos. Amici camœnarum.) Hæres verbis. Olet rusticus vino anhelitus, ganeones sequitur grauedo. Vos amici camœnarum. L.

Epist.19. Alioquin integrata per indulgentiam bona *vel actione*) exactione. F.

Epist.21. Non accusabis absentis, vt spero, desidiam, si consideres & in *emittendis*) mittendis. L.

Epist.22. Quo exemplo licet omnis adfectio modo non *munere*) numero F.

Epist.23. Ne litteras primus *emitterem*)mitterem. F.

Epist.27. Nec inuideris, si vnius epistolæ *creditum* quæstum) credito. F.

Epist.33. Habet enim plurimum sui ponderis fides, & *alligata* voluntario sacro) allegata. Ita epist.34.

Epist.34. Ita ne de me bados facis, vt quæ apud te incuriosiùs loquor in stili *caudice, aut tilice* pugillares) caudices, aut tiliæ. L.

Epist.47. Satis est hoc auribus patris' cui nolo) datum F.

Epist.50. Ad *Florentinum*) Florentium: sic infra. L.

Epist.51. Potui iacturam sportulæ *tacere. An* verecundia) facere. At, F.

Epist.57. Cum vos in scriptione istius epistolæ vicaria manus *mouerit*) monuerit. F.

Epist.69. Horrea in Aquilensi sita, & *F.C.* propter longinquitatem) < L.

Lib.5. epist.12. Ego *prauentu* occasionum quos fors obtulerit) pro euentu. F.

Lib.6. epist 3. Mihi autem *tanta* est perficiendæ coniunctionis) tanti. F.

Epist.6. Præter Arcentium, & *Euangelium*) Euangelum. F.

Epist.30. Vt ei necesse fuerit itinere priuato exhibitionis iniuriam') subire. F.

Epist.38. Vt iam priuato *rectore* vtatur. Vale) rector. F.

Epist.43. Si' Campaniam fœliciter veneriat) in. F.

Epist.65. An subegerit causa etiam sanguinis emissione venas *inuari*) euacuari. F.

Epist.66. De sollicitis amaritudinem *trabant*) tradant. L.

Epist.80. Aeuum maneat hic dies, qui te nobis *filia* dedit) filiam. ∽:

Lib.7. epist.13. Tandem sextum Kal. Martias Mediolanum per *Ticeal* longinqua) Piceni. F.

Epist.17. Vt irritus spectationis arcesseres) Vt irritus expectationis arcesser, es, F.

Aut *mœrebor*, quod venias. Valr) merebo. F.

Epist.18. Stantes plerumque oculi, & palloris signa *deterrrint*) deterruerint. F.

Epist.20. *Quis situs* in plana iactus oculorum) Quis item, vel Qui situs. F.

Epist.21. Ad obsequium concilij publici *pedem* refero) sedem. F.

Epist.22. Et consultò affecto breuitatem solam tibi *praferens*) deferens. F.

Epist.35. Ergo tu potius remetiri ad nos viam mutata conditione deberes *ad* satietatem). ob. F.

Epist.45. Prætoria filij mei editio splendoris *adierit*) addiderit. F.

Epist.49. Certissimus contra omnes procellas animi *tui portus est*) portus es. L.

Epist.51. Trado enim sancto pectori tuo fratrem meum Seuerum Episcopum) Coniectura non vana duci videor, vt Seuerum hunc Episcopum eundem esse, ad quem extat Ambrosij epistola 57. afferam Nam & tempora cōgruunt, & locus Campaniæ, scilicet, vbi Decius ruris delitias possidebat satis id ipsum confirmat. L.

Epist.61. Quid *amicitia* faciam, quæ cogit vt mentiar) amicitia. F.

Epist.65. *Si* vestra pietas suggerenda celebrauerit) Ni. F.

Epist.69. De Formiano *à te* scribo integer valetudinis) ad te. F.

Epist.87. Amicitiæ parentum *rectè* in liberos transferuntur) recta. F.

Epist.91. Officij mei est nunciare, quod valeam, tui *voti*, vt te saluere) verò F.

Epist.95. In fauorem me *Dynami* cohortaris) Dynamij. F.

Epist.99. Sanctis moribus tuis competentes, & dignas amicitias') amplectaris. F.

Epist.103. Plus enim contractibus amor sufficit. Vale) Idest, plusquam contractus amor sufficit, non ex latina formula. L.

Epist.128. Atque hunc. honorem *meritis* tuis vindices) moribus.

Lib.8. epist.2. An *breuitas* feræ indigna tibi visa est) grauitas. F.

Epist.16. *Infra* terminos veritatis stetisse fatearis) Intra. F.

Epist.23. De tua sanitate votum, de *me ac* studium) mea. F.

Epist.24. Vtrique autem *nostrum* singularis laboris) vestrum. F.

Epist.27. Volunt mortalia vices crebræ, & omnium rerum fuga *fit*) viuitur. Aliàs.

Epist.39. Dunaio) Dynamio. F.

Epist.45. *Prame* autem fero, quod tibi in tanta bonorum multitudine) Aegrè. F.

Epist.47. *Soles* in scribendo esse prolixus pro ingenij tui viribus) Solebas. F.

Lib.9. epist.41. Rerum suarum in *Aquitaniam* nonnulla præmisit) A quitaniam. F.

Epist.43. Præstat gratiam .... accipere antiquior) quam videtur. F.

Epist.53. Dehinc prosequor *recepta est*, quæ (supradicto) rem cœptam. F.

Epist.55. Malitiæ enim repudiare locum gratiæ in his .... Formianis) Malui enim repudiare locum gratiæ in his, quæ debentur Formianis. F.

Epist.59. Cum *fore* tibi eius reditum fauor diuinus) fortè. F.

Epist.60. Sed prolixus in hac conquæstione esse non *pigeo*) pergo. F.

Epist.80. *Quam* benignè animaduertat officia) Quùm. F.

Epist.81. Gratulor ergo *tibi familiaritatis* nostræ) tùm familiaritati. F.

Epist.89. Quæ suadeat desiderari ex me crebra colloquia, si *ostendero*) offendero. L.

Epist.91. *Integro* igitur tibi largam salutationem) Ingero. F.

Epist.107. Est igitur optio tua .... quos tempestate) tàm rerum, quàm hominum. F.

Epist. *Clarentio*, cuius spectatam fidem noueram) C. Larentio F.

Lib. 10. epist. 2. Simulque *restituas* in tranquillum redire) restitans. F.

Epist. 16. *Augustum* est igitur, vt æternitati vestræ) Angustum. F.

Epist. 21. Nullo enim dissentiente quis modus *censitum*) censuum. F.

Epist. 32. Precor vt metas *curiosa* liti absoluta definitione ponatis) cariosæ. F.

Epist. 34. *Iam* dudùm me diuus genitor numinis tui) An. F.

Epist. 36. *Per* hæc quoniam potentiam meā) Post. F.

Epist. 38. Quo *possit* profectus ædificationis assurgere) posset. F.

Epist. 41. Tunc cessantibus *auctoribus* clarissimæ domus) actoribus. F.

Cętera, vt à liberto Thesei dicta, *prateream*) prætereo. Nisi futurum sit.

Epist. 47. Quieto mihi hanc præfecturam sine vlla *affectione* tribuistis) affectatione. F.

Epist. 52. Fortunam *curiosi* luctaminis augustissimis legum arbitrijs reseruaui) cariosi, idest, longi adeo temporis, vt cariem contraxisse dici possit. L.

Epist. 51. Donec *capuana* legatio apud diui atque inclytum Gratianum) campana. F.

Epist. 55. Delegata cognitio diceretur rationalis *examinis*) examini. F.

In Titum Liuium Obseruationes ex Codice Regum Aragonum Neapolitanorum collato Romæ. Erit igitur huius codicis sequens nota. A.

Editio Veneta An. 1541. apud Heredes Lucæ Antonij.

Ex Prima Decade.

Lib. 1. fol. 1. Facturus nè operæpretium sim si a primordio Vrbis res Populi Romani præscripserim.) Facturus nè sim operæpretium si à primordio Vrbis res Populi Romani perscripserim. A.

Aut in rebus certius aliquid allaturos se) Aut in rebus certius allaturos aliquid dese. A.

Tam & hoc gentes humanæ patiantur æquo animo, *quam* imperium) Tamen hoc. A.

Quoniam. A.

Tùm ire *cœperint* præcipites donec) cœperunt. A.

Nec in quam^v tàm serò auaritia, luxuriaque immigrauerint) ciuitatem. A.

Ac tandiù paupertati, *ac* parsimoniæ honos fuerit.) aut. A.

Vt orsis *tanti* operis successus prosperos darent) tantum. A.

Pagoque inde *Troia* nomen est) troiano. A.

A terg. Postquam *audierit* multitudinem Troianos esse) audiuit. A.

Qui Cœræ opulento tum oppido imperitans) Qui Cœre opulēto tū oppido imperans. A.

Et tùm nimio plusquam satis tutum esset accolis) Etiam. A.

Quis enim rem tàm veterem pro *certo* affirmet?) certa. A.

Quem *Iulum* eundem Iulia gens) Iulium. A.

Maxime fusis *Hetruscis*) Etruscis. A.

Ab eo coloniæ aliquot deductæ) Ab eo aliquæ colonię deductæ. A.

Latino Alba ortus: Alba *Atys Ati* Capis) Athis: Athi. A.

Proca deindè regnat) Procas. A.

Fratris filia *Rhea* Syluiæ per speciem honoris) Rehæ. A.

Vbi nunc ficus ruminalis (^v Rumuralem vocatam ferunt) quam. A.

Fol. 2. Huic deditis ludrico cum solemne *vatum* esset) notum. A.

Remum *cepisset*, captum regi Amulio) cepisse. A.

Itaque vndique regi^v dolus nectitur. Romulus non *cum* globo) Amulio. A. < A.

Vt quiete, & pabulo *late reficeret* boues) lætiores efficeret. A.

A terg. Iàm tùm immortalitatis virtute *parte*) parta. A.

Crescebat interim Vrbs munitionibus alia, atque alia *appetendo* loca) amplectendo. A.

Qui obscuram, atque humilem *conciendo* ad se multitudinem.) conijciendo. A.

Sed penutia mulierum hominis *ætatem* duratura magnitudo erat) ætate. A.

Haud dubie ad vim spectare *res* cœpit) < A.

Ceninenses, Crustumini, Antemnates) Ceninenses, Crustumerij, Antenates. A.

Tùm ex composito orta *vis*) iis. L.

Indè

Indè nuptialem hanc vocem factam') fetunt. A.

Vt cum *sua vice* functus officio sit) suam vicem. A.

Fol.3. Fabricato ad id apte *ferculo* gerens in Capitolinm ascendit) feretro. A.

Qui propter vbertatem terræ in *Crustuminum* nomina darent) Crustumerium. A.

Ab Sabinis Metius Curtius, ab Romanis *Hostius* Hostilius.) < A.

Vt *Hostius* cecidit, confestim Romana inclinatur acies) Hostilius. A.

A terg. Ab Tito Tatio Tatienses *appellati*) appellatæ. A.

Cum magna trepidatione agrestium *populantur*.) populabantur. A.

Impulsa Romana *acie* studio instādi)acies. A

Agri parte *mulctatis* in centum annos induciæ datæ) mulctati sunt. A.

Pacem *precibus* exposcunt) < A.

Qui discerptum regem Patrum manibus *taciti* arguerent) < A.

Fol.4. Vt contra' intueri fas esset) se. A.

Patrum *interim* animos certamen regni, & cupido versabat) igitur. A.

Idem ius vi ademptum)Id enim ius vi adempta. A.

Qui secundus ab Romulo numeretur, creatitis, *auctores* fient) < A.

Qua fama in Sabinos, aut quo linguæ commercio) Qua. A.

Accitus, sicut Romulus *augurato in vrbe condenda*) augurio condenda. A.

Vt tua signa nobis certa, ac clara sint inter eos fines) Vti tu. A.

Positis externorum periculorum curis ne *luxuriarent* ocio animi) luxuriarentur. A.

A terg. Intercalares mensibus *interponenda* ita dispensauit) interponendis. A.

Pontificem deindè Numa *Marcum Marci filium* ex patribus legit) Marcum Fuluiū. A.

Alioue *quo visu* missa susciperentur) quouis modo. A.

'*Quod earum sibi concilia* cum coniuge sua Aegeria essent.) Quod Dearum ibi consilia. L.

Tullus præceperat suis nè quid *priusquam* mandata) præter. A.

Fol.5. Cum paucis procerum in medium duces procedunt, ibi *infit*) misit. A.

Quo *propiores vos*, hoc magis scis) propior Volscis. A.

Itaque si nos Dij amant, *quoniam* non contenti libertate certa) qui. A.

Postea Regem *ita rogauit*. Iubes nè me rex) interrogauit. A.

Verbena caput, capillosque *tangens*) tegens Virg. 12. Velati lino, & verbena tempora cincti. Lat.

Multisque id verbis, quæ longo *effata* carmine) essatus. A.

Illorum *tunc* arma, illorum intueri manus) intueri. L.

Itaque *ergo* erectl, suspensique in minime gratum spectaculum animo *intendunt*) < A. incenduntur. A.

Qualis ex insperato *fauentium* solet) pauentium. A.

A terg. Sic eat quæcunque *Romana* lugebit hostem.) romanum. A.

Iudicent secundum legem: facio. Lex *carminis* erat) criminis. A.

Qui se absoluere non *rebantur* ea lege) verebantur. A.

'Lictor colliga manus, quę pauló antè armatæ) I. L.

Prauis reconciliare popularium animos cœpit) Prius. A.

Fol.6. Hæ causæ belli *ferebantur*) parabantur. A. putabantur. L.

A terg. *Volūtario* traxere, & apud vagos quosdam) Voluntarios. A.

Pugna atrox ad syluam *Meliensam* fuit) Malitiolam. A. VC. Ita etiam vertit interpres Dionysij.

Visi etiam audire vocem ingentem ex summi cacuminis *luco*) loco. A.

Tunc adeo fracti simul cum corpore sunt spiritus *illi* feroces) illius. A.

Ab vna parte haud satis prosperum *fuerat aut neglectis religionibus, aut prauè cultis*) fuerat sacris aut neglectis, aut prauè cultis. A.

Omnia ea ex commentarijs regijs *Pontificem maximum in album relata*) Pontificum manu elata. A.

A se bellicæ cæremoniæ' proderentur)non. A.

Capite velato (*filū* lanæ velamen est)filo. A.

Audi iuppiter, inquit, audite fines (cuiuscunque gentis sunt, *nominat*) *audiat* Numina) audiant. A.

Quarum rerum litium *causarum* condixit) causam. A.

Puro, pioque duello quærendas censes : itaque consentio, *consciscoque*)consistoque. A.

Fol. 7. Postremo omni bello latino *Medulliam* compulso) in Eduliam. A.

Quibus vt iungeretur Palatio Auentinum ad *Murciæ* datæ sedes) Mauritiæ. A.

Haud paruum munimentum à planioribus *additum* locis) aditu. A.

Demarati Corinthij filius erat) Damarati. L.

Aruns *prior quam* pater moritur) priusquā. A.

In quibus nata erat:humiliora *sineret ea, cū in nupsisset*) sentiret ea, cum illi nupsisset. A.

A terg. & pleraque in tatibus impacta *sublicijs* cum hærerent) Sublicium. A.

Vt vos populumque Collatinum *dederitis*) dederetis. A.

Vrbem, *qua* non dùm munierat) quam. A.

Fol.8. Eo tempore in regia prodigium visu, euentuque mirabile fuit') omen. A.

Dum demum palàm *facta ex comploratione* in

re-

tegia orta) facto, & comploratione. A.

Nec rupit tamen fati neceſſitatem humania conſilijs) Nec tamen rumpit fati. A.

A terg. Vt quemadmodum Numa diuini auctor *iuris* fuiſſet) Numinis. Aliàs.

Ad Vrbis cuſtodiam vt præſto eſſent *iuuenes*) iuniores. L.

Duplicato *earum* numero, centurijs iuniorum) eorum. A.

Quadrifariam enim Vrbe diuiſa regionibus, collibuſque, *quæ* habitabantur.) qui. A.

Fol. 9. Quidnam tu hoſpes paras, inquit, *inceſte* ſacrificium,) Inceſtum. A.

Infima valle *præfluit*) perfluit. A.

Et domi vxore Tullia *inquietum* animum ſtimulante) < A.

Tota in alterum verſa Tarquinium *eum mirari*, eum virum dicere) < A.

Quam cum impari *iungi*, aut elangueſcendum aliena ignauia eſſe) coniungi. A.

Aruns, Tarquinius, & Tullia minor prope) Lucius legendum neceſſariò eſt ex Dionyſio, & alijs. L.

A terg. Ipſe propè exanguis cum *ſemianime* regio comitatu) ſemianimis. A.

Vbi Dianium nuper fuit: *flectente* carpentum.) flectenti. A.

Hic enim regum primus *traditum* à prioribus morem) vt traditur. A.

Cui enim non *apparere* affectare eum imperium) appareret. A.

Quoniam ipſe, qui *indixerit*, obſeruet) Indixit. A.

Fol. 10. Id *verum* nè ſit, exemplò ſciri poſſe.) vanum. A.

Enimvero manifeſta res viſa. iniectæque Turno catenæ) Tum verò. L.

Vbi cum *diuendita* præda XL. talenta argenti, aurique *recepiſſet*) diuidenda. A. cœpiſſet. A.

In eo ſibi *præcipuam prudentiam* aſſumere) prudentiam præcipuè. A.

Factiſque omnibus ad fallendam inſtructis vana *atcreſceret* fides) accreſceret. A.

A terg. Vt libera à cæteris religionibus *area* eſſet tota Iouis) arx ea. A.

Quia aliqua vota ibi à Tacio rege primum, in ipſo diſcrimine aduerſus Romulum pugnæ conſecrata) Quæ aliquot ibi à Tacio rege primùm in ipſo diſcrimine aduerſus Romulum pugnæ vota conſecrata. A. & omnes Codices ſcripti.

Fol. 11. Vbi, & Collatinus cœnabat *Tarquinius Egeri* filius) Tarquinij Egerij. A.

Concientque miraculo, vt fit rei nouæ, atque indignatione homines) Concurruntque. A.

Lib. 2. Fol. 11. à terg. Vt haud immeritò deinceps omnes conditores partium *certe* Vrbis) cœptæ. V.C.

Quid enim futurum fuit; ſi illa paſtorum, *conuenarumque* plebs) aduenarumque. A.

Necubi deſiderium regum eſſet, regem *ſacrificulum* creant) ſacrificiorum. V.C.

Solicitamque ſuſpicione plebem Brutus ad côcionem vocat) ſolicitatamque. A.

Iuſiurandum populi recitat, neminem regnare paſſuros) Romæ. A.

Fol. 12. Rebuſque ſuis omnibus Lauinium tranſlatis ciuitate *ceſſit*) exceſſit. A.

Nàm aliter qui credituros eos) Non aliter quidem credituros eos. A.

Fortè ibi tùm ſeges farris dicitur fuiſſe *matura meſſi*) maturæ meſſis. V.C.

A terg. Sed ſuſpicio etiam cum atroci *crimine* orta) diſcrimine. A.

Hæc dicta vulgo, creditaque cum indignitate angerent) quoque.

Ego ſi in ipſa arce, Capitolioque habitarem metui me *credere poſſem* à ciuibus meis) crederem poſſe. A.

Fol. 13. Adeſſe finem *regnis* rei inter deos, hominesque pulcherrimæ, regiminis. V.C.

Porſena *tùm regem eſſe Romæ*, tùm Hetruſcæ gentis regem, cum regem eſſe Romæ pateretur. V.C.

Nec, hoſtes modò timebant, ſed ſuoſmet *ipſi* ciues) ipſos. V.C.

Pauperes ſatis ſtipendij pendere ſi liberos *educent*) educerent. A.

Id *munimentum* illo die fortuna Vrbis Romanæ habuit) munimen. V.C.

Itaque monere *præripere*, vt pontem ferro) prædicare. A.

Circumferens indè minaciter truces oculos *ad* proceres) ac. A.

Ita ſic armatus in Tyberim deſiluit, multiſque ſuper incidentibus telis incolumis ad ſuos tranauit) Polybius in eo fragmento, quo Lacedæmonum, & Athenienſium ſtatum cum Romanorum ſtatu comparat, aſſerit in vndis vitam finiſſe Horatium. Frag. b. Lat.

A terg. *Eumq*, milites vulgo adirent) Cû. A.

Vadentem indè *qua* per trepidam turbam) < A.

Vtcumque ceciderit *primum quo* te opportunum fortuna dederit) primo quoad. V.C.

Laudatamque Virginem parte obſidum ſe donare dixit,) Laudataque Virgine partem. A.

Fol. 14. Inter cætera ſolemnia manet *bonis vendendis*, bona Porſenæ regis vendendi) < A.

Dictis facta *amiciora* adiecit: obſidum, quod reliquum erat, reddit) amicitiora. A.

Quam ſpe aliqua, aut occaſione *coorti*) coacti. A.

A terg. Quia ex factione *Tarquinia* eſſent Tarquiniana. A.

Fol. 15. à terg. Decedentem Romam *Ecetranorum*, Volſcorum legati) Mecetianorum. A.

Fol. 16. Rurſus Virginij Largijque exemplo

pso haud *falubres*) falubrem. A.
A terg. Vt imperio suo vehemens, mansueto remitteretur ingenio.) Vt imperium suo vehemens mansueto permitteretur ingenio. A.
Ternæ inde daræ Consulibus, quatuor *dictator vsus*) Dictatori. A.
Fol. 17. Ad id feriendum Consul alter Romæ mansit) Ad id feriendum, ac firmandum Consulum alter Romæ mansit. A.
Consules deinde T. *Geganius*, P. Minutius facti) Greganius. A.
A terg. Visus Iuppiter dicere sibi *ludi* præsultorem displicuisse) ludis. A.
Ni eat properè, ac nunciet Consulibus) Ni ea properè annunciet Consulibus. A.
Inuitus, inquit, *quos* sequi iussi, de meis ciuibus loquor) quod. A.
Prægressus Tullius ad *caput* Ferentinum) campum. A.
Fol. 18. Et ad fossas *ciuilias* quinque ab Vrbe millia passuum) cliuillas. A.
Nec in Sacerdotibus tanta *offusa* oculis) effusa. A.
Qui *insignem mœstitia* inter cæteras cognouorat) ob insignem mœstitiam. A.
Consules T. *Sicius*, & C. Aquilius) Siccinius. A.
Consul alter *largitione* resistebat) largitioni. A.
A terg. Damnatur *Sergio* Cornelio, Q. Fabio consulibus) Seruilio. A.
Largitiones, temeritatisque iuuentutis hortebant) Largitionis. A.
L. Valerium *Consulem* dedit) Consules. A.
Velut processisset Sp. *Licinio*) Licinius.
Fol. 19. *Quatuorque* Tribunorum aduersus vnum mo[illegible]orem) Nouemque. A.
Vt statuisse non pugnare Consules *cognitum* est) creditum. A.
Deinde *ad erescentem tumultum*, iàm metu seditionis) accrescente tumultu. A.
A terg. Funera deinde duo collegæ, fratrisq; ducit, idem in vtroque *laudator*) laudatur. A.
Igitur non Patrum magis, quàm plebis studio, *ræso* Fabius) Cn. A.
Fol. 21. Vt etiam insontes fecisse videri vellent, palàmque *ferrent*) ferrent. A.
Consulibus ' administraturum tribunatum credebant) pertinacissimum. A.
A terg. M. Duellium, Sp. *Icilium*, L. Mecilium.) Illicium. A.
Se vnico Consule *obiecto* aduersus tribuniciam potestatem) electo. A.
Lib. 3. fol. 24. à terg *Sed* manu obtinendum erat, quod *incenderet*) Et. A. intenderet. A.
Fol. 25. TransTyberim veluti relegatus *agello* quodam in tugurio viueret) deuio. A
Mediis diebus *tribus* Tribuni de lege non agerent) quibus. A.
Aliud nonum malum; nec *opinato, exortum*) opinatum, exortum est. A.
Exules, seruique ad quatuor millia hominum & *quingenti*) quingentos. A.
Ne Veientium, *seu* Sabinorum id consilium esset) neu. A.
At id propè vnum, maximè inclinatis rebus, incubuit) Ad. A.
Si perlata lege, frustra *tumultuarios esse se sentiant*) tumultuatos se sentiat. A.
Si vos *Vrbis Quirites*, si vestri nulla cura tangit) Vrbisque. A.
A terg. Consules interim nè *Sabini*, nè Veiens hostis moueretur) Sabinus. A.
Demerendi beneficio tàm potentem, tàm propinquam ciuitatem) Demerendo. A.
Si se doceri *siuissent*, quę fraus ab Tribunis occulta in lege ferretur.) sensissent. A.
Iàm in vestibulum *perruperant* templi) proruperant. A.
Cuius ordinis languere *perpetuo* iam Tribuni plebis) perpetui. A.
Nudosque seruis vestris, & exulibus obiecit *& nos*) vos. A.
Fol. 27. Ibi ab Legatis seu fossam fodiens, *bipalio* Innixus) palo. A.
Togam properè à tugurio proferre vxorem *Racilium* iubet) Rabiliam. A.
Legionibus Dictatoris clamore *significatibus*) significabant. A.
Hic instabat noua pugna) Hinc. A.
Ab Consule ad Dictatorem ire iussis, ignominiam *infensus* addidit) iuccensus. A.
Gracchum *Cluuium* ducem) Clœlium; ita semper.
A terg. Nè postea eosdem Tribunos *iuberet*) viderent. A.
Tricesimo sexto anno à primus *Tribunis* plebis decem creari sunt) Tribuni. A.
Inuidiæ tamen ' ad exercitum fuit) res. A.
Missi legati Athenas Sp. Posthumius *Albus*) Albinus. A.
Fol. 28. Collegis nonem singuli *accensi apparebant, & vnica* concordia) accessi apparebant, & in vnica. A.
Qui consensus *in* priuatis interdum inutilis esset) nè. A.
Quas consensus omnium ', non iussisse latas magis) inuasisse. A.
Nè tanti possessio imperij vacuo ab se relicto loco, haud satis dignis *pareret*) pateret. A.
Ab ea plebe, cum qua *contenderent*) contenderant. A.
Dimissa iàm in *discrimen* dignitas ea ætate) discrimine. A.
Fol. 29. Quantò *ferocior* dolor in libertate sua vindicanda) fortior. A.
Cæterum neminem maiore cura occupatis animis, verum *ex se præiudicium*, rei *tantæ afferre*) esse præiudicium, tantæ rei differri. A.

Cu-

Cuips ſi falsò ſamam vulgatam, *vanaque*) vanamque. A.

Et ad Valerium negantem ſe priuato *reticere*) rem dicere. Aliàs .

A terg. In imperijs exercendis poſſe in obliuionem Tribunorum adduci) Imperijs exercendis poſſe in obliuionem Tribunorum plebem adduci. A.

Inter Fidenas , *Cruſtumeniamque* loco edito caſtra communierant)Cruſtumeriamq;.A.

Mentiones ad vulgus militum ſermonibus occultis *ferentem*) ſeterent. A.

Virginii patris , ſponſique Icilij populare nomen *celebratur*) celebrabatur . A.

Authoribus, qui aderant, vt *ſequeretur*) ſequerentur. A.

Fol. 30. *Quia* quiuis lege agere poſſit,id iuris eſſe) Qua. A.

Placere itaque patrem *arcerſſiri*) arceſſiri. L.

P.Numitorius puellæ *auunculus*) auus . A.

Vt *decederet* iure ſuo, vindicarique puellam in poſterum diem pateretur) cederet. A.

Deindè cum M. Claudius circumſtantibus matronis iret ad *comprehendendam* Virginem) prendendam. A.

Fol. 31. Quam qui noua fama de Virginia) Quam quidem noua fama de Virgine . L.

Vocatis *vtique* in Senatum Patribus deſertum apparuiſſet forum.)itaque.A.cum.A.

Si plebs mox vbi parum ſeceſſione *moueamur*) moueatur . A.

Ne nunc dulcedine ſemel capti ferant deſiderium.) *Ne* videtur parum vſitata forma, quare vel , *Ea nunc* , vel , *An nunc dulcedine ſemel capti deſiderium ferant*? Ita legendum putat OctauiusPacat.

Libertati enim ea præſidia petitis, non licentiæ ad *impugnandum* alios)impugnãdos.A.

A terg. Et.P.Numitorium auunculum *Virginiæ*) Virginij . A.

Spe deindè magis, quàm meritis electi M. *Titinnius*) Ticinius. A.

Omnia in pratis Flaminijs cõſilio plebis acta: *quem nunc*) quæ. A.

Qui extemplo magiſtratum *occeperunt*) acceperunt. A.

Qui eorum cuiquam nocuerit,id ad ſacrum ſanciri)Qui Deorum cuiquam nocuerit; ſacrum ſanciri. A.

Vnius tantum criminis, niſi te vindices ab libertate in ſeruitutem contra leges vindicias non dediſſe, in vincula te duci iubeo) Vnius criminis, niſi iudicem dices te à libertate in ſeruitutem contra legem vindicias non dediſſe,in vincula te duci iubebo.

Fol. 32. Qui liberum corpus in ſeruitutem addidiſſet) Qui liberum corpus addixiſſet. A.

Vbi tollentes corpus ſemianime Virginis , ſponſum , *auunculumque*) auumque . A.

Fauore plebis non iuniores modo , ſed *emeritis* ſtipendijs) emeriti . A.

A terg. Si *victor exercitus* vallum potius, quàm virtus, & arma tegerent) victorem exercitum . A.

Primo concurſu pedes *mouit* hoſtem , pulſum vos immiſſis equis exigite) mouebit.A.

Fol. 33. Quod vos milites *mihi effeceritis* , & trahi bellum ſalubriter) geritis . A.

Equites duarum legionum *ſexcenti ferè* ex equis deſiliunt) properè . A.

Peditem nè ad pedes quidem *degreſſo* equiti parem eſſe) digreſſo. A.

Aut concederet ſortem comitiorum collegis *habiturus* à lege) habituris . A.

Domi memor militiæ rerumque geſtarum) Domi militiæque rerum geſtarum. A.

Cum præ ſtudijs apertè petentium *nouem* Tribunorum) numerum. A.

Nec deindè comitiorum *cauſa* habuit) cauſam. A.

A terg. Indè M. Geganius Macrinus,& C. Iulius Conſules facti , *conciones*) contentiones . A.

Ergo ſi arma illa viros habuiſſent) Ergo ſi viri arma illa habuiſſent . A.

Sub iugum miſſi & ſe,& *vos* nouere) nos A.

Etſi patribus *videbamus* iniquum) videbatur . A.

Patritium quoque magiſtratum *plebi* donum fieri vidimus) plebis. A.

Fol. 34. Aduerſus nos *Auentinum* capitur) Auentinus . A.

Iuuentus quoque , quæ inter tales *metus detractionem*) motus detrectationem.A.

Et prælatus *illi* facilitati ſummittentis ſe comiter reſpondebat) ille A.

A terg. Patrum primiores *arcerſunt*.) arceſſunt. A.

Nunc haud ſanè quicquam *cauſæ bono* leuatur dedecus iudicij) bonæ cauſæ . A.

Reliquum anni quietum ab vrbanis motibus , & ab externis *manſit*) fuit. A.

Lib. 4. Fol. 36. Fortè ſermonibus, & multiplicate fama bella) Fortè ſermonibus multiplicate famam belli. A. Fortè ſermonibus , & multiplicata fama belli. Aliàs.

Et res à perperuis orationibus in altercationem *vertiſſet*) vertiſſent . A.

Hanc modeſtiam , æquitatemque , & *altitudinem* animi .) habitudinem . A.

Licinius Macer author eſt , & in fœdere Ardeatino , & in linteis libris ad Monetæ *inuentos*) inuentis. A.

A terg. Velut *contacta* ciuitate rabie duorum iuuenum) concitata. A.

Fol. 37. Frumento namq; ex Hetruria priuata pecunia per *hoſpitum* , clientiumque) hoſtium. A.

Id vnum dignum tanto apparatu conſiliorum *& certamine*) atque certaminum. A.

Vir-

Vir *nouandis res* collega additur ei) nouandis rebus. A.
Agrippa Menenius, *cuius* Lanato erat cognomen) cui V.C.
Seu *quo ad* res poscerct iu incertum creatus)quod id. V.C.
Tum T. Quintius *Consules* immeritò increpari air) Consul. V.C.
A terg. Victorem finitimorum omnium populorum in seruitutem *perlici*) pellici. A.
Nec deinde *id plebem* concessum semel obtinuisse) plebi. A.
Sex. *Titinius* soli ex collegio Tribunorum) Ticinius. A.
C. Fulcinium, *C. Iulium Tullum*, Sp. Nautium) Claudium Tullium. A.
Fol. 38. Nec deindè iu *horrorem* versum facinus) errorem. A.
Vt ab auguribus simul aues ritè admisissent) Vt ex auguribus simul aues ritè admissæ essent. A.
Egressus dextera *principali* cum triarijs repentè inuadit) primipili. A.
Fol. 40. Cum ab Tribunis *parati* Consules vnius ex collegio proditione) parari. A.
Documentoque fuere quàm *plurimi* Imperium bello inutile esset) plurium. A.
A terg. Non ferro extinguitis ignes? Non *fasces* has ipsas) faces. A.
Binis alijs sub corona-venundatis) Bonis. A.
Nec nunc lato *ad hoc* amne) adhuc. A.
Veientibus annorũ *XX.* induciæ datæ) XV. A.
Fol. 41. Magnos animos, magnis honoribus fieri) nisi. A.
Fortem, ac strenuum aliquem existere ortum ex plebe) Fortem, atque strenuum virum aliquem existere ortum ex plebe crederetur. A.
A terg. Cum nec *prorumpere* eadem, qua transierant) perrumpere. A.
Tantusque ab *imprudentia euentus* vtraque castra tenuit pauor) imprudenti euentu. A.
Quo cum circumsedentibus nunciatum esset) Quod. A.
Cum ingenti laude non virtutis magis, quàm moderationis dimissum) accipio. A.
Fol. 42. à terg. Nihilo *demissiore* animo cum dies venit) remissiore. A.
Eodem anno Posthumia Virgo Vestalis de incestu causam dixit *crimine innoxia*) criminí obnoxia. A.
Adurerrent *animos*, nè quid noui tumultus Lauicis oriretur) animo. A.
Donec castigatoribus legatis, *tandem* ita comparatum est) certamen. A.
Ab Tribunis plebis agrariæ seditiones mentione illata de agro lauicano diuidendo fierent) Ab Tribunis plebis agrariæ seditionis mentio illata de agro Lauicano diuidendo fieret. A.
Fol. 43. Vt in vrbe alieno solo posita, non armis partum erat.) in A.
Prauæ mentis homini, *quantum* victoria magis, quam bellum ostendit.) quam tamen. A.
Fol. 44. Tres in eum annum Tribunos plebis creatos, multarum) hi. A.
Sine quæstorijs quidem comitijs, quæ sola promiscua plebi) Si, nè L.
Quos *mercedem* seditiosi tribunatus petere consulatum insimulabant) mercede. A.
Quam rem ægrè passos Iulium, Corneliumque ferunt) Tribunos militum. A.
A terg. Tum se animaduersuros) id A.
Exemplo fuit *collegas* eumque intuentibus) collegis. A.
Tribunorum militũ comitia edixerunt) Tribunis. A.
Succurri si maturatum esset, potuisset) his. A.
Qui quia summa vi resistere nunciabantur) causæ. A.
Nulla *non* virtute superari humanarum virium modum.) < A.
Quas Larti Tolumnio dedissent) Quas Lartius Tolumnius dedisset. A.
De bello indicendo Veientibus primo quoque *die* ad populum ferrent) tempore A.
Latè populati sunt tecta, agrosque vt *distia ereat* Volscos) deterrerent. A.
Fol. 45. Et *in muris* diu cædes pariter fugientium, ac resistentium) immitis. A.
Tribuni plebis communis *ordinum* lætitiæ) omnium. A.
Certumque non Veientium fuerat) Cęterum, quę: A.
Lib. 5. fol. 45. à terg. *Pro seditionis eum principe*, non noui sermonis auctorem habebat) Seditionis eum principem. A.
Is tum iam non promptus ingenio tantum) Iste. A.
Quid illos *aliud aut tum* timuisse creditis, aut hodie turbare velle) antè. A.
Quam dissoluendæ maximè tribuniciæ *potestati* rentur esse. *Hoc*) potestatis. A. Sic. A.
Fol. 46. An si ad calculos eum resp. vocet, *non meritò* dicar) immeritò. A.
Breuis enim profectò res est, si vno *tempore* peragitur.) tempore. A.
Fol. 47. à terg. Qui *tribui* militum priore anno fuerat) Tribunus. A.
Cuius insanabili *pernicie* quando nec causa, nec finis inueniebatur) perniciei. A.
Fol. 48. à terg. Ingens indè haberi *captiuus vates* captus) captiui vati honos. A.
Vires corporis *effœtæ*, sensus oculorum, atque aurium hebetes) affectæ. A.
Fol. 49. à terg. Purè *lautis* corporibus, candida veste, quibus *deportando*) lotis. deportanda. A.
Dedicauitque Matutæ *matris*) matri. A.
Et largitio (perni cępta) ea. A.
Fol. 50. Quæ rerum *mementium* fit) momentum. A.
Simul ab religione animos remiserunt) vt. A.
Eam prędam veientanam publicãdo) Eom. A.
Sed *rogationi* tribuniciæ aduersatius quærebatur) largitioni. A.
Veientium *exitum*, quàm Capenatium pacem mallent) exitium. A.

A terg. *Fortè* eo anno in ſummo magiſtratu erat, Timaſitheus) Sorte . A.

Fol. 51. Sibi *amplum* quoque eſſe vrbem) amplam. A.

Et legem vnam plures tribus *antiquarunt, quam iuſſerunt.*) antiquari iuſſerunt . A.

A terg. Ducentis quippè annis quàm Cluſium oppugnarent) ante. A.

Ab Vſete flumine vſque ad *Athesim* fines) Æſim. A.

Tùm formas hominum inuſitatas cernerent , & *gens* armorum) genus . A.

Fol. 52. In æquo capi tantùm ſeparati multitudini) In æquo campi tantum ſeparante multitudine . A.

A terg. Senatuſque robur in arcem, Capitoliumque *concedere*) conſcendere. A.

Quæcunque reliqua eſſet , fortunam) Quæcunque reliquiſſet fortuna . A.

Fol. 53. Vobis autem , Ardeates , fortuna oblata eſt , & pro tantis *priſtinis*) prolatis . A. < L.

Quæ effuſo agmine aduenerat. Gens) Qui

Prima noctis ſilentio ad portas cum Camillo præſto fuere) Primo ſilentio noctis . A.

Extremos tamen pauor cubilibus ſuis excitos, quæ aut vndè vis eſſet) Extremos tamen pauor è cubilibus ſuis , excitoſque aut vndè vis eſſet , A. Extremos tamen pauor è cubilibus ſuis excit , hoſque aut vndè vis eſſet . L.

Viderunt eos milites romani vagantes per agros, & *congregatos* agmine) congregato , A.

A terg. C. Fabius *dorſo* gabino *ritu* cinctus) dorſum , A. < A.

Sed antè omnia obſidionis , bellique mala fames *vtrinque* exercitum vrgebat) vtrumque. A.

Fol. 54. Vel dedi , vel redimi ſe quacunque pactione *poſſet* , iuſſit) poſſent . A.

Sed Dijque , & homines prohibuere redemptos viuere) Sed Dij quoque . A. Sed Dij quique . L.

Quod cum *in publico* deeſſet aurum) indè publico . A. de publico. L.

Lib. 6. fol. 55. Tùm quod *perrara* per eadem tempora litteræ fuere) paruæ , & raræ . A.

A terg. Hinc Hetruriæ principum ex omnibus populis coniurationem de bello ad Fanum Volturnæ factam mercatores afferebant) Fanum Volturnæ eſt Viterbium . L.

Fol. 57. *Idem moliri cœpit*) Fidem demoliri cœpit . L.

Fol. 59. *Precatuſque* eſſe , vt quam mentem ſibi) Precatumque . A.

Eam populo romano in ſuo diſcrimine darent) præſenti . A.

Ita producta die in Petelinum lucum extra portam flumentanam) Ita prædicto die in Petilinum . A.

Sunt qui Duumuiros , qui de perduellione anquirerent) per . A.

Fol. 60. à terg. Locum , quem tumultuario opere *communierunt* capiunt) communierant , A.

Cuius & ipſos *poſtmodo* & Patres , qui dederant , pœnituit.) poſtmodum . A.

Inexplorato pabulatum cohortes *miſſæ*) miſſæ, A.

Fol. 61. Excipitur aliquantò *maiore* ab exercitu romano) maior . A.

Fol. 62. An placeret fœnore circumuentam plebem , ni potiùs quàm ſortem , creditum ſoluat .) Aut placeret fœnore circumuentam plebem in pluſquam ſortem creditam ſoluat . L.

Quod iam antea iactare ſolici ſint) Quod antè iactari ſoliti ſint . A.

Nunquid enim ſecordius , aut ſegnius reſpublica *adminiſtrata*) adminiſtrari potuit . A.

Quin contra patricios aliquot damnatos) Quin patricios aliquos damnatos . A.

Et vti *rogaſſent* primæ tribus dicerent) rogationes. A. *Vti rogas* , formula , & tabella erat approbandi rogationes. Cic. Att. lib. 1. epiſt. Vereor nè &c. Tabellæ moſtrabantur , ſed ita vt nulla daretur , Vti rogas.

Et interceſſionem *ſeceſſione* quondam plebis partam) ſeditione . A.

Fol. 63. Et conſulatum cum hoc M. *Furio* , & quolibet alio) Fabio . A.

Camillum de *repulſa* dimicare) re dubia . A.

Ex parte de plebe creandis *pertulere*) legem . A.

Lib. 7. fol. 64. Intexta verſibus iactare cœpit , quæ exodia poſtea appellata) Intexta verſibus iactare cœpit , vndè exodia , quæ exordia poſtea appellata . A.

Fol. 65. Tùm Dictator macte virtute , inquit *hac* pietate) atque . A.

Fuga Tybur ſicut arcem belli *gallici* petunt) Galli. A.

Vbi enim cum ſecum acie conflixiſſe *ſpeculatores* paucos) ſpectatores . A.

A terg. Maioremque ipſos *trepidationem* antè mœnia ſua viſuros) ſtationem . A.

Fol. 68. à terg. Nulla mora inter infenſos *diutina* odio dimicandi facta eſt) tàm diutino. A.

Fol. 69. Aut delere vrbem pulcherrimam , aut *ipſi* poſſidere volunt) ipſam . A.

Si ille præpotens populus luxuria , potentiaque clarus) Si ille præpotens opibus populus , ſuperbiaque clarus . A.

Nunc ad *accerſenda* aduerſus ſe auxilia) arceſſenda . A.

A terg. Patricius enim *erat*, & à liberatoribus patriæ ortus) erat , A.

Illa *nunc* omnia , qua nunc erectæ micant haſtæ) < A.

Stant obnixi Samnites, quamquã plura accipiunt) Inſtant . A.

Nam *ab Satricula* profectus Cornelius Conſul) ad Satriculam . A.

Fol. 70. Et ſpatium Conſuli dedit ad *ſeducendum* agmen) ſubducendum . A.

Omiſſa occaſione, neque conſequi Conſulem) A-miſſa occaſione, neque inſequi Conſulem . A.

Armati cum ſilentio ad ſe *venirēt*) conuenirent. A.

Nos tàm paucos : tot *ipſe millibus nec aſcenſu arcuerit*) ipſi millibus nec aſcenſu arcuerint . A.

Cum diei tantùm ſupereſſet ; vallo *circumdederit*) circumdederint . A.

Ecce *hoc* aliud minus dubium) autem. A.
Vestrum iter, ac reditum omnia sæcula laudibus *ferent*) efferent. A.
Hic lucem quieti *opperiamur*) opperiemur. A.
Præmisso nuncio *ad Consulem in castra* ingenti gaudio conceitantur) ad Consulis castra A.
Qui auctor omnia *posthabendi*) posthabenda. A.
A terg. Pauentem primùm intra castra compellunt) Pauenrem primò in castra compellunt. A.
Paucitatem indè hostium *colligeres*, retulerunt) colligentes. A.
Placuit dùm inclusus *maneret* hostis; frumentatum per agros militem duci) maneret. A.
Fol. 71. Postulate æqua, & ferte; quamquam vel iniquis standum potius) Postulare æqua, & conferte: quamquam vel iniquis standum est potiùs. A.
Lib. 8. fol. 71. à terg. Nec quo minus perpetua amicitia esset) cum eis. A.
Fol 72. à terg. Quæ è republica nominis latini, fideque sua viderentur.) Quæ ad rempublicam nominis latini, fidemque suam attinere viderentur. A.
Non legatus iure gentium loqueretur; Tempus erat inquit) Non legatus iure gentium tutus loqueretur. Tempus inquit erit. A.
Si hæc sanè patiia potior, & Romani omnes vocemur) Sir. A.
Est cælestè numen, es magne Iuppiter) Es. A.
Fol. 73. Vt *nostrò* duorum iàm hinc euentu cernatur) nostrum. A.
Quo vinceret, *an* vinceretur, haud multùm interesset) aut. A.
Ita per costas ferrum *emineret*, terræ affixit) emitteret. A.
Euidentissimum id fuit, quod quacunque equo inuectus est, ibi haud secùs, quàm pestifero sydere icti pauebant; vbi verò corruit obrutus telis, indè haud dubiæ consternatæ cohortes latinorum fugam, ac vastitatem latè fecerunt) Euidentissimum id fuit, pauorem, ac fugam hostium secum Decius circumferens cadit, moxque consternatio, & conuersio exercitùs latini. A.
Cum & semetipsi fatigassent, & hastas aut *prafregissent*) perfregissent. A.
Clamore sublato, principia latinorum *pertinebant*) perturbabant. A.
Castra secundum prælium capta) castra secundo prælio capta. A.
Fol. 74. Ibi in concilijs Numitius imperator eorũ: affirmando communem *vere* Martem) fore. A.
Cæteram pro victis fortunam, & illos gerere) Cæterum. A.
A terg. Antequàm expugnando, aut deditionem accipiendo) in. A.
Fol. 76. *Signorum* is ager, deindè Volscorum fuerat) Signinorum. A.
Bello Græci persequendi Publio euenerunt) Bellum Græcis persequendis Publio euenit. A.
Fama autem erat *defectioni campanorum imminentes* admoturos castra) defectione campanorum imminente. A.
Fol. 78. Iterata deindè contentio, & prehend Papyrius Fabium iussit) Iterata deindè contentione, prendi Fabium Papyrius iussit. A.
Ibi primò non tàm perpetuæ orationes, quàm *altercatio exaudiebatur*) altercationes audiebantur. A.
A terg. & complexus filium, plurimis cũ lachrymis *agebat*) aiebat. A.
Nec ei, qui aduersus *dictum* suum turbatis religionibus) edictum. A.
Fol. 79. Arrecti ad bellandum animi sunt) Erecti ad rebellandum. A.
In defatigationem vltimam, aut *noctem* spectabat) necem. A.
Lib. 9. fol. 79. à terg. Neminem neque *populum*, neque priuatum fugio) publicum. A.
At ego Deos vindices intolerandæ superbiæ confugiam) Iám ego ad Deos. A.
Fol. 80. Quod instat ducibus ipsis Dijs gesturos) nos. A.
A terg. Immò hercule produntur eo magis omnia) Vna hercle produntur ea omnia. A.
Quorum ignauia fœdius indè, quàm venissent abituri) erant. A.
Fol. 71. Omnemque iram *hostium* nostris capitibus exeipientes) vestram. A.
Tanta simul admiratio, miseratioque viri incessit *homines*) omnes. A.
A terg. Quod præstare possumus corpora nostra, & *animos*) animas. A.
Ob eam rem noxam nocuerunt, ob eam rem quo Populus Romanus) Ob eam rem noxa nocuerunt, quo Populus Romanus. A.
Fol. 82. Ego pacem, quàm *hosti* tibi remittendo pactus sum) hos. A.
Hoc vos Feciales iuris *gentibus* dicitis) gentiũ. A.
Distendit ea res Samnitum animos) Distenuit. A.
A terg. Non *hæ furcas*, nec caudium, nec saltus inuios esse) hic furculas. A.
Fateri omnia patienda priùs, quàm *perderetur* falus tot Principum) proderetur. L.
Quàm in se ipsi *ferre* maluerint) facere. A.
Fol. 83. Portam etiam consulibus aperuerunt, ita duplici proditione, & præsidium Samnitum infestis circa viam syluestribus locis, nec opinato oppressum) Portam etiam Consuli aperuerunt, armatosque clàm nocte in vrbem acceperunt; ita duplici proditione, & præsidium Samnitum infestis circa viam syluestribus locis, nec opinatum oppressum est. A. Portas etiam Consuli aperuerunt, armatosque clàm hostes in vrbem acceperunt. L.
Fol. 85. Itaque siuè timore, seu conscientia eius.) Itaque siuè timor, seu conscientiæ vis. A.
Sine fine *vlla* quæstionis suæ ius esse) vllo. A.
Fol. 86. *Præda* plus penè, quàm ex omni Samnio vnquam egestum.) Prædæ. A.
Conniterentur modo vno *animo* inuadere hostem) agmine omnes. A.

Ad arma ietant *ab oppugnando Sutrio*) ad oppugnandum Sutrium. A.

Fol. 87. Indè contemplatus opulenta Hetruriæ arua milites emitit) prædatum. A.

Dolabra colonibus diuiduntur ad vallum proruendum) Dolabra. L.

Eam tàm claram pugnam trans Ciminiam ſyluam ad Peruſiam *pugnatam*) pugnatum. A.

A terg. Alter Conſul Fabius *infeſtus* riuatim Papyrio erat) infenſus. A.

Quod Fanciæ Curiæ fuit principium duobus inſignis cladibus) Quod Faucia Curia fuit, quia indè Faucia Curia principium duabus inſignis cladibus. A.

Vt equites romani omiſſis equis ad primos peditum) proximos ordines. A.

Fol. 88. Et in agro *pipinienſi* ad famam intentus hoſtium conſedit) pupinienſi. A.

Et ipſæ minæ merum fecerant expertis *à gallica clade quàm intutam* vrbem incolerent) gallicam cladem; quamuis tutam. A.

Antè imperium deindè *concentu* tubarum, & cornuum) antè concentum. A.

A terg. Nec caſtra *forent* retenta: ni exiguum ſuperfuiſſet diei) fuiſſent. A.

Iſque gentem in deditionem accepit) eam. A.

Quia maluerunt, quàm ciuitatem, ſuæ leges reddita) nihil. A.

Fol. 89. Quia neuter Conſulum *potuerant* bello abeſſe) potuerat. A.

Memoria nè fugerit in annalibus digerendis) memoriæ. A.

Alij *euertendum* in aciem, alij caſtra tuenda cenſent) extundum. A.

A terg. Qui ibi aſſidebant, *aſſurrecturum* ei non eſſet) aſſurrectum. A.

Qui Senatum *primus* libertinorum filijs lectis inquinauerat) primùm: L.

Lib. 10. Sed poſſiderant Samnites, eò quàtuor millia hominum miſſa) eam. A.

M. Liuio, & C. Aemylio Coſs. redintegratum Æquorum bellum) Dentrice. A.

Dictator diceretur Iunius Bubulcus cum M. Titinio) is. A.

Dextra Illyrici, Liburnique, & Iſtri gentes feræ) Dextraque Illyrij. A.

Et dulcedine prædandi *longius vſquè* à nauibus procedunt) longiuſculè. A.

Fol. 90. Cleonymus *vix* quinta parte nauium incolumi) Rex. A.

Vbi ciuium *Licinium* genus prępotens diuitiarum) Cilinorum genus Aretij nobile narrat Silius Ita. lib. 7. initio. L.

Simul *Marſos* agrum vi tueri) Marſorum. A.

Vici per vaſtationem agrorum *deuſti*) deſtituti. A.

A terg. *Atque ea* cum Deos pandere viam fugæ conclamaſſent.) Ad quæ. A.

Pacto annuo ſtipendio, & duum menſium frumento permiſſum) imperato. A.

Fol. 92. à terg. Magnus præda maior manet) Maior, prædaque potior manet. A.

Romanus in Hetruria interim bellum ingens multis ex gentibus concitur) Romanis. A.

Thuſci ferè omnes *conſciuerant* bellum) conciuerant. A.

Decio *populandos* hoſtium agros reliquit) depopulandos. A.

Hic te ad opem ferendam alijs gloriari veniſſe) Huc. A.

Fol. 93. *Ignobile* agmen, & ſua quemque molientem) Immobile. A.

A terg. Quod fuerat dies decem octo: ſupplicatioque *perlata* fuit) perlata. A.

Aduerſus quatuor populos *duces* Coſs.) duos. A.

Nec ſe viri, honorumue eius, ac rerum geſtarum pœnitere, *vere* gloriari) verùm. A.

Semitamque ſaxo quadrato à capena porta ad Martis ædem *ſtatuerunt*) ſtrauerunt. A.

Fol. 95. Cęleſtium, *infernorum* iras: contactorum funebribus diris) inferorumque. A.

Ibi auditur P. Decij aduentus, ingens hortamen) Vbi. L.

Galli teſtudine facta conferti ſtabant) conterritique. A.

Quò multitudo omnis conſternata *agebatur*) angebatur. A.

Spolia hoſtium *coniecta* in aceruum Ioui Victori cremauit) collecta. A.

A terg. In *Eſetruninm*, quæque Vulturno adiacet flumini, deſcendere) Eſernium. A.

Quibus *nequiuerint tamen dum* illa pectora vinci) nequiuerunt tàm dura. A.

Fol. 97. Comminaudoque magis, quàm inferendo pugnam dies abſumebatur, *quod*) quæ. A.

Hinc fœderum cum Romanis *iſtorum* teſtes Deos) iſtorum. A.

A terg. Indè inter ipſam dimicationem, quantò maximè poſſet, *moto puluere oſtendere*) motu puluerem oſtenderet. A.

Iuuenis antè doctrinam Deos ſpernentem natus) Iuuenis doctrinam non adeò ſpernendam ratus. A.

Has inſidens equo indè Tribunis, Centurionibuſque imperat) Aſcendens equum

Quin temeritate paucorum magnæ rei parta victoria) Quoniam. A.

Iam Caruilius *Volanam*, Palumbinum, & Herculaneum ex Samnitibus ceperat) Veliam. A.

Fol. 98. à terg. Via *à Martis* ſilice ad Bouillas perſtrata eſt.) Narniatia. A.

Ex Decade Tertia.

Ex *Codice ſcripto Brancaleonis reſtitui quæcunque hac nata B. ſignata erunt.*

Lib. 1. Si diutius vixiſſet *Amilcare duce* Pœnos arma illaturos fuiſſe, *qui*) Amilcar eo duce. L. quæ L.

Gener indè ob *altam indolem profectus* animi aſcitus) bonam indolem profecto. V. C.

Et

Et quia gener erat factionis *barchinæ* opibus) brachinæ. B.
Haud sanè voluntate Principum *in imperio positus. Is* plura) imperio potitus. Et B.
Fol.101. à terg. Finitimis gentibus domitis, *iungendoque* tractus) iungendisque. V.C.
Hermandica, & Arbacala Carteiorum vrbes vi captæ) Carchorum. B.
Concitant *Carpetanos*, adortique Annibalem regressum) Carpentanos. B.
Agmen vado traiecit, valloque ita producto) Amnem vado traiecit. Vallo itaque producto. B.
Postremi, quibus *ingressus* in suam ripam tutior fuit) regressus. B.
Quos cum adisset idem, qui litis erat sator.) Quibus cum adesset. B.
Et Q. *Bebius* Saguntum ad Annibalem) Fabius. B.
Fol.102. Vna *continentibus* ruinis nudauerat vrbem) concurrentibus. B.
Modico *distantia* interuallo consliterant) distante. B.
Stuppa circumligabant, *linebantque* pice) linebantque. B.
Inter tot tàm *effrenatarum* gentium arma) efferatarum. V.C.
Fol.103. Vana Romani, inquit, & prior legatio fuit) Vestra Romani, inquit, & prior legatio fuit iniqua. B.
A terg. stipendiumque *pendi*, & cætera indigna pari) pendere. L. peti. B.
Partitis, *diuenditisque* reliquijs prædæ) diuisisque. B.
Itaque cum longinqua ab domo *insitet* militia) distet. B.
Fol. 104. à terg. *Senis* intactis assideret mutis) Segnis. B.
Syluæ tunc circa viam erant *plerisque* incultis) locis plerinque. B.
Agmen Romani *Cannetum* vicum propinquum Pado contendere) Tanetum. V.C.
Hannonem *Bomilcaris* filium vigilia prima noctis) Hamilcaris. O.
Ipsi *cetris superpositis* incubantes flumen transnatauere) cæteris suppositis. B.
Fol.105. Donec quierem *ipsi* timor circumspicienribus aquam fecisset) ipse. L.
An cum eo, qui primus se obtulisset, *romanus exercitus*) romano exercitu. B.
Campum interiacentem Tyberi, ac *manibus* romanis) finibus. B.
A terg. Ad hæc saxa glareosa voluẽs nihil stabilis, nec tuti ingredienti præber) Ad hæc saxa globosa voluens, nihil stabils, nec tutum ingredienti præbet. B.
Fol.106. *Nequaquam vt inter pacatos incomposito* agmine) Nequicquam, vt in ter pacatos composito. O.
Circumspectans, *sollicitus* omnia, incedebat) sollicitansque. B. sollicitusque. V.C.
Quia insuetis adeundi propiùs metus erat; agmen *præbebant*) præcedebant. O.
Vt pleraque Alpium ab Italia sicut breuiora, ita *arrectiora* sunt) arctiora. V.C.
Nec si qui paululum titubassent, hærere *afflicti* vestigio suo) affictus. V.C.
In pedum mille admodum altitudinem abruptus erat) In miram ille. B.
Molli, nec prealta niui facilè pedes ingredientium insistebanr) Mollis, nec peralra. V.C.
Et seu manibus in assurgendo, seu genu se adiuuissent) Vt. O.
Ipsis adminiculis *prolapsi* si iterum corruissent) prolapsis. V.C.
Etiam tùm *infirmam* ingredientia niuem) infimam. B.
Cum & vis venti *apta* faciendo igni coorta esset) septa. O.
Fol.107. Et quos ab Eryce duodenicenis denarijs æstimatos *emisisstis*) emistis. B.
Domum certè, *pacemque*, & fœdera Amilcaris scripta manu) parentemque. B.
Nullum ne ad effugium quidem nauem habentibus) Nullam. B.
A terg. Tamen aliquot *moratorum* in citeriore ripa, segniter ratem soluentes) morantes. L.
Fol.108. *Et* multorum dierum circuitu Padi vada petenda *fuerant*.) Sed B. fuerint. B.
Fol.109. Ità *præconum* missum, mox cum delectis Mago aderat) Prætorium. B.
Iam antè *consilio* auidus certaminis eduxit) consilium. B.
Fol.110. Hanno non inscius erat) in hibernis provincia. B.
Præsidio Tarracone modico relicto; *Emporias* cum classe rediit) emporia. V.C.
Compulsis omnibus *Athanagiam* vrbem, quæ caput eius populi erat) Athanagrum. B.
Et *Lanuuy hostiam* se commonuisse) Lauinij hostiã. B.
Lib.2. à terg. Præneste ardentes lapides cœlo cecidisse, & Arpis palmas in cœlo visas) Præneste lampades cœlo cecidisse, & Arpis parmas in cœlo visas. B.
Fol.111. Vbi maximè montes *cottonenses* Thrasimenus subit) cortonenses. O.
A terg. Ego præterquam quod nihil haustum ex *vano* velim) vario. L.
Fol.112. Postero, ac deinceps aliquot diebus ad porras maior propè mulierum) Postero die, ac deinceps aliquot diebus ad portas maior quoque mulierum. B.
Quatuor millia equitum cum C. *Centronio* Proprætore missa) Centenio. L.
A terg. A classe punica circa portum *cossanum* captas esse.) cosanum. B.
Fol.113. Classem grauem commeatibus impeditam *suo* ipsam instrumento) suomet. L.
Armari copias oporter deducendas in æquum, vt vir cum viro *congrediaris*) congrediatur. B.
Quia ea regio *præsens* erat copiæ) præsentis. B.
Qui quàm tutò posset progressum) Qui quantùm posset progressu. B.

Fol.114.

Fol. 114. Itaque, vt improuidos, incautoſque *vniuerſo* ſimul effuſo terrore opprimeret) vniuerſos. V.C.

Aſcenſu à nauibus in terram facto) Exſcenſione de nauibus ad terram facta. L.

Vbi vis magna *ſpatij* fuit ad rem nauticam congeſta) ſparti. L:

A terg. *Acedux* erat Sagunti nobis Hiſpanus, fidus antè Pœnis) Ex ſocietate dux. B.

Tum (*qualia pleraque* ſunt barbarorum ingenia) Tamen (qualia plerumque. B.

Læto, vt veriùs dixerim, quàm proſpero euentu pugnatum fuerat) Læuo. V.C.

Quod cum à *perfugis* ei monſtratus ager dictatoris eſſet) profugis. B.

Quoniam non conſuluiſſet Patres; tardius *rogaretur*) erogaretur. B.

Fol. 115. Quinque admodum Romanorum; tamen in tam pari clade) militibus perditis. B.

Ex dictatoria inuidia petit, ſicque plebis) Ex Dictatoris inuidia petijt. B.

Si Dictatoris cunctatio ſegnitie in Deorum, hominumque iudicio damnata perſtaret) Si Dictatoris cunctationi, ſegnitiæque Deorum, hominumque iuditio damnatæ præſtaret. V.C. Si Dictatoris cunctationem, ſegnitiemq Deorum, hominumque iuditio damnante perſtaret. B. Si Dictatoris cũctatio inſigni iàm Deorum, hominumque iuditio damnata perſtaret. L.

Fol. 116. Et augendæ titulum imaginis poſteris, vt Dictator pro Prodictatore diceretur) Et augendas titulis imagines poſteris, vt qui pro Dictatore diceretur. V.C.

Quod auri ſibi eum ad *ipſorum* ornatum, tum ad ſubſidium fortunæ) templorum. B.

Qui *libentes* darent, quàm re maius, ampliuſque acciperent) libenter. B.

Fol. 118. *Cn.* Seruilio media pugna tuenda data) Gemino, L.

Sol ſeù de induſtria ità locatus, ſeù fortè ita *flando*] ſtatent. L.

A terg. Par cætera Allienſi, vtque hæc illa ijs, quæ poſt pugnam accidere leuiora] Par Allienſi, cæterum, vt quæ poſt pugnam accidere leuiora. B.

Fol. 119. Die *quinti*, inquit, victor in Capitolio epulaberis) quinto. B.

Fol. 120. & Q. Fabius *Pictor* Delphos ad Oraculum miſſus eſt) Prætor. B.

Niſi in quibus trucidandis, & ferrum, & vires *hoſtem* defecerunt) hoſti. B.

Fol. 121. Dies, noctesque aliquot obſeſſi *armati ſe ipſi* tutati vallo ſunt) armis ſeipſos. B.

Cui ſi ductor fuiſſet Carthaginenſium) Qui. B.

Lib. 3. A ſtatio pollicente ſe *coſſam* traditurum. *Coſſanus* erat) Compſam. B. Compſanus. B

Fol. 122. Itaque non iuuentis nos in bello oportet Campani, ſed cum Pœnis) modò. B.

Quod fœdus æquum dedimus, quod leges noſtras) Quod fœdus æquum dediſtis, quod leges noſtras accepiſtis. B.

Communem patriam tuendam *arbitrari eſſe*) arbitremini. B.

A terg. Huic *tum* pater iuueni Annibalem deprecando) tamen. B.

Diù ad varias omnium voluptatum illecebras inſtructum) diù ad vanos apparatus vſus omnibus voluptatum illecebris inſtructum. B.

Vbi in ſecretum, hortus erat poſticis ædium partibus, peruenerunt) Vbi ſecretus hortus erat, poſtico ædium peruenerunt. B.

Quo deficimus ad Annibalem, impetrare ab Romanis.) Quod defecimus ad Annibalem, impetrare poſſimus à Romanis. B.

Si fortè *abeſſe* dùm facinus patratur, malles) adeſſe. B.

Annibalem pater filio *meo* potui placare) modò. B

Tum *iniecta catena*, ducique ante lictorem in caſtra eſt iuſſus) iniecta catena. B.

Fol. 123. Diui quoque in eo erant, quibus quoque modo ſupplicaretur) Diuini carminis, quæ in eo erant, quibuſque modis ſupplicaretur. B

Pro his tantis, totque victorijs *verum* ſacrum Dijs immortalibus) ver. L.

Atque eorum ipſorum primores id gerere inſigne) in digito. B.

Et tot acies, vt hoſtium exercitus deleſſe: ita victoris etiam copias parte aliqua minuiſſe) Et tot prælijs, vt hoſtium exercitus deleſſet, ita victoris etiam copias parte aliqua imminutas eſſe. B.

Fol. 124. In hac *comitiaris* iam duorum exercituum ſtatione) continua. B.

Ratus deindè, prodita colloquia eſſe, metuque *reſides* factos) deſides. B.

Non plus vno Romanos amiſiſſe) Non plus Romanos centum amiſiſſe. B.

Non vinci enim ab Annibale, vincentibus difficilius fuit) Non enim vinci ab Annibale; tunc vincentibus difficilius fuit. B.

Cum patefactis repente portis, cohortes duæ ad id ipſum) Tum. L

A terg. Tranſuerſis cuniculis hoſtium, hoſtium cuniculos excipere, & palàm, & clàm cœptis obuiam ire, donec pudor etiam Annibal ab incepto auertit) Transfixis cuniculis aduerſus hoſtium cuniculos & palàm, & clàm cœptis obuiam ire, donec pudor etiam Annibalem ab incepto auertit. B.

Fol. 125. Relaxata poſtero die per minorem trepidationem, *retinuerunt* optimates) obtinuerunt. B.

Iuſſique ipſi claſſibus; atque exercitibus ſuis *conſulerent*) conſulere. B.

Et *ſolicitudine* curiæ; paucitatemque conuenientium ad publicum conſilium) ſolicitudinem. B,

Cum longa oratione non ſolum inopiam, ſed paucitatem etiam ciuium) Senatus B.

A terg, Fecerant ij transfugæ motum in *Carpeſiorum gente*) Carteſiorum gentem. B.

Galbum nobilem *Carpeſiorum* ducem) Carteſiorum. B.

Fol.

Fol. 126. Nec aut colli, aut flumini satis fidens vallo *castro* permunijt) castra. L.
Nec iaculator Maurus *tetrato*) Cartesio. L.
Vrbem *Afenam*, quò fines hostium ingrediens Asdrubal) Vascuam. B.
Et dum corporibus applicantur) corpora. B.
Fol. 127. Valerium prætorem in Apuliam ire placuit ad exercitum *à Tarentiano*) ad Terentianum. B.
Incertis adhuc *viribus fluctuatus* animo fuerat) fluctuans viribus. B.
A terg. Non tamen in periculosum, quam longum morbum implicitum) Non tam periculoso, quàm longo morbo implicitum. B.
Nè quid ab Romanis noui periculi *esset*) foret. L.
Castra campana, vt in *priuilegio* neglecta) peruigilio. B.
Ab Annibale metuens, qui super Capuam *ad Tifata* habebat castra) Annibalem B. Antifatis. B.
Fol. 128. *Per duo* præsidia Capuam duci, sauciis vehiculis tolli, portarique iubet) Ad. B.
Vnde quadraginta viui capti) Et mille sexaginta viui capti. B.
Pulsis finibus Lucanis Hanno retrò in Brutios sese recepit) Pulsus. L.
Captiuis in vincula *conditis*, comitibusque eorum sub hasta venditis) coniectis. B.
Quæ Romam missæ erant *excussa fugit*) excursu refugit. B.
Quæ cum Annibale *Legatis suis* conuenissent) Legati sui. B.
A terg. Manlius nauibus longis *ad* Caralis subductis) ab. B.
Fol. 129. à terg. *Legatum ne Romanum*, & legionis vnius) Legati Romani. B.
Nunc paucis plures vix *restatis*) resistatis? B.
Spolia hostium Marcellus Vulcano *votum* cremauit) ex voto. B.
Hunc Taurea cum diù perlustrans oculis obequitasset) Hic. B.
Lib. 4. fol. 130. à terg. Præparato iam antè ad talem casum perfugio) Præparato is antè talem casum profugio. B.
Fol. 131. Vt quidam ex tutoribus aut morte voluntaria, aut fuga *prauerterent*) præuenirent. B.
Romani cum seriò legationes audire cœpissent) Romani cū non seriò legationes audiri vidissēt. B.
Nam cum *pretermissis* Hippocrate, atque Epicide) præmissis. B.
A terg. At ad præcauendum simile *vtiles documento* sunt) vtilia documenta. B.
Fol. 132. Et *Calibus creta*, & Romæ in foro Boario *sanguine* pluisse) Callibus cretam. B. sanguinē. B.
Fol. 134. à terg. Cum clausis Andronodorus insulæ portis *hæreditateregni* creuerit) hæreditarē. L.
Quid quod si Andronodoro consilia processissent) Quippe. B.
Fol. 135. Et *impetratis eos* alios, qui de fœdere antiquo renouando agerent) impetrasse. B.
At vero Appius naues ad ostium portus quid aliæ partis hominibus animi accederet, opperiens. At verò Appius naues ad ostium portus, quo aliæ partis hominibus animus. B.
A te g. *Numerosque* de statu præsenti Syracusas mittunt) Nuntiosque. B.
Vt Prætores inter tumultum pauidi *abequitauerint* Syracusas) obequitauerint. B.
Fol. 136. In eas tollendas desuper murum eminentem ferrea manu) In eas tollendo, desuper murum eminente ferrea manu. B.
Fol. 137. Et antè spectaculis concionum consistunt) Et antè spectacula, concionemque consistunt. B.
Terra, aut maritimis *viribus arceret, qui*) vrbibus arceret, quæ. L.
A terg. Agmenque romanum impunè *incursatum* ab equitibus) vexatum. L.
Supra duodecim millia *hominum* cæsa duobus prælijs) hostium. B.
Superque *ipso* nouem; & triginta elephanti pilis confixi) ipsum. B.
Fol 138. Tanquam cum fortuna fidem stare *oporiet*) oporteret. V.C.
Turpius videatur nouam referre proditionem) Turpius videbatur. B. Tùm prius videbatur. V.C.
Vt proditio pro sempemurali iudicio esset semperque aliud sentiret) Proditis septemurali pollui iudicio semper aliunde sentiat. V.C.
Qui *Altinio* fidei quicquam censeat habendum) alienæ. B.
Neque pro socio in præsentia *habitum*) habiturum. B.
Sonituque primò largiotis procellæ strepitum demolientium portam exaudiri prohibuit) Sonituque. B.
A terg. Ignorans omnium se *venum* à principibus datos) vetum. B.
Arpi sinè clade vllius, præterquam vnius veteris proditoris) Arpini. B.
Decem ex eo numero iussis inermibus deduci) Decem ex eo numero iussit inermes duci. B.
Lib. 5. fol. 159. M. Iunius Syllanus *inter Consules*) in Tuscos. L.
M. Iunio Syllanò *inter consules* legiones Vrbanæ prioris anni datæ) in Tuscos. L.
Delectum Consulum M. *Posthumy* Pyrgensis) Posthumius. B.
A terg. Tandem duo Tribuni plebis *Sp. & L. Caruily*) P. Spurius, & L. Caruilius. B.
Cuius certanda cum dies aduenisset) Cui certādi. B.
Hæc cum ab optimo quoque pro atrocitate rei *acta* essent) iacta. L.
Senatus abstinere ea incepto vetuit) ab. B.
Ac si septem, & *viginti* annorum, aut maiores milites facti essent) decem. B.
Et si non iniquum, certè *triste Senatusconsultum*) seuerum iudicium Senatusconsulto. B.
Fol. 141. *Vt simul inter faciendo* multo adiuuaret) Simul vt faciendo. B.
Eo die perpetrato Sacro in monte in suas quisque prouincias proficiscitur) Albano. B.
Alterius postea aucta declarata authoritas euentu) Al-

tu) Alteri poſt rerum acta editi certo au-ctoritas euentu. B.

A terg. Capuam indè nuncium miſit *qua die ad accipiendum* frumentum) qui quodie in caſtris ad accipiendum. B.

Id pro ᵛ cætera ſocordia, negligentiaque à Campanis actum) vt B.

Ob id *caſtigatis* ab Hannone, quod nè *fames* quidem) caſtigati ſunt. B.

Ad conſules circa Bouianum caſtra Romanorum erant) Ad Conſules Bouianum vbi. B.

Caſtrorumque formam, & militarem ordinem immiſſis agreſtibus *ijs ex terris*)his ex turmis.B.

Sequantur qui *capti* ſignum ab hoſte prohibituri ſunt) capi. B.

Manipulares ſui primum *traſcendentem* foſſam, dein legio tota ſecuta eſt) traſcenderunt. B.

Ab *reuocandis* ad incitandos, hortandoſque verſos milites) reuocando. B.

Fol.142. Diei iter *à Capua tantum, non ad portas,* & muros bellum eſſe) tantùm à Capua ad portas. B.

Ne Tarentum quidem non modò arcem tanti debere eſſe, vt Capuam, quam Carthagini æquare) Nec Tarentum quidem, nedùm arcem tanti debere eſſe, quam Capuam, quam Carthagini adequare. B.

Quod ibi obſideretur cura *eſſe*) eſt. B.

Ad opem ferendam ſocijs Capuam veniſſet *equites vim ſuſtinere* poſſent) equitum. B.

Gracchо priuſquam ex Lucanis moueret ᵛ ſacrificanti triſte prodigium factum) exercitum. B.

A terg. Deducit Pœnum in locum pacis Gracchum adducturus) Deduci Pœnum in locis opacis Gracchum adducturos. B

Hæc *vera* fama eſt, Gracchus in *Lucanis* ad campos) varia. L.

Reſtituit tamen his animos ᵛ,& illis minuit audaciam) qui adiecti erant.B.qui abiecti erant. L.

Fol.143. Badius priuſquam opprimeretur, parma, atque equo *relicto*) relictis. B.

Criſpinus equum, *armaq;capta*,& cruentam cuſpidè inſignis ſpolijs oſtentans) parmamque captã.B.

Nocte, quæ ſecuta eſt *diuerſi*) diuiſi. B.

Côcitata etiam donec dux ſtetiſſet romana acies) concitata donec & dux ſtetiſſet romana acies.B

Fol.144. *Signi vnius* milites ferre ſcalas iuſſit) Signo muris. B.

Epicides ab inſula ᵛ, quam ipſi Naſſon vocant) Apon. B.

Viæque imminens ferenti in agros, mediterraneaque ᵛ inſulæ) quæ inſulæ pars cõmoda eſt.B.

Fol.145. Oblata ſpe ſalutis *perpulere* eos) pepulere. B.

Nullam *recuſandam* fortunam; quæ impoſita à vobis fuerit) recuſando. B.

Sedato tandem tumultu *ex equitibus ſuſcitando mercennarijs*) ex equitibus ſciſcitando ſequentibus. B.

A terg. Non nè populus reſeruatam ciuitatem haberet) Non vt Populus Romanus ſeruam ciuitatem haberet. V. C.

Quid potuerint Syracuſani facere exemplo, vel eos Syracuſanorum eſſe) Quod potuerint Syracuſani facere exempla, vel eorum Syracuſanorum eſſe. B.

Sed fortè conſilium. Omnium ſibi laborum) Sed fortè omnium ſibi conſilium laborum. B.

Nequaquam tantum fructum eſſe, *quam capere Syracuſas potuiſſe*) quod capere Syracuſas potuiſset. B.

T. Ottacilius cum quinqueremibus octoginta Vticam ab Lilybæo *tranſmiſit*) traiecit. B.

Quod ni *tàm* in tempore ſubueniſſet) tùm. B.

Quippè tàm paucis ſe nè retinerent.) Quippe qui tàm paucos ſibi retinerent. B.

Fol.146. à terg. Cum *deletus* exercitus, ammiſſæque Hiſpaniæ viderentur) deleti. B.

Et nocturnus *error* etiamnùm ſuæ fortunæ conſilium perturbaret) terror. B.

Fol.147. Sed in rebus aſperis, & *tenuibus* fortiſſima quæque conſilia tutiſſima ſunt) ſtrenuis. B.

Nunc aggredientibus *par aliqua opportunitas eſt*) ſpes aliqua eſt. B.

A terg. Cæterum indè primùm initium *mirandi* Græcarum artium opera) imitandi. B.

Cum trecenti fermè eorum Heracleam *Minoam* conceſſiſſent) Minorem. B.

Lib.6. fol.149. Sub læuo humero ſummum pectus *garo* ictum eſt) telo. B.

Hoc vltimum vtrumque *initium* finitumque eſt) initum. B.

Tu perditas res Campanorum narras)Næ tu. L.

Fol.150. Tantum id *intereſt* veuerit nè eo itinere ad vrbem) incertum eſt. B.

Acceſſit edictum *Proconſulis* ex Senatuſconſulto propoſitum) per Conſules. B.

Id vnum ex ijs, qui ſibi rem aperuiſſet) Ad id vnum. B.

Fol.151. Et cum mirabundus quidnam *ſeſe vellet ceſidiſſet* Flaccus) inquireret ceſidens. B.

Fol.152. à terg. Aut multitudinem meliùs *nouatam* cenſeant fieri poſſe) morigeratam. B.

Quibus *imperium ſuffragio* mandaret) imperij ſuffragium. B.

Et eo anno, vt fierent *repente Calpurnio Prætori* Senatus decreuit) referente Calpurnio Prætore. B.

Decuſſaq;ad victorias,quę *in* antè fixæ erant;iàm.B

Portaſque de cælo ᵛ tactas, & in Foro Subertano ſanguinis riuos) igne. B.

Bellum vt exemplò. Aetoli cum Philippo terra gererent) marique. B

Fol. 153. Illyrios, finitimaſque eis vrbes *alieno* metu quietas) alterno. B.

Per Pelagoniam & *Nymphaeum & Boleam*) Lincum, & Boęticam. B.

Atq. indè in Thraciam exercitum *ac* Medos eduxit) Ad.

Ad Phragandas igitur vaſtare agros, & vrbem Sapharniam caput, arcemque Medicæ) Ad frangendos igitur eorum animos, & vaſtare agros

re agros, & Iamphotimiam capit, ateemque mediam. B.
Et iam *mania Oleniados*. Naxumque amissa cerneus) Meniadas. B.
Qui *victus* acie excellisset, eum ne quis vrbe) metu. B.
Pro patria pugnantes mortem *occubuerunt*) oppetierunt. B.
Siculos propè vrbem in villis *obtrectatorum* suorum esse) obtrectatores factorum. B.
Fol. 154. Saltem quæ *compareant*, cognoscique possint, restitui dominis iubeant) comparari. B.
A terg. mortuus enim post captam Claudius Consul erat) Capuam. B.
In consilio, inquit, arbitror me fuisse Consulibus Capua capta) cum. B.
Securique percussos à Q. Fuluio fuisse magis) inquisitum. B.
Qui Ciues Romani sunt: *iniussu* populi non video posse) sine iussu. B.
Idque & apud Maiores nostros in *Sutrianis factum est*) Satrianis factum esse. B.
Quæque vna secum dediderunt agrum, vrbemque diuina, humanaque, vtensiliaque) Quique secum vna dediderunt agrum, vrbemque, diuinaque vtensilia, & humana. B.
Quod Senatus maxima pars censeat, qui assidens id volumus) Quod Senatus iuratus maxima pars censeat, assidemus, volumus. B.
Publicanda necnè bona essent: pecua captiua) Publicanda nè bona essent: pecora captiua. B.
Fol. 155. Atque oculis ipsorum Consulum ingens turba *circumfusi fremebant*) circumfusa fremebat. B.
Tùm Leuinus Consul Magistratus Senatui, & *Senatus populo sicut honore præstet*.) Senatum populo sicut honore præstent. B.
A terg. Neque retrò nauem *inhiberent*: nec dirimi à se hostem paterentur) inhiberi. B.
Quam quis indeptus nauem erat) Qua quis adeptus nauem erat. B.
Vt vix vllum telum in mari vanum *interciderct*) incideret. B.
Fol. 156. Iàm in media vrbis, ac forum magno tumultu itetur) Iàm in media vrbe, ac foro magno tumultuaretur. B.
Fol. 158. à terg. *Quod amoti* tantæ dignitatis non tàm aduocati) Quodam viri. B.
Quippè vbi fraude, ac periurio decus petatur virtutis) vi. L.
Armeo præfuisse punico præsidio, *deditumque* Romanis, Antias Valerius) traditumque Romanis; Antias Valerius præsidio punico præfuisse Hannonem. B.
Fol. 158. Celtiberorum adolescenti, cui *Alluceio* nomen erat) Luceio. B.
Iuuenem appello, *quo minus* sit inter nos huius sermonis verecundia) minor. B.
Quia ipse si frui liceret, ludo ætatis) ego. B.
Tuto, cuius sponsa est, amoti fauco) Tuo. B.

Haud minorem eius rei apud se gratiam *fore* affirmantes) futuram esse. B.
Scipio *quanto* tantopere peterent) quando. B.
Vocatoque ad se *Alluceio*, super dotem inquit) Luceio. B.
Primo die legiones in armis quatuor millium spatio *decurrerunt*) decurrere. L.
Remigum *classicis* milites tranquillo) classis, cisneque. B.
Simulacris naualis pugnæ experiebantur) Simularis naualibus pugnis experiebantur. B.
Lib. 7. Fol. 159. Omnibus ad exsoluendam fidem *Consulis habiti*) à Consule sermones habiti. B.
Improuisam in agro vticensi excursionem fecit). Ex improuiso in agrum vticensem ascensionem fecit. B. excensionem. L.
Fol. 160. Et *Flaminem* dialem inuitum *inaugurari* coëgit) Flamen. B. augurari. B.
Causam *inaugurari* coacti Flaminis, libens reticuissem) augurare. O.
Fol. 161. Qui equo publico *meruerant*; sed dena stipendia.) emerueraut. B.
Octo millia hominum, pars maxima ab *Agatirna*) Agathina. B
Indè ad *Causoniam* vrbem oppugnandam.) Caulomam. L.
Ita concio dimissa *fatentium* iure, ac meritò se increpitos) fatendo. B
Fol. 163. Ne Mago, atque Asdrubal cum eo iungerent copias) alter. B.
Fabio Tarentum captum *astu* magis, quàm virtute) ingenio. B.
Nec de Imperio eius abrogando, absente ipso *agerent*) ageretur. B.
Cui Tarentum, *&* *Salentini* Prouincia euenisset) in Salentina. B.
P. Licinio Crasso Pontifici Maximo peregrina, & *quo* Senatus censuisset) quæ. B.
A terg. Cœre *vulturium* volasse in ædem Iouis) vulturem. B.
Vndè omnes deinceps Prætores Vrbani *fecerant*) Indè. B. fecerunt. B.
Vt hi ludi in perpetuum in *flatum* diem vouerentur) statutam. B.
Fraude *motas* magis ratos, quàm negligentia intercedisse) amotas. B.
Fol. 164. Quod secundum trunca, & turpia exta, nimis læta apparuissent.) Quod prima trunca, & turpia exta, secunda nimis læta apparuissent. B.
Numidis speculator nequaquam in spem tantæ rei positus) Numida. B.
Vt pariter *ab suis quisque latebris* exorirentur) ab vtrisque lateribus. B.
Quam circumiete, qui ab tergo intereluderent viam.) Quam circumaccurrere, qui ab tergo includerent viam. B.
Tùm vndique omnes exorti, & clamore sublato, impetum *facere* (fecere. B.
A terg. Sensere Salapiani fraudem, & *ab ira* non defectionis modo) ob iram. B.

Vt sine arbitrio milites, quæ vellent agerent) Suo aibitrio. B.
Quos & *Machanidas* tyrannus Lacedæmoniorum finitimo bello *vrebat*) Machinaydas. B. vrgebat. B.
Rhion incolæ vocant, exercitu traiecto depopulati erant) Chiom. B.
Magistratum ad eum proximo concilio deulecant) anno. B.
Philippus *bis* prospero euentu pugnauit.) bis. B.
Fol.165. Rhodijsque, Atheniensibus, & *Chijs* venerunt.) Achæis. B.
Ipse *ab eo* concilio Argos regressus) habito. B.
A terg. Perseferens in vultu, habituque insignem memoriam) Præ. B.
Quid ita pro malo, ac noxio damnassent. *Si innoxium* reperissent.) Sin noxium. L.
Fol. 67. Nocte iugum superare, & in auertis *vallibus* considere iubet) collibus. B.
Et procurrentium ad certamen *numero* augetur) numerus. B.
Profectus Apuliam petere intendit) Profectus in Apuliam contendit. B.
A terg. Per tot in Hispania annos romano *exercitum* bello) exercitatum. B.
Haud cum ignoto duce C. *Nerone* congressurum) Neronem. B.
Metu interprete, semper in deteriora *inclinato* ducebant) inclinassse. B.
Ex re benè gesta *parta fructum propè omnem* ipsos laturos) parem fructum propè omnes. B.
Nihil moraci, nec ab signis *subsistere*) absistere. B.
Clàm, an palàm, interdiu, an noctu venire sese vellet; idem in alijs consiidere castris) Clàm, an palàm, interdiu, an noctu venire ad se vellet; eisdem, au alijs consistere castris. B.
Fol.168. Errore, qui non diuturnus futurus *esse*) esset. B.
Ea cum ordine omnia *relata essent*, castra nihil aucta) essent executi. B.
Et nocturno tumultu duces parum *intenti asseruati*) iter adseruant. B.
A terg. Vbi tegendi spem vi vicisset) Vbi regentes peruicissent. B.
Supra quatuor millia capitū *receptum*) recepta. B.
Ad tribunal Prætoris latæ Senatum *curia* excinetunt) in curiam. B.
Lib.8. Fol.169. *Impediebant autem*, & asperitates viarum) Præpediebant autem eum. B.
Celtiberi *nouus miles* in proximas dilapsi syluas) noui milites. B.
A terg. Ad oppugnandam opulentissimam in ijs locis vrbem, quam *Orgin*) Oroginam. B.
In *Melessam* finibus est sita Hispanæ gentis) Maelesium. B
Captam ab eo *Origin* æquasset, quia & hyems instabat.) Oroginam. B
Toto indè mari, pulsis hostium naquibus magni commeatus frumenti) Tuto. B
Vbi angustæ fauces *coarctante* iter) coarctant. B
Additi quingenti *Acenianum* vt omnes insulæ partes tueri possent: ipse *Scotusam* est profectus) ad Venianium. V.C. Corpissam. V.C
Fol.172. Nec ex ordine solito quicquam in acie *struenda* mutat) instruenda. B
Quia pulsis, quod propè inuicem fiebat) equitibus. B
Ad *hoc* velitibus, citato gradu in hostem ducebant, sequentibus in obliquum *alijs*) hæc. B alis. B
A terg. Itaque præmoliendas ibi ratus iam res, conciliandosque) Itaque permolienda sibi ingenia ratus, reconciliandosque. B
Masæsuli gens affinis Mauris regionem Hispaniæ) in. B.
Fol.173. Veritus nè vanis tot conatibus suorum *hostibus* cresceret animus) hostium. B
Conspexerunt editissimam vrbis partem, *quia* rupe peralta tegebatur) quæ. B
Postremi subleuantes eos, qui *præ scirent*) præirent. B
Lib.9. Fol.180. Interim magno milites, *Gallis dimissis* clàm per agros) Gallos dimisso cōsilio. B
Fol.181. Neglectam ab Scipione, & nimis leuiter *latam* suam iniuriam ratus) punitam. B
Et *quæ* antea per libidinem, atque auaritiam fœda exempla ediderat) qui. B
Tunc ab ira multiplicata edere infamiæ, atque inuidiæ non sibi modò, sed etiam Imperatori esse.) Tum ad illa multiplicia addidere, quæ infamiæ, atque inuidiæ non sibi modò; sed etiam imperatori essent. B
A terg. *Autianas* nullis Romam Legatis ab Senatu *impetrasse*) Autitiani. B. impetrassent. B
Ità enim iussi ab Senatu erant, *exercitum* supplementum) exercituum. B
In ædem Victoriæ, quæ est in *Palatium*, pertulere Deam) Palatio. B.
Fol.182. A terg. Tandem Deos esse superbissimus Rex, pecuniam omnem inquisitam; Tandem Deos esse superbissimus Rex agnouit, pecuniamque omnem conquisitam. B.
Sententiam deindè crucem orationi adiecit) æquè. B.
Fol.183. E quibus xv. dierum *coacta* imposita) cocta. B.
Si aquam hominibus, iumentisque in totidem dies) necessariam. B.
Quæ in meo imperio gesta sunt, & gerentur) Vti quæ meo. B.
A terg. Et *ventus* premente nebula cecidit) vento. B.
Postremo *obreptam* tempestate ab Africa classem) abreptam. B.
Et propè *obrupetis* nauibus iniussu imperatoris scaphis) obrutis. B.
Quibus *descensiones* in agros maritimos factæ erant) excensiones. L.
Fol.185. Et in obliquum relati duobus in præruptum gurgitem in conspectu hostium haustis.) Et in obliquum perlati duobus in præcipido gurgite raptis. B

A terg.

A terg. Nec aliarum gentium aspernatus^v maxime tamen Numidas) auxilia . B.

Cederet paulatim se in tempote pugnæ *venturum*) Cedere.B. obuenturum . B.

Cum Romano equitatu *securus* tegentibus turmulis) secutus . B.

Qui opportunè tunc circa viæ flexus *oppositi* erant) suppositi . B.

Iàm omnis equitatus prælio cum adesset , *sustinere vltra nequiuere*) sustinere vltra non quieuere. B.

Grauesque iterum hostium spolijs naues dimittit) Iterum hostilibus spolijs oneratias naues dimittit . B.

Fol. 186. Quorum aduentus hoc *tamen momenti fecit*) tantum momenti effecit . B.

Vectigal etiam nouum ex *salario* annona statuerunt) salaria . L.

Quod iniquo iudicio *quondam damnatus* esset) condemnatus. B.

Itaque ibi fœdum^v certamen inquinandi famam alterius) < B. æquè

Et in ærarium *ascendisset* inter nomina torum)æs iecisset . B.

A terg. Aut indicio, semel , aut comitijs bis ab se peccatum esse) falso. B.

Lib. 10. Seù causa *oranda* , seù in senatu , & ad populum suadendi) orandi . B.

Super hæc bellicæ quoque *laudis consulatus compotè fecerat*) laudes consulatus compotem fecerant . B.

Fol. 187. *Arpini terra campestri* in agro in ingentem sinum consedit) Arpis terra campestris.B.

Numidæ præcipuè arundine textis, *storiaque* pars maxima tectis) storeaque . B.

Calonum loco primos *ordinis* spectatæ virtutis , atque prudentiæ) ordines . B.

Nàm vt proximis *castris* iniectus ignis hæsit) castricasis . B.

A terg. Cæsa , aut *hausta* flammis ad 11. millia hominum sunt) hausta. B.

Fol. 188. Vt quæque retrò *inhabitata* rostrata onerariam hærente vnco traheret) inhibata.B.

Vt subiectæ oculis regni per *multo* florentes annos vires) multos . L.

Vt pedes Romanus repentino per turmas *suas viam dantes*) viam suis dantibus .

Fol. 189. Non medioeri cura Scipionis animum *pepulit*) perculit . B.

Nulla earum virtus est , propter *quas* appetendus) quam . B.

Ibi arbitris remotis cum crebro *suspicio* , & gemitu) suspirio . L.

A terg. Quod Massinissam non *appellassent* modò regem , sed fecisset) appellasset . B.

Itaque vel tu^v prima signa prælium sustisse)ad. B.

Vtram vellet Prætor muneris partem *Consule* accipiente) Proconsule . B.

Territi equi vanum equestre *prælium* fecerunt) auxilium . B.

Et vt permistus , vbi cuspide , vti & communis gladio posset , roboris maioris romanus eques erat; ita in ablatum pauentibus) Et vbi in rem permistus vti cuspide , vti cominus gladio posset , roboris maioris romanus eques erat , ita vt in ablatis pauentibus . B.

Fol. 190. Postea quam *fœmine* transfixo cadente) femore . B.

Vsugum, Vergæ, Basidiæ, Hetriculum,Sypheum Argentanum) Ausugum, Bergæ , Besidiæ,Hotrieulum , Lympheum , Argentarium.B.

Nedùm , vt preteritæ *satis* memores sint)salu is.B.

Fol. 191. Vt eos^v Consules priusquam ad bellum proficiscerentur , facerent) ludos . B.

A terg. Exercitus pauidis nuncijs omnia circa Carthaginem obtineri armis *afferentium*) afferentibus . B.

Aequiorem impetrari posse ratus nuncium ad Scipionem misit)Æquiora . L.

Hoc quoque ludibrium fortunæ casus ediderit , vt cum patre tuo) Hoc quoque ludibrium casus dederit , an fortuna , vt qui cum patre tuo . B.

Patris , & patrui persecutus mortem ex calamitate vestræ domus) Sed patris , & patrui tui . B.

Fol. 192. M. Attilius quondam in hac eadem terra *fuisset si* victor) fuisse fertur,qui . B.

Patres *non nihil* etiam ob hoc , quia parum dignitatis) nonnunquam . B.

Quoad^v ipsi inuidere Dei , præstiti) id . B.

Qui de conditionibus *superioribus* pacis omnia subtrahas) prioris . B.V.C.

Quæ sunt nostri *multæ* nauium cum commeatu expugnatarum) mulctæ . L.

Nam neque Romanis effugium *nullum* patebat) vllum . B.

Et Carthagini supremo auxilio effuso) Et Carthaginensibus supremo auxilio fuso . B.

Quod neque non *peteret* pacem propter metum) petere . B.

Ad hoc colloquium Annibalis in secreto habitum , ac liberum fingenti , *qua velit flecti*) quò vult flectit . B.

A terg. Aut post *rectos* refingerent ordines : Aut in dextram læuamque discursu *applicantes se antesignanis* viam) inuectos. B. applicantes signis . B.

Vt elephanti in suos sinistro maximè cornu *vertetent*) verterentur . B.

Quod *ipsum* vim magnam ad pellendum hostem addebat) ipsis . B.

Nè resistentes pertinaciter *primos cedendo* ad se perueniret hostis) primis cedentibus . B.

Nè pauidos fuga , vulneribusque milites in *certam & integram*) cæteram B.

Fol. 193. Nec spem salutis alibi , quam in pace *impetrata* esse) imperranda . B.

A terg. Per eos dies cõmeatus ex Sicilia,Sardiniaque tantam *vtilitatem* annonæ) vilitatem . B.

Cumis solis orbis minui visus) Cumis & solis tres orbes apperuerunt . B.

Itaque cum *præter* idus martias veteres Magiſtratus abijſſent) pridie. B.

Noni ſuffecti *non eſſent* reſpublica ſinè Curulibus Magiſtratibus *erat*) nè eſſet B. < B.

Quæ parua bene geſtæ rei acceſſio erat) non. B.

Ex Decade Quarta.

Lib.2.fol.205. Is enim numerus *ſub* Senatu erat) ab. L.

Ab lateribus Locridem *ad* Bœotiam habebāt) ac. L.

Lib.4.fol.214. Terreſtres copias *ab Abydo* traijcit) ad Abydum. L.

Lib.7.fol.243. à terg. Nám cum roſtro percuſſiſſet Sidoniam nauem anchora) &. V.C.

Tractum anchorale, & implicitum remis latus alterum deterſit : debilitatam ea ipſa, quæ icta cohæſerat, nauim cepit) Tractu anchorali, & implicitum remis latus alterum deterſit : debilitate ea ipſa, quæ icta cohæſerat nauis cepit. V.C.

Fol.147. A terg. Non quæ in ſolo modò *antiquo* ſunt, græcæ magis vrbes ſunt) attico. L.

Fol.148. In hunc maximé, quod multa congiaria *habuerat*) exhibuerat. L.

Lib.8. fol.161. à terg. *Vt in interiore* cum cuſtodia aſſeruarent) Vt intentiore. V.C.

Et Hiſpalæ *Fecenia* præmio, quod eorum *operata*) Fetiniæ. V.C. opera. L.

Tutoris optio *item* eſſet, quaſi ei vir teſtamento dediſſet) ita. V.C.

Ex Decade Quinta.

Lib.3.fol.295. Et quotieſcumque delectus erit, *quem hic* Cenſores magiſtratum habebunt) quum hi. L.

Lib.4.fol.297. à terg. ſed *prætecta* pugnantium more) prætenta. L.

Fol.303. Duæ turmæ equitum Placentina, & *Eſſemina*) Aeſernina. L.

Thraces duo id iumentum ex medio alueo in ſuā ripam *trahentes*) Thracesque. L. traherent. L.

Lib.5.fol.305. Pullo *amictus illo* Perſeus ingreſſus eſt caſtra) amictu ſolus.

Fol.306. à terg. M. Iuuentij *Talua* inter peregrinos) Thalnæ. L.

Fol.311. Tranſlati H.S. *millies ducenties fuiſſe*) bis mille centies. L.

A terg. Ab alterius funere filij currum ex Capitolio) Ab alterius funere filij curru in Capitolium : ad alterum ex Capitolio. L.

Obſeruationes &c. In L. Flori Epitome.

Lib.41. Q. *Volumnius* Saxa trib. legem tulit) Voconius. L.

Lib.60. Cum ſenatu conſentientem, corruperat treccenti ſenatores erant) Tunc ſenatu conſentientem corrumperet, vt D C. ex equitibus in curiam ſublegerentur, & quia illis temporibus ccc. tantum Senatores erant, D C. Equites ccc. Senatoribus admiſcerentur. V.C.

Lib.61. Et Bituitum *Arnernorum* Regem feliciter pugnauit) Aruernorum. Aliàs.

Lib.77. Et pulſo *Aquilio* legato Phrygiam prouinciam) Hunc Aquilium, Manium Attilium appellat Appianus in bello Mithridatico. L.

Lib.80. Marius Antium quidem, & Ariciam, & *Lauinium*, colonias deuaſtauit) Lanuuium. L.

Lib.86. A quibus *adhibebantur vadimonia, Romam*) adhibebatur, vadimonium Romam. L.

Lib.106. A quibus Cotta, & T. Aurunculeius legati Cæſaris) Q. Titurium, & L. Aurunculum Cottam legatos in Eburones Cæſar miſit, vbi & interfecti ſunt. Cæſar. lib.5.

Lib.114. Expirauit anno ætatis quadrageſimo nono) Appianus annum iam quinquageſimum ætatis habere dixit. L.

Lib.116. Chamaces humillimæ ſortis homo) Chamacem hunc Appianus lib.3. Amatium appellat, & à M. Antonio Conſ. occiſum eſſe ſcribit. L.

Obſeruationes &c. in Commentarios Iulij Cæſaris.

Venetijs apud Aldum 1519.

De Bello Gallico.

Hos de Bello Gallico libros ad vetuſtorum exemplarium fidem plus minus octo, qua potui diligentia emendaui, atque reſtitui, appoſito teſtium numero fere vbique. Vbi reperies huiuſmodi notas C.O. ſcito veteres Codices omnes conſentire. Hæ verò notæ M.S. ſignant ſcriptum exemplar meum, quo vſus maxime ſum adiutore; quæ verò Gabrielis Faerni coniecturæ ſunt, his notis G.F. ſignantur.

Lib.1. Oceano, finibus Belgarum, attingit etiam à Sequanis) Oceanum fines Belgarum attingunt, & ab Sequanis. M.S.

Aquitania à Garumna flumine ad Pyrenæos montes, & eam partem) ad. M.S.

Quod vndique loci natura tuti Heluetij *continentur*) continerentur. V.C.

Mons autem altiſſimus *impendebat*, vt facile perpauci) impediebat. C.O.

Sed etiam de ea, quam *habeat*, gratia deſperare) habebat. M.S

Reperiebat etiam Cæſar, inquirendo, quod prælium equeſtre aduerſum paucis antè diebus factum, initium eius fugæ factum à Dumnorige, atque eius equitibus (nam equitatui, quem auxilio Cæſari Hedui miſerant Dumnorix præerat) eorumque fuga reliquum eſſe equitatum perterritum) Reperiebat etiam inquirendo Cæſar, quod initium fugæ prælij equeſtris aduerſi pau-

paucis ante diebus à Dumnorige, atque eius equitibus factum eſſet; nàm equitatui, quem auxilio Cæſari Hedui miſerant, Dumnorix præerat; eorum fuga reliquum etiam equitatum perterritum. M. S.

Dumnorigem ad ſe vocat, fratrem adhibet) Dumnorigem vocare fratrem iubet. M. S.

De tertia vigilia T. Labienum Legatum *properé* cum duobus legionibus) Proprætore. C. O.

Eo die *quo conſuerat*, interuallo hoſtes ſequitur) vt conſuerat. M. S. quo conſederat. C O.

Romani conuerſa ſigna *bipartito* intulerunt) tripartito. M. S.

Eius pagi. qui *Verbigenus* appellatur) Vrbigenus C.O

Prima *nocte* è caſtris Heluetiorum egreſſi) noctis vigilia. C. O.

Eoſque poſtea in parem iuris, libertatiſque conditionem) Quoſque poſtea in partem. C. O

Exercitum populi Romani Galliæ prouinciæ *finibus egreſſum*) fines ingreſſum. M. S.

Item nos eſſe iniquos, *quod* in ſuo iure ſe interpellaremus) qui. M. S.

Debere ſe ſuſpicari *ſimulata Cæſarem amicitia*) ſimulatam Cæſaris amicitiam. M. S.

Quod niſi *decedat*, *aut* exercitum deducat) Qui. C. O. atque. M. S.

Quod ſi antiquiſſimum *quodque* tempus ſpectari oporteret) quoque. M. S.

Agere cum eo *vti* ᵛ iterum colloquio diem conſtitueret) aut. M. S.

Germani retineri non poterant, *qui* in noſtros tela conijcerent) quin. L.

Qui *inter* aciem verſabatur tertiam *aciem* laborantibus) contra. M. S. partem. M. S.

Aut lintribus inuentis ſalutem ſibi *petierunt*) repererunt. C. O.

Lib. 2. Tum verò dubitandum non exiſtimauit, quin ad eos ᵛ proficiſceretur) duodecima die. M. S.

Turribuſque conſtitutis, *magnitudine* operum) multitudine. C. O.

Legatos ad Cæſarem ᵛ deditione mittunt) de. M.S.

Reliquæque legiones ᵛ magnum ſpatium abeſſent) per. M. S

Hanc ſub ſarcinis adoriri ᵛ) poſſe. M. S.

Adiuuabat etiam eorum conſilium, qui rem deferebant) Adiuuabant. C. O.

Crebriſque in latitudinem ramis *enatis*) curuatis Alias.

Nàm *quod* hoſtis appropinquabat conſuetudine ſua Cæſar) quo. C. O. quoad. M. S.

Vbi prima impedimenta noſtri exercitus ab his ᵛ in ſiluis abditi latebant) qui. L.

Cum diuerſis *locis legiones* aliæ alia in parte) legionibus. C. O.

Sibi ipſis ad pugnam eſſe impedimento ᵛ; quartæ cohortis) vidit. C. O.

Scuto ab nouiſſimis vni *militi* detracto) militū. M.S

Illi *antè* inito (vt intellectum eſt) conſilio) autem. M. S.

Noſtros præſidia deducturos, aut denique indulgentius ſeruaturos) Noſtros præſidia non inducturos, aut denique indiligentius ſeruaturos. C. O.

Cum *vna* virtute omnis ſpes ſalutis conſiſteret) in C. O.

Lib. 3. Primum, quod legionem, neque *eam* pleniſſimam) tum. L.

Et compluribus *ſingillatim*, qui commeatus petendi cauſa miſſi erant) ſingulatim. M. S.

Quas conſtituiſſent, *colloquendis* atque adminiſtrandis tempus daretur) collocandis M. S.

Lapides, *geſſaque* in vallum conijcere) telaque. M. S.

Proximis Oceano in Andibus hyemabat) Proximus mari Oceano hyemauerat. C. O.

Socios ſibi ad id bellum Oſiſmos, Lexoblos, Nannetes, *Ambiliates*) Ambianos. M. S.

Itaque vtraque *re* oppidorum oppugnatio impediebatur) parte. M. S.

Atque *his* fermè mœnibus adæquatis) oppidi. C.O.

Quo facilius vada, *ac* deceſſum æſtus excipere poſſent) ad. C. O.

Tranſtra *ex* pedalibus in altitudinem trabibus confixa clauis ferreis) < C. O.

Tantoſque impetus ventorum *ſuſtineri*) ſuſtinere. C. O.

Neque propter altitudinem facile telum *adigebatur*) adijcebatur. M S

Quid agerent, aut *quam rationem* pugnæ inſiſterent) qua ratione. M. S.

Roſtra enim *noceri* non poſſe cognouerant) nocere. L.

Non abſimili forma *muralium* falcium) ruralium M. S.

His cum funes, qui antennas ad malos *diſtinebant*, comprehenſi) detinebant. M. S.

Nauigio remis incitato *prærumpebantur*) perrumpebant. M. S.

Tùm nauium *quod* vbique fuerat, vnum in locum coegerat) quidquid. M. S.

Paucitatemque noſtrorum ſe tuto dimicaturos exiſtimabant) Cum paucitate. M. S.

Lib. 4. Reliqui, *qui* domi remanſerint, ſe atque illos alunt) Reliqui domi manent pro ſe, atque illis colunt. M. S.

Frequentes omnibus Principibus, maioribuſque natu adhibitis) Frequentibes. C. O.

Quos ſibi Cæſar oblatos *gauiſus* retineri iuſſit) grauius. C. O.

Germanico bello confecto *militis* de cauſis Cæſar ſtatuit) multis. L.

Aut aliter non tranſducendum exercitum exiſtimabat) Aliter autem. M. S.

Binis vtrinque fibulis ab extrema parte *diſtinebantur*) detinebantur. M. S.

Deſilite, inquit milites ſi vultis aquilam, atque hoſtibus prodite) Deſilite, inquit, milite vultis aquilam hoſtibus prodere? M. S.

Noſtri ſimul ᵛ in arido conſtiterunt, ſuis omnibus conſecutis, *in* hoſtes) ac. M. S.

Hunc

Hunc illum e naui egressum, cum ad eos *Imperatoris mandata perferret*) oratoris modo mandata Cæsaris deferret. C. O.

Sed aliæ eodem, vnde erant profectæ, *referentur*) reuerterentur. C. O.

Secutę sunt *continuos* complures dies tempestates) continuò. C. O.

Lib. 5. Cæsar in Italiam, vt quotannis facere consueuerat ᵛ, legatis imperat) proficiscens. M. S.

Quod propter crebras commutationes æstuum, magis magnos ibi fluctus fieri cognouerat, ad onera, & ad multitudinem iumentorum transportandam pauló latiores, quàm quibus in alio mari vti assueuerant.) Quod propter crebras mutationes æstuum minus magnos ibi fluctus fieri cognouerat, ad onera, & ad multitudinem munitionum trasportandam pauló latiores, quàm quibus in reliquis vtimur maribus. C. O.

Accepta oratione eorum, Cæsar obsides imperat) Percepta. C. O.

Ex quibus alter simulatque de Cæsaris, legionumque aduentu *cognitum est*) certior factus est. M. S.

Atque eodem, vnde erant profectæ *relatas*) reuertisse. M S.

Fidem ᵛ reliquis interponere, iusiurandum poscere) de. M. S.

Ipse, & si res erat *multæ operæ*, ac laboris) multi operis. C. O.

Cum reliquis ciuitatibus *continentia* bella intercesserant) continua. C. O.

Britanniæ pars *interior* ab ijs colitur,in quos natos in insula) inferior. M. S.

Materia ᵛ cuiuscunque generis, vt in Gallia, est, præter fagum) lignorum. M. S.

Vt neque longius ab agmine *legionum discedi* Cæsar pateretur) legionem discedere. M. S.

Et Q. Iunius ex Hispania quidam, qui iám antè *missu* Cæsaris.) iussu. M. S.

Id se facilè ex *humilitate* sua probare posse) humanitate. M. S.

Tanta cum contentione nostri ad castra venturos esse) Tanta contentione ad castra nostra. C. O.

Si nil sit durius, nullo cum periculo ad proximam legionem) Si nihil esset. C. O.

Si Gallia omnis cum Germanis *consentiat*) consentiret. C. O.

In quo si non præsens periculum, at certè longa obsidione.) In quo si præsens periculum non sit. C. O.

Longissimo agmine, magnisque impedimentisᵛ. At hostes) incedunt. M. S.

Atque iniquissimo *nostris* loco prælium committere cœperunt) nostrorum. C. O.

Et quid quoque loco faciendum esset,prouidere ᵃ possent)non. C. O.

Cum quæpiam ᵛ cohors ex orbe excesserat, atque impetum fecerat) prima.M. S.

Interim *ea parte* nudari necesse erat, & ab Istere aperto tela recipi) eam partem. C. O.

Quæ cum Cicerone hyemet, interfici ᵛ; se ad eam) posse.M. S.

Se adiutore vtantur, legatosque ad Cæsarem *mittat*) mittant. M. S.

Et quosdam de exercitu *nacti* captiuos)habebant. C. O.

Quæ essent ad hunc vsum idonea ᵛ; gladijs) vtebantur. M. S.

Sagulisque terram exhaurire cogebantur) Saxulisque terram exhaurire nitebantur. M. S.

Vter alteri anteferretur, omnibusque aunis) Quinam alteri anteferretur,omnibusque armis.C.O

Hæc dum dixisset, procedit extra munitiones, & quæ pars hostium confertissima visa est, in eam erumpit) Hæc cum dixisset, procedit ex castris, munitionesque, qua parte hostium confertissima est visa, irrupit. C. O.

Subsequitur, mediocri spatio relicto. Pulfio pilum in hoste *mittit*) immittit. C. O.

Hunc scutis protegunt hostes, & in illum vniuersi tela conijciunt) Hunc scutis protegunt. In hostem tela vniuersi conijciunt. M. S.

Sic fortuna in contentione,& certamine vtrumque *versauit*) seruauit. C. O.

Erat vnus intus Neruius nomine Vertico)Erat vnus inter Neruios nomine Verucо. M. S.

Ab eo de periculo Ciceronis, legionisque *cognoscit*) cognoscitur. C. O.

Equites circiter quadringentos ex proximis hybernis *cogit*) colligit. M. S.

Veritus *si* ex hybernis fugæ similem profectionem fecisset) nè. M. S..

Cicero, data facultate, ᵛGallum ab eodem *Verticone*, quem supra demonstrauimus, *repetit*) Verucone. M. S. reperit, C. O

Longius prosequi ᵛ, veritus) noluit. M. S.

Neque etiam paruulo detrimento *illorum* locum relinqui) illum. C, O

Ipse cum tribus legionibus circum *Samarobrinam*) Samarobiam. M. S

Totam hyemem ipse *ad exercitum* manere decreuit) in exercitu. C. O

Tantamque *omnium voluntatis* commutationem attulit) omnibus voluntatum. C. O

Vt ᵛ Populi Romani imperia perferrent grauissimè *dolebant*) qui.M. S. dolerent.M. S

Nihilominus copias cogere, *exercere* à finitimis) exigere. M. S.

Lib. 6. Hæc prius illi detrahenda auxilia existimabat, quàm ipsum bello *lacessendum*) lacesseret. C. O

Duasque legiones ad eum proficisci iubet. Ipse cum legionibus) Ducesque legionis. M. S

Adijt tripartito ᵛ ædificia,vicosque incendit) exercitu. L

Cum duas venisse legiones *missu* Cæsaris cognoscunt) iussu. C. O

Positis castris *à* millibus passuum xv) ab eis.M. S.

Quarum *erat altera*, quod auxilia contra se Treuiris miserant) vna erat C. O

Idque eius rei causa antiquitùs institutum videtur) Itaque. C. O

Se Rhemis in clientelam dicabant) Et se Rhemis in clientelam dederant. C. O

Quæ per se nihil audet, & *nulli* adhibetur consilio) nullo. C. O

Si quis aut priuatus, aut *populus* eorum decreto non stetit) publicus. C. O

Ità plurimos circum se *ambactos*, clientesque habet) amicos. M. S

Supplicia eorum, qui in furto, aut latrocinio, *aut aliqua noxia sunt comprehensi*) aut aliqua: Vbi a sunt deprehensi C. O

Apollinem morbos depellere ; Mineruam operum) dicunt M. S

Neque sæpè accidit, vt neglecta quispiam religione) Atque. M. S

Et dies *natales*, & mensium, & annorum initia sic obseruant) naturales. M. S.

Filiumque in puerili ætate in publico, *in conspectu* patris (< M. S

Hoc *ali* staturam, *ali hæc* vires, neruosque confirmari putant) alij. M. S. alij. M. S

Cum suas quisque opes cum potentissimis æquari videat.) posse. M. S

Ciuitatibus maxima laus est quam *latissimas* circum se) latissimas. M. S

Quam Eratosteni, & quibusdam Græcis famæ notam esse video) Homero teste. M. S

Gallis autem propinquitas, & transmarinarum rerum notitia) prouinciarum. M. S.

Nam magno accidit casu, vt in ipsum incautum) ficut. M. S

Priusquàm eius aduentus ab hominibus videretur, *quam* fama) aut M. S

Sed hoc quoque factum est, quod ædificio *circumdato* sylua) circumdata. M. S

Ipse cum reliquis tribus ad flumen Scaldem) legionibus. M. S.

Vbi cuique aut vallis abdita, aut locus sylueftris) Vbicunque. C. O

Vt instituta ratio, & consuetudo exercitus Romani *postulabat*) postulabant. M. S

Vt in eiusmodi difficultatibus, quantum diligentia prouideri poterat) Et. M. S

Dieique *adpetebat* septimus, quem ad diem Cæsar) apparebat. L.

Transeuntes Rhenum nauibus, ratibusque triginta millibus passuum) Transeunt. M. S.

Infra eum locum, vbi pons erat *imperfectus*) perfectus. M. S

Præsidij tantum est, vt *ne* murus quidem cingi posset) <

Hic verò nulla munitio est, quæ perterritos recipiat, *modo conscriptos*) nec modus conscriptus. M. S

Neque in eo quod probauerat consilio permanere) antè. M. S.

In superiores erant ordines huius *legionibus*) Vt. C. O. legionis. L.

Quod penè ab ipso vallo, portisque castrorum barbaros *auertissent*.) auertisset. C. O.

Atque illa latebris, aut syluis, aut saltibus se eriperet, & nocte occultatus, alias regiones partesque peteret) Atque ille latebris, atque saltibus se eripere, & nocte occultare, alias regiones, partesque petere. C. O.

Sex reliquas in Senonum finibus Agendici in hybernis collocauit.) Et reliquas in Senonum finibus adduxit, & in hybernis collocauit. M. S.

Lib. 7. Nam vbi maior, atque illustrior incidit res, clamore per agros, regionesque significant) Nam vbique maior, atque illustrior incidit res, clamore per agros, regionesque significarut. M.

Hinc alij deinceps excipiunt, & proximis tradunt) Hanc. M. S.

Per causam supplementi, equitatusque cogendi ab exercitu discedit) Pro causa C. O.

Procumbunt Gallis omnibus ad pedes Bituriges ne pulcherrimam propè totius Galliæ vrbem, quæ, & præsidio, & ornamento sit ciuitati, suis manibus succendere cogerentur) Procumbunt omnes Galli ad pedes Vecigetorigis, nè pulcherrimam penè totius Galliæ vrbem, quæ, & præsidio, & ornamento sit, suis manibus incendere cogerentur. M. S.

Non hæc *fortuitu*, aut sine consilio accidere potuisse) fortuitò. C. O.

Et illic fuisse videm, quo sint prouecti.) Et illis fuisse vtile. M. S.

Romani si casu *interuenerint*, fortuna, si alicuius, indicio vocati; interuenissent. C. O.

Statuunt, vt decem millia hominum delecta ex omnibus *copiis in oppidum summittantur*) locis in oppidum mittantur. C. O.

Qui *penè in eo*. *si* oppidum retinuissent, summam victoriæ) penes eos si id. M. S.

Milites cum toto tempore frigore, & assiduis imbribus *tardarentur*) terrerentur. vel turbarentur. M. S.

Dusque partitis temporibus erant in opere) Plurésque. M. S

Cuius frater *Vedeliacus* proximo anno eûdem magistratum *gesserit*) Valerianus M. S. gesserat. M S

Diuisum Senatum, diuisum populum, suas cuiusque eorum clientelas) conuocasse. M. S

Huic rei *praeuertendam* existimauit) præoccurrendum. M. S

Doceretúrque paucis clam *vocatis* alio loco, alio tempore) conuocatis. M. S

Ab altera *Elaueris* parte iter facere cœpit,) fluminis

At Vercingetorix castris *pro oppido* in monte positis mediocribus *circumse* interuallis) propè oppidum. M. S, inter se. M. S

In eodem mendacio de cæde equitum, & principum *permanet*) permonet. M. S

Quicquid huic circuitus ad *molliendum* cliuum accesserat) molliendum. M. S

Matres familiæ de muro vestem, argentumque iactabant) aurum. M. S

Quod

Quod *adiungi* Labieno, atque his legionibus, quas vnà miserat, vehementer *cupiebat*.) adiuncto M.S. timebat. M.S

Itaque *admodum* magnis diurnis, atque nocturnis itineribus confectis) demum. M.S

Ipsi *profecti palude in ripis* Sequanæ, è regione Lutetiæ) prospecta palude ad ripas. M.S

Vercingetorix copias suas, *vt* pro castris collocauerat, reduxit) quas. M.S

Ratione inita frumentum se exiguè dierum triginta habere) Ratione inita exigit dierum triginta frumentum habere. M.S

Quantum summa^ labra distabant.) fossæ. M.S

Quoniam tantum esset necessario *spatium* complexus) spatio. C.O

Ne facile totum *opus* militum corona cingeretur) corpus. M.S.

Atque horum *delibratis*, atque peracutis acuminibus) dolabratis. M.S

Huc teretes stipites *fœminis* crassitudine ab summo peracuti) femis. C.O

Singuli ab infimo solo pedes^ terra exculcabantur) tres. M.S.

Atque omnia priùs experiantur, *quam ad Critognati sententiam descendant*) Quàm a Crotognati sententia discedant. M.S

Erat ex oppido Alexia *despectus in campum. Concurritur*) aspectus in campum. Concurrunt. M.S

Et proximam fossam cratibus *integunt*, atque aggere explent) integrant. M.S

Aggeribus, & cratibus *aditus expediunt*, falcibus vallum) fossas explent. C.O

Ac loricam^ rescindunt. Cæsar mittit primo Brutum) adorti iám. M.S..

Sedulius Dux, & Princeps *Lemouicum* occiditur) Rhemorum. C.O.

Lib.8. A.Hircij Derelictorum de Bello Gallico lib.8.) A.Hircij ad Cornelium Balbum Commentariorum Belli Gallici lib.8. Præfatio. M.S

Nouissimeque imperfecta ab rebus Alexandriæ confeci) Nouissimum, atque imperfectum. M.S

Quod imparatis, *defectisque* fuit necesse) detectisque accidere. M,S

Deficerentur, aut hostes incendijs^ terrerentur) Deficerent. M.S. ædificiorum. M.S

Bituriges ad eum legatos mittunt auxilium *petitum*) petunt. C.O

Vt si diceretur Cæsar cum tribus legionibus *venire*, offerrent) Si vt. M.S. veniret. M.S

Complures dies castris palude, & *loci* natura munitis se tenere) locis. C.O.

Turmisque nostrorum *interpositi* constanter præliantur) interpositis. C.O

Ad præsens *imperium* euitandum, plures in partes exercitum) periculum. M.S

Ac superiore æstate Tergestinis accidisset) Vt superiore æstate Tergestinis acciderat. M.S

Ad Dunnacus aduentu Fabij cognito, desperata salute) At. M.S

Nisi flumen Ligerim, quod erat ponte, propter magnitudinem, constratum) Nisi flumine Ligeri, quod erat ponte propter magnitudinem transeundum. M.S.

Credidit hostes perterritos^ eum locum, quem petebant, petituros) non. M.S

Ne sua vulnera *perfidia interposita* paterentur inulta) per fidem interpositam. C.O

Lanceaque infesta medium femur eius magnis viribus traijcit) Lanceaque infesta magnis viribus femur traiecit medium Voluseni. M.S

Nō dubitant nostri resistere, & *conuersi* hostem pellere^) conuersis equis. M.S

Complures hostium magno nostrorum impetu *pulsi* vulnerantur) percussi. M.S

Fore eo *facto* liberam, & sui iuris ciuitatem) pacto. M.S

Quod nè fieret Consules, amicique Pompeij *insserunt*) suaserunt. M.S

Sed admonebantur, quo maiores pararent *necessitudines*) necessitates. M.S

De Bello Ciuili.

Lib.1. Atque eius gratiam sequantur, vt superibus *fecerint* temporibus) fecerunt. L

Si cunctetur, atquè agar lenius, nequicquam eius auxilium) Sin cunctetur, aut agat lenius, nequaquam eius auxilium. C.O

Pompeiusque *aderat*, ex ipsius ore Pompeij mitti videbatur) aberat. M.S

Non oportere antè *de republica* ad Senatum referri) de ea re. C.O

Tota vt^ Italia delectus habeatur) in. C.O

Non cum populo agi cœptum nulla *secessio* facta) secessione. V.C

Conclamant legionis tertiædecimæ, *quæ aderat*, milites) qui aderant. M.S

Dissilus municipij *voluntatis*. Thermus cohortes ex vrbe educit) voluntate. M.S

Atque in ea re occupatis, vulgo ex tectis^ significabant ignibus. M.S

Relinquebatur^, vt ex longinquioribus regionibus Galliæ, Picenique, & *à freto* naues essent expectandæ) ergo. M.S. Africæ. M.S

Et pristina consuetudine dicendi mora *dies* extrahente) diem. M.S

Ipso consule Pompeio quasi improbasset, cur *fieri* passus esset?) ferri. M.S.

Orat, ac postulat^ remp. suscipiant, atque vna secum administrent) vt. M.S

Sine timore defugiant, illis se *honori* non futurum) oneri. M.S

Se vero, vt *operibus ante* studuerit, sic iustitia, & æquitate) opibus anteire. M.S

Muros, classem, & portas *reficiebant*) refecerāt. M.S

Cum orationē domum legati referunt) Eius. M.S

Erat *in* oppido Slerda, & proximo colle) ab. F.

Seque ad signa legionum^ recipere coguntur) repressi. M.S

Ab oppido autem *decliui fastigio* vergebat) locus decliuis tenui fastigio M.S

Hoc^ cū esset pugnatū modò continenter) loco. M.S

Et *quod* licebat iaciere spatio, " producta longius acie) quoad. M. S, aut. M. S
" Impedimenta totius, exercitus cohortesque in castris relictas) Cum. M.S.
Vana religio iusiurandi spem præsentis deditionis sustulit) Noua religio iurisiurandi. M. S
Prælio " non lacessit, & eo die tabernacula statui passus) amplius. M.S
Neue quis inuitus sacramento " cogatur, à Cæsare cauetur) dicere. M. S
Lib. 2. Quod *adigit* ad hostium Rhodani) attingit. Alias.
Freto Siciliæ *imprudente*, atque inopinatè *prouehitur*) imprudenter. M. S. peruehitur. M. S
Quæ lateres, quæ super *musculos* struantur, contineant) musculo. L.
Lateque in finibus Massiliensium exeisis, & *contectis*) conuectis. M. S.
Quo aut vi militibus, aut igni operibus noceri possit) Qua aut militibus vis, aut ignis operibus nocere possit. M. S
Quibus ipsi magna *sperauissent*, spatio propinquitatis interire) vt superauissent. M. S
Quin ad id tempus partem Senatus Cordubam mitteret) Quę non. M S
Non Ciuis Romanus paulò notior, quin ad " diem conueniret) Nullusque. M. S. statutam. M. S
Seseque *Hispali* recepit, atque in Foro, atque Porticibus) Hispalim. M. S
Cum itinere conuerso sese in *Italiam* venturum promisisset) Italicam. G. F
Pecunias, *quas* erant in publicum Varroni) quę. M, S
Quæ *missu* Bruti consuetudine quotidiana ad portum excubabant) iussu. M. S
Quæ repentini tumultus timore ex agris in vrbem *conferantur*) conferebantur. M.S
Cum manipularibus suis viginti *duo* ad Accium, Varrum perfugiunt) duobus. L
Non ita magno, *aut* difficili, & arduo ascensu) ac.
Sed cum loci natura, *& munitio* castrorum aditi non poterat) tum munitione. M. S
Illi amicissimi conuentus, qui ex varijs generibus constaret) Illi amicissimi erant, cum conuentus. M. S
Lib. 3. Qui se illi *in otio* ciuilis belli obtulerant). initio. L
Ac si vsus esset, quoniam *sufficerent* potestatem) sui fecissent. M.S
Quod multi *Gallicis* tot bellis defecerāt)Galli. M.S
Cæsar *profecto* occupato itinere ad Dyrrhachium finem properandi) profectus. B
Erat autem ad Butrotum *oppositum* Corcyræ) oppidum. L
Siccioreq; ab vtrisque " militibus auditus) facto. M.S
Vt *sextes* (cui dies hic) vluris creditæ pecuniæ solvantur) se ex his.. M. S
Familia Neapoli, visaque proditione oppidi apparere) Et Familia Neapoli vis, atque proditio appareret. M.S.
Vt " dictabat, ad Cæsarem peruenit Tirios) ipse tune. M. S
Conflictati, & tempestate, & sentinæ vitijs, non ex pristina virtute *retinendum* aliquid putauerunt) remittendum. M. S
Et *si* imprudentes ex insidijs adoriri posset) sic. M.S
Eodemque die vterque eorum ex castris *statius*) statutis. M. S
Ille mulis ad Cæsarem Nuntijs, vnum diem sese castris *tenuis*) continuit. M. S
Omnibusque copijs ad Asparagum *Dyrrhachinorum* peruenit) Dirrhachiumque. M. S
Properaret ad se cum exercitu venire, *omniaque posthaberet*) omnibusque, quæ haberet. M S
Maximè eos, quod erant propinquæ regiones) maximèque eo. M. S
Cuius prouinciæ ab ea parte, quæ Libera appellabatur) cui. M. S
Cassius in Thessaliam cum legione *prauenit*) peruenit. M. S
Scipio in castris *statiuis* biduo moratus) statutis. M.S
Atque vt nostri " perpetuas munitiones videbant) quod. L
Ita illi *interiore* spatio perpetuas munitiones efficiebant) in minore. M. S
Et " interiore spatio minorem circuitum habebant) in. M. S
Quæ *cum* erant loca Cæsari capienda) tum. M. S
Et aduersas locari; *intra* has mediocri latitudine fossam) inter. M. S
Milites legionis nonæ subitò *conspicati* pila coniecerunt) constipati. M. S
Et ex inferiori loco aduersus *pilum* incitati cursu, præcipites) tumulum. G.F. cliuum, O.
Quibus ad " recipiendum crates directæ) se. M. S
At *tum* integras, atque incolumes copias Cæsar inferiore militum) contra. M, S
Quibus rebus nostri vsu docti hæc reperiebant remedia, vt alio loco ignes facerent ") Præsidij vnius descriptio tota deest. L
Vt telum *tormentumue* missum adigi non posset) tormento. M. S.
Euocatosque, Centurionesque complures) Manipulares, Centurionesque complures. M. S.
Quatuorque ex vna cohorte *Centuriones* oculos amiserunt) milites. M. S
Scutoque ad eum relato *Sæuæ* Centurionis) Scæuæ. M. S
Cohortemque postea duplici stipendio, frumentoque, & speciariis, militibusque donis amplissime donauit) Cohortemque duplici stipendio, frumentoque, speciatim militaribus donis amplissimè donauit. L.
Reliquas ciuitates, c. reūmissis legationibus, amicitia Cæsaris *conciliare* studebat) reconciliare. M. S
Vt ne in eam *telo tormentoue* adigi posset) telum tormento. M. S.
Omnisque eius instructus exercitus telis ex vallo *abiectis*) obiectis. M. S
Sed etiam *fructus* ex arboribus deficiebant) frondes. L
Vt liberè *populari* posset, nec minus aditum natibus *habere*) pabulari. M. S. haberet. M. S

Dextri Cæſaris cornu cohortes ignorantia loci ſunt ſecutæ) Dextrum Cæſaris cornu . M. S.
Pompeiana enim legio *celeri* ſpe ſubſidij confirmata) celeris . M. S,
Neque in faſcibus inſignia *laurea pertulit*) laurea protulit . M. S
Vt ſibi captiuos tradi iuberet , omneſque *deductor* oſtentationis) productos . L.
Quod eſſet acceptum detrimenti , cuiuis potius) Quod eſſet acceptum detrimentum exercitus potius . M. S
A Dyrrhachinis prælijs intermiſſo, ' quod ſatis perſpectum habere) militum animum . M. S
Pluribuſque adeundis locis, commodiore ' frumentaria re vteretur) conſilio paſſim . M. S
Euocatorum circiter duo milia , *quæ* ex beneficiarijs) qui . M.S
Ne à multitudine equitum dextrum cornu circumueniretur , *celeriter externa acie ſingulas* cohortes detraxit) leniter ex tertia acie ſex . L.
Et veſtro Imperatori , quàm *conſtituiſtis* , operam date) conſueniſtis . L.
Omnibus , *quæ ſtudio pugnæ incenditur*) ſtudio pugnæ incendantur . M. S.
Ex cohortium numero ſignum dedit) Sex . F.
Eodem impetu cohortes ſiniſtrum cornu *pugnantibus* etiam tum , ac *reſiſtentibus* in acie) pugnantes . reſiſtentes , M. S
Et laſſitudine confecti , *miſſis* pleriquc armis) amiſſis . L.
Nihil eos de euentu eius diei timuiſſe , quin ' neceſſarias conquirerent) non . M. S
Atque ij miſerrimo , ac patientiſſimo exercitui) At ij miſerrimo , ac potentiſſimo . M. S
Qua impetrata , montem opere *circummunire* inſtituit) circummunire . M. S
Cum vites *eum* laſſitudine defeciſſent) eius. M.S
In quibus erant XX. conſtratæ) E quibus erant XXX. roſtratæ . M. S
Et pecunia ad neceſſarios ſumptus *corrogata*) erogata . M. S
His tunc cognitis rebus , ' qui propter ætatem eius) amici Regis . M. S
Inter coagmenta lapidum ex pauimento *extitiſſe* oſtendebatur) exiſſe . M. S
In his erant *legionibus* hominum tria millia ducenti) legionariorum . M.S
Conſtrata omnes , quæ præſidij cauſa Alexandriæ eſſe conſueuerant) roſtratæ . M. S
Vbique naues imprudentia , aut tempeſtate paululum ſuo curſu *diſceſſerint*) Ibique . M. S. diſceſſerunt . M. S
Nec tractu oppidi pars erat regiæ exigua) Hoc tractu oppidi pars erat regia exigua . M. S

Obſeruationes &c. In Supplementum A. Hirtij.

De Bello Alexandrino.

Lib. 4. Directis plateis in quamcunque erat vſum partem monebant) Directis pluteis in quamcunque erat vſus partem mouebant . M. S
Specuſque habet ad Nilum *pertinentes*) pertingentes . M. S
Nec loco, nec numero pares eſſe poſſe ') dicebat . M. S
Cumque ad eum locum acceſſiſſet , qui appellatur *Cherrhoneſſus*) Cherſoneſſus . M. S
Nonnulli ex ' numero , cum longius à nauibus prædatum) eo . M. S
Si quid grauius ' accidiſſet , meritò caſurum iudicabat) illis . M. S.
Propterea *ei* , qui intraſſent ad explicandam claſſem) eis . M. S
Hos quidem diutiùs in noſtro conſpectu gloriari) Hoſtes . M. S
Nullius remis detergerentur) Nullæque remis detegerentur . M. S
Per paucos de ſumma ' , ac de ſalute omnium decertare) rerum . M. S
Hoc detrimento milites noſtri tantùm *abfuerunt* , vt perturbarentur) abfuit . M. S
Inter caſtra, & Cæſaris iter flumen intercedebant) Inter caſtra Regis , & Cæſaris flumen intercedebat . M. S
Maiori ex duabus filijs Cleopatræ , quæ manſerat in fide) Maiorique ex duabus filiabus. M.S
Nam ex Ponto à Comanis iugum æditum ſyluestræ eſt , pertinens in Armeniam .) Nam ex Ponto Comana iugum habet æditum ſyluestre pertingens in Armeniam . M. S
Se reliquis ex fuga collectis compuliſſe audiret) Se reliquis ex fuga collectis contuliſſe audiret . L
Speciosam plura largitori quærebantur) Speciosa exempla largitionis quærebantur . M. S
Sed etiam cogebat in gregem locupletium ſimultatum cauſæ) Sed etiam cogebat in gregem locupletum ſimul , & cauſæ . L.
Magnum fuit vectigal ; maius tamen *creabat* odium) creſcebat . M.S
Frequens legionibus conuentus obuiam prodit) Eique frequens legionariorum . L
Caſſius, quo *bono* valebat , Marcellumque infirmum eſſe ſciebat) benè . M. S
Cordubam cum ſuis proficiſcitur . Narbonem ſub idem tempus Trebonius) Corduba cum ſuis proficiſcitur Narbonem . Sub idem tempus Trebonius . M. S
Hæc in Syria , Cilicia , *Aſia* celeriter ſe confecturum ſperabat) Aſsyria . M. S
Cumque *defenſionem* eius nullam poſſe excuſationem) delectionem . M. S
Si ' feciſſet, iam tunc ſibi mitteret munera , ac dona) hæc . L
Imparatuſque *oppreſſus*, eodem tempore milites ab operibus vocat) oppreſſos . M. S

De Bello Africano.

Lib. 5. Cum non ampliùs ' legionem tyronum haberet vnam) quàm . M. S

Nè

Nè quis moræ quicquam fore speraret) Nè quid sibi moræ quicquam fore speraret. M. S

Et insulam petere Aponianam, quæ abest à Lilybæo) non. M S

Autè *portum* frequentes considunt ad se defendendum) portam. M. S

Quippè non illorum sibi confideret) Quippè qui in nullo illorum sibi confideret. M. S

Et aduersariorum *eius* acerbitate, crudelitateque) suorum. M. S

Cum autem constitisset in statiuis castris) stare. M. S

Scipio interim Elephantes hoc modo *condocefacere* instituit) condocere. M. S

Quæque ad eandem rem opus erant, omnes intra munitiones) Quique ad eam rem. M. S

Quorum ex numero *electis hominibus* illustriores getulos) electos homines. M. S

Nulla re gesta *pro* multitudine hominum rursus Adrumentum) præ. M. S

Nàm cum Scipio Sagulo purpureo antè *Aegis* aduentum) Regis. L

Postero die vniuersas *omnium* copias de castris) hominum. M. S

Cum parte equitatus sui Leptim *frumenti gratia* misit) frumentandi causa. M. S

Et in iugo, ne à Cæsare excluderetur, adproperare) Et ne iugo à Cæsare. M. S

Insidiandique gratia progressus) ab Vtica. M. S

Reliqua classis ad Leptim *egressis, remigibus passim* in littore vagantibus) egressa remigibus, partim. M. S

Vt haberent facultatem turmas iulianas circumfundere, & nihilominus fortissimè, acerrimèque pugnare.) Vt haberent facultatem turmas iulianas circumfundendi, & nihilominus acerrimè, fortissiméque pugnarent. M. S

Ex proxima legione, quæ ei prælio in acie constiterat.) Ex prima legione, quæ ei præsidio in acie constiterat. M. S

Et à leui armatura, Numidarum vulnerabantur, minutatimque *cedebant*) cedebantur. M S

Nè iniussu Imperatoris concurrerent, nec quicquam *proficerent*) profecerunt. M. S

Qui *à seruitijs*, pueris que, qui in castris erant.) seruis. M. S

Confestim Cæsaris legiones consequi, spatiumque *se non dare* colligendi) non dare se. M. S

Vt refectis castris, rursus sese defenderent Ducem aliquem *requirunt*) requisiuerunt. M. S

Quò postquàm peruenerunt, *ea quoque* à iulianis teneri vident) eaque ipsa. L

Immoderatè peccandi *impunitatis* propter maximas res gestas) impunitate. M. S

Ab Vtica proficiscitur, atque in regnum ire contendit) Iubæ. M. S

Vt qui eorum bona sua redemisset, se bonorum venditionem *indultarum*) indultarum. M. S

Itaque bis mille sestertium his imposito, vt per triennium sex pensionibus Populo Romano soluerent) Bis mille sestertium sexagies centena millia aureorum 6000000. vt quisque viginti millia aureorum tribus annis penderet, annua cuiusque pensio aureorum sex millium sexcentorum sexaginta septem ferè erat. M. S

Desperata salute, cum iàm *conatus* esset cum Petreio) cœnatus. M. S

Triginta centenis millibus ponderis olei in annos singulos multat) Tricies centenis millibus ponderibus. M. S

Ideò quia initio per *dissensionem* Principum) seditionem. M. S

Et post diem tertium *Caraleis* in Sardiniam peruenit) Calatim. M. S

Et à *Caralibus* secundùm terram prouectus) Calaribus. M. S

De bello Hispanensi.

Lib. 6. Legati etiàm *præsidio* Cn. Pompeij Cæsarem cum adissent) propter præsidia. L

Cæsarem eam Ciuitatem omni tempore optimè de Populo Romano) Cæsar. M. S

Ità cum ad *eum* venerant, iubet binos equites incedere) eum locum. L

Ab oppidanis sunt recepti, & pedites, equitesque clamore facto, dispositis ibi partim, qui remansere, eruptionem in aduersariorum castra fecerunt. Sed illud cum) Ab oppidanis sunt recepti pedites, equitesque noctu; sed dispositis partibus, oppidani, & pedites, & equites clamore sublato, eruptionem in aduersariorum castra fecerunt. Sed illud factum cum. M. S

Qui simul in conspectum oppidi se dederunt *in* equis, recipiuntur) cum. M. S

Pari *idem conditione* Pompeius) item contentione. M. S

Cuius rei Pompeio cum nuntius esset allatus) Cui de. M. S

Hic in aduentu Pompeij incidit) Cn. L

Et natura *excellentibus* locis est constituta) excelsis. L

Et quod *remotiù* erat à castris Cæsaris) remotus. M. S

Benè magnum tempus consumpserunt) Penè. M. S

Hinc Decumani suum locum cornu dextrum tenebant) Hinc Decumani cornu dextro suum locum tenebant. M. S

Ita Galli tragulis, iaculisque oppidum ex hostium cadaueribus *sunt complexi*) circumplexi. M. S

P. Caluicius, qui castris *Pompeij præpositus esset*) propositus antè à Pompeio esset. L

Ipse de tempore cœnauit: vinum, & nardum.) Ipse de tempore cœnæ vinum, & resinam. M. S

Oppidani autem, simul Cæsar castra contra oppidum posuit) ac. M. S

Præterquam extra murum qui perierunt) Præterquam qui extra murum perierunt. M. S

Ità cum oppidum sese tueri *dixisset.*) dixissent. M. S

Rursus in Hispalim oppidum denuò noctu recipitur) Reuersus Hispalim. M. S

Qui *imperati* à Carteia profecti sine aqua fuissent) imparati. L

Vt à Munda, *quod* proximè ceperant) quam. M.S

More barbarorum populo Romano magna tranſfieto Sanctis Romanis ſemel) Locum corruptiſſimum ità reſtitui aliqua ex parte arbitror poſſe ſi legas. More barbarorum Prætoribus, Tribuniſque Sacroſanctis manus ſemel, vel Trib.pleb. Sacroſanctis manus ſemel, vel Populi Romani Magiſtratibus Sacroſanctis manus ſemel. Loquitur enim de Caſſio Longino Proprætore. L

Obſeruationes &c. in Selectas Præceptiones Conſtantini Cæſaris de Agricultura.

Editio Lugduni apud Gryphium 1541.

Lib. 1. cap. 11. A quatuor mundi partibus quatuor venti *primarij*) αὐθεντικοὶ. L

Subſolanus itaq; ab Orientali *plaga* fertur) κάτωθεν. L

Boreas autem ex Septentrionali parte ſpirans habet *Thraciam*, & Aquilonem, qui ipſum medium conſtituunt) Θρασκίαν, ideſt, Cæciam. L

Cap. 14. Quomodo grandinem abigere oporteat) Deſunt hic multa, quæ hic adſcribo nimirum ΠΕΡΙ ΧΑΛΑΖΗΣ. Ἐν γοῦν λίθον χαλαζίτην ἔχῃ, καὶ ὅταν ἴδῃς τὴν χάλαζαν ἐρχομένην αὐτὸ μετὰ σιδήρου ἀντίταττε. καὶ ἀποστραφήσεται, καὶ [illegible] τὸ δεξιὸν λαβὼν [illegible] τοῦ χωρίου χῶσον, καὶ οὕτως ἄμπελος οὔτε τὰ σπέρματα ὑπὸ χαλάζης ἀδικηθήσεται, καὶ ἀπὸ δέρματος [illegible] τ[illegible] τῆς [illegible] [illegible] γίνεται βλάβη ἀπὸ χαλάζης. ὡς ἱστορεῖ Φιλόστρατος ἐν τῷ ἱστορικῷ. φασὶ δέ τινες L

Apuleius Romanus ait vuam in tabella) Apuleij Celſi Centuripini medici Tiberio Imperante meminit Strabo cap. 94. & 171. L

Lib. 2. cap. 4. Vbi virices, quæ & Amarinæ ab aliquibus dicuntur) λυγοι αἱ ὑπό τινων λεγόμεναι ἄγνοι. Alia eſt enim Amarina Salix à vitice. Vide Plin. lib. 24. cap. 9. & lib. 16. cap. 37. L

Cap. 5. Butomon in paludibus naſcitur; folia ſimilia populneis nigris habet) Coniectura ducor λειρίου pro αἰγείρου legendum, vt narciſſi, ideſt, λειρίου. folia ſimilia habeat, vt cum Theophraſto conuenire aptiùs videatur. L

At verò & pauimentorum ſoli genera *contineri* oportet) συνθεωρεῖν contueri. L

Accipiatque lanæ haſpos molles duos, aut tres lotos, ac probè carptos) Καὶ λαβόντα ἐρίου μαλλοὺς δύο, ἢ τρεῖς [illegible], καὶ διεξανθέντα καλῶς.

Cap. 9. Iunctis holoſchœnis appellatis, aut calamo ploto, ideſt, natatili dicto, aut rubo.) Ὀλοσχοίνῳ, ἢ καλάμῳ πλωτῷ, ἢ βάτῳ.

Cap. 12. Hoc & *Vitilius* comprobat) vereor ne Rutilius ſit ſcribendum, & fortaſſe is ſit, qui Palladius. L

Cap. 14. Fugiendum contra *contuſum*, & rugoſum.) pertuſum, ideſt, exeſum. L

Cap. 25. Quum partes quædam *ſolis* flaueſcere inceperint) τοῦ λείου, legens. L

Cap. 30. De frumenti probatione, & quomodo æquilibrem panis ad frumentum expenſionem facere oporteat *Didymi*) Florentini. L

Et ſi reperetis modium habere libras *quadraginta*) Καὶ εἰ εὕρῃς ἔχοντα τὸν μόδιον μ. Ita habent excuſi Græci Codices, qui tamen mendoſi ſunt, opinor; itaque notas numerorum ita reſtituo κ. λ. vt Kappa prior numerum vigeſimum λ. libras ſignificet. L

Cap. 32. Rurſuſque *piſtatum* rurſus ad ſolem ſiccato) pinſitum. L

Id, quod ex ipſo tenue in *piſtando* deceſſit.) pinſando. L

Cap. 36. Iugerum enim amplius, quam manus plenæ menſuram non ſuſcipit) Non facilè video fieri poſſe vt πλέθρον, quod tertiam iugeri partem ſuperat, tam exigua milij menſura conſeratur. Colum. lib. 2. cap. 9 & alij quatuor, aut ſex ſextarios in iugero ſerunt. L

Cap. 40. De herba Leone, quam & Orobanchen vocant *Sotionis*) Photionis. L

Virgo nubilis ſanguinem nuptiarum habens, nuda, citra omnem penitus amictum, ſolutis crinibus, gallum in manibus habens, regionem circumeat, & herba Leo ſtatim decedit. Ipſa verò legumina meliora fiunt, fortaſſis etiam hac herba Leone gallum timente) Vnde ſumptum commentum non video: Certe impreſſi Græci Codices retinent lectionem ſequentem. Λέγει ὅτι εἰ ὁ λέων ὁ θὴρ πτοεῖται τὸν ἀλέκτορα ἰδὼν αὐτὸν, καὶ συστέλλεται, οὕτως ἐάν τις λαβὼν μετὰ [illegible] τὸν ἀλεκτρύονα ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ, καὶ περιέλθῃ τὸ χωρίον, [illegible] χωρίζεται μὲν ὁ λέοντος [illegible], τὰ δὲ [illegible] [illegible] γίνεται [illegible] ταύτης τοῦ λέοντος τὸν ἀλεκτρύονα φοβουμένης.

Cap. 44. Et iugerum veterum vitium in tractabili) πλέθρον. L

Ac *maritima terra* à tribus ſæpè excoli) πλαγίας γῆ, decliui terra. L

Lib. 3. cap. 2. Hoc menſe & vitem, omneſque arbores, ac roſas plantare) καὶ κρίνα: & lilia. L

Cap. 5. In leuem terram, & apricam, montanamque & *lacubus plenam*) λακκώδη. Aptam. Foueis. Ita appellat terram, opinor, haccam, ſiccam, aptam foueis ad frumenta, & alia condenda accommodatis, vt hodie Tuſci, & Sabini, aliique alibi ſolent vti. L

Cap. 6. Eodem menſe *vitem* ſecare oportet) ῥαχίαν Vlciam. L

Cap. 7. Alicæ præparatio.) Χόνδρου σκευασία. L

Cap. 13. Sed & herba per aërem minor fiet) Ἀλλὰ καὶ ἡ βοτάνη διὰ τὸν ἀέρα ἐλαττοῦται. L

Lib. 4. cap. 1. *Quarto quoque anno* licere, ſupra dictum eſt) παρ' ἔτος. [illegible]

Cap. 4. De præcoci vua) Eiuſdem. L

Lib. 5. cap. 2. Quæ in obliquis, & leniter accliuibus) Ἡ ἐν τοῖς πλαγίοις, καὶ [illegible] [illegible] τόποις. L

Cap. 8. Et radices contractas) Καὶ μονόριζον. L

Et nouas gemmas plurimas habentia) Καὶ τοὺς νέους ὀφθαλμοὺς πλείστους ἔχοντα. L

Etiam Peryſini farmenti partem) Καὶ τοῦ περυσινοῦ κλήματος μέρος. Ideſt, ſuperioris anni ſarmentum. L

Cap. 9. Quomodo vites plantare oporteat, & quid faciendum ſit ad celerem ipſarum radicationem, & vtrum rectum, aut obliquum ſarmentum ſit plantandum) Florentini. L

Cap. 16.

Cap. 16. Quod conferat non vnius speciei vitem, sed diuersa genera separatim plantare ˇ) Sotionis. L.

Cap. 17. Quapropter conuenit ipsam valdè similè cædere, in potatione) σφόδρα συντομώτερον τῇ κλαδείᾳ: Videtur melius angustè cædere, vt σιμὸς sit idem, quod curtus. L.

Cap. 34. De syderatis vitibus *Cassiani*) Βασσιανοῦ, Bassiani. L.

Cap. 46. Exiges similiter bestias tales *muliebris pili* suffitu) mulierum capillorum. L.

Et truncos vitium illinunt à fundo paulò superiùs) Circum caput, & sub brachia dixit Cato cap. 95.

Lib. 6. cap. 6. Alij piscis aridæ *talentum*, ceræ minas xv) τάλαντον, libram. L.

Cap. 7. Vniuersalia præcepta de picationeˇ) Florentini. L.

Cap. 8. Alius modus probatus picationis doliorum ˇ) Eiusdem. L.

Cap. 17. Ad fundum mergentur, ˇ) sin autem non habuerint, innatabunt. L.

Lib. 7. cap. 13. Conditura mirabilis durabilia vina faciens ˇ) Damogerontis. L.

Cap. 15. Significationes, & prænotiones vinorum peruertendorum, & durabilium ˇ) Sotionis. L.

Cap. 16. Et vinum per quinque ˇ contunget) dies. L.

Cap. 20. Vt vinum odoratum, & dulce fiat ˇ) Pamphili. L.

Et in *cacabum* chœnicem appellatum indito) κάβον, cabum. Notabis hinc cabum, quæ Hebræis aridorum mensura est, quartam modi partem continens, idest, sextarios quatuor, etiam Græcis in vsu fuisse, appellatumque chœnicem. L.

Cap. 22. Candida ouorum *trium* in vas coniecta.) < L.

Cap. 34. Quod non solum vinum; sed etiam alia quædam, ebrios faciant potantes ˇ) Leontij. L.

Lib. 8. cap. 26. Alij duplici lebete coquunt) Duplici vase coquere quid sit, Vide Galenum de sanit. tuen. lib. 4.

Cap. 41 Quomodo acetum scilliticum facias. *Democriti*) Πυθαγόρου. Pythagoræ. L.

Lib. 9 cap. 5. De plantario. *Didymi*) Eiusdem. L.

Cap 14. De olea, quàm elæostaphylon Græci vocant. *Eiusdem*) Africani. L.

Lib. 10. cap. 1. Plantæ verò ex arboribus vigorosis, & *Asianis* accipiantur) ἀσινῶν, integris, sine noxa, illæsis. L.

Plantæ sunt nouellorum ramorum) τὰ μοσχεύματα, nouellæ soboles, viuiradices. L.

Cap. 17. De insitione rhodacenorumˇ) Didymi. L.

Cap. 28. De durabilitate cydoniorum ˇ) Eiusdem. L.

Cap. 29. Cucurbitas aridas, & *rapa* singulis circumdederis, γογγύλας lego; atque ideo non rapa; sed rotundas verto. L.

Cap. 30. Similiter autem si *secundum caput* plantæ fuerint non hiant) κατακέφαλα, in caput. Pallad. canendum nè virgulta inuersa deponas. L.

Cap. 41. De plantatione cerasiorum. *Eiusdem*) Florentini. L.

Cap. 44. *Itemque incumbentibus* folijs harundinum) Et superpositis. L.

Cap. 46. Vt plantæ ˇ à vermibus liberentur. ˇ) ficus. L. Eiusdem. L.

Cap. 53. Vt fici fructus ex vna parte albus, ex altera ruber ˇ) Africani. L.

Cap. 57. Amygdalæ, *quæ & nuces Thasiæ*) Non habet hæc verba Codex Græcus. Athenæus thasias, & cyprias nuces teneras facit. lib. 2. cap. 12. amygdala sunt omnium durissima. L.

Cap. 59. Omnis autem truncus amygdali *exesus*) vulnerato. L.

Cap. 60. Inscriptæ amygdalæ, vt fiant ˇ) Democriti. L.

Cap. 72. De plantatione siliquarum. *Eiusdem*) Anatolij. L.

Cap. 75. Locus autem luto *infracto* argilloso integatur) ἀψίμῳ, quod rimas non agat. L.

Id verò, *quod* insitio sit) in quo. L.

Hoc est à septima februarij mensis vsque ad solstitium *vernum*) Id ipsum, quod æstiuum, puto, significat. L.

Cap. 77. Sed relicto oculo in ipso germine *illæso* ex parte post) ἀσινῆ

Cæterum si *sinistra* ramorum partes inoculationem susceperint) Forte ἄριστα legendum, vt præstantissimos ramos intelligamus; alioqui dexteræ, vt sinistræ in ramis partes quæ sint, non video, qua ratione aut dici, aut cognosci possint. L.

Cap. 81. De cura plantarum ˇ) Varronis. L.

Lib. 11. cap. 3. Quemadmodum neque fulmen *vbi eadem*) ὅπου συκῆ. vbi ficus; sed vereor corruptum, aut additum. L.

Cap. 4. De transitione lauri, & satione, & transplantatione ˇ) Quintilij L.

Cap. 8. De plantatione Myrti. *Didymi*) Florentini. L.

Cap. 14. Quemadmodum autem Democritus air, qui fructus salicis appellarur) Δημόκριτος δὲ ... καρποὺς τῆς ἰτέας ... L.

Et Homerus ait Κλαῖθρα ἄγρια) Κλεῖθρα τ' ἄγρια.

Cap. 29. De misodulo siue ocymo ˇ) Sotionis. L.

Lib. 12. cap. 2. De horti constructione ˇ) Florentini. L.

Cap. 3. De terra oleribus apta ˇ) Didymi. L.

Cap. 4. Quale stercus oleribus idoneum sit ˇ) Eiusdem. L.

Cap. 6. Vt hortus viridis, & floridus fiat ˇ) Democriti. L.

Cap. 11. Quomodo olitori iniuria fieri queat ˇ) Damogerontis. L.

Cap. 17. De brassica, & medela ex eadem. ˇ) Paxami. L.

Cap. 19. Et per totam noctem sub *alio* refrigerarò) dio. L.

Cap. 20. De ˇ Melopeponibus, Florentini) Peponibus,

nibus, &. Nám prima capitis pars eis conuenit. L.

Lacte, & melle maceraueris, & *refrigeratum* seminaueris) resiccatum. L.

Cap. 40. De Portulaca ʸ) Paxami. L.

Lib. 13. cap. 3. De Mustellis ʸ) Africani. L.

Cap. 7. De Talpis ʸ) Paxami. L.

Cap. 8. Et ob id ipsum in stragulis *apponere dignantur*) apponi iubeitt. L.

Lib. 14. cap. 3. Vt columbæ maneant, & alias peregrinas secum adducant Eiusdem. L

Cap. 6. Septem, aut octo diebus prius supponantur, atque ita simul excudantur) δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας τῶν ψηλαφῶν ...

Cap. 7. Stercus tenuiter tusum, & cribatum in *ventriculos* mitte, γάστρας, aluces, cubilia. L

Cap. 12. De venatu perdicum, & reliquarum auium ʸ) Anatolij. L

Cap. 17. *Et vuæ passæ dulis* tostæ tantumdem) Καὶ ταρίχου τρωκτοῦ.

Lib. 15. *Expirat* autem si allium ipsi affricetur) Ἐκπνεῖ, Remittit, vel Respuit. L

Cap. 8. Aut incantamento inficiantur ʸ) Leontij.

Lib. 16. cap. 13. De vrinæ difficultate. *Absyrti*) Eiusdem.

Lib. 17. cap. 8. De vitulorum nutritione. *Didymi*) Eiusdem.

Cap. 14. De ignoto morbo. *Democriti*) Eiusdem.

Lib. 18 cap. 24. Vt oues sequantur ʸ) Africani.

Cap. 5. Vt aries non incurrat, nec imperat ʸ) Eiusdem.

Cap. 6. Vt pregnante oue cognoscatur qualem colorem habeat fœtus ʸ, Democriti.

Cap. 7. Quando, & quomodo oues tondendæ sint ʸ) Didymi.

Lib. 19. cap. 2. Et oculos aperire videntur catuli *ollano* die) κ' vigesimo. L

Cap. 5. De ceruis ʸ) Xenophontis.

Cap. 6. Et si ventris signum habeant promissum) Καὶ ὅταν ἔχωσι τὴν γαστέρα κοίλην ... τῷ χρόνῳ ...

Indifferens animal facit) Ἐπιδιάφορον ... τὸ ζῷον.

Lib. 20. c. 2. Vt pisces in vnum locum congregentur ʸ) Oppiani.

Cap. 7. Inescariones piscium ʸ) Eiusdem, Cum græco exemplari conferendum totum caput; nam multa sunt aliter versa, & mutata plurima. L

Cap. 10. Ad Fluuiales pisciculos, quo *Anus* vsus est) Oppianus.

Cap. 24. Nardi celticæ folia · quatuor) drach.

Cap. 45. Garum *liculmen* appellatum) λικουάμεν, liquamen.

Obseruationes &c. In Libros de Comitijs Romanorum Nicolai Gruchij.

Editio Venetijs apud Bindonum 1458.

Notatam olim Gruchij lapsum in re mihi, nisi fallor, valdè clara; quamquam eam ab vllo explicatam non viderim; multique me viri eruditissimi non facilè audiendum censebant; locus est in capti tabernaculi vitio, de quo M. T. lib. 2. de Nat. Deorum, item 2. de Diuin. Epist. 2. ad Q. Frat. lib. Liuius lib. 4. Valer. Max. lib. 1. cap. 1. Plutarch. in Marcello Varro initio lib. 6. in Verbo Templum. Festus in Verbo Locus captus. Tabernaculum capere, est locum, sedem, templum augurijs captandis certis terminis definire, ac designare. Nec aliquid hæc obseruatio commune habet cum tabernaculo castrensi, quod pro more Proconss. Prætorib. & alijs magistratibus, legatisque in prouinciam euntibus ex publico præberi solitum erat.

In eodem Gruchio, itemque in Sigonio notaram rem planè absurdissimam, vt neuter eorum nullum discrimen faceret inter comitia curiata, & legem curiatam. Quamquam curiata comitia, vt in Rullum scripsit Cicero antiquæ tantùm imaginis retinendæ gratia sic vocabantur. In ijs tamen nulli suffragijs mandabantur magistratus, sed lex tantum de Imperio, & iure magistratibus designatis mandando, vel moderando ferebatur. Hæc autem obscuritatis, difficultatisque originem ducunt a verbis Gellij lib. 13. cap. 14. vbi C. Tuditani verba refert: sic enim habent omnes, quot vidi adhuc codices; Minoribus creandis magistratibus, tributis comitijs magistratus; sed iustius curiata datur lege. Quis obsecro verba hæc mendum continere necessariò non videt? Si enim magistratus minores tributis comitijs, vt omnes semper scripserunt, dari, vel mandari soliti erant; quid hic loci habere potuit aduersariua particula, nisi aliud esset lex curiata, aliud tributa comitia; sed diu inueteratus error, ex vnico fortè exemplari in omnes diffusus, difficultatem attulit. Eli ergo detrahenda syllaba, quæ per negligentiam adhæserat, & locus legendus. Sed ius curiata datur lege. Quæ vera, & consentanea lectio censeri debet. Lat.

In Præfatione.

Sed partem aliquam adesse iubet, non comitia, sed concilium edicere *iubet*) debet. L

Lib. 1. cap. 2. Sed *iustius* curiata datur lege) ius. L

Nám centuriata lex Consulibus ferebatur) Nam cum centuriata lex Censoribus ferebatur, cur curiata cæteris patricijs magistratibus, tum iterum de ijsdem iudicabatur, vt esset reprehendendi potestas, si populum beneficij sui pœniteret. Ita habent veteres scripti Codices. Error autem, vt puto, ex eo natus est, quod idem fieri comitia, & legem, cum diuersa sint. Cum lex fertur iám creati sunt magistratus, nisi quis lege prius de modo habendorum comitiorum caueri oportuisse intelligere velit. Comitijs autem creati magistratus nunquam vero lege

obseruatum est, quod sciam. L

Tùm si Senatui ità videretur, *videbatur*) iubebatur. L

Dum collegam coululeret, moratus *permittere* eo noc̃te) permitteote. L

Quæ vt *destituta* expectatio est) destituta. L

Ad vnum omnes, non modo *centurio*; sed etiam homines) centuriæ. L

Quæ pro Collegio Pontificum *habentur*) habe. rentur. L

In ea tamen *ratione* iudices sedisse) oratione. L

Paulò post velut enumerationem faciens eorum, qui *iudice* lederunt) iudices. L

Tribuni pleb. iussissent populus) Tribuelm plebes iussisset populum.

Vtrum populi iussu indiceretur bellum, an satis *esse*) esset.

Qui aliquem vocat iudicium populi) in

Ac si actio *huiusmodi* esset, vt de iure potiùs) eiusmodi. L

Vt *repundarum* ambitus maiestatis peculatus) repetundarum. L

Verre Prætore vrbano sortitionem, *ac sortitionem*, ac subortitionem.) < L

Principem iudicum fuisse à Prætore) alium. L Cap.3. Sic enim locus restitui debet) At ego nihil mutandum censeo; nàm verum est Prætorem, qui magistratos maior est, Prætorem iure rogare non posse. Collega igitur eiusdem magistratus rogare collegam non potest, atque id est, quod ex Tuditano ad Messalæ confirmandam sententiam attulit Gellius. L

Appellar, aut locationibus censoribus factis) à.

Ex tamen apud Suetonium in Cæsare locus.) Est.

Antequam tabellas suffragium ferri à populo) pet.

Vt inquit Appianus; sed agebat trigesimum quintum) in extremo lib. primo.

Quoniam per quinque annos Consulem fieri minimè licebat) In codicem corruptum incidisti, ideo legendus locus est. Quoniam per annos Consulem fieri non licebat, atque ita emendauit Sig. Epist. 50. L

Id ego ità *inueniffe* existimo) euenisse.

T. Quintium *Flaminium* consulatum ex quæstura petere non patiebatur) Flamininum.

Epulum dat, & tres minas in singula ciuium capita) Mirandum est tàm hunc, quàm Gulielmum Budæum Plutarchi locum non vidisse, qui tamen, & ipso initio, & postea quoque, iisdẽ verbis repetitur Καὶ τὴν ὑπάτειαν εἰς τρίμηνον Trium mensium frumento in ciuium capita diuiso. L

Propter has igitur receptas Roma largitiones, *aut* miuisterium) erat.

Acta mea illi *displice* quis nesciat?) displicere.

Quemadmodum fecisse Camillum, *Corionalum*, Seruilium) Coriolanum.

Cap.4. Et ex itinere *permitteret* edictum) præmitteret.

Vt Græcum verbum *Eispherein* ostendit) εἰσφέρειν.

Quàm Græci *manticin* appellant) μαντικὴν.

Tripudio autem augurium accipiebatur) Tripudium.

Consentibus cunctis diem indixit) Consentientibus

Cæterosque Deos, *quod* præsides suæ coloniæ fecerat) quos.

Aut agri certo carmine ab *anguro* lituo finiti) augure.

De dirarum obnunciatione *erat* historia) extat.

Consul quasi ad vsurpationem vetustatis extra pomœrium tabernaculum habere dicebatur die comitiorum, velut Dux exercitus) Vereor ne fallaris in tabernaculi huius acceptione. Nam tabernaculum capere idem esse puto, quod locum capere: captus autem locus, inquit Festus, dicitur ad sacrificandum legitimè constitutus. Quarè nihil ad tabernaculum campestre, vel militare attinet id, de quo Cic. Plut. & Val. Max. scribunt in Augurum disciplina fuisse. Vide quæ scripsit M. Varro de Lin. Lat. lib. 6. in verbo Templum. Videndus etiam Dionys. initio lib. 2. vbi de auspicijs in Romulo Rege designato in augurando actis loquitur; ibi enim sub dio consedisse ex solemni more narrat. Quarè tabernaculum nullum adhibitum. L.

Quod C. *Curiatius*, qui comitijs eorum præfuerat) Curtius.

Ergo primum auspicia consulenda erant in capiendo tabernaculo) At tabernaculum extra pomerium in hortis Scipionis iàm captum erat ex verbis Cic. vitio, ea de causa, quod ausp. cari oblitus esset, cum iterum pomerium ingressus rediisset in priorem locum, vt Plutarchus in Marcello scribit: Cum enim priore capto loco non addicabant aues, locum inauspicatum arbitrantes, alium secundò deligendum esse ex augurum disciplina constitutũ fuisse ostendit. L.

Et quoniam hæc duo genera *auspicorum* reliqua erant) auspiciorum.

Tripudio autem magis alibi vterentur) Tripudio non videtur vsi neque augures, neque magistratus vlli in vrbanis negotijs intra Vrbem, sed tantùm magistratus in Prouincijs, vt ex obseruatione veterum constare poterit. L

Erant autem solemnia, & velut concepta verba obnunciantis *Alio die*) ALIO DIE.

Hinc enim perspicuum est Consules, cum habituri essent comitia Centuriata, noluisse obnunciatione impediri) Non sunt idem seruare, & obnunciare. Quarè ex edicti formula impeditur certè seruatio; sed modesto verborum interdicto: Obnunciatio autem non interdicitur; latè enim vagata esset impietas, si hoc ventum fuisset. L

Tua quid interest, nulla auspicia tuorum sunt, cũ sis religiosus.) Si legamus, vt ex veteri Codice Basilicæ S. Petri emendauit Faernus, videlicet. Cum tua quid interest, nulla auspicia sunt, cum tuorum tum sis religiosus. Et sensus erit clarus, & nulla coacta Gruchij expositione opus erit. L

Qui fruſtra huiuſmodi edicta propoſuiſſent) Non verum eſt, ſi id, quod præcedit, negatur, conſequens etiam prohiberi; cum id non ſimplex eſt; ſed duplex, vel multiplex. Conſules nè comitia impedirentur (quod licebat) cauebant, nè vellent minores Magiſtratus de cœlo ſeruare; at contra religionem erat, non habita Deorum prohibentium comitia ratione, obnunciatione non parere; cum ſi nemo ſeruaſſet, nulla iniecta Deorum prohibentium religione, comitia ritè haberi poſſe viderentur, quæ alioqui niſi ſpretâ religione (quam auſpicijs contineri antiquitas iàm pridem ſanxerat) haberi, ac perfici ritè non poterant, ſi obnuntiatio interceſſerat. L

Nec cuicæ de vobis ſuffragium *fuerunt*) ferunt.

Scribit à Sp. *Licinio* Tribuno Pl. altero anno) Icilio.

Ac de interceſſione quidem hactenùs: *Cetera* perſequamur.) Cætera.

A Seruio inſtitutæ nihil pertinerent *ab* tribus) ad.

Vt abſque vlla diſtinctione ordinum, & cenſus vnam centuriam.) in.

Sic diſtinctas centurias ſors ducebatur, cui *omnem* obringeret) omnium.

Deſcriptus enim populus cenſu, ordinibus, ætatibus plus *ad ſuffragium conſilij*) adhibet ad ſuffragium auxilij. O

Sub Seruio *lege* fuiſſe centum, ac decem millium æris) tegr.

Sanè niſi corrupti ſunt Plinij, Gellijque codices, nihil habeo, quod in tanta Auctorum diuerſitate dicere poſſim) Addendus ad hunc locum Feſtus in verbo, Infra claſſem, vbi cxx. milæria taxat cenſum, non primæ claſſis ciuibus; ſed ijs, qui claſſici, vel opulentes erant. Aſconius item lib. 3. in Verrem centum millia ſextertiorum ait, fuiſſe eorum cenſum, qui more maiorum cenſi dicebantur; ita vt idem non ſit cum taxatione claſſicum Seruij Tullij. Plinij locus non videtur aduerſari Liuio, & Dionyſio; nam loquitur de Romanorum Ciuium opibus, quæ, Rege Seruio, ſupra eam ſummam cx. mil. æris non fuit. Non enim hinc ſequitur Seruium primam claſſem ad eam ſummam definiuiſſe; ſed nè maior c. m. eſſet. Ita etiam Gellius conciliari poteſt; nàm cum Feſto, & Aſconio aliud ſpectat. L

Tumque nominatim ſinguli appellabant, quem vellent.) Eumque. Alias.

In quo tabellam populo dederat) non.

Atque omnes rumuſculos populari ratione *occupanta*) aucupante.

Carbonis eſt tertia de iubendis, ac *legibus vetandis*) vetandis legibus.

T. Quintio *Flaminio* anno Vrbis 631.) Flaminino.

His duobus in locis agitur de comitijs tributis, quæ in foro habebantur) Ponderandus locus M. Varronis de re ruſt. lib. 1. cap. 2. qui corruptus eſt, & ope correctoris eget, vbi de Licinio Tribuno legem de vij. iugeribus ferente loquitur. L

Porrò autem ex eo Ciceronis loco ad colligo) Atticum.

Nàm in tributis *alius* fuiſſe poſtea oſtendimus) aliud.

Nec omittendum eſt, quod vocatas iam Centurias, reuocare erat in poteſtate) Verum eſt poſtulante eo, de cuius ſuffragatione agebatur, ideſt, eo, qui ſuffragijs iàm renunciabatur creatus Magiſtratus; nàm ità ex prædictis colligitur. Eo autem tacente, vel repugnante non videtur licuiſſe Conſuli, qui comitia habebat, reuocare Centurias, ſi ritè omnia adhibita fuerant, & ſeruata. L

Contra verò legem Centuria non accipi pronunciabatur) à.

Duumuirum naualem, *quæ* vt inauguraret Pontifex) quem.

Sed ſubindè alias, atque alias, quarum, vt quæque introducta) Centurias.

His expletis, quærendum eſt, poſtquam renunciata erat alicuius Centuriæ ſententia, an eædem tabellæ rurſus darentur diribitoribus) In hac non admodum neceſſaria quæſtione vtrumuis aſſeras, ferri non poteſt, nec video quid ex alterutra abſurditatis, aut incommodi oriri poſſit. Illud autem certum eſt, ſi tabellæ diribitoribus reddebantur, minorem earum numerum parari opus fuiſſe, cum eædem ſæpiùs diſtribui poſſent. Satis autem, ſi alteri Centuriæ non erant, ſupplebatur earum numerus ex ciſta, vbi recentium tanta copia ſeruabatur, quanta ſatis, ſuperque futura erat ſuffragantium numero. L

Si tantùm eductas de ciſta tabellas reddi diribitoribus oporteret) Non video quid prohibeat, quominùs etiam nouæ dentur, quo ad Centuriæ copioſior numerus ſingulas tabellas habeat. L

Quæ ſi apertè redderentur, quomodo ſuffragium cuiuſque occultum eſſe potuit) Poterant tabellæ retentæ à ſingulis in ciſtas ad id paratas conijci, indéque à miniſtris ſumi, & diſcerni, & ad diribitores iterum referri. Neque hinc ſuffragia cuiuſque indicabantur, cum confuſè, & quod veriſimile eſt, nullo præſente cuſtode in ciſtam conijci poſſent. L

Hinc rurſus perferenda erat ciſtella per omnem Centuriam; quæ omnia abſurdiſſima ſunt.) Poſt datam tabellam, ideſt, poſt ſuffragium, quæ erant reliquæ in manibus Centuriæ tabellæ, poterant in exitu pontis hinc, atque indè, ideſt, dextra, & ſiniſtra locari aliæ ciſtæ, in quas conijcerentur, ſed nimis anxiè de rebus huiuſmodi quærimus, & vſus docet nos non ità fuiſſe difficile, quod Gruchius ob difficultatem maximè repudiat. Retentas aliquas in manibus ſuffragantium tabellas poſt initium, latumque alicuius tribus ſuffragium conſtat ex Var. lib. 3. de re ruſt. cap. 2. L

Quomodo in anguſtis pontibus tot homines conſtitiſſe probari poterit) In pontium longitudine ità poterant deinceps diſponi, vt nihil propte-

rea

rea impedirentur Centuriæ suffragantes. Præterea non video cur DCC. numerum tanquam absurdum metuat, cum vnicuique tribui viceni diribitores essent. L.

Vt duodecies multiplicetur numerus tribuum, aut ita) atque.

Verum illa in *genere* dicta non nihil habent) genere.

Ad extremum examinandus est nobis locus Ciceronis ex 2. Philip.) Videndus locus in Codice à Faërno emendato, vbi quæ Gruchio implicatissimam quæstionem ereant: planissima apparebunt. L.

Prima classis vocatur, renunciatur. *Deinde vt assolet, suffragia*) Deinde, ità vt assolet, suffragatum secunda classis vocatur. Ita hunc locum restituit Antonius August. & Faernus.

Hoc erat populum necessitate obstringere, vt non *potest*, si vellet) possee.

Dum legem tot centuriæ ex hac classe *acceperint*) acciperent.

Cap.5. In lucum Petelinum extra portam *Fermentariam*;) Flumentanam.

Cap.6. Velut infausta appellatione *damnatur*) damnarunt.

Vnde apud Liuium sæpè reperitur mentio comitialium dierum, vt lib, 3.) decad.

Nundinarum dies non inter ferias *relit*) retulit.

Lib.2. cap.1. Sic enim legitur in omnibus codicibus rectè nè, an secus, postea *videmus*) videbimus.

Palatinam, Suburranam, *collatinam*, Esquilinam) Collinam.

Iam verò, si eadem fuissent *Centuriata*, & Tributa comitia) Curiata.

Qui superiorem numerum reliquit; *se* duabus tribubus addidir) sed.

Resque censemus fuisse Velinam, & Sapiniam) Easque.

In illa verò opinione etiam Dionysium fuisse ex eo colligi) Vide Carolum Sigonium lib. 1. de Antiquo Iure Ciuium Rom. cap. 3. vbi longissima disputatione rem explicat. L.

Vt *intelligendi post eo*, (quod scribit Liuius in fine libri primi) intelligi potest ex *sed*, vt idem Liuius ait, vis suffragiorum penès primiores erat) vbi. L.

Postrema ratio ducetur ex loco Ciceronis lib.4. Epist. ad Attic.) At ex hoc ipso Ciceronis loco ad Att. videtur argumentum eodem modo sumi posse. Si enim licebat Consuli in Campo Martio comitia habere, ergo Centuriata erant; non tributa. Et tamen non fuit in vtrisque eadem ratio, vt videbis infra, vbi de loco tributorum agitur. Poterant enim tributa comitia tàm in Campo Martio, quàm alibi haberi. L.

At illa ædilium comitia habiturum se in comitio dicebat Metellus) Si postulabat Metellus, vt in foro postridie sibi obnunciaretur; (se enim hora prima in comitio futurum pollicebatur) cur eam rationem fuisse nè in Campum descenderet comminisceremur, quæ nulli vsui futura erat? Cum æquè facilè posset in foro, & comitio obnunciari, atque in Campo, & inter eundum in eum? L.

Vna dicitur ex eo, quod Cicero in 2. orat in Rullum dicit Patricios) Vide supra; nàm aliter legitur ille Ciceronis locus, & necessariò etiam intelligendus est, ex quo loco malè intellecto, multa consequuntur implicata, & difficilia impedimenta tum ad Patricios, & Plebeos Magistratus discernenda, tùm ad bina comitia rectè diiudicanda, & explicanda. L.

Nàm centuriata lex Consulibus ferebatur, & cæteris *Patrijs*) Patricijs.

Verùm singulatim *subiecta probationes* fient apertiores) subiecta probatione. L.

Hine apparet; *quo* Triumuiri capitales primum creati) quod.

Qui quatuor primis legionibus præessent reperio; legiones enim tandem tena millia continere cœperunt) Falsum reperisse re facilè ex Polybio 6. fragmento constat. Vbi legiones quaternum millium, ac ducentorum numero definit, & tamen Tribunos senos singulis assignat. L.

Cn. Pupius, & Cœlo Quintius *Flaminius* ædem) Flamininus.

Id quod propter *magnitudinem deligendi*) magnitudinem periculi, necessitatemque deligendi.

Vt eam desponsam, non decretam videatur) habere.

Si nullum esset in Prouincia bellum, *quo ad naturandum* vegeret) quod ad maturandum.

Cicero Proconsul missus est, & Bibulus in *Cyriam*) Syriam.

Vt præter eos, qui Magistratus gerebant, *aliquid* singulari virtute, aliquis.

Qui tunc lex cornelia lata non erat) Quia.

Quia enim Prouinciam suam bellum gerere Magistratui non liceret) extra.

Quasdam Prouincias *Quæstores* tribuamus) Quæstoribus.

Cohorti Prætoriæ H. S. mille 635. millia) Rarus loquendi, & numerandi mos. L.

Lectisternio tunc primùm in vrbe facto,) Deos placauere.

Exitu anni & C. *Sertilius* Geminus Pont. Max. decessit) Sentilius.

Atque *illum* facile erit demonstrare) illud.

Q. Martius Rex & *Catinius* Labeo Trib. Pl. ad plebem tulerunt) C. Antinius.

Omnes v. & xxx. tribus, vti *rogata*; *insserunt*) rogas.

Cap.1. A. *Aterinus* legem Centuriatam tulerant) Aterius.

Polybius in sexto de Rep. explicat his verbis) Non videtur Polybius ibi ita posse intelligi, nec eius verba, quæ vulgò impressa habemus; possumus ad eum modum interpretari. Vide eundè locum Polyb. à Sigonio lib. 2. cap. 15. de Antiq. Iur. Ciu. Rom. L.

Qui quatuor ordinarijs legionibus præessent, singul

gnli singulis millibus) Neque hoc eo tempore verum fuit, cum legio qnaternum millium dncentorum peditum .ccc. eqnitum erat, vt Polybius ibi scribit . L

Candidatum ergo huius Magistratus nemo se profiteri iure poterat, nisi qui legitima illa stipendia confecisset) Ex loco Polybij supracitato, quia manifestum est, aut mancum esse, aut mendosum id asserere non puto viri religiosi esse: etsi alioqui res ipsa per se nequissima videri possit .. L

Idcircò, vt posset in id *collogio* cooptari) collegiū.

C. Valerius Tappo Trib.Pl.promulganit, vt ij suffragij lario) ijs.

Rogatio perlata est, vt Aemylia eribu) in.

Qnemadmodum de campanis equitibus scribit Linius) Dec.2. lib.8. & Dec.3. lib.2.

Vt docet A. Gellius lib.16. cap 13. & Asconius) In diuinat.

Alia erat, cuius meminit Appianus lib.2. bell. ciuil.) 39.

Certum enim est ex Suetonio in Cæsare post eam legem) cap.3.

Nàm lib.8. dec.1. legimua *Lanuinos*, Aricinos, Nomentanos) Lanuinos.

In amicitiam adduxi concessa eis *συμπολιτεία*) *ἰσοπολιτεία*

Cap 4. Hoc igitur Tributis etiam comitijs conuenlebat, vt auspicia hactenùs seruanda essent) Abutitur anspiciorum nomine Gruchius; ideo rem impeditam implicatiorem multò reddit. Vide quæ notaui infra . L

Vndè sequitur his etiam comitijs *locum* obnunciationi parendum fuisse.) <

Neque Cicero diceret Vatinium contra legem Æliam, & Fusiam fecisse) M. Cic. post red. in Senatu ita ait. Quo inspectante, ac sedente legem Trib. pleb. tulit; nè auspicijs obtemperaretur, nè obnunciare concilio, aut comitijs, nè legi intercedere liceret, vt lex Ælia, & Fusia, nè valerent, quæ nostri maiores firmissima præsidia Reip. contra tribunicios furores esse voluerūt L

Et Clodius Inirio sui tribunatus legem tulisse legitur, nè obnunciationi sibi parendum esset) Et hoc falsum omninò puto, vt Clodius legem tulerit obnunciationi sibi non parendum esse. Multò enim verius, prudentiusque scripsisset, Clodium legem tulisse; nè cum ipse cum populo ageret, quisquam de cælo seruaret, aut si seruasset obnunciare ei liceret. Vide quæ notaui supra aliqua non contemnenda . L

Quamquam autem tributa comitia hactenus anspicio haberi debeant) M.Cic. lib.2. de diuin. Itaque in nostris commentariis scriptum habemus. Ioue tonante, fulgurante, comitia populi habere nefas. Hoc fortasse reip. causa constitutum est; comitiorum enim non habendorum causas esse voluerunt. Itaque comitiorum solum vitium est fulmen: quod idem omnibus rebus optimum auspicium habemus, si sinistrum fuerit. L

Ex his Dionysii, & T. Liuii locis intelligi potest plebeios magistratus nulla auspicia) habuisse.

Adhibitis auguribus, pullarijsque vt in magistratibus maioribus fieri solebat) Pullarijs in auguriis necessariò vsos fuisse magistratus, qui cum imperio extra Vrbem essent sæpè legimus, in Vrbe verò auspiciorum causa pullarios adhiberi solitos in re publica, non memini legere. Lat.

Attamen si quo die creati essent, aut *fulgurassent*, aut tonuisset) fulgurasset.

Illud verò ità demonstrari potest ex verbis Messalæ apud Gellium lib. 13. cap. 14.) Messala, vt nihil omitteret, non modo magistratus creandi tributis comitijs, morem descripsit, sed etiam ius, & imperium qua lege acciperent, adiecit. L

Sed *iustius* Curiata datur lege) ius. Vide quæ supra notaui . L

Si igitur etiam auspicia tribueremus tributis comitijs proindè vt curiatis, profectò multò iustiora comitia fuissent tributa, quàm *centuriata*) Curiata. Fieri non potest, vt quod omninò falsum est, & absurdum, ità feliciter, atque artificiosè sustineri, aut defendi possit, vt tandem falsitas, absurditasque se ipsam non prodat. Alioqui Messalæ verba mihi necessariò postulare videntur, vt cum præcesserit, tributis comitijs Magistratus minores dari; si quid erat additurus, quod aduersaretur; comitia curiata, non legem opponere debuisset. L

Qua ex parte omnia comitia erant auspicata: ratione tamen legis curiatæ) Hoc puto falsissimum esse. L

Leges enim ex Senatus decreto ferri solitas) Vide supra, vbi citatur Liuius lib.8. dec.4. Nam ibi videtur oppositum statui . L

Aut verò, si ad eos spectemus, qui conuenire ad ea comitia) At.

Qui primùm *cuncti* vetum nè illum in campo per comitia) cunctati.

Si in crimen est, quia suffragium tulit) eo.

Ex hanc igitur distinctionem per genera hominum in libertinos) Et.

Voluerunt igitur hi Censores in singulis tribubus distinctionem esse inter ex causis) ciues.

Quia tamen fiebat sententiarum renunciatio) non.

Pronunciati erant Dijs ad fungendum Sacerdotium) Accepti.

Inaugurari antè competiores opportuisse, quàm de *bis* comitia haberentur) ijs.

Cap.5. Et leges ferè in foro latæ dicantur, quæ in comitio latæ erant) Videndus locus Varronis 1. de de rust. cap.2. de C. Licinio Tribuno pl. qui populum primus ad legem agrariam accipiendam è Comitio eduxit; in forum fortè; nàm locum puto mendo non vacare: primum in annorum calculo; deindè etiam in verbis Iugera forensia . L

Inermem, atque imparatum Tribunum alij gladijs *oriuntur*) adoriuntur.

Quod

Quod verò multa in comitio dici soletet, argumento esse possunt multa.
Quod verò etiam hoc tempore crearentur Tribuni milites & secunda(ex
Quibus Calend. Ian. magistratibus inibatur magistratus
Sed tempote, omninoque de tributis comitijs satis superque di... est) de
lib.3.cap.2. Iam v... o Cornelius Tacitus ... lib.11.) Tacit... alioqui testimonium ... sit faciendum quiuis mediocriter eruditis, qui annales legerit, facile iudicare poterit. In eo enim loco antequam Quæstore ... tinetur: ita scribit, Ac ne ætas quidem ... giebatur, quin prima inuenta consulatum, ... dictaturas inire... . Quod omninò falsum ... constat. L.
Tr. pl. etiam curiata iterum de eisdem iudicabatur Tributa plebeis Tum
Sed iustius Curiata datur l... .
P. æstertim-um secunda comitia reprehendi po... statem) reprehendendi
Si ergo Curiata comitia illa lege exclusa erant Legem Curiatam ferre, & comitia Curiata habere magistratibus creandis non arbitror ... esse; atque hinc oriri maximam eorum errorum par... ... anc comitiorum tractationem veniunt, supra etiam testatus sum. L
Cæteros autem magistratus ita creari solitos, vt imperium his con... daretur ... creandis magistratibus ... iam creatis imperio, aut potestate orna... lex ferebatur, quod necessariò et... ante fuerat, aliaque ratio ine... , quemadmodum M. Tullij verba in 2. Agraria intelligenda, & non corrumpenda essent, & qua etiam via, modoque Gellij locus restitui posset, vt sententiam Messalæ non repugnare cum veteri Rom. consuetudine intelligere possimus. Nam nulli dubium est Curiatis comitijs Messalæ ætate nullos magistr... mandari solitos, qui tamen populi suffragijs mandarentur, sed aut Centuriatis, aut Tributis. Quarè non ... legendum, sed ... opinor esse, vt idem dicat, quod Cicero, & alij, qui imperium curiata lege dari scribunt. I.
Legem curiatam Consuli ... opus esse) ferri.
Adeo ut non satis esset lex curiata omnium magistratuum communis ... vide quam latè serpat erroris exigua radix in principijs male intellectis. Nam hinc vides potes non bina, sed terna etiam comitia necessaria esse Gruchio L
Nec soluisse in singulos dies plusquam nouem numeros) nummos.
Veluti cum Ciceronis tra Asiaticæ diœceses ad Ciliciam Ciceroni tres.
Necesse enim erat suo ... ptu proficisci Apium) At Cicero de lege ... non autem de sen. consulto mentionem facit L
Vnde sequitur non fuisse curiata comitia, quibus ... Cur...) argu...

Patricijs negantibus C. Manlij Attelij, qui vnus ex plebe) Manlij vituli.
Tribuni appellati ad Senatum reiecerunt, Senatus populus populo) < L
Cap.2. Tùm igitur ea ratio inuenta est omnes ciues admittendi, vt illis ... i.
Vndè etiam Lælius apud Gellium. ait, Iustius lege) Vnde M. Valerius Messala apud Gellium ait Ius lege, Hinc ego ortam arbitror errorum om... tadicem, quod comitia, & legem eandem rem plerique esse tradiderunt, cum comitia creandis Magistratibus lex verò facultati, & iuri, & imperio mandando adhibetetur. L
Vt Cicero in Rullum ostendit cum ait maiorum institutio, populum binis comitijs iudicare de omnibus Magistratibus solitum Bina quidem necessario comitia iubebantur, altera magistratibus suffragio populi creandis, altera, quibus lex de ... imperio ... potestate ferretur. L
Non tàm in populi iuditio hæc sacerdotia fuisse dixi posset, dici.
Hoc modo dicere possumus, si qua adhuc essent iusta comitia) si qua.
Præsertim cum lege curiata iustius magistratum acciperent, quàm Tributa Non video quid tibi ea ratione videatur colligi posse, quod ad rem faciat. Sæpè legis curiatæ nomine pro curiatis comitijs abuteris; Tributam verò, quod etiam legem nominat, id verè est absurdissimum. L
Vt de ... adoptionibus cognoscerent) adoptionis.
Cap.4. Vt post illud tempus nulli designarentur magistratus comitijs curiatis) At si hoc retines in Gellij verbis mendum esse innixus, vel imprudens versus fateris; nam non iustius curiata ... ge datur, sed ius curiata lege, cùm magistratus comitijs tributis prius datus sit. L
Quid Ci... o ostendit cum probare legem de a... ione conatur.
Quæ nisi omnis erat quando erat, quando legem curiatam.) < L
Lex ... Cæcilia, & Didia ætate Ciceronis lata est anno Vrbis 15...) 656.
Cicero pro domo sua · Quod est Ponifices ius adoptionibus adoptionis.
In ... certo quoddam erat iuramentum à Pontificibus) certum
N... fortè ita quæ... itum est, num perturrari Re...) p... bari
Tum populus magistratu rogabatur, vti legem iuberet a
Cap.5 Curiata ... ita non fere poterant auspicato fieri nisi ... pomœrium) Vide quæso ... concludat ita fieri oportere, cum centuriata comitia in Campo Martio auspicato haberentur si ergo in curiatis auspicia adhibenda erant, cur non ibi quoque adhiberi, vt in centuriatis, poterant? L
Ex verbis Camilli concludi potest non ferè potuisse auspicato haberi, nisi in foro) Rem, vt puto

puto, veriſſimam, ita rationem ita colligendi falſiſſimam exiſtimo. L

In ea fori parte, qua erat comitium) in.

Cap.6. Quod comitiales dies *quando* à Numa inſtituti ſunt) cum. < L

Obſeruationes &c. In P. Cornelium Tacitum.

Editio Lugduni apud Gryphium 1542:

Lib.1. An poſtea cognitum eſt ad introſpiciendas etiam procerum voluntates *inductam* dubitationem) indutam. F

Vt diuideret, quæ ſeparati nequirent, ſed & ſua confeſſione argueretur) vt F.

Donec Heterius Auguſtam oraret, & *vſque* accuratiſſimis precibus) eiuſque. L

Plerique, vt nomini Cæſaris adſcriberetur. *Iulia* filius) Liuiæ: ſic infra initio. lib.5.

Antiquam, duramque militiam reuocabat *intus* operis, ac laboris) immitis. L

Ac rerum capitalium damnatos ſibi *iam miſcent*) immiſcent. L

Quæ ſtrenuè in prælijs feciſſet, & cui erant *donaria* militaria) dona iam. F.

Amiſſa magna ex parte, per quæ *geritur* humus, aut exciditur ceſpes) egeritur. F.

Nox vox, & mutui hortatus iuuabant) Nec. Aliàs.

Nè Clanis ſolito alueo demotus in amnem Arnum transferretur *idque* ipſis) id, quod. L

Lib.2. Laudatis pro concione victoribus Cæſar congeriem *armorum* ſtruxit) marmorum. Aliàs.

Lib.3. Iamque non modò in commune; ſed in ſingulos homines *lata* quæſtiones) latæ. L

Fine anni *Clutorium* Priſcum equitem Romanum) C. Lutorium. Ita Xiphil.

Igitur factum S.C. nè decreta Patrum ante diem ad ærarium deferrentur) decimum; ſic infrà Xiphil. in Tiberio. Suet. in Caligula cap.29.

Igitur petito paucorum dierum interiectu defenſionem ſui deſeruit *auſit* ad Cæſarem codicillis) miſſis. L

Vt Pontificis Maximi *arbitrium pluſquam* binoctiũ abeſſet) arbitrio nè pluſquam. L

Lib. 4. Quinquaginta hominũ millia eo caſu debilitata, vel obtrita ſunt) Viginti millia perierunt ex Suet.

Qui Dux gentis Ethruſcæ cum auxilium *appellatum ductauiſſet*) appellatus tuliſſet. L

Lib.5. Iulia Auguſta mortem obijt ætate extrema) Iuliam, non Liuiam Auguſtam ſcriptum hic, & alibi ſæpè reperies, quod Liuia in familiam Iuliorum, & nomen Auguſtæ aſſumpta fuerit Auguſti teſtimonio ſupra lib. 1. Plin. lib. 10. cap.55.

Neque diſcernetes alienos à coniunctis, amicos ab ignotis, quid *repens*) recens. L

Nè fœminæ quidem exortes periculi, *qua* occupandæ Reſp.) quia. L

Vnicio oppidanum genus: *Callibus* ortus, patre, atque auo conſularibus) Calibus. F

Magnitudinem pecuniæ *malo vertiſſe, aurariaſque* eius) malè vertiſſe, aurarias. L

Inſenſare pabula ac ſæpè *modum* obſidij ſtationibus cingebat) Ideſt in modum. L

Qui Euphrate, & Tigre *inclutis* amnibus circumflui) inclytis. L. Alij legunt. Incluſi amnibus circumfluis.

Lib.11. P. Cor. Taciti ab exceſſu Diui Auguſti Annalium lib. XI.) Cornelij Taciti Hiſtoriæ Auguſtæ lib.11. Actorum Diurnalium. V.C.

Conſurgunt Patres, legemque *Titiam* flagitant) Cinciam legem, qua eadem cauebantur. Vide apud Cic. 2. orat. vt fortaſsè, & hic Cinciæ pro Titia ſcribendum videatur. L

Quod ij in nullius mercedem *negotia tueantur*) negotiantur. V. C

Meminiſſent *V. Galba* C. Aſinij, & Meſſalæ) Galli V. C

Ne in *morte* parentum pecunias filijs familiarum) mortem. L

Eodem anno Cheruſcorum gens regem *Romæ* petiuit) Roma; vt infrà lib. 12.

Poſſe extimeſci, inſ... alimonia, eruditio, cultu) Po...

Aduerſa in Remp. *caſura* cum proſperè egiſſet) vſura. V. C. cenſura. Aliàs.

Foſſam produxit, qua *incerta Oceani vetarentur*) vectarentur. V. C

Quid ſi memoria eorum *inoriretur*, qui Capitolio, & Ara Romana) moreretur, vel memoretur. V. C

Manibus eorundem *proſtratis*) per ſe ſatis. V.C.

Inſignia patrum decora, *magiſtratuum nè* vulgarent) magiſtratuumue. V.

Libertinorum filijs magiſtratus *mandati*, non vt plerique) dari. L

Quo cenſa ſunt ciuium XIX. centena, & CXLIIII. millia) Locus Seruiorum vitio corruptus, vel legendus LXIX. centenamilia, & CLXIIII. vel LXIX. centena, & XIIII. millia. L

Quibus fatentibus *tùm* certatim cæteri circumſtrepunt) < L

Et aliquando ira: *tanta* inter extrema ſuperbiam agebat) tantùm. V. C

Lib.12. nunc ad temporum ordinem redeo. *T. L.* Claudio) TI. L

Ita tributa in quinquennium remiſſa M. *Aſilino* M. Acilio Coſſ) Aſinio.

Lib.13. Quod viſum arceret, *aditus* non adimeret) auditum.

Quidam per iuuenilem licentiam *qua* tunc paſſim exercebatur) quæ

Lib.14. An fœcunditatem, & *verum animum* timeri) vterum annuum. L

Exitium Senatus; ac ſibi cauſam periculi fecit) Exijt tùm Senatu.

Vndè etiam *robori* mihi eſt, quod præcipuus charitate) rubori. F

Muſo-

Musonium Thusci generis constantiam opperiendæ mortis) Musonius Thuscus philosophus. Philost. in Apol.vita lib.4.cap.12. facit eum Babylonem, Suida Vulsiniensem. L

Lib. 15.Plusque infamiæ id incendium habuit, quia ' prædijs Tigillini) à. F

Lib.16. Statuas, & picturas euehere *inuitam* omiserat) inultam. L

Et quantum *nunc* sæuitia accusationis permouerat) misericordiæ. F

Hinc multa desunt) Idest, annorum duorum gesta. L

Lib. 17. Et statim *missa cohorte in Sarmantarum* ac Suecorum gentes) amissa cohorte Sarmatarum. L

Lib. 18. Nec minus *inhumana* pars viæ) inamœna. L

Abijt iam, & transuectum est tempus, quo posset videri *concupisse*) concepisse.

Lib. 19. Transfugisse classem, *inopia commeatuum*, aduersus Gallias) in arcto commeatum.

Mox conuersus ad singulos *non* secures, dolabras, & cætera) nùm. L

Vbere agri annexu, connubijsque gentium) Vbere agri; annexu, connubijsque gentium. L

Vt nube atra diem *abtunderent*) obtenderent.

Lib.20. Patibulo affixus in ijsdem annulis, quos acceptos ' Vitellio gestabat) à.

Vastatam Italiam, capi *cum* maximè vrbem) tùm.

Lætum militibus idem *nomen*) omen. L

Quem locum magna Treuirorum manu Valentinus insederat, montibus, *aut* Mosella amne septum) &.

Lib.21. Et *priuatis* vtriusque rebus militia clarus) prolatis. F

Eademque cura, & de infernis persuasio, cælestium contra. Ægyptij pleraque) Eademque cura de infernis, & persuasio cælestium. Contra Ægyptij pleraque. L

Magnisque vrbibus habitatos fulminum *iactu* arsisse) ictu.

Pluribus persuasio inerat antiquis Sacerdotum literis contineri) Prophetas intelligit nomine Sacerdotum.

De moribus Germanorum.

Trans Lygios Gothones *regnantur*, paulò iam addictius) regnant, vt

Dialogus de Orator.

Aureum sæculum, & Oratorum, & criminum *impos*) inops.

Atque vnum Galbæ, & Othonis, & Vitellij *vnum* anum) < L

Sed marmore nitent, & auro *radiantur*) radiant. L

Vetere antiqua libertate, ' qua vel magis degenerauimus) à. L

Si in forum omnibus artibus armatus exierit) Sic.

Vt in actionibus eorum *fex* quoque quotidiani sermonis) vix. L

Eo acrior qui pugnas sibi asperas desumpserit) Et acrior, qui cum. L

Tantò altior, & excelsior, & illis *nobilitatus criminibus*) nobilitata discriminibus. L.

Quæ etsi nunc aptior est, ita erit eloquentia, tantò illud) Quæ vti nunc arctior est, ità erit eloquentia. Antea illud. L.

Apud quos quantò maiora negotia olim exerceri solita *sunt*) sint. L.

Annotationes Andreæ Alciati.

Lib. 1. Denis in diem assibus animam, & corpus æstimari) Locus Taciti, si cum Plin.lib.33.cap. 3. conferatur nihil habet obscuritatis. Neque enim quæ hic scribit Alciatus, aut quæ in epistola nuncupatoria Aemilius Ferretus, satis mihi faciunt; non enim denarium scribit Tacitus militibus datum; sed denos asses singulis pro denario. Cum enim, vt ibi ait Plin. militibus pro denis assibus solerent denarij dari, hic contra pro singulis denarijs, qui sexdecim assibus æstimabantur deni dabantur asses, fraudabantur itaque milites, sexque assium iacturam in singulos quosque denarios faciebant. Quod in menses auctum ampliùs tertiam stipendij partem auferebat. L.

Fesulam, quàm *φαισύλα* Theon appellat) *φαισόλα*.

Quapropter helleboro indigere arbitror, qui *Eluentiam* dicunt.) Fluentiam.

Annotationes Aemilij Ferreti.

Lib.1. Adulatione deterrentur) Adulatione multorum adeò in immensum excreuit Principum superbia, vt se tanquam Deos coli iuberent; indeque factum, vt de se nihil scribi paterentur, nisi falsum, cum eorum scelera tanta essent, vt nullum præterea bonis scribendum argumentum esse posset. Deterrebantur ergò, quia non poterant animum inducere, vt adularentur, quod plerique faciebant. L.

Denis in diem assibus) Vide quæ notaui in Alciati annotationibus suprà. L.

Lib.2. Decumana porta. Hæc porta, quod *auersa* erat hostibus) aduersa, ex Polybio. Decomana potest à decimis signis, vt quintana via à quintis appellari. L.

Lib.4. Hi fortasse sunt, quos Pisis Bufalos appellant vulgò) Vt rerum ignari facilè errant. Veri uibilminùs, quàm bubali sunt. L.

Obſeruationes &c. In Valerium Maximum.

Edito Antuerpiæ ex Officina Plantiniana 1585.

Lib. 2. cap. 1. nu. 3. Qui depoſitæ virginitatis cubile pudicum egredi neſciret) Qui poſt depoſitæ Virginatis cubile in publicum egredi neſcirer. V. C.

Multorum matrimoniorum experientiam, quaſi *illegitimæ*) legitimæ. L.

Num. 4. Quia nec cupiditatem quidem liberorum coniugali fidei) ne. L.

Num 5. Nulli enim tunc *ſubſeſſores* alienorum matrimoniorum) ſubſeſſorum. V. C.

Num. 9. Breuique progreſſu morarum in lucem virtutum verecundia, & laboris meditatione, ipſi doctiores eunt) Breuique progreſſu rerum in luce virtutum ſuarum verecunda laboris meditatione ipſi doctiores erunt. V. C.

Cap. 2. num. 6. *Quum* comitia in humillimi cuiuſque poteſtatem redacta *accenderant*) Quia. V. C. accenderat. V. C.

Cap. 4. num. 5. Eò vndè *fumus erat obortus*, iam lætior pertulit.) ſumum erat obtutus. L.

Cap. 6. num. 8. Et ſeptem neporum grege ſuperſtitem relictura *permuto*) præmitto. L.

Lib. 6. cap. 2. num. 3. Deuictæque Carthaginis ſpolia, ac duorum regum) auita. V. C.

Tunc totius fori *frementis* ora clauſerunt) prementes. Aliàs.

Lib. 8. cap. 13. num. 7. Sed multò liberaliùs Xenophon, cuius περὶ πλῶν legitur) πεζὶναυς, vel πέπλων. L.

Lib. 9. cap. 12. num. 8. E. T. Haterius Eques Rom. inter vium Veneris) pueritis. L.

Interdum *quædam immerentia* ſupremi ſati titulum occupant) quæ immerentia fuit; L.

Cap. 13. num. 3. Ita *vt* viuam dabo, <L.

In Stephani Pighij Annotationes.

Lib. 2. cap. 2. num. 14. In manuſcriptis omnibus *accenderat* legitur) Codex meus vetus manuſcriptus ita. Quia comitia in humillimi cuiuſque poteſtatem redacta accenderat. Quæ melior omninò lectio putanda eſt; nàm verbum *Accendere* ad turbam foſenſem refertur, vt comitia accenderet non ſeditionem. L.

Cap. 6. num. 9. Ἀκονιζέσθαι, ideſt, aconito vitam finire, ſic legendum, Κωνειάζεσθαι puto melius, vt verbum vſitatum; nàm aliud non legi. L.

Num. 14. *Ea mortua* inſertum videtur) Si quid hic mutandum eſt, certè illud potiùs videri debet, vt *aliquando*, non *aliquanto*, legatur, & tollatur verbum eius, quod redundat. Quid enim attinebat adder *aliquanto*, quod rem extenuat, ſi perſuadere vitæ contemptum ſtudebat? L.

Num. 16. Multò elegantius in manuſcriptis) Quod elegantiùs videri pronunciaſti, non videtur in dicta cauſa ſtatuendum. Quæſtum enim dotis cum corporis iniuria Valerius ita comparat; vt illuſtrior fiat turpitudo fœminarum, & dedecus manifeſtius. Lectio igitur retineri vetus debet, & indicari noua. L.

Lib. 9. cap. 5. num. 1. magis placet Vvincheliana, atque aliorũ codicum lectio *Parui enim habuit*) Nouum videtur. L.

Cap. 12. num. 4. Scribendum enim autumo; *Dum ſententiæ diriberentur*) Vt ſit latinum Diribere ſuffragia, & tabellas, non ideò latinum exiſtimandum eſt, Diribere ſententias, quód nuſquam legi. L.

Num. 5. Vox *puerilis* in Canchiano omittitur) Et hoc relinquendum maximè erat: cum præſertim ſequens Plinij exemplum pantomimi mentionem faciat. L.

Num. 7. In Campenſi *Eleonis*; ſed in Vvincheliano magis correctè *Cleonis*) Andabatarum morem imitari eſt, lectionem mutare tam temerè: quid enim prohibet Diogenem alium Comæ fratrem fuiſſe? L.

Ibid. Sic enim hunc Ducem apppellat etiam *Liuius lib.* 56.) Florus epit.

Obſeruationes &c. In C. Criſpum Saluſtium.

Editio Veneta Aldi 1521.

De Coniuratione Catilinæ.

Eadem quæ cæteros fama, atque inuidia vexabat) Eadem qua. O.

In caſtris per laborem, & *vſu* militiam diſcebat) præliandi vſum. L

Nationes feræ, & populi ingentes vi *ſubacti*) ſunt. L.

Cuncta maria, terræque *patebant*) parebant. F.

A priuatis compluribus ſubuerſos montes, maria *conſtructa* eſſe) conſtrata. L.

Viri pati muliebria, mulieres pudicitiam in propatulo habere) Viros. L.

Omnium *flagitiorum, atque facinorum* circum ſe tanquam ſtipatorum cateruas habebat) flagitioſorum, atque facinoroſorum. L.

Ità conſcientia mentem *excitam vaſtabat*) exagitatam vexabat.

M. Porcius *Lecca*, L. Beſtia, Q. Curius) Læca. Pyrrhus Ligorius amicus meus affirmauit mihi Romæ anno 1552. vidiſſe ſe numiſma vetuſtiſſimum (antiquitatũ enim Vrbis vnus omnium ſtudioſiſſimus ſemper fuit) in quo erat ſcriptum, M. PORTIVS LÆCA. L.

Cum ad iuſiurandum populares ſceleris ſui *addiceret*) adigeret. F.

Aperuiſſe conſilium ſuum, atque eo *dictare* fecitſe) dictaſſe. L.

Neque

Neque *insomnis*, neque laboribus fatigari) insomnijs. L.
Incendium meum ruina *restinguam*) vestra extinguam. L.
Quæ maiores nostri contra libidinem animi (*sui rectè*, atque *ordine* fecere) laudabiliter. L.

De Bello Iugurthino.

Cuius in Africa magnum, atque *latè imperium valuit*) latum imperium fuit. F.
Ac maximè deberi mihi beneficia à populo Romano, quibus non egerem) vtinam. L.
Sed ea si desideranda erant: vti debitis vterer) Secundum ea vti debitis vterer. Prisc. 14.
Qui locus Aegyptum ab Africa diuidit, secundo mari) Puto *secundo mari* dictum pro secundum mare; nisi quis velit interna maria, vt ex Mœotide ortum ducentia, (id quod verum esse putauit Polyb. lib. 4. & Plinius sentire videtur lib. 4. cap. 13.) in oceanum per fretum Gaditanum influere. L.
Bis per secessionem armati Auentinum occupauere) Bis Auentinum occupatum, hoc verum est, si Pisonem sequimur, quem Liuius citat: Piso enim, vbi alij in seditione vxorum Sacrum Montem à plebe occupatum dicunt, ipse Auentinum asserit. Cæterum altera Auentini occupatio in electione Decemuirorum fuit. L.
Quo Populo Romano *dedisset*, nè vim) dedat se. F.
Tamen, quia mortis metu *multabantur*) terrebantur. F.
Atque populi *iniussum* nullum potuisse fœdus fieri) iniussu. L.
Elephantis, & parti copiarum pedestrium Bomilcarem *præfecit*) præficit. L.
Eumque *edocet* quæ ageret) docet. L.
Vbi vi opus erat, *cuncti* aderant) vniti. L.
Itaque Metellus pro tempore, atque loco paratis rebus *cuncta* mœnia) cunctis. F.
Quos socios insidiarum cognouerat, interfectis, *iram* oppresserat) rem. F.
Quæ dubia nisui videbantur, *potissimum* tentare) promptissimus. L.

De Oratione Philippi in Senatu.

Et ignoscendo *Populi R.* magnitudinem auxisse) Populum Romanum. F.
Hæc, atque illa tentans metuit otium, *edit* bellum) concit. F.
Præsidia deducta, atque imposita: ex libidine leges *imperantur*) imponuntur. F.

De Oratione Marci ad Populum.

Quo Tribunos plebei modò patritium magistratum) Quum. F.
Cum *tamen* qui his modis libertatem omnium æstimauere) tantum. L.

Hi profectò non ampliùs *possunt*.) præstant. F.
At & ignauissimi *quique* tenuissima spe frustrantur) quousque. L.

Ex Epistola Mithridatis.

Neque quicquam à principio, nisi *paruum* habere) raptum. F.
Regnumque Persidis *inclytis* diuitijs est) inclytum. F.

De Rep. Ordinanda.

Atque imperia *fortunam dono dare*) fortunæ dono dari. L.
Victoriamque Syllanam increpabantur, obliuio *abstulit*) intercepit. L.
Alij liberos armis contendere) Ac liberos Armis contendisse. F.
Ità bonis, malisque *dimotis* patenti via ad verum: perges) dignotis. F.
Et res nouas veteribus *acquirit*) accisis conquirit. L.
Ne illa egregia tua fama simul cum Vrbe Roma) Næ. F.
Quæ *dicta* pectore euoluat) meditata. F.
Si virtute partam victoriam more suo per *seruitium* exercerent) sæuitiam. F.
At Hercule nunc *cum* Catone. L. Domitio, cæterisque eiusdem factionis) à M. F.
Contra eam nixi *sua ipsius* consilia disturbauerunt) suamet. F.
Quo tibi Imperator maiore cura, *fideque* amici) fidique. F.
Sed vbi *gloria* honorem magis in dies, virtutem opulentia vincit) ingloria. F.
M. Bibuli fortitudo, atque animi vis in *consulatum*) consulatu. F.

Porcij Declamatio in Catilinam.

Hanc verò *speciem* ità exanguem, ità consternatam) spem. L.
Cum hic itaque repeteret *memoriam* miserandam ignominiam.) memoria. L.
Dij *mortales*, quæ; clades ab illa feritate hominum) immortales. L.
Sed rursus *alio* furori accessit) aliud. F.

Obseruationes &c. In Philostratum Lemnium.

Editio Parisijs apud Beguin. 1555.

De Vita Apollonij.

Lib. 1. cap. 3. Commentarios huiusmodi, ab eo nondùm editos, Iuliæ Reginæ *totos* fecit) natos. F.

Cap. 10. His rationibus non ſecus ac pullorum *infernum*) infrenum. L.

Lib. 2. cap. 5. Imò verò & hoc per Iouem, inquit Damis, vt *declinem* locum) acclinem.

Cap. 6. Conijciunt autem indigenæ annos quinquaginta ſupra trecentos ab ea, quam diximus pugna) Si vera temporum ratio inita eſt, Tiberij principatu hæc geſſit Apollonius. Sed veriſimilius eſt lapſum eſſe Philoſtratum in annorum, ac temporum ſupputatione. L.

Sunt autem paluſtrium Elephantorum dentes liuidi, rari, *tractuque*) tractatuque.

Cap. 7. Naturali quadam prudentia, ac ſapientia *facient*) faciunt.

Verùm non * Elephantis dumtaxat hoc eſt) de.

Cap. 8. Ignotum erat *in* fluminis altitudinem) an

Cap. 12. Neuè ab eorum parentibus vſque ad genus tertium *rurſus*) ſurſum.

Cap. 13. Conſulenti autem Regi, vt paternum * recipere tentaret) regnum.

Cap. 14. Poſiti autem ſunt inter Hypaſidem, & Gangen.) Philoſtrati duplex error in Hypaſi, fluminis deſcriptione hinc facilè deprehenditur, vt infrà lib. 3. c. 15. L.

Lib. 3. cap 8. Et olera congruo tempore *accedant*) accedebant.

Cap. 15. Apollonius autem dextera quidem Gangem, ſiniſtra verò Hyphaſim fluuios habens) Hypaſis Curtio, & Plinio. Bibaſis Ptolomeo. Hypanis Straboni; non ſiniſtra, ſed dextra potiùs deſcendenti ad mare Apollonio deſcribendus fuit. L.

Admirans Hyphaſidis fluminis oſtia, qui præceps, terribiliſque in mare defertur) Ecce autem aliud commentum, vt Hypaſis in mare influat. cum omnes in Indum exonerare ſe multorum dictum itinere à mari procul remotum ſcribant. L.

Lib. 4. cap. 11. *Vtroque* modo reſcribere ſatiùs eſſet) Vtro. L.

Cap. 12. Sed vt alios omittam Muſonius *Babylonius*) Vulſinenſem facit Suidas. vndè ſuſpicor locum corruptum,

Cap. 14. Ibi Nero, magnuſque Senatus, & *Romanus equitatus*) Equeſtris Ordo.

Nec tamen effugit Demetrius *quando* magnum pro ijs) quin.

Nec ioco quicquam notatione dignum *proferebatur*) proferebat.

Cap. 15. Qui Apollonium in iudicium vocarent *excuſationem facturum* de ijs) cauſam dicturum.

Lib. 5. cap. 3. Qui igitur *Iſpula* incolebāt) Hiſpalis.

Cum Bæticæ prouinciæ *profectus* ſæpiùs) præfectus.

Cap. 4 Et quamuis ea laudauerit non *iàm* imitari voluit) tamen.

Neuè incenſa, *ardenti*, *quod* facie cantet) ardentique:

Cap. 8. Rurſus interrogauit *quod* pro conſtruenda domo) quot.

Cap. 9. Sed quid ego Nilum commemoro apud *omnes*) homines.

Cap. 10. Modeſtus, & ciuitatum iuſtus gubernator, & tanquam *legimus*) legitimus.

His ſermonibus plurimum gauiſus Rex, *quam* auditis illis) quoniam.

O Iuppiter, inquit, * vt ego ſapientibus imperem) da.

Cap. 11. Victorem in Ciues Romanos temerè *debaccharium*) debacchatum.

Quam ſi popularem elegerint gubernationem) Quod.

Cap. 12. Primò quidem magno conſilio opus eſt, *vt* improuiſus) nè.

Pecunijs inſuper multis ad vires comparandas *egebitis* præſertim) egebit, is.

Lib. 6. cap. 1. Item de pygmæis, & *canicipibus*, quos Græci) canicipitibus.

Occidentale eorum occupat: *ſicut India. Id quod*) ſicut India id, quod.

Quàm vniuerſam inundat, ad Aethiopiam *ducit*) adiungit. L.

Cap. 2. Præclarus enim eſt, & modeſtiæ maioris *inditium*) inditium.

Cap. 3. Hoc ipſum ait Apollonius, quod adoleſcens ille operatus eſt) Quàm hæc parum deceant philoſophum (vt diuinum virum taceam) quiuis ſanus facilè poteſt intelligere. Lege quæ ſuprà ab Indis reſponſa ſunt Apollonio lib. 2. cap. 7. & infra lib. Euſeb. contrà Hieroclem lib. 6. Et videbis eum longiſſimè abeſſe ab ea diuinitate, quam Philoſtratus, & Hierocles ei conantur tribuere, L.

Cap. 7. Sublatis velis in altum pelagus nauim *deductos*) deducturos.

Cap. 8. *Verum*, inquit, Apollonius Aegyptiæ) Vereor. Aliàs.

Primum, quod non * magis in me redarguendo perſtiteris) pro

Cap. 12. Deque Nomadibus, Elephantophagis, Naſamonibus, *Androphagis*) Anthropophagis.

Cap. 10. Quaſi maius aliquid illic *conſideratus*) conſideraturus.

Lib. 7. cap. 4. Cum Nerua, & amicis eius habitis *excuſatione facturus*) cauſam dicturus.

Cap. 5. Si eum ijs loquantur, * in ea ſunt cauſa) qui:

Cap. 10 Eaque noctu à vobis fuiſſe perpetrata, *deſinente iam menſe*) ſilente iàm luna.

Lib. 8. cap. 2. in Marg. *[illegible] annuletum*) amuletum.

Si *indicijs* manifeſtum fit dicenti calumniam) iudicibus.

Cap. 7. Tùm verò ſcenæ, & gentes plurimæ partim *&* finitimis) ex.

Euſebius Cæſarienſis contra Hieroclem.

Qui ex Philoſtrati hiſtoria comparauit Apollonium Saluatori noſtro Ieſu Chriſto.

Lib. 1. Nàm *maximus* quidem particularia quædam) Maximus.

Lib. 3.

Lib. 3. A summo vertice *illum* tenus albentem.) ilium:

Quantò nos meliùs hæc, atque prudentiùs *admutamus*) admittamus.

Lib. 4. Quem lamiam, & *empusam* sapientissimus Auctor appellat) empusam.

Lib. 6. Quo in loco iubente, inquit, vno ex sapientissimis Nudis &c.) Hic omissa est iusta Apolloni, reprehensio, qui adolescentem Philisci necis reum, exulemque, ideo venia dignum apud Gymnosophistas vindicauit; quòd Thamus ex Philisci maioribus Gymnosophistarum regionem vastasset, quasi non summum iniuriæ genus sit aliorum errata, & scelera in posteris insontibus punire sapientibusque tribuere, vt priuatarum rerum causa, idest, suarum aliquod vltionis genus exerceant. L.

Obseruationes &c. In Polybij historiam de Romanorum militia à Iano Lascari Rhyndiceno latinitate donatam.

Editio Basileæ 1531.

Fol. 5. Ex ijs, qui decem reliqua, fecerint &c.) Reliquorũ aurẽ (idest, eorum qui dena iàm stipendia fecerunt) Equites quidem dena; pedites verò sena stipendia facere oportet necessariò, modo intra annum quadragesimum sextum ætatis consistant. L.

Fol. 4. Oὐ ἕα (ἐνδεὶ

Fol. 9. Aduocantque quàm sors assiduè præstulit) Et quaucunque sors prætulir primò aduocant.

Semperque in hunc modum *ad portionem*) pro portione.

Fol. 13. Constituto Præfecto, & mercedis *exhibitore*) Quæstore

Fortunæque per quam tenuis in *pilanos*) Velites.

Fol. 15. Quod si maiore numero constat) Quod si plures quaternis millibus sint.

Fol. 19. *Impactum* est singulis telum ferreum.) Præfixum.

Fol. 21. Velites autem, qui supersunt, æqualiter in omnes partes distribuere) Velites autem secundum numerum ad vnamquamque partem attinentes, æqualiter distribuunt omnibus.

Fol. 25. Sed in *subligaculis* periclitabantur) tunicis.

Neque propositum finem *collimare* poterant) attingere.

Fol. 27. Quod firmitate carerent, imbreque madefacti) distracti &.

Quam inuadendo stantes, *tentique* vtiles habentur) extentique.

Fol. 29. Constituti à *socijs* Principes, Præfecti appellati) Consulibus.

Fol. 31. *Ob hoc* etiam mihi videtur conuenire tempori.) Quamobrem.

Fol. 33. Quæ sit æquidistans lateri quadrati *præsepto*) prælecto.

Fol. 35. Vt totam romanarum legionum tendentium latitudinem *assiduè*) vsque.

Plerumque etiam *altitudinem* patem facere student) latitudinem.

Tàm longitudini, quàm *altitudini* addunt ad portionem) latitudini.

Fol. 37. *Præterquamquod* post prædictos equites vtriusque legionis) Cæterum.

Eo quod multitudine etiam dimidio pauciores *plerumque* sunt) omninò.

Fol. 39. Inter prædicta interualla duæ hæ perficiuntur *strigæ*) rursus.

Oppositum esse roti castrorum formæ) Totius figuræ faciem esse.

Fol. 41. Atque *vtrique parti* Imperatoris tabernaculo) ab vtraque parte.

Partim quæstori, eiusque *commeatibus* deputatur) penu suppe lectilibus.

Fol. 43. Verius transuersa valli latera locantur) Versus aspectum laterum valli locantur.

Apponuntur ijs vallum spectantes, qui eundem præbent) Contraiacent.

Productum per omnes antedictas valli partes) Protesum per prædicta omnia vsque ad vallum.

Fol. 47. Atque ea *innocua* serinè propter magnitudinem) innoxia.

Fol. 53. Fossæ, ac valli duo latera socijs curæ sunt) faciendi.

Fol. 57. Quanam ex parte tabella venerit.) non.

Fol. 59. Totum *interdiu* vallum circumsidentes) quotidiè.

Vt is *rdicat* antè prandium quatuor adolescentibus) clàm indicet.

Fol. 61. Primam visit vigiliam, qui eam visendam sortitus est circuit.) adducens secum testes ex amicis.

Fol. 63. Singuli *sub ipsam lucem* referunt tesseras ad Tribunum) prima luce.

Siuè delicto abeunt) sinè crimine, idest, impunè rursus abeunt.

Lapidibusque plerosque in ipsis castris *conijciunt*) obruunt.

Fol. 65. Nisi præceperint, *illis* circuitoribus) quid sit agendum.

Fol. 67. Similiter si quis telum aliquod ob metum abiecerit in ipso conflictu) Si quis armorum aliquid in ipso periculo propter metum abiecerit.

Alij in ipso periculo excusso clypeo, aut ense, aut alio quopiam eiusmodi telo temerè irruunt in hostes, aut in potestate habituros) Aliqui in ipso periculo scuto, vel gladio, aut aliquibus alijs armis temerè abiectis in hostes sese conijciunt, aut recuperaturos.

Et signa aliqua *cunctim* persuasione ducta) planè.

Fol. 69. Extra vallum, munimentaque *tendere* iubet) contubernia sibi facere.

Id, quod est receptum consuetudine, facit insuper) Id

Id ex moribus acceptum est. quod fieri maximè oporteret.
Productique qui aliquid præter cæteros.) Productisque qui egregij quippiam.
Et si cuius boni in eorum vita sit conscius, quod mentione dignum videatur) Et si quid illi in vita aliud memoria dignum boni causa egerint.
Gessum donat, *qui equo deiecerit*, spoliauerítque) qui confecerit. Vide nè idem sit Gessum, quod hasta pura. L.
Fol. 71. Viritim ipsi quippiam, ac voluntarii) Vt singularis certaminis periculum adeant, ipsorum aliqui voluntarij, consultoque.
Similiter etiā eos, qui *propugnauerint*) protexerint.
Tùm Imperator *indicat*, *insignesque reddit muneribus*) honestat muneribus.
Fol. 73. Pompas solemnes cum ostentatione, ac dignitate adeant) Cum pompas solemnes ostentant cum dignitate.
Eo quod solis licet *circumponere* ornatum ijs) indui.
Indicia propriæ virtutis, testimoniaque) ostendentes.
Apprimè conuenit, vt euentus etiam bellicarum actionum prosperi, celebresque sequantur) Meritò & euentus bellicarum actionum prosperi, celebresque sequuntur.
Ex tribus duæ fermè partes) Ex tribus duæ partes, cum plurimum.
Romanis tàm frumenti, quàm vestis, *armorumque si quis huiusmodi rerum indiguerit*) & si qua etiam armatura præterea indiguerint.
Horum omnium Quæstor *certum ordinatum precium eorum obsonijs subtrahit*) statutum precium ex stipendijs subducit.
Fol. 75. Detrahunt tentoria, componuntque sarcinas) vniuersi.
Sociorumque impedimentis, qui *agmen cogunt*) in extremo agmine constituti sunt.
Quod, si qua sit à tergo suspicio) leuis.
Fol. 77. Vtuntur etiam alio genere incessus temporibus *parum tutis*) periculosis.
Modò ad scutum declinantes, modò ad hastam producunt signa præter) Modò ad sinistram, modò ad dextram producunt signa extra.
Atque vna motione armatorum *ordo* recipit) globus.
Præter quam si aliquando hastatos euolutione vti oportuerit; iumentorum autem, cæterorumque ea sequentium multitudo post instructos sese subducentes locum obtineant In periculis competentem) Si quando autem explicari oporteat hastatos, tunc iumentorū, eorumque ea sequentium multitudo, post eos, qui instructi fuerint, se subducens, locum, qui periculo vitando sit aptus, obtinet.
Fol. 79. Ex principibus ordinum quicunque huic muneri assiduè fuerint addicti) Quique ex ordinum ductoribus ad hoc munus electi pro tempore fuerint.
Qui optandus sit ponendis castris) In quo castrametari oporteat.
Similiter & ab altera parte prætorij dimensi sunt loca lineis) Similiter & partes, quæ hinc indè circa prætorium sunt, lineis dimensi sunt.
De quibus paulò antè singulatim expofuims) multis.
Fol. 81. Ad quam Tribuni tendunt: quartum apponunt legiones) Circa quam tribuni castrametantur; quartum, iuxta quod collocantur legiones.
Imperatoris album: ad alteram partem) Imperatoris verò album; vltra autem, citraque.
Et quæ strigæ parte *tendit*, eo quod omnes) contubernia habet.
Illic enim à portis declinantes, mox vnusquisque procedunt, perueniuntque; ibi enim, cum à portis declinauerint, singuli confestim pergunt, prodeuntque.
Fol. 83. In qua ciuitatis parte sit ipsorum *diuersorium*) mansio.
Qua videntur Romani sequentes huiusmodi *facilitate*) Qua ratione. L. commoditatem.
Græci castrametando præcipuum ducunt *castrorum* munitiones) locorum.
Ob id etiam in vniuerso castrorum positu) Itaque, cum.
Sequentes locorum situs vndè incertum esse contingit) tùm etiam partes commutare, aliumque, & ad alios, & cum alijs locum tenere.
Vndè incertum esse contigit, priuatum quoque, & particularem tabernaculi singulorum locum) Vndè incertum esse contigit, & qui cuiusque priuatim castrorum locus sit, & etiam qui cuiusque partis.
Fodiendi, aliaque iis competententia) Fossæ faciendæ, & alia quæ hæc sequuntur.

Obseruationes &c. In Cælium Apitium De re Culinaria.

Editio Lugduni apud Gryphium 1541.

In Epistola Dedicatoria.

Olfaciebam statim auctorem esse vetustissimum) Quàm vereor, nè tuæ nares obesiores fuerint. Quid enim vetustatis redolere possunt verba semibarbara, & ab eo florenti sæculo, prorsus aliena? Ego verò, vt quod sentio paucis expediam, commentum puto esse hominis otiosissimi, qui eumélludere posteris eiusdem naris facilè sibi esse persuasisset, mentito nomine Apitium se credidit venditare posse. Sed passim occurrunt, quibus penè manifestò prodat se ipsum Auctor ineptus, barbarus, & nullius in ea arte ingenij, aut gustus, qui ea interdum coniungat ad saporis gratia, quæ vsu docente omnes scimus summam palato molestiam, nauseamque stomacho creare solere L.
At is, cuius Athenæus meminit, doctioribus councilandum relinquo.) Atqui Athenæus non

vnius tantùm ſub Tiberio; ſed alterius ſub Traiano quoque meminit. Vndè neceſſariò vel duos fuiſſe, vel locum Athenæi, qui eſt lib. 1. 4. 10. & 23. corruptum eſſe ſequitur. Et alioqui, inter Suidam, & Athenæum non ſatis conuenit. Vide Suidam in verbo Α'φύα & in Α'φύαι. L.

Lib. 1. cap 1. Mellis *partes* quindecim in vas æneum mittuntur) pondo. F.

Conditum quod *Abſinthium* Romanum appellatur) Abſintatum. F.

Conditura roſarum) Conditum roſatum.

Quas, vt *ſutile*, facias in vino quamplurimas infundes) vtiles. F.

Et alias *ſutiles* recentes ſimiliter immittas) vtilea.

Nucleos conteres, & ſuccum *indè in ciborum vſu*) indes in cibos. L.

Lib. 2. cap. 2. Quod ſi non fuerit, *cammarum*, vel defrutum, immittatur) carenum. L

Lib. 4. Qui *Pandecter* inſcribitur) Pandectes.

Lib 5. cap. c. Vt lento igne ferueat, teres *ſorbiculas* tructæ) orbiculos.

Lib. 6. cap. 4. Sic eam *farinam oleo ſubactam contextam* in furnum miſeris) farina oleo ſubacta contectam. L

Cap. 6. Vt conninet: & vbi conninerit) Vt conniueant, & vbi conniuerint. F

Lib. 8. cap. 1. Apij ſemen, mentam, thymum, ſatureiam, *enecbi* florem) enici.

Silphij modicum *eruta* ſemen, pluſculum ſuffundes metum) & rutæ. L

Obſeruationes &c. In M. Fab. Quintiliani Declamationes.

Editio Lutetiæ apud Mamertum. 1580.

246. Quod temperamento quodam, vt *fletur* citra mortem) guſtetur. F

Ego inquit *tantùm* animo bono feci) tamen. O

Inuenta eſt tota ciuitate magis amaret, vna quæ patceret) vna, quæ. O

247. Nec tempore *vt patrimonium*; ſed iure) fit matrimonium. F

Dicit pars diuerſa: Non fuiſti vxor, non *ſubſiſti* cum illo) nupſiſti. O

Tùm non eſt tradita. Illa quid dicit?) Tu non es. O

Videri neceſſarium expectare, hæc de nuptijs *conuincimus*) communibus. O

Cauſam tamen in domo hanc *habeto*) habet. L

Aut eam ipſam *coniungi*, quæ ſui habet poteſtatem) coniungi. O

Remiſit iniuriam *raptæ* virginitatis ea) raptæ. F

Cui poteſtas adeundi magiſtratus ſtatim emiſſa *continua* vox) continuò. O

An verò ſi manu promiſiſſet, *an* vultu annuiſſet) aut.

248. *Aliquando* magis ij occidendi ſunt, qui palàm contra ius) Aliquanto.

Videamus nunc, an *ſicut* cum deceſiſſet, occiſus eſt) ſi. F

Quàm iuſtitia conſtituiſſe *præ* morte hominis innocentis) pro. O

An ab imprudente, aut per *impudentem* ſit interfectus) imprudentiam. O

249. An per coniecturam *vtrinſque*, & adulteræ dederit) vtriſque. O

250. Inchoata iudicia peragi vetat, ſi inchoati) &. L

Hoc *expectauit*, nè omninò in cauſam educendi) ſpectauit. F

251. Nàm etiam ſi non habet filium, *adſeruauit* tamen iuuenem) at ſeruauit. L

252. Si magiſtratus erit maieſtatis *crimen* obligabitur) crimine. L

Quàm luxurioſus, ac perditus *argumenti* ſatis vel vno argumento) < L

Vt impetus ad illicitas libidines *beberet*) haberet. F

Vndè tantus, ac tàm *prorſus* domus tuæ tumultus?) operoſus. F

Vndè deniquè *ſoluet*, quod lege debetur) ſoluit. L

254. *Videatur* enim quædam poſſe dicere) Videbatur. F

Et leuiora videantur, & prima ſint) ea. F

259. Et vincerè *eminentis* fortunæ metus poſſet?) minantia. F

260. Nihil ad *vtilitatem* ſui prouidus, miſeris delicatis.) vilitatem. F

269. Sed te *malè* (vt ſic dixerim) docuit patientia) auidè. F

270. Non poſſum ergo videri cauſa mortis homini *fuiſſe. Quod feci? quod* innoxium) fuiſſe, qui fecit, quod. L

296. Fuerit quantalibet *cauſa* conquiuiſ, melius *ea* certè) < F

Nihil tibi verò quis ignoſcat, qui cum ſinè periculò) < F

Multa, quæ ſingula *accidere* poſſint) accidere. F

Et fortaſſe *occidere* ſomnus hic potuerit) accidere. F

Fieri *non* poteſt, vt gladium frater tuus) nùm. F

297. Nec illud quidem in dubium veniet, *vltionem* quidem) optionem. F

298. *Vnum* neſcio, quid eſſe turpiùs, quàm luxuriam puto) verùm. F

Ad comparationem voco vtriuſque *vitæ*) vitam. F

Hoc vno contentus ſum, *ſuſcipere* laboris tui partem) ſuſcipe. F

Hæc vt res eſt) acceſſit noua elegantia inter perueſas delitias) Huc. F

300. *Aliquando* fortis eſt, cum iudex à te ſim electus) Aliquantò.

Aliud fortaſſe fuerit, quod poſteà *concitarit illo*) concitauit. Illo. F

301. Etiam antequam *eſſes* ſocer) eſſem. F

At ſi fortè oculos tuos *petiſſes*, quid opus erat vi) petiſſet. F

302. Nec arenam, nec armorum *inſcientiam* complexa eſt) ſcientiam. F

Neque tamen *in* illo nomine tenentur) < F

306. Operies flammeo canos? *vt* inducta in cubiculum) &. F

307. Venenum dediſti, cum ſcires futurum,

vt

vt *ſuſpicemur*) ſuſpicaremur. F
Paſſus es, vt torqueretur *iam* anne tertio torqueretur) < F
308. Et in more ciuitatis in legibus poſitū eſt)&. F
Si non integram legem ; haber & cum omne ius nobis) vt. F
Quæ ex parte noſtra proferuntur *teſtati ſunt*) teſtantis ſint. E
Si non eſt teſtamentum (ſic non eſt, quia non *in* iure factum eſt) < F
309. Cum præſertim ad hæc, & obſcuritas noctis,& paulò liberioris meri) potus acceſſerit. F
Hæc *nuptias* æſtimaſti, morte æſtimas verecundiam) nuptijs. F
310. *Quanta* gratia præmatur in foro) Quantū. F
Cæterum in his, quæ ad intellectum *iudicium* pertinent) iudicum. F
311. *Nunc* cui controuerſia mouetur) Nūm. F
Aut interuenit ea conditio, vt ſeruire debeat) At. F
312. Odium fuit. Vndè? *ergo* quare occidere debuerit, dico) ego. F
313. *Interuenit* is, qui occiſus dicebatur) Interim venit. F
314. Non quidem *artibus*, ſed loquetur ore veſtro) artubus. F
Agit aliquis Deorum: ſi in obuios *occurreret*) incurreret. F
Totum ſcelus mente, & cogitatione *perflexum*) perpenſum. F
315. *Hec* enim ſic dixi, tanquàm impunitatem deſertoris) Nec. F
Nunc de pœna nihil detraho deſertoris) Nām. F
317. Quæ bona *præcedentis* ætatis in locum virium ſubeunt) procedentis.
Hic tamen non defenditur affectus & pietatis ſimulatione) ex. F
318. Quæ inuidiam facere ſolet legatum non ſoluentibus, relicta eſt, vt *dictas*) dicas. F.
319. *Hoc inæquum eſt* ſceleris grauiſſimi) Hoccine æquum eſt. F
Et *viuit*, dùm bis rea ſit præſertim in hac ciuitate) viuet F
323. Qui auxilio *inuiſſet*, qui armis, qui commeatu) iuueſſit. V. C
333. Cum *inter* maximorum mihi malorum cauſam) interim. F
Quàm tanta metita aſperiore vlla voce *violare*) violarem. F
335. Conſtat *tibi* innocentia, ſed nunquam poteſt conſtare ſibi fama) ſibi.
336. Nū n alioqui dubium eſt, aut deduci omninò in controuerſiam *poteſt! An* ego poteſt an.
Ego tibi parte agri mei ceſſurus*non* fuerim) < F
340. Magno nouitium puerum per *publica roſtra iecit*) publicanos traiecit F
341. Rem tenemus, quæ translata eſt, *vt* profeſſa non eſt) &. F
Aliquid ad ſpectacula opus eſt vectigalibus) Aliquod. L
Aliter ſtare vectigal non *poteſt*) poteſt? F
Eodem *reuertimur*. *Iterum hac ratione* Reſp.) reuertimur iterum. Hac ratione. F
Ignorantes, niſi non fuiſſemus *translata* in aliam prouinciam *furta* translato. F. furto. F
In ſumma parte, qua lex ſecundum nos eſt æquitas ſecundùm nos) quæ. F
Niſi nos retinemus nulla actione *vindicari poſſumus*) vindicare. F
343. Qui tantam curam egi verecundiæ, vt optare *poſſem*) poſſet.
345. Et fortaſsè *cunque* tolerabile eſſet quæri) vtcunque. F
348. Ad hæc igitur omnia prouiſum, atque *prolatum* eſt) perlatum. F
Qui in carcerem deduci debuerunt leuius *eſt* ſupplicium) < F
350 Nihil intereſt, *qui faciat? aliàs* nunc venenum eſt) quid faciat aliàs. F
388. Gratulationem nemini *credidit*) credit. F
Scilicet, *ad* illa matris indulgētia occupata eſt) ab. F
Ne ille, qui puerum vendidit, *vbi* vendat indicium) tibi.

Obſeruationes. &c. In Lucium Annæum Senecam de Beneficijs.

Editio ex Officina Plantiniana 1609.

Lib. 1: cap. 1. Nihil propemodum, optime Liberalis, dixerim nocentius, quam quod) Nihil propemodum. vir optime, illiberalius dixerim, quàm quod. L
Quia non opus eſt ad *liberandum* fidem facultatibus; ſed animo) liberandam. L
Et variis artibus *properantes* neceſſitates eluſit) properantis. L
Qui beneficium, aut ſuperbè *iniecit*, aut iratus impegit) obiecit. L
Cap. 3. Nec illis fraudi eſt, ſi aliud quid *in cenſum* detulerunt inceſſum. L
Lib. 1. cap. 10. Quid? ego vilis ſum indicaturus me deoſſe) ne L
Cap. 12. Non hoc eſt Rem. calcare? & quidem dicet aliquis (nām poteſt ad rem pertinere) ſiniſtro pede) Non hoc eſt remp. calcare? & quidem (licet aliquis non putet ad rem pertinere) ſiniſtro pede? Lipſ. lib. 1. elect. cap. 10.
Niſi in os Senatoris ingeſſiſſet Imperator pigros ſuos) in. V.C. Quid ſi Pyrgos legas, vt pedum enormitatem not[illegible]. L
Cap. 20. Nec ex inſtitutione ſtoica *ſe* egiſſe, qui aut regis nomen) < L
Cap. 30. Quia indè manat etiam *inter* cætera huius deteſtabilis vitii audacia) in L
Cap. 35. Spiritus, & libertas potior ſpiritu: & quomodo) ſpiritu, & libertate potior: & quo modo.
Retuliſti gratiam, non vt *ſoluiſſe* te putes; ſed vt ſecurior debeas) ſolutum. V.C
Lib. [illegible]. cap. [illegible]. Sic fit, vt in adoleſcentiam noſtram collata pereant, quia ipſa nunquam *retractatur*) retractantur. F
Cap. 5. Quia (vt dixi) non ſubindè illa *tractamus*) retractamus. F

Nec libenter quid cuique debeamus *cognoscimus*) recognoscimus . F
Cap.7. Comprehendi possunt, & non *dare* infinitam licentiam iudici) dant . F
Ingrati actio non erat iudicem allegatura , sed regno liberrimo posituta) in. L
Quid sit ingratus nulla lex monstrat) Quis . F
Cap. 8. Eadem licet sint aliter data, non idem *pendent*) pendunt . F
Cap. 15. Ab his ipsis *statim* non aliter pecuniæ committentur) tamen . F
Cap.17. Pœna magna est, quod rei (vt dicebam iucundissimæ) fructum non *percepit* percipit. F
Cap. 18. Propterea seruos, qui negat dare aliquando beneficium) domino . L
Nam si seruo, quo minus in nomen ... per niat, necessitas *obest*) obstat . L
Cap.21. Quod etiam fœlicius nato decori ... spem domini antecessit) < L
Cap.23. Cum obsideretur *Adrumetum* & ... summam desperationem ventum esset ... mentum . L
Cap.28. Vbicunque *deficit* nomen illustre, ... cò Deum fingunt) fulsit . L
Cap.37. Qui cum *antè ad tempus* relegatus ... à patre) rurl ad opus . Lib. ... 7.
Lib. 4. cap. 15. Indulgere, tàm naturale quàm liberis *prauis*) paruis . Alias.
Cap.18. Hæc fortes nos facit, *quod* licet contra fortunam aduocare) quàm . F
Sed quia *aliud* ...) aliquid . Aliàs.
Cap.22. *Nunc* quoque illud argumentum, quamuis dictum iam, reducatur) Huc . F
Cap. 23. *Num* dubium est, quin hoc humani generis domicilium) Non . Alias.
Aspice *ista* tacito supernè cælo labentia) astra, F
Quantum ista nocte, quam tu in numerum, ac discrimen *demum* obseruas) dierum . L
Quantam fatorum seriem certus limes *aduexit* educit . L
Longiusque à conspectu nostro seducti *dy eunt*, redeuntque) discedunt . F
Cap. 28. Et media veris, autumnique *tempora*) temperamenta . L
Cap. 39. Sponsum descendam, quia promisi, sed non si spondere in incertum) < V.C
Subest, inquam, tacita exceptio, si potero, si *debebo*) valebo . L
Effice, vt idem status sit, cum *exigitur*) exigis. L
Cap.40. Etiam inustis his, qui ... referetur, properemus, & insistemus *cedentibus*) recedentibus. V.C
Quo reddito mihi multû abscessurû *erit*) erat. V.C
Qui festinat *vtique* reddere non habet animum grati hominis) itaque . V. C
Qui *nimis citò* cupit soluere, inuitus debet) munus V. C
Lib.4. cap.3. Quoniam quidem etiam *inter superantia* animus inuictus est) in ter superantis . F
Cap.6. ... racetus, & cuius per figuras sermo procedere so... us erat.) Vir . F

Cap.14. Ea scilicet ratione, *quia* acciplet ab illo) qua . L
Cap.16. Sed ipse signum fuerit, parum *mutatam*, ac repositam) multatam . F
Ingratus ipse Pompeii hostis, ac victor qui à Galia ... lius Cæsar . O
Cap.20. Hunc ... occid ... non est beneficium, ego. L
Cap.22. Si quid illos, *remorderes*, perire patie... n ut) momorderit . O
Cap.25. Ab hoc ne dum esset repetendum beneficiû *optanda erat obliuio*)obtendebat obliuionē. L
Lib 6. cap.1. Nam etiam quod discere ... uacuum est prodest *cognoscere*) agnoscere
Cap. 4. Eodem modo & hic, *quia* aliquid benigne aduersos me fecit) qui . F
Vbi plus ex alia causa abstulit, *quàm creditio petit*) quam quod ex crediti causa petit. V. C
Qui creditor veneras sæpè etiam beneficium ma...) inter beneficia quoque, & iniurias ratio confertur . I
Cap. 5. Iuri consultorum *istæ acutæ* ineptiæ ...) argutæ . F
Cap.7. Non possum *magis*. Itaque si huic satisfactum existimas) ais . L
Quando autem ... est, verum me iubeas naui, aut vehiculo, ... *lancea* debere beneficium) lecticæ . L
Cap.11. Et dum vagus, atque erro ... vernaculis congregatur) cum . I
Cap. 1... Qui *cum* mihi vtilis esset, fuit, & ... vt . F
Al... i, qui beneficium dat sua causa, respondebo . *Quare*) Vsus me, quare. V. C
Cap.16. Qui me non tanquam *amicum* vidit; sed tanquam Imperatorem) amicus. L. imperator. L
Cap.36. Quis Siculos iuuenes, vt bona liberis ... *monstrares*) monstrabis
Li... cap.4. *Non* ideo, quod habeo, meum non ... si tuum est ;) Nimi . L
Ca... Nam ... regio more cuncta possideat) ... ntia . L
Cap.1... *Et* non habeo, quia ab his, cum quibus ... mihi loci c... mmune est) Tamen . L
Cap. 1. Deinde per *rostrum*, qua se commissura laxauerat) ostium . L

Liber Epistolarum

Epist.1. In hoc enim fallimur, quod mortem *prospicimus*, quam procul esse conijcimus.
Epist. 3. Quidam adeo in latebras *refugerunt*, vt ... tenet) fugerint . L
Epist.12 ... beo hoc suburbano meo, quod mihi senectus mea, quocunque *auerteram*, apparuit) veteram . L
Et cogitat non *quantum* iratus ille sit, sed quantum liceat irato) quàm . L
Epist.15. Detraxit tibi non pusillum negotium mercecula, & *munus gratum*.) nimis gratus, Aliàs.vnus Græcus . Aliàs; sed ego puto legendum . Mimus gratus.
Epist.17. Vndè enim scis, an idm *nimis* habeas?) L

Epist. 19. Subduc ceruicem iugo' semel illam incidi) totam. L

Epist. 33. Aliud est meminisse, aliud scire) Aliud est autem men... e, aliud semel scire. L

Epist. 53. Etiam duro, & perpessitio confessionem extorques) Etiam durat perpessitis confessionem extorquet. L

Tantùm sapienti' sua, quantùm Deo omnis ætas patet) vita. L

Epist. 58. Hinc, quem Græci Oestrum vocant pecora *peragentem*) perurgentem. L

Epist. 74. Et nomen quidem habent commune, cum veris, proprietas in ...lis boni non est) autem. L

Epist. 79. Si quod est præcium virtutis ex fama, nec hoc *interit*) interierit. L

Epist. 80 Ne qua vitia corporis lateant, hominem' inuolutum æstimas) autem. L

Epist 84. Non sine quodam (vt ita dicam *fermento*, quo in vnum diuersa coalescunt) fermento. F

Epist. 86. Nisi vitro condatur camera) Id, vt puto est quod apertiùs explicat lib. 37. cap. 25. vbi de Agrippæ thermis cum egisset, adiecit, non dubiè vitreas facturus cameras; si prius id inuentum fuisset; aut à parietibus scenæ, vt diximus, Scauri peruenisset in cameras. De theatri media parte vitro facta à Scauro cod. lib. Plin. cap. 15.

Parum est sumere vnguentum, *ni* bis die, terque renouetur) nisi. L

Epist. 88. In his an Sappho *publica* fuerit) pudica. L

Epist. 90. Qua hodieque coctura *inuenti* lapides coctiles colorantur) inuenta. L

Epist 91. Vni *tamen* imposita, & huic non altissimo monti) tantum. L

Epist. 95. Quare autem non pondus adijcio, & aliorum gulam irrito: quatuor pondo, *& ad selibram* fuisse aiebant) < Hæc enim verba expungenda omninò arbitror, propterea quod (vt coniicio) imperitus aliquis, nè quis fortasse imperitior, quid pondo significaret, ambigeret; adiecit, id est pondo, quod as & libra, in margine, quæ verba temerè in contextum relata, cum non qadrarent, corrupta sunt ab alijs L

Epist. 99. Vbi minimùm interest inter amissum, & *desiderantem*) desideratum. F

Flet aliquis factum quod *non* ignorauit futurum; *aut* si morte in homine non cogitauit < F. &. F

Epist. 108. Nec vis expectare libros *maximè* ordine) maximo. L

Solent Phrygij tibicinis sono semiuiri, & ex *imperio* furentes, impetu. L

Epist. 109. Inuenire enim sapientem, sapienti per se res *petenda* est) expetenda. L

Epist. 114. Nunquid enim, n... ...i, ' hic furor est, q...od ... nostrum ... nun. L

Epist. 115. Venales inuicem ...ecti, quærimus, non quale sit, *quid*, sed quanti quidque. L

Epist. 117. Negemus sapere; vt hoc totum studium derideatur, tanquam *operatum* supervacuis) oneratum. L

Nondùm enim venisse apparet, quod *venit*) veniet. L

Epist. 119. Ita' ... cui nihil deest?) nè. L

De Diuina Prouidentia.

Cap. 2. Spectare Catonem semel *retenta, ac reuocata* virtus est) retentata, ac renouata. L

Cap. 4. Et inc inatione quadam *mentium* pronus fauor sequitur ... meritum. L

De Ira.

Lib. 1. cap. 16. Plus patitur, quia recentiori iræ obiectus est, & *in tantum*) interdum. L

Lib. 2. cap. ... Nec hoc sapienti dici velim, quod feræ quoque telum timent. Nec hoc sapienti adijci velim, quod feræ ...eutentis quoque telum est, timeri. L

Cap. 16. Quia ... iniu...a, nisi à consilio profecta ... quæ sit ...

Cap. 13. Non vt pocula ingentia super caput posito ... ode ...ccari) H... minam ... ingentia pocula app... llat. Vnde licet colligere vini parcissimos fuisse veteres Romanos, ita vt in cœna sextarios vini tanquam iustum ...ibendi modum raro excederent, quod in Augusto scripsit Suetonius, & in familia ...stica alenda. M. Cato. L

Lib. 3. cap. 20. ...uos patres quoque occisorum eadem nocte dimittis p... domos Centorionibus, confecit. *idest*, homo misericors) At enim. L

Cap. 22. Stantem enim *prænauigabamus*; nunc cauta) præternauigabamus

Cum hos dicac... same ...omnisset ... *aptis*, *sic vsus est*, vt eos qui mi...ta... caproque L

Cap. 35. Macula offe... ...ur, & sordibus, & argento parum ... do, & *fla...no* ... stanno. F

Cap. 42 Et extirpemus radi...us ea vitia quæ q...a...uis tenuia, vndecunque hæferint, renascentur) Et extirpemus radices, quæ quamuis tenues, vbicunque hæferint, renascuntur. L

Cap. 43. Magis ...no co e... ... vulnus inimici, quàm qui ... con...pi... ... Insulam V. C. Ità omninò legendum esse a b... or, non tantùm fidem exemplat... ... sed ...tiam quod C. Caligulæ facta, dictaque videatur Seneca curiosè omnia perquirere ... Ille autem re... ...sororibus, non solùm ... ...las ha... ... ...d etiam gladios minabatur, Suet. in ... od. c. 29. L

De Clementia.

Lib. 1. cap. 1. N...c *quod te im...ri ...*, *exemplar* extra te quærit. Nemo quo... ...tari velit exemplar. L

Cap. 9 Multa *contra* te lux est ... istam co...uerti oculi sunt circa. L

Cap. 23. In ea *on...fus* sit innocen... iæ, & ... ...gerur

getur velut publico bono) confessus. L
Lib.2. cap.4. Qui ignotos homines, & obuios *non in compendium*; sed occidendi causa occidunt) non quidem puniendi. L

De Tranquillitate Animi.

Lib.1.cap.2.Nec *vllus* propiùs admoueor exemplo) vllo. L
Lib.2. cap.7. Venenum *illud* dando sceleri se obligauit, etiam si non nocuit) ille. L

De Breuitate vitæ.

Cap.3. *Vrgentia* circumstant vitia vndique) Vrgent, &.
Cap.9. Nisi occupaueris, fugie cum occupaueris,tamen fugiet) etiam. L
Velut ex torrente rapido, nec semper *casuro* citò hauriendum est) cursuro. L

De Consolatione ad Martiam

Cap.2. Benè *legerat* nulli cessura ponderi fundamenta) lecerat. F
Cap.6. Atque *sese omni* genere sæuitiæ profecturus mœror exerceat) omni se. L
Cap.9. Necesse est itaque magis corruamus, qui *quasi* ex inopinato ferimur) < L
Cap.10. Mancipiorumque suorum negligens domina & pœnis,& muneribus *errabit*) enarrabit.L
Cap.11. Ipso rursus situ, & ocio *iturum in talem alimenta metuens sua*) interiturum, alimenta intuens sua. L

De Consolatione ad Albinam.

Cap.11. In hoc supplicia, in hoc *latrocinia*, in hoc morbi exercentur) latomiæ. L
Cap.14. Aut quod desiderium ipsum *per te pati*, non potes) perpeti. L

De Naturalibus Quæstionibus.

Lib.3. cap.7. Et ideò primis imbribus non augentur amnes, quod totos in se sitiens terra trahit) Contrarium videtur veriùs: primum quia primi post æstatem imbres, cum siccissimum in solum cadant, antequam terra humefacta combibere possit, penè toti decurrunt in flumina, atque ita videmus Tiberis incrementa nullo ferè alio anni tempore quàm autumni initio Vrbi Romæ periculum afferre; deindè quia montium, sylvarumque iuga arboribus adhuc frondentibus operta, partim foliorum caducorum congerie quadam propemodum strata, imbrem omnem respuunt, itaque necessariò fit, vt aquarum maior pars defluat in amnes, & torrentes; minima verò fit, quàm sicca humus, quamuis auidissima sugere possit. L

Cap.11. Pluuia potest facere torrentem, non *autem* æquali inter ripas suas tenore labentem) amnem. L
Cap.15. *Hic* tenuis vnda vix fonti sufficit) Hæc.L
Cap.17. Quàm incredibile illis videretur, si audirent natare in garo piscem, nec cœnæ causa occisum esse *super* cœnam) sed post. L
Cap.18. Nescio de re magna tibi credere. *Ipse oportet mihi credam*) Ipsi oportet me credam. L
Cap.20. Et ferè sulphuratam aquam circa canales suos, *ripasque* durari) tubosque. F
Cap.27. Fit Cœlum grauius, *ac si diù* malum ex malo colligit) assiduum. L
Omnis tumulus in profundo latet, & *immensa* vbique altitudo est) immersa. L
Lib.4.cap.2. Quandiù Etesiæ tempus obseruant; tunc enim *eijcitur* mare) erigitur. L
Lib.6. cap.1. Nonis Februarij fuit motus hic Regulo, & Verginio Consulibus) Tacitus lib. 15. hoc factum narrat sub finem consulatus P. Marij, L. Afinij Galli, quod ità conciliabis A P. Mario. L. Asinio Coss. designatis accidisse intelligas. L
Cap.16. Etiamnùm dicendum est, quod plerisque Authoribus placet,& *in quo fortasse fiet dissensio*) In quo forrasse fiet descensio. F
Cap.18. Et in arctum agit, *scilicet*, adhuc cedit tantum) si licet. L

De Controuersijs.

Lib.1. Contr.1. Quis crederet iacentem supra *crepidinem* Marium fuisse consulem) crepidine. L

De Suasorijs.

Suas.1. Reliqui parentes, reliqui liberos, commeatum peto. Numquid *immaturè* ab oceano?) mutuor. L
Suas.2.Penè à sepulchro victor digitis vulnera *gessit*) pressit. L
Ponat sanè contra cœlum *astra*) castra. L

Obseruationes &c. In M. Terentium Varronem

Editio Lugduni apud Gryphium 1535.

De Lingua Latina. lib.4.

Fol.5.Non enim videbatur consentaneum me eo in verbo) quare. V.C
Lib.6. Quin fuerit motus, eius *animi* intercallum) enim.
Lib.7.Locus est, vbi quod *locatum* esse potest) collocatum. L
Vt nunc dicunt *collocatum*, veteres id dicere solitos) locatum. L
O terra ttita,vbi Liberi fanum in cuius muro locaui)

caui) O terram græcam; vbi Liberi fanum Ionium more locaui, L

Fol.11. Stagnum à græco, quod *nomen* habet primam) notionem. L

Fluuius, quod fluat, item flumen, à quo lege prædiorum vrbanorum scribitur, Stillicidia fluuia, quæ vt ita fluant cadantque) Fluuius, quod fluat; item flumen, de quo lege prædiorum vrbanorum scribitur. Stillicidia, flouia, quæue ita fluant, cadantque. L

Fol.12. Oppidum *Interamne* dictum, quod inter amnes) Interamnæ.

Nihil ad latinam linguam, *ad* quod proximum oppidum) vt

Nàm & colonia *enim* nostra Volturnus, & Deus Tyberinus) est iam

Fol.13. Cuius vestigia, quod quà tùm *itur* velabrum) iter. L

Fol.14. De Cœlianis, *quia* suspicione liberi) qui à

Sed inter eas, quem locum *Cenoriensem* appellatum) Ceriolensem. Infra

Fidem regioni attributa Subura) Eidem.

Quod subest *&* loco, qui terreus murus vocatur) ei.

Fol.15. Quod ibi lucus fugatilis, *&* larium) est,

Non mirum; iamdiù enim *late* auaritia nunc est) lati; L

Collis Quirinalis *terticepsos* ædem Quirino) terticeps,

Collis Salutaris quarticepsos aduersum est pilonoris) Collis Salutaris quarticeps aduersum est Quirinali, L

Collis Mutialis *quinticepsos* apud ædem Fidij.) quinticeps.

Fol.16. Collis Latiaris sexticepsos in vico Instelalaiio) Collis Latiaris sexticeps, in vico Gallinario.

Itaque Næuius balantium appellat, *Hinc* Getmalum.) Huic. L

Quod ad ficum ruminalem;& *hi ibi* inuenti) ambo.

Fol.17. Qui Ægypti Serapis, & Isis, & *S.* Harpocrates) St. L

Fol.26. Venator à venatu, quod sequitur verbum aduentum,& inuentum) Venator à venro, quod sequitur feram ad ventum, & in ventum.

Fol.41. Dextra à comitio locus substructus, vbi *nationem* subsisterent legati) nationum. Aliàs.

Lib.5.fol.53. Et, vt iussis vinum legere *agnam* Ioui facis) agna.

Inter cuius cæsa, & *proiecta* Flamen prorsus vinum legit) porrecta.

Lib.6.fol.78. Dictum ab ambitu, & frangendo ab eo' leges iubent) viam.

De Analogia,

Lib.1.fol.135. Cum vocabula fint infinita, ac res communes *designentur*) designent.

Vt illum ab illo, & illa ab illo) vt Ilium ab Ilio, & Ilia ab Ilio.

Fol.116. Hinc quoque illa nomina *Lesis, Vfenas, Carinas*) Lenas, Suffenas, Latinas.

Obseruationes &c. In Macrobium Aurelium Theodosium.

Editio Lugduni apud Gryphium. 1538.

Macrobius aliquanto quàm Gellius iunior fuit; idque eo argumentò planè videtur confirmari posse, quod Gellius eos versiculos, quos amicum suum adolescentem vertisse ait lib. 19. cap. 11. Macrob. lib. 2. cap. 2. sub persona Symmachi legisse se meminisse asserit: versiculi autem ij sunt, qui Platonis distichum de Agathone latinum reddiderunt; quo tempore autem Gellius floruerit, colliges ex cap.1. lib. 20, vbi de duodecim tabulis loquens, quæ anno Vrbis conditæ CCC. conscriptæ sunt, antè annum ferè septigentesimum ab eo, quo scribebat die factum esse asserit, idest, circa millesimum Vrbis, videlicet, sub Gordiano, aut sub Philippo, qui annum millesimum apparatissimis ludis celebrauit; sed quia hoc fieri omninò non potest; Hadriano enim Imperante Gellius procul dubio scripsit; ideo vbi DCC. anni leguntur, librariorum errore factum esse existimo, & DC. tantummodo legendum arbitror. Macrobius verò cum Seruio Grammatico post Apuleium, & Plotinum, cum Symmacho sub Theodosio forsan, aut circa ea tempora floruit. Nàm Auieni, quem inter sodales numerat, meminit Seruius Grammaticus in lib.1. Georg. In Cometes expositione. Symmachus, Vectius Prætestatus, Eustathius, Disarius, Eusebius, Albinus, Posthumianus, qui omnes apud Symmachum in Epistolis leguntur. Floruit ergo Macrobius circa An. Domini 400. idest, Symmachi, & Vectij Prætestati tempore, quos præcipuos cum eiusdem ætatis viris loquentes facit, quorum maximam partem legimus in Symmachi epistolis; Symmachus autem, quem sub persona Auieni laudat lib. 5. cap. 1. Saturnalium, Consul fuit An. Domini 391. vnà cum Ticinio L.

In Somnum Scipionis expositio,

Lib. 1, cap. 3. Vnà cum somno *aduolant*, & pariter euanescunt) auolant,

De cornu *creditur*, cuius ista natura est, vt tenuatum visui peruium sit) cernitur. L.

Cap. 6. Si quidem à *partibus* bis bini, qui sunt quatuor) paribus.

Sicut Minerua *sola* ex vno parente nata perhibetur) sola,

Variæ, ac multiplicis *reigionis*, & potentiæ est.) religionis.

Atque septimo die saltu eiectum cum tali solliculo) demum. L.

Lib.

Lib. 2. cap. 4. Quæ, ſi tractu arctiore tenduntur acutè ſonant, grauius laxiore) ſi. F.
Cap. 12. Sed nec hoc neglectum, *vel* non quæſitum reliquit) vt. Aliàs.
Cap. 14. Hoc eſſe animam vult *dicere*, & incipit aſſerere) docere. L.
Cap. 15. Ergo nec principium motus ad deprecandam *vlterius* mouentis) alterius. L.
Quia *poſt* poteſt ſeipſũ (vt diximus) moucre) <L
Cap. 16. Nàm ſi *alibi* initium nigri vocaretur) album. L.
Quod ille *artificij* concluſione collegit) artifici. L.
Vt amet vltrò *quod iuncta* eſt taròque contingat) quo deuincta. L.

De Saturnalijs.

Lib. 1. cap. 3. *In* medium æthereo curſu traiecerat axem.) Iàm.
Cap. 4. Si nox furtum factum ſit, ſi *im* aliquis occiſit) Im pro eum. L.
Cap. 6. Sic *Meſſala* tuus, Auiene, dictus cognomento) Meſſalla. Sic habent Lapides Capitolini.
Cap. 7. Quiſque ſuos; noſtrique itidem *&* mos traditus illiuc) eſt. L.
Cap. 8. Illic græco ritu capite *operto* res diuina fit) aperto.
Cap. 9. Vt demonſtrat ſimulachrum eius *Phalaris* aduectum) Phalerijs, vel Falerijs, quæ fuit vrbs Faliſcorum celebris, L.
Cap. 13. Nàm quoties incipiente anno, dies cœpit, qui *adiectus* eſt nundinis) addictus. F.
Vel menſis *intercalatis* ita locarent) intercalaris. F.
Cui *mentio* intercalaris aſcribitur) iuuentio. F.
Cap. 14. Adnlcenti ſibi M. *Fauio* Scriba) Flauio. F.
Cap. 16. Sed Caſſius *Seruilius* Tullium feciſſe nundinas dicit) Serulum. L.
Cap. 17. Qui quotannis *communiter* Apollini fiant) comitet.
Lib. 2. cap. 2. Marcus, inquit, *Votacilius* Pitholaus) Iotacilius. F.
Cap. 4. Et *contra* caſtigationem loquendi) citra. F.
Vaſe mel gentium metuelle, ebur ex Hetruria, lacer Aretiuum) Vale mel gentium metulle ebur ex Hetruria, laſer Arretinum. V. C.
Tyberinum margaritum *Cilneorum* ſmaragde, Iaſpis figulorum) Ciliniorum nàm Sil. lib. 7. Cilinus Arreti Thyrreuis ortus in oris, Clarum nomen erat. Et Liu. lib. 10. Dec. 1. Liciniorum genus nobile, & potens Arretij fuiſſe ſcribit: Ciliniorum fortè. Denique Tacitus lib. 5. Cillinium Mœcenatem appellat.
Quem morem ſecutus *centum* promiſit per libellum) centies.
Cap. 6. *Prodiderat* Orbilius in reum teſtis) Proderat,
Cum iratus eſſe P. Clodius Decimo *Valerio* diceretur) Tiberio.
Cap. 7. *Satis* facere populo, & tali cum poteram viro) Sat. L.
Lib. 3. cap. 3. Quo exta dari debebunt, *non* pro ara, & pro foco) nunc. L.

Cap. 15. Ab vſque freto Siculo, quod Rhegyum à Meſſana *deſpicit*) diſpeſcit.
Cap. 16. Plinius (vt ſcitis) ad vſque Traiani Imperatoris venit ætatem) Hoc manifeſtè falſum eſt. Quare Titum pro Traiano ſubſtituendum. L.
Mullum vnum *ſeptem* millibus nummum mercatus eſt) Octo ſcripſit Plinius.
Quid mihi negotij eſt cum iſtis *nugatoribus potius, quàm potamus*) nugatoribus? Quin petamus? L.
Sed etiam, qui ad eam vocati *eſſent*) iſſent. F.
Cap. 20. *Tarquinius autem Priſcus* in oſtentario arborario ſic ait) Tarquitius autem Fuſcus. F.
Aminea, *ſcilicet, à regione, nam Aminei fuerunt, vbi nunc Falernum eſt*) Gloſema hominis imperiti. L.
Lib. 7. cap. 4. Quarum vna dicitur καθεκτικὴ quæ deorſum trahit) καθελκτικὴ.
Quã Greci quia retentrix eſt vocant καταληπτικὴν) καθεκτικὴν.
Cap. 6. Nàm cum didicerimus, *quod* mulieres ab ebrietate defendat) quid. L.
Et mox loca *tenet*, quæ ſapere homini miniſtrant) teneat.
Cap. 8. Et quicquid graue erat carnis *aſſumpſerit*) abſumpſerit. F.
Sic & mox tritum, atque *firmatum* cum in aquam conijcitur) formatum. F.
Nàm cum citò coquant offas bubulas in *aſperis* piſcibus) ſparis, vel ſcaris.
Et aquas inficit *quantum* in imo eſt ſcaturigo) quarum. L.
Cap. 12. Quia *quanto* penetrabiliùs in venas efficitur bibentis, *tanto*) tanto. quanto.
Quia non obtuſas cibo venas inuenit, neque *ſit* admiſtione) fit.
Cum ergo aëris frigore, & gelu coacta *caleſcit*) candeſcit.
Cæteris ex magna parte *humoris* nimietate frigoris, cogi ſolitis) humoribus. L.
In *quas* licet frigore concretæ, tamen ſunt natantes) queis. L.

Obſeruationes &c. In L. Apuleium Madaurenſem.

Editio Baſileæ apud Henricum Petrum.

Floruit ſub Antonino Pio, & deinceps, vt ex prima Apologia colliges. Hadriani verſiculos & multa ſcripta legit. Claudium Maximum Philoſophum nominat, qui Antonini Philoſophi tempore floruit.

De Vita L. Apuley.

Floruit Carthagine ſub *Soliano* Auito, & Claudio Maximo) Lolliano, vt infra ſæpè.

De

De Aſino Aureo.

Lib. 4. fol. 98. Ego verò quamquam alias hordeum tunſum *munitatim*, *& diutina refectione virulentum*.) minuratim, & diutina coctione iurulentum. L.

Fol. 107. Et ſonus tibiæ *gigia* mutatur in quæru-lum.) phrygiæ,

Lib. 6. Fol. 158. Tandem meis ſupremis periculis opem *facite*) ferte. L.

Et tu fortuna durior iàm ſæuire deſine ,; ſat tibi *miſeris*) miſerijs , I.

Fol. 159. Iàm indè longius cognitos , riſu maligno *ſalutantem*) ſalutant ,

Fol. 161. Tunc ſuper aliquod ſaxum ſcrupoſum, *inſititium* , *& fertilem*) iſiricium , & fertilem ,

Et illa morſus ferarum cum vermibus membra *laniebuntur*) lancinabuntur. L.

Lib. 7. fol. 165. *Ac* tantùm impatientia prodoctus.) Hoc. L.

Fol. 166. Martiæ cohortis *facies* integraretur) acies. L.

Inſtar tyrannicæ poteſtatis ſectam ſuam conferre malle. *Sed* quoque iamdudum) Inſtar tyrannicæ poteſtati ſe in ſectam tuam conferre malle. Se quoque iamdudùm. L.

Fol. 167. Mihique iàm *vidi* commilitones , & virum magnanimæ vinacltatis) fidi.

Patre Therone , *atque* latrone Inclyto) æquè,

Fol. 167. Niſi quod pauore cunctorum *quem* ſibi quiſque) quo.

Denique *voluit eſſe* Cæſar Hemi latronis collegium) noluit periſſe. L.

Fol. 172. Apponit *ſatule* , ſed præcipuè poculis crebris) ſcitulè.

Fol. 173. Quaſi ſopiferum quoddam venenum *cantarii* immiſceret) cantharis.

Cuncti denique; *ſed prorſus omnes* vino ſepulti iacebant) <

Omnes *partim* parati morti. Tūc nullo negocio) <

Fol. 176. *Frondoſoque* baculo ſubindè caſtigans) nodoſoque. L.

Fol. 179. Stuppæ ſarcina me ſatis onuſtum *propereque* funiculis conſtrictum.) probeque. F.

Iamque fomento *tenus* caleſcens , & enutritus ignis) tenui. L.

Fol. 180. In proximam *caſu iam* vendito, vacuum me ducens) caſulam. L.

Fol. 181. Miſera illa *compauida* , atque dirupta) compauita , L,

Nàm corium affirmatum cineris *inſperſum* dominis referemus) inſperſu. L.

Fol. 185. Totum me *pariturum debebam*) periturum dolebam. L.

Lib. 10. fol. 285. Sublimi inſtructus *fabula* , confitus viteris) fabrica,

Lib. 11. fol. 300. Aliæque nitentibus ſpeculis ponè tergum reuerſus) Aliæ , quæ nitentibus ſpeculis ponè tergum reuerſis. L.

De Floridis.

Lib. 1. fol. 325. Nondùm quidem tàm *infeſſa anima* ſono) flexanimi. L.

Fol. 326. Laudans ſeſe quod etat *ei* coma relicinus) < L.

Lib. 2. fol. 335. Qui magno *incepta* prædicauit fabricatum ſibi) in cœtu :

Lib. 4. fol. 358. Nec quod hic aliàs *minus* allucinatur) mimus ,

Fol. 359. Ipſis illecebris deterreor , *& ſimultis* refrenor) ſtimulis. L.

Fol. 360. Alioquin ingeniatus ad alluciam facile *perdidit*) perdidicit. L.

Fol. 361. Si viceris in damnationem, *quod quaeris*) Quid quæris?

De Deo Socratis.

Fol. 442. Igitur quotidiana eorum ora dicere, inuenias rationibus) Igitur quotidie eorum æra diſpungas , inuenias in rationibus. Ita locum in ſcriptis veteribus exemplaribus legi indicauit mihi Petrus Ciacconius Toletanus anno 1571. L.

De Apologia Prima.

Fol. 447. Nomine priuigni mei Sicinij *pudentis*) Pudentis.

Fol. 448. Tanta quidem pertinacia , vt cum Lollius Vrbicius) Lollij Vrbicij , qui legatus Antonini Pij Britannos vicit , quique ſui temporis hiſtoriam ſcripſit meminit Iulius, Capitol. in Pio , & Lampr. in Diadumeno.

Fol. 449 Pudor enim veluti veſtis , *quano* obſoletior eſt) quanto.

Quæ & ſi poſſunt àb his *utiliter* blatterata) futiliter.

Iàm conceſſo quodam more *fabulis* id genus) rabulis ,

Fol. 450. Enimuerò bonus , & innoxius , *rudis* , *& imperitus* aures) rudes , & imperitas. L.

Quod vtinam tàm grauia formæ , & facundiæ crimina) Qui L.

Sed non difficilè ei reſpondiſſem) < L.

Fol. 451. Ac delicatus *horrore implexus* , atque impedirus) horret impexus. L.

Stupo *tormento* aſſimilis , & inæqualiter hirtus)tomento. L.

Fol. 452. Qui cum aduerſum me eas litteras pronerret *inuidit* profectò) non vidit.

Aliquid *terſui* , *dentium* verſus teſtantur) terſui dentium ,

Fol. 453. Sua ſibi vrina dentem, atque *ruſſam* pumicare gingiuam) ruſam. L.

Fol. 454. Hominis verò nihil priùs tacentis *nibi* ſæpius loquentis) nihil. L.

Neque *ille* exotico pulnere *dentis* emaculet) vllo. L. dentes. L.

Cæterum qui sese sciat *rationem* promptarum, neque inuti.em) oratione n. L.
Fol.45 eius mer ió os, vt bono potui poculum, *pralabitur* præla abitur L.
Ea quoque vti *comperior* purgandos sibi dentes) compero. L.
Vna ex *ambus* fluuial bus amica anis) < L.
Iniecto rostro sine noxæ periculo *exsculpit*) excalpit. L
Fol.453. Astra vides, vtinam *flammus* sydus olympus) fiam, mi.
Fol.4.. Nam castum esse decet *pueri* poëtam ipsum, p um L.
Cæteru n *maximum* quicquam putas culpaturum) Maximum. Claudius Maximus is fortal é e t, quem philosophum Antoninus Philosophus audisse scribitur à Iulio Capit.
Fol. 460. Silentium maleficio *distributa*) distribuitur.
Proprio quamque amore, & diuersis amatoribus *pollenti* pollentem.
Vt *in modico*, truci que perculosorum animalium serua corpora complexu vincientem) immodico.
Nullis ad turpitudinem *simili*, vel illecebris) stimulis
Sed contra *incomitum*, & serium pulchritudine) incomptum.
Fol. 465. *Tàm* profectò discendi cupidine (speculum) Tamen.
Fol. 466. Ita, & ibi vmbra ignobilitatis *approbatore*) opprobratori
Atque eum aliter é tenebris *prosp. lur*.) prospectat.
Ego adeò *feruor* Tu an abeas ad agrum colendum) obseruor
An ipse mutuarias operas cum vicinis tuis *cambies*) ca n as.
At tu me sis eadem die, ciis *Oea* manumisisse) Oeæ.
Patro ius tuus inter cætera te sibi addita obiecit à.
Apuleius *Oea* vna die tris manumisse) Oeæ
Fol 469. A Populo Romano collatis *extantibus* adornatum est) textantibus.
Quippè etiam ea, si non gestetur, & trahatur) sed.
Nihilominus quam lacinia *perpendens* impendit) propendens.
Fol.471. Quippè *qui* inopia, desiderio, opulentia, fastidio cernuntur) quia. L
Fol.472. Villas ornatissimas vna perula mutauit, *quem* postea) quam
Fol. 473. Relictum a patre *ff.viginti* pauló secus) HS.xx. ita vt vicies legendum putem.
Fol.474. Neque enim *diuitem*, cum te crebræ mortes propinquorum) diues es
Quam ob illam terrimam faciem Charon *numen* est) nomen.
Fol.476. *At vos* cogitatis apud Claudium Maximum dicere) An non

Ad ipsum crimen magiæ, *qua* ingenti tumultu) quod.
Fol 477. Quod tandem est crimen sacerdotem esse, & *ritè nosse*, *atque scire*, *atque callere*, & ritus nosse, atque ca le e.
Fol.479. Se ipsit nescio quid in epistola, quod *si* videbatur) non.
Quoniam tamen mihi pro accusationis longitudine *largitur atque* superest) largiter aqua. L
Fol.482. n soli pisces habent aliquid occultum *alii* alijs.
Audi sis tàm non impudens, quàm multa nesescis) Audi sis tàm non pudens, quam multa nesciens. V.C. Tannoni Pudens. L. ita supra fol.45.
Fol 48. Nec falcibus metenda, nec hamis *inuncunda*) inuncanda.
Fol.484 ut prætio dato *misisse* ilicò pisces eos) ...
Fol.48. Et ex animi Venus, & Luna *noxium* ...
Pirata erit? Et qui vestem *professor*) pertio stor.
Fol.48. Causidicus summus nequiret, multùm, ac diu *hæsitato*) hæsitans.
Qua & c odam meo libeo legit *inter fœmineiū*) in fem
Fol.488. Me halces nugas marinas, & *qui scyllas* littorales) qui qu las. L
Fol.489. Posse dicitis ad res venereas *sumpta de mari spuria, & fascina*) sumptam de mari spumam hicina L
Cancer ad vlcera, alga ad *quarcetum*) quercetum. L
Fol.491 Nec a multum *omnis* abfuisse, quin accusatorem potius) omninò.
Cedo *enim* expetita nut, an & mihi possint in iudicio) im.
Fœmina *extant*, mares furiant iubent.
Ita enim appello, quæ Græci *puθixxs*, & nè perosè anim m ... ta enim appello, quæ Græci, *ζωτόκα*, & *ωοτόκα*; nè per omnes animalium genitus. L
Labore meo, & studio ita de Græcis *pronenire*) prouenire.
Vel dicant nobis, Æmiliane, *paterni* tui) patroni.
Fol.492. Nisi in communibus *differentes* attingam) differentijs.
Fo.493. Polypus Corciræ caluaria *pinguia carne*, pinguis Acarna. L
Fol 95. Si costa ventrem *ruspares*) ruspares.
Cæterum me etiam beneficijs postularent, eum quidem hoc) Cæterum me etiam veneficij, vt enim, qui hoc L
Fol.496. Scierunt & ipsi argumentum piscarium futum, & *nihil* futurum nihili.
Præterea nouitatem eius ridiculam) Prætereo.
Ad malefica magica *disquamari*, & exdolari *piscis*) desquamari. pisces.
Fol 501. Quam ego pollicitus sim curaturum, eam quoque *in cautelam*) incantatam.
Dexteram sibi aurem *nimis inquietam* confestim) minus quietam.

Nè

Nè ubi tibi ob eausam istam videar blandi us) Necubi.

Fol. 505. Sequens *causa* morborum inest in eorum vitio) causa.

Tertio in corpore *concremata* varij fellis) concreta.

Et spiritum indidem *parto ex* candore compressi aeris) parit, & .

Ea nãq; tabes si *foras* corporis prosspirauit) fores.

Fol. 506. Cui ego *fidem* arbitratus causam diuini morbi esse , hdens.

Cum & ipsa ægritudini *accumbunt*) subcumbunt.

Fol. 507. Sed nisi confestim *eripiat*) eripiantur.

Fol. 508. Nisi quod Thallus sibi , *ut* etiam alijs sutis.) tu.

Aeterum Thallus oculos torquet , tu veritatem) Etenim , vel Iterum.

Fol. 510. Cui omnis facultas inspiciendi fuerit, *quod is libertus*) <

Finge quid vis, *reminiscere*, excogita, quod possit) comminiscere.

Fol. 511. Quippe omnibus *sicut* fortè negotium si cui.

Fol. 514. Et forsan nè ob hanc *diuini* contumaciam) diuum.

Cuius, vel iniquissimo, *animo* explesse)anin n.

Fol. 517. An quod verius est ex crapula he luo *attemptatur*) attentatur.

Ne cum tam feueris oculis tuis constitueri .)eum.

Fol. 521. Dudùm ergo cum audirem *scelestum*) sceletum.

En vobis quem scelestus ille *scelestum* nominabat) sceletum.

Hiccine est *scelestus*? Hiccine est larua) sceletus.

Fol. 522. Et in extimo mundi *ergo* degit) tergo.

De Apologia secunda.

Fol. 527. Eo *ad* dùm puerorum auus fato concessit <

Fol. 528. Sæpè audiui non de nihilo dici mendacem memorem' oportere) esse

Fol. 530. Sed olim *ipsa* sponte à nubendo non alienam, *quam* me fortasse) <

Confestim *Romam* aduolauit metuens) Roma.

Fol. 531. *Aliqua multis* diebus decumbo) Aliquammultis.

Prætetea prospectu *matris*, qui mihi gratissimus est) maris.

Fol. 535. *Fax*, inquit, negat posse dissoluete) Pax. F

Sestertium *triginta* deuorandum) tricies. F

Fol. 536. Fortassè *an* adhuc vidua antequàm nupta) <

Fol. 5 7. Quod matrem suam *nihil* desponderat.) mihi.

Eo vel magis sibi auxilium mariti aduersum eius) ... que.

Fol. 5.8. Quas tamen *consultas tantam* molicie animi ... tatas tanta.

... velle sæpe tunc *malunt coalit*) ... coactis.

Cæterum *eandem* via multi rei cuiusuis) eadem.

Fol. 540. Quem ego pauló prius' longa viduitate) de.

Fol. 541. Ad expellendum' à me crimen magiæ) enim.

Sedulò omissa, memorabili laude Rufini vice mutauit.) Sedulò multa memorabili fraude Rufini vice mutauit.

Machi prorsus, & bochones videbuntur) Maslhlæ prorsus, & buceones videbuntur.

Fol. 542. Pronunciatione, *quam* e probrantis legantur.) quasi.

Hæc, & id genus *ea*, quàm meritò tunc dici potuerint) <

Fol. 545. Quis tàm est mitis, quin *exarbescat*) exardeleat.

Fol. 550. Haud mult amplius *quadraginta* annum ætatis ire) quadra inium.

Fol. .2. Quid illi ex ... *nasti* non putabo.) nauci.

Præter hæc ea condi ione factam *coniectionem*) conuentionem.

Ve um *diuidua* pars dotis posteriori ...o)dimidia

Si mulier vidua, & mediocri forma *ut* non ætate mediocri) at.

Fol. 559. Neque persiei passus *etiam* pudore pedi æ hæredi atis est.

Fol. 560. At *tunc* adeo patientem te ei præbes nunc.

Fol. 564. *Si* non modò crimina obiecta plenissimè dilui) Qui.

Testimonium Cailij Longini tutoris, & Coruini *Clementis*) Celeris

Fol. 565. Sed alium aliquem *paruum*, & sæuum iudic) prauum.

Saltem fing e aliquid *reminiscimini*, quod responderetis.) comminiscimini.

Obseruationes &c In C ij Plinij Secundi Epistolas.

Editio Lugduni apud Gryphium. 1539.

Lib. 1. epist. 2 Tentaui enim imitari Demosthenem semper tuum *Caluum* nuper) < VC.

Nec tamen omninò Marei nos *τὰς λημύθους fugimus*) fugiamus

Epist. 5. E enim locuples, factiosus, *curatur* à multis timetur à pluribus) amatur, vel canetur. F

Lib. 2. epist. 3. Statimque vt viderat, abisse *κενήκαλον* literatum) ἀπειρόκαλον. L

Lib. 3. epist. 19. Vnam villam colere, & ornare, *alteram* tan m tueri) vnam. F

Lib. 4. epist. 2. Habebat puer *mannlos* multos, & vinctos, & solutos mannulos. L

Epist. 10. *Idem* tamen sic adscripsisse legatum) Eidem. L

Meretur ergo libertatem sinentibus nobis, fruatur ... Mer...

Epist.

Epist.13. Vt ex copia *studiorum*, quæ ad te ex admiratione) studiosorum . L

Epist.19. Quæ deniquè amare me ex tua prædicatione *consueuit. Nam cum matrem meam parentis loco venerere.*) consueuit iam ; cum matrem meam parentis loco venerari . L

Epist.27. Vnus Plinius est mihi *priores*)prior:is. L

Lib.5.epist.6. Magna sui parte meridiem *spectat*, æstiuumque solem ab hora sexta .) spectans. Si ita legatur , videtur sententia tota aptior , vsitatiorque loquendi formula . L

Lib.6.epist.4. *Et qui* deniquè secessus voluptates, regionisque abundantiam) Ecquid . L

Epist.5. Quæ *omisso* contradicendi tempore castigaret) amisso . L

Epist.15. Cogita qui risus *hominum , qui ioci* .) omnium , qui ioci quoque . L

Epist.25. Atque etiam proficiscenti *quadringenta* millia) quadraginta . L

Epist.26. *Iudicio* tamen , & quidem tantò acrius , quantò magis amo) Iudico . L

Epist.29. Et cui non minimum gaudeo probauit) Et (quod non minus gaudeo) probauit . L

Lib.7.epist.11. *Ex* septingentis millibus Corelliæ addixerit) HS. L

Epist.14. Non *ex* septingentis millibus , quanti illos à liberto meo) HS. L

Sed *ex* non gentis quantis à publicanis) < . L

Epist.25. Recepit se in agros , *paratisque* honoribus) spretisque . L

Lib.8.epist.2. Vereor nè parum expresserim, apertius calculos *ostendam*) tendam . L

Epist.14. Quia *paruulum* referret , an idem displiceret) paululum . L

Lib.9.epist.39. Nisi *tamen* vt formam secundum rationem loci scribas) tantùm . L

Epist.40. Vt nihil de die perdunt , ita de nocte *paruulum*) paululum , L

Lib.10.epist.4. Quia mater Romani liberalitatem *sestertij quadringenties*) HS.cccc. L

Ep.22. An homines in se, vt *latius* velint)lautiùs . L

Epist.23. Ego tamen *æstimans* nouum fieri debere) existimaui. L

Epist.31. *Quod* affirmare tibi possum , vt decreta quibus damnati erant) Tantùm . L

Epist.33. Deindè inertia hominum , *quod* satis constat otiosos) quos . L

Et alioqui nullus vsquam in publico *sipo* , nulla hama) sipho. Instrumentum ad aquam ex loco inferiore in altiorem educendam, Id fortasse est , quod Columella lib.3. cap.10. siphonem, diabetem à Mathematicis vocari scripsit . L

Epist.38. *Quid* itaque compereris perfer in notitiam meam) Quidquid . L

Epist.39. Neque enim ratio *plus* excussa est)prius. L

Epist.65. Expeditum tamen *erat* cataractis aquæ cursum temperare) etit. P

Epist.101. Sine auctore verò propositi libelli nullo crimine locum habere) in. L

Epist.116. Sed *ijs* , quos Indulgentia tua , quibusdam Ciuitatibus) ij . L

Epist.117. Existimo id acturos, vt *erogatio* cæteris præferatur) erogator . L

In Panegyrico Traiani.

Obtinuit aliquis , vt spectaculum pantomimorum *Populo Romano* tolli pateretur) Populus Romanus. L

Neque enim à te minore *concentu*, vt tolleres pantomimos) contentu . F

De Viris Illustribus , quem tractatum alij Sex. Aur. Victori tribuunt.

Num.2. Cum fœminas finitimorum Romani vi rapuissent primi *Cenienses*) Ceninenses .

Num.11. Cum quo in Tyberim decedit , & armatus ad suos tranauit) Polybius fragm. 6. in vndis finisse vitam scribit contra omnium Latinorum Scriptorum sententiam .

Num.16. Vbi cum victoria nutaret; Magister Equitum equis frœnos detrahi iussit) Aliter Liuius lib.2.

Num.20. Idem lege sancivit nè cui plebeio plus *centum* iugera) D. ex omnibus ferè constat .

Et ipse cum iugera *centum quinquaginta* haberet) M.

Num.24. Gentilitas eius Mantij cognomine iurauit nè quis postea) cognomen ejurauit . L

Num.33. *Quaterna dena* agri iugera viritim populo diuisit) Septena .

Num.46. Tùm Claudia Virgo falsò *incestis* suspecta) incesti .

Vt si pudicam sciret , sequeretur) se . L

Obseruationes, &c. In Suetonium Tranquillum de Illustribus Grammaticis.

Eadem Editio.

Forisque docuisse *adnotatum est. Nihil* amplius) adnotatum est nihil . I.

De Grammat. Appel. Quosdam è Grammaticis statim ludo transisse in forum) à L.

De M. Ant. Quamuis annum ætatis quinquagesimum non *accesserit*) excesserit . L

De Q. Cæc. Primusque Virgilium , & alios Poëtas nouos *perlegere*) prælegere . L

De Verr. Flac. Docuitque in atrio *catilinæ* domus) catulinæ , vel catulianæ . L

Statuam habet *Præneste* in inferiori fori parte)pro Vestæ . O

Et marmoreo Parieti incisos *publicarat*) publicarat . L

De M. Pomp. Sermonis Latini exactor *modestissimus*) molestissimus. L

Tu enim Cæsar Ciuitatem dare potes hominibus , *verba* non potes) verbis . L

Pugilem olim fuisse Asinius Gallus hoc in eum epigrammate ostendit) At tu Asinij sententiam non es assecutus . L

De Q. Rhem. Vt vitem manu eius inſtitutam ſatis conſtet CCCLXV. *vaſa* edidiſſe) vuas. L. Duarum millium vuarum numerum in Ceretanis exceſſiſſe vitem ſeribit Columel. & Plin. lib. 14. cap. 4.

De Claris Rhetoribus. Eiuſdem.

Rhetorica quoque apud nos perindè, atque grammatica *ferè* recepta eſt) ſerò. F

Quo faciliùs C. *Curione* promptiſſimo iuueni) Curioni. L

Nero Cæſar & primo imperij anno publicè quoque) &. L

Dùm vtilia, & neceſſaria, *dum* perniciola, & ſuperuacanea) Tùm. tùm. L

De L. Plot. Significabat dictaſſe *à Cratino* accuſatori ſuo actionem) Atratino.

De L. Octac. Hic Epidius ortum ſe ab Epidio *Nunciono* prædicabat) Numicino. L

De Sex. Clod. In amicitia M. Antonii triumuiri *extitiſſe* ſe aiebat) extitiſſe. L

De C. Albut. Dum ampliſſimam *quamquam* ſectatur) quamque. L

Obſeruationes, &c. In Iulium Obſequentem de Prodigijs.

Eadem Editio.

Q. Aemil. *Lauinij* fax ardens in Cœlo viſa) Lanuuij.

M. Marcel. Vrbe *ſtrata* pax domi, foriſque fuit) luſtrata.

L. Opim. *Conſa* arma in cœlo volare viſa), Compſæ.

App. Claud. Romæ in *agro Cortaſi* lacte pluit), Græcoſtaſi.

L. Scipion. Rei miraculo. *intus* conſiderantibus, veſtigia equorum) itet. F

In profluentem delectus *auerſa* aqua natauit) aduerſa.

M. Aemil. *Cum* prodigium Romæ erat factum, in lecto) Cui. L

C. Cæſar. Faſtigium domus, quod *ſicut erat* adiectum, ruiſſe) Sen. cons. fuerat. L

C. Panſ. *Cæſar*, cum in Campum Martium exercitum deduceret) Cæſari. F

M. Lepid. Lux ita fulſit, vt tanquam die otto ad opus ſurgeretur) Nocte media. L

Cum ſacrificaretur ex *humo*, *à pollice* Iouis cruor), humero, & pollice. F

Ingens vis exercitum aduolauit) in. F

Obſeruationes, &c. In Q. Horatium Flaccum cum Comment. Lambini.

Editio Venetijs, apud Caballum 1575.

Lib. 1. Od. 1. Comment. Nec partem ſolido) Non puto Poëtæ verbis tuam ſententiã conuenire. L

Spernit) Spernere hîc id videtur ſignificare, quod nihili facere, non laborare. L

Verbum Græcum expreſſiſſet ἀδιάφορον.) ἀτίμως ποιεῖν

Ode 2. Comment. Candenteis humeros) Aut non eſt aliquod aurium iudicium in numeris, aut ego vnus ſum, qui nihil intelligo, ſi probatur lectio altera. Nàm Candenteis, & Codices ferè omnes habent, & vſitatiſſima poëtis figura locum hunc ſibi iure vindicat. L

Ode 3. Comment. Africum) Nemo vitio Poëtæ verterit, quod tibi nimis confidenter, nè dicam temerè, non accuratè deſcriptum videtur. L

Ode 7. Vndique *decerpta frondi* proponere oliuam) decerptam fronti. L. Ita habent omnia exemplaria. M. S

Ode 12. Quem Deum? cuius *recinet* iocoſa) recinit. V. C

Ode 35. Comment. O vtinam noua incude) Vt nobis ipſis in re à nobis inuenta, licet inepta, ineptiùs placemus, & vetus lectio multo melior cenſenda eſt, & verbi Diffingere notio ab hoc tradita non vera. Nàm vt Porph. & Acron ſcribunt, Diffingere eſt iterum fingere, & fabricare. Pertinet autem ad rei atrociorem faciem exagerandam Retuſum in ciues ferrum dicere; quàm Recuſum: Refingere eſt demoliri; locus autem Horatij lib. 3. Ode 29. non neceſſario exponitur, vt hic putat. Diffinget enim, ideſt, confundet, aut in aliud mutabit, vt hic Retuſum ferrum diffingere noua incude, eſt iterum formare, & ad feriendum accommodare. Vide Gul. Cant. Nou. Lect. lib. 7. cap. 30. Quarè non mutanda vetus lectio *Diffingas* in aliud verbum *Diſtringas*, vt facit hic Commentator ineptè. L

Lib. 2. Ode 6. *Fertili* Bacho minimùm Falernis) Fertilis. Guliel. Cant. lib. 6. cap. 14. Nou. Lect.

Lib. 3. Ode 1. Comment. Fauete linguis) Quantum in hac re falleris docebit te Seneca lib de vita beata cap. 26.

Ode 15. Nec poti *vetulam* fæce tenus cadi) vetula. Guliel. Cant. lib. 6. cap. 14. Nou. Lect.

Ode 19. Comment. Da lunæ propere nouæ) Lege Auſonium ad Symmachum de Ternario Grypho, vbi locum hunc tangit, & miror diligentiam Lambini, quàm hic deſiderari paſſus eſt. L

Lib. 4. Ode 12. Comment. Ex his igitur ſiuè teſtis, ſiuè conchis fieri poterant vaſa) Ipſæ conchæ erant vaſa natura fabricante facta: alioquin nulla arte, quod ſciam, laborari poſſunt in vaſorum vſum. L

Lib. Epod. Ode 2. Sacrumque vetuſtis extruat lignis focum.) < F.

Lib. 1. Serm. Sat. 1. Semper ego *optarem* pauperrimus eſſe bonorum) optarim. L

Comment. Mœcenas) Quàm ſis ridiculus in multis. L

Quod ſi comminuas) Et hic nonnè ridiculè accentus in ſcriptis ſomnias. L

Non tuus hoc capiet) Cur non modiorum? Vt Roma-

Romanus Romanis Romano more loquatur. L
Fortissima Tyndaridarum) Hoc non est necessarium. L
Sat.2. Quinas hic capiti mercedes *exigis*, atque) exsecat. L
Malchinus tunicis demissis ambulat) Malthinus. L
Est in matrona, ancilla, *peccesue* togata) peccesue. L
Sit licet hoc *Cherinte* tuum, tenerum est femur) Cerinthe.
Comment. Vterque enim, & creditor, & debitor nomina facere dicitur) Vereor, vt non satis rem alioquin claram intelligas. L
Pannum tenuem, ac mollem, seu latam fasciam) quàm ineptè abutitur verbis latinis. L
Sed legendum tamen puto, peccesne, & ita loquitur sat.8.) At non omnia omnibus locis conueniunt. L
Villum in fausta Syllæ) Vide quàm leuiter improbat Veterum sententiam, tandem autem post paulò probet. Quamquam etiam Milo Faustæ maritus id pati potuit; sed cum aliam matronam attentaret, cum qua Longarenus consuetudinem adulterij haberet. L
Ego vtramque lectionem probabilem esse puto) Tuum erat indicare vtram retineant manuscripti Codices.
Hypsæam mulierem conijcere licet) Viri nomen verius puto esse. L
Sat.5. Comment. Rubi oppidum Campaniæ) At tu post Canusium iter agens Brundusium, Rubos in Campania locas? Cum sit Vrbs Apuliæ etiam num nomen retinens, & ab eo Rubustinos Plinius appellat, licet hoc Conrado Gesnero acceptum referas, error non excusatur tuus. L
Lib.2. sat. 2. Comment. In lustris comedim, & *congræcem* patet) congræcer. F
Sat. 3. Antiquo censu natis *diuisse* duobus) Virg. & Luc. vsi sunt Diditur: nàm Virg. lib.7. Diditur hic subito Troiana per agmina rumor. Et Luc. lib.4. Hæc eadem cibus in venas dum didit? omnis.
Comment. Pultis genus ex farina hordacea) Non ex farina hordacea, sed ex hordeo ipso à cortice prius purgato, vt ipsum granum integrum coquatur, vt oryza quoque coqui solet. Lat.
Aequo animo insumpturus patrij casus est, numeri singularis) cincta.
Sat.4. comment. Vineas summittit capreas) Si obseruasses Varronem lib. 1. cap. 31. confirmasses veram sententiam Landini authoritate Varronis. Nàm Summittere est proferre capreas, quæ cum indurueriut non sunt edules, Quamquam ego supposititium versum opinor, cum neque Acron, neque Porph. agnoscat vllum verbum. L
Sat.7. Comment. Quod sit satis hoc) Vide quàm hæreat in re satis clara. L
Atque iccircò vbique *albusus*, & cantus) plausus.
Sat.8. *Vididius*, quos Mœcenas adduxerat vmbras) Vibidius.

Ex Epistolis.

Lib.1. epist.6. Comment. Nil admirari propè res est) Admirari est æstimare, in prætio habere, atque ideò cupere. Philosophi verò θαυμάζειν, id est, quod ignorata rei causa euentum mirari, ac stupere, quæ origo est inuestigandi causas rerum. L
Hic tibi sit potius) Qui miratur statuam Catoni positam; is tacitè fatetur Catonis virtutem non æstimare tanti, vt statua dignus sit. Id autem videtur Horatius hic sentire, quod idem Cato apud Plut. in Problemat. cum enim multis statuas positas vidisset, sibi verò nullam. Malo, inquit, homines de me quærere cur statua non est posita Catoni, quàm cur posita est? L
Et cogat trans pondera) Quasi per se toga onerosa non esset sarcina præsenti, maximè si legisset hic Tertullianum lib. de Pall. nunquam scripsisset has ineptias; in prensando enim labor erat magnus præsertim seni. & imbecillo candidato. L
Epist.7. Qui *simul* aspexit quantum dimissa petitis) semel,
Comment. Dum septem donat sestertia) Contra ea, quæ ineptè scripsit Agricola lib.2. de pond. & temp. vbi vide, quæ iam pridem notaueram. L
Ad rationem monetæ nostræ Gallicæ redigatur *quinquaginta* circiter) Quadraginta veriùs. L
Epist.17. Comment. Contra quem duplici panno) Si quid sit pannus fuerit intellectum, nihil erit apertius. Est enim, quod τρίβων. Vide Laertium in Crate. lib.6. c.5. & Tertul. de Pall.
Succinit alter) Huic expositioni non conuenit exemplum corui. L
Et mihi diuiduo findatur) Non satis ad rem faciunt quæcunque affert. L
Epist.18. Reddere vel partes mimum tractare) Seneca breuiter, & propriè idem dixit lib.3. de ira cap.8. Optimum iudicauit quidquid dixisset, sequi, & secundas agere. Non tulit Cœlius assentientem; sed exclamauit; dic aliquid contra, vt duo simus. Non assequitur Lambinus hic, quid sit verè secundas, & tertias partes agere. Vide Suet. in Calig. cap.57. L
Epist. 19 Comment. Ad certaminis intermissionem, vt intra dies quinque pugnarent) Ad certaminis intermissionē intra dies munerum, quibus pugnarent, ita Guliel. Cant. nou. lect. l.6. c.4.
Lib.2. epist.2. Comment. Scilicet vt possem) Ineptè Romæ mathematicas somnias. L
Sed quod non desit habentem) Quod non vides vitium tuum est. L
Vulgo enim dici solet) Quàm multis verbis nihil dicit. L
Quæ poterunt vnquam satis expurgare Sicyæ) Ridiculum certè cucurbitulis purgare; sed multò magis ridiculum, & dignum flagris potius, veterem lectionem loco mouere, quia tibi non satisfacit. L. Extremam, vel supremam insaniam si quis cicuta non purgat, quæ alioquin

vitam adimit, qua te poterit purgare? Licet autem videre apud eundem Epodon ode.3. cicutis allium præpositum in nocendo, vt poëtarum more multa impropriè posita videmus. L
Trecentis nummorum millibus) Septem millibus & quingentis Vngaricis ducatis. L

De Arte Poëtica.

Comment. Quod capit sextarios octo) Vereor nè operarum errore factum sit vt XL. desit: non enim adduci possum, vt credam Lambinum idem putasse esse sextarium. quod est congius. L
Scriptor cyclicus) Vide Scholia Græca in Clem. Alexan. Adhortat. ad gent. in Codice latino pag.45. Vide Suidam in verbo Κύκλος. L
Nonumque prematur) Vide Pierium Valer. lib. 37. de nouenario numero.

Obseruationes &c. In C. Valerium Catullum, cum Commentarijs M. Antonij Mureti.

Editio Venetijs apud Paulum Manutium 1554.

Qualecunque quidem ora per virorum) Hic inferendi sunt tres versiculi, nimirum
Si qui fortè mearum ineptiarum.
Lectores eritis, manusque vestras
Non horrebitis admouere nobis. O.
3. Neque vllius *natantis* impetum ratis) volâtis.O
6. Puluinusque peræquè, & *hic*, *& illic*) hinc, & illinc. O
Attritus, tremulique *quassa* lecti) cassa. O
Nam ni *praualet* ista, nil taceres) præcauet. L
Nàm mi præualet ista nil tacere. O
7. Ac tu dolebis, cum rogaberis *nulli*) nulla. O
Scelesta *te uæ*? quæ tibi manet vita) tu ne? O
8. *Amistes* mihi millibus trecentis) Antestans. O
9. Nec *pratoribus* esse, nec cohorti) lictoribus. O
Natum dicitur, *ære* comparasti) esse. O
Ferri mane. Mane inquio puellæ) Deferri, minimè, inquio, puellæ.
Sed tu insulsa, malè, & molesta viuis) Sed tu insulsa male, & nimis molesta es.
10. Littus *vt longè* resonante Eoa) longè vbi. O
Siuè trans altas *gradietur* Alpeis) graderetur. O
Nec meum *respectet*, vt antè amorem) sperer. O
12. Sed contra accipies *meros* amores) meos. O.
15. Quod *sint* molliculi, parum pudicum) sunt. O
16. *Vt* puella tenellulo delicatior hædo) Et. O
In fossa Ligeris iacet *separata* securi) suppernata. Ex Festo, qui etiam exponit, citatque Ennium
His pernas succidit iniqua superbia Pœni.
Suppernati dicuntur quibus femina sunt succisa in modum suillarum pernarum. L
Hunc ego volo de tuo ponte mittere pronum) te. O
18. Rursus videtur: tantùm abhorret, *ac nutat*) à cultu. O

Hoc *quid* putemus esse? qui modò scurra) qui. O
19. Non *facta* impia non dolos veneni) furta. O
22. Verum ad millia quindecim, & ducenta) Subintellige sestertium, idest, ad 215. millia nummorum sestertiorum, quæ summa est aureorum ducatorum de Camera 5375. L
Sed quantum video pari *fusti*) sutlis. O
Es furtus: pete nobiles amicos) functi estis. O
25. *Hunc* Galliæ timent, timent Brittanniæ) Nûc. O
26. Vetos irrita ferre *ad* nebulas aërias finis) ac. O
28. Gaudete vos quoque *lydiæ* lacus vndæ) limpidæ. O
29. Amabo mea dulcis *Ipsithilla*) Hypsitylla.
Quod si iusseris, illud *adiuuato*) adduato. L. adiubeto. O
Nè quis *liminis* obseret tabellam) luminis. O
Fili non *potes* asse venditare) potis. O
30. Puellę, & pueri integri) Dianæ pueri integri. O
31. Quarè si sapiet viam *vorabis*) volabit. O
34. *Et magis, magis*, in dies, & horas) Magisque, ac magis. O
Irascor tibi, si meos amores) Irascar tibi? O
35. Aut Lanuuinus *ater*, atque dentatus) acer. O
36. *Quid vis* qualubet esse notus optas) Quinis. O
Non est sana puella, nec *rogate*) rogari. O
Qualis sit, solet hoc imaginosum) Quale. O
Pugillaria *si* pati potestis) ni. O
Turpe incedere mymicè, ac molestè) Turpem incedere mimicè, ac molestè. O
Non assis facis *olarum* lupanar) oblitum. O
Quod si non aliud potest, ruborem * ; à. O
38. Non immerenti versibus mihi, quàm mens) Non immerenti, quàm mihi meus venter. Phaër.
39. Quantum *qui* pote plurimum perire) cui. O
40. Iàm cęli furor æquinoctialis. Vbi Commentator habet. Horrificus ille stridor ventorum hyberno æquinoctio) Quid sit hybernum æquinoctium nusquam legi. Quarè commodius est, æquinoctialis Zephyri auris iucundis *heri*, vt furor cæli quiescat, aut silescat. L
42. Nec vnquam laturum inde cor futurum est) Nec mi vnquam videor satur futurus. Phaër.
45. Lesbia aspexi nihil est supra mi. }
* } Quod loquar amens. O
Lingua sed torpet tenueis sub artus }
47. *Othonis* caput oppidò est pusillum) Actoris. O
Heri *rustica semilauta* crura) rustica semilota. O
48. Tibi, & Suffecio seni recocto) < O
49. Camerium mihi *pessima puella*) pessima puella.
50. Vrbana altera, & illa Formiana) at. O
52. Vidistis ipso rapere *è* rogo cœnam) de. O
Contemptam haberes? ah nimis fero corde) Deest versus. Miser Catulle desinas ineptire. O
53. Myrtus *asia* ramulis) aseia. O ἄσια
Virgo *adest* viden' vt faces) ades. O
Nostra verba *viden'*? faces) vide vt. O
Deditus vir *adultera*) adulteræ. O
Quanta gaudia, quæ *vaga*) nigra. O
Scimus hæc tibi *qua* licent) cœlibi. O
Vos vnis lenibus *bona*) binæ. O
Sed micante labello) Emicante. O

54. Nos

54. Nos aliò mentels, aliò *diuisimus* aureis) dimisimus. O

55. Itaque, vt relicta sensit sibi membra sine viro) Itaque, vt relicta sensit membra sibi semiuiro. O

Aliena quæ petentes, velut exules, loca) Aliena, vt exules, loca celeri pede petite. Vel. Aliena loca petentes celeri pede, vt exules.

Rapidum salum tulistis, truculentaque *pelagi*) Pelage, O

Itaque vi domum Cybelles tetigere *lassulæ*) lactulæ: vel lautulæ. O

Ego quam miser relinquens, dominos, vt herifugæ) Ego te misera. O

Ibi iuncta iuga resoluens Cybele leonibus) Ibi iuga leonibus iuncta resoluens Cybele. Vel Ibi iuga leonibus Cybele iuncta resoluens.

Ferus *ipse* sese adhortans rapidum incitat animum) Ferus sese adhortitans his rabidum incitat animum.

56. Quæ simul optatæ finito tempore luces) Qui simul optatæ finito tempore lucis.

Pharsaliam coëunt, pharsalia tecta frequentant) Pharsalum. O

Toto animo, tota *perdebat* perdita mente) quærebat. O

Quanto sæpè magis fulgore expalluit auri) Quantum. O

Eruit illa procul radicibus *extirpata*) exturbata. O

Indè pedem *victor* multa cum laude reflexit) sospes. V. C

Saue quod horrebas prisci præcepta parentis) Sæuaque abhorrebas. O

Multaque raucisonos efflabant cornua bombos) Multis. V. C

Quæ *tardè* primùm clementi flamine pulsę) raræ. O

Vnigenamque simul cultricem *montibus Ida*) montis Itonea. O

Cum *tremulo incanos* soluent à vertice crines) in cinere canos. V. C

Annua *dum* festis venissent sacra diebus) cum. O

57. Daulias, *assumpti* fata gemens *Ityli*) absumpti. O. Ithioa. V. C

58. Fulgentem clarè quàm multis illa *Dearum*) Deorum. V. C

Est nè nouis nuptis odio Venus? *est nè* parentum) estue. V. C

At tu non orbum luxti deserta cubile) An. O

Sed fratria cari flebile *diffidium*.) discidium. O

Atq; ibi *præ* cunctis pro dulci coniuge diuis) me. O

Scilicet in vario nè solum limine cœli) scilicet vt vario nè solum in limine cœli. V. C

Virginis, & sæui contingens *namque* leonis) ora. O

Sed quæ se impuro *dedit* adulterio) fœdat. V. C

59. Brixia *Chinæa* supposita in specula) Echinea. O

Flauus, quàm molli *percurrit flumine Mela*) præcurrit flumine Mella. O

Solam *consilijs* hæc sua flagitia) consciolis. O

60. *Nè* tenuem texens sublimia aranea telam) Nec. O

Accepta frustra: nondùm eum languine sacro) Ingressa. O

Quale ferunt Graij *Peneum* propter amœnum) Pheneum. O

Quod *diuum* dominum ferre iugum docuit) domini. O

Atqui nec diuis homines componier æquum est) Deest versus, nimirum,
· Ingratum tremuli tolle parentis onus.

Et longè antè omnes mihi, quæ me carior ipso est) Sed. O

63. Si cui Virro homini facer alarũ obstitit hircus) Si cui iure bono facer alarum obstitit hircus. O

Aemulus iste tuus, qui *vestrum* exercet amori) nostrum. O

Mirificè est *actus* nactus vtrumque malum) acti. O.

67. In Lesbiam) Initio desunt duo versus.
Odi & amo, quare id faciam fortassè requiris,
Nescio; sed fieri sentio & excrucior.

68. Quin te animo *affirmas*, teque astringisque, reducisque) offirmas. O.

Difficilè est verùm hoc *qua* lubet efficias) quam. O.

69. Eripuisti *heu*, *heu* nostræ pestis amicitiæ) eheu. O.

78. Quanta in amore *suo* ex parte reperta mea est) tuo.

80. *Gnatus*; vt accepto veneretur carmine diuos) Gnarus. O.

84 At Volusi annales) Desunt hæc verba. Aduam morientur ad ipsam.

85. Atque olim *missas* flemus amicitias) amissas. O.

90. *Hunc* tamen interea prisco, quæ more parentum.) Hæc. O.

Me vnum esse inuenies *illorum* iure sacratum) illo tibi. O.

95. . . . . ò lucem candidiore nota) Signandam. V. C.

Optandum vita dicere *quis* poterit) quid. O.

102. Sæpè tibi studioso animo venante . . . .) requirens. O.

Gelli nec nostras *hinc* valuisse preces) quid. O.

Obseruationes &c. In Sext. Propertium Aurelium.

Editio Venetijs apud Aldum. 1515.

Lib. 1. Eleg. 1. *Mimalion.* nullos fugiendo Tulle labores) Menalion. Aliàs.

Ille etiam *psillei* percussus vulnere rami) Psylli. Aliàs.

In me *tardus* amor nonnullas cogitat artes) falsus. Aliàs.

Posse *citeinis* ducere carminibus) cytheinis. Aliàs.

Et vos, qui serò *lapsum* reuocatis amici) lassum. Aliàs.

Sit modò libertas, quæ velit *ira* loqui) illa. V.C.

Eleg 3. Compositos leuibus radijs patefecit ocellos) Desunt duo versus, scilicet,

Et su-

Et ſubito aduentu palluit illa meo.
Mox vt erat neglecta comis, & pectore nudo.
Dùm me iucundis *lapſam* ſopor impulſit alis.) laſſam. L.
Eleg. 4. Tu licet Antiope formam *Nycteidos*, & tu) Nuheidos. Alias.
Spartanæ referas laudibus *Hermiona*) Hermiones, Aliàs.
Nedùm ſi leuibus *fuerit* collata figuris) fuerat. Aliàs.
Inferior duro iudice turpis *eat*) erit. Aliàs.
Gaudia ſub tacita *dicere* veſte libet) ducere. Alias.
Eleg. 5. Molliter iraſci non *ſolet* illa tibi) finit. Aliàs.
Eleg. 6. *Cum quo* riphæos poſſim conſcendere montes) Tecum. Aliàs.
Tu *patrui* meritas conare anteire ſecures) Patriæ. Aliàs.
Eleg. 8. Tu pedibus teneris poſitas *fulcare pruinas*?) fulcire ruinas. Aliàs.
Vt te felici *vectam per cærula* remo) prouecta ceraunia. Aliàs.
Accipiat placidis *oricos* æquoribus.) oritos. Aliàs.
Nam me non vllæ *poterunt corrumpere* tedæ) potuerunt rumpere. Aliàs.
Et dicam *a'racijs* licet hæc *conſidat* in oris) Hatraci,s. conſiſtat. Aliàs.
Quam ſi dotatæ regnum vetus *Hippodamie*) Hippodomiæ. Aliàs.
Eleg. 9. Et tibi nunc *quauis* imperat empta modo) quouis. Aliàs.
Me dolor, & lachrymæ meritò fecere *peritum*) ſeuerum. Aliàs.
Plus in amore *valet Mimnermi* verſus Homero) valent Numerini. Aliàs.
Acrius illa ſubit Pontice, ſi qua tua eſt) Aptiùs. Aliàs.
Eleg. 10. Et poſſum alterius curas ſanare *recenteis*) dolentis. Aliàs.
Eleg. 11. Proxima Miſenis æquora *nobilibus*) littoribus. Aliàs.
Aut teneat clauſam tenui *Teutantis* in vnda) Teutatis. Aliàs.
Alternæ facilis *cedere lympa* manu) credere nympha. Aliàs.
Vt ſolet *amoto* labi cuſtode puella) amota. Aliàs.
Attulerint noſtri culpa timoris *eris*) erit. Aliàs.
An mihi non maior caræ cuſtodia matris) Aut. Aliàs.
Multis iſta dabunt littora *diſſidium*) diſcidium. Aliàs.
Eleg. 12. Nec mihi conſuetos *amplexu* nutrit amores) aſpectu. Aliàs.
Non nihil aſperſis gaudet amor *lachrymis*) pedibus. Aliàs.
Aut ſi *deſpectus* potuit mutare *calores*) deſpectos. colores. Aliàs.
Eleg. 13. Hæc erit illarum *contenti* pœna doloris) contempti. Aliàs.
Multarum miſeras *exigit* vna vices) exiget. Aliàs.
Vidi ego te toto *vinctum* langueſcere collo) victum. Aliàs.
Et flere *inieſtis* Galle diù manibus) illectis. Aliàs.
Vtere non alio limine dignus eras) Vrere non alio lumine dignus eras. Aliàs.
Eleg. 14. *Illam* etiam duris mentibus eſſe dolor) Illa. Aliàs.
Regna, vel *Alcioni* munera deſpicere) Alcinoi. Aliàs.
Eleg. 15. Annus, & inuerſas *duxerit* ante vices) verterit. Aliàs.
Quamue mihi viles iſti videantur ocelli) Quam tibi nè viles noſtri videantur ocelli. Aliàs.
Quis te cogebat multos pellere colores) Quis te cogebat multo pallere colore. Aliàs.
Eleg. 16. Ianua tarpeiæ *nota* pudicitiæ) nata. Aliàs.
Turpis & *in tepido* limine ſomnus erit) trepido. Aliàs.
Frigidaque Eoo me dolet *aura* gelu) vnda. Aliàs.
Percuſſas dominæ vertat in auriculas) Permiſſas. Aliàs.
Vt *me* tàm longa raucum patiare querela.) modo. Aliàs.
Et matutinis obſtrepit alitibus.) Hæc. Aliàs.
(Eleg. 17. *Molliter*, & tenera poneret oſſa roſa) Mollitus. Aliàs.
Eleg. 18. Sic mihi te referas *leuis*, vt non altera noſtro) lenem. Aliàs.
An quia parua damus mutato ſigna *calore*) colore. Aliàs.
Sed qualiſcunque es, reſonent *tibi* Cynthia ſyluæ.) mihi. Aliàs.
Eleg. 20. *Nunc* tu, ſiuè leges vmbroſæ flumina ſyluæ) Hunc. Aliàs.
Non minor auſoniis eſt amor *in dryadis*) Adriacis. Aliàs.
Hunc ſuper & *Zethes*, hunc ſuper & calais) Zetus. Aliàs.
Hic erat *arganti Phlegre* ſub vertice montis.) algenti Phegi. Aliàs.
Grata domus nymphis humida *tynniacis*) Thiniaſis. Alias.
Tùm ſonitum *rapto* corpore fecit Hylas) lapſo. Aliàs.
In Gall. *Hæc* ſoror acta tuis ſentiat è lachrymis) Nè. Alias.
Et *quicunque* ſuper diſperſa inuenerit oſſa) quæcunque. Aliàs.
Montibus *hetruſcis*, hæc ſciat eſſe mea) Etruſcis. Aliàs.
Lib. 2. Eleg. 1. Seù cum *poſcentes* ſomnus declinat ocellos) paſcentes. Aliàs.
Seù quidquid fecit, *ſiuè* eſt quodcunque locuta) fuerit. Aliàs.
Nàm quoties Mutinam, *aut* ciuilia buſta Philippos) &. Aliàs.
Et *Ptolomæca* litteta capta Phari) Ptolemenei. Aliàs.
Te mea muſa illis ſemper *contexeret* armis) connexerit. Aliàs.

Nos

Nos contra angusto *versamus* prælia lecto) versantes. Aliàs.
Laus in amore mori, *laus si datur altera in uno*) laus altera si datur vno. Aliàs.
Phœnicis Chiron *lumina* Phillyrides) vulnera. Aliàs.
Vt Deus extinctum *Cresis* Epidaurius herbis) Cressis. Aliàs.
Misus, & hœmonia iuuenis, qua cuspide vulnus) Missus. Aliàs.
Tantalea poterit *tradere* poma manu) carpere. L.
Et breue in exiguo marmore nomen *ero*) erit. Aliàs.
Eleg. 2. Iuppiter *ignosco* pristina furta tua) ignoro. Aliàs.
Idæis tunicam ponere *verticibus*) porticibus. Aliàs.
Et si cumææ secula vatis agit) Et sic cumææ secula vatis agat. Aliàs.
Eleg. 3. *Et* mæotica nix minio si certet hibero) Vt. Aliàs.
Non sum de nihilo *blandus* amator ego) factus Aliàs.
Et sua cum antiquæ committit scripta *Corinæ*) Carinæ. Aliàs.
Carminaque Erinnes non putat æqua suis) Carmina, quæ quiuis non putat æqua suis. Aliàs.
Nùm tibi nascenti primis mea vita diebus) Dùm. Aliàs.
Aridus argutum *sternuit* omen amor.) sternuit. Aliàs.
Hæc tibi contulerunt cælestia munera diui) Hæc tibi contulerint cælestia numina diui. Aliàs.
Vel Priamus belli causa probanda *fuit*) foret. Aliàs.
Hic dominam exemplo ponat in *ante* meam) arte. Aliàs.
His saltem *vt tenear* iam finibus, aut mihi si quis.) aut teneat. Aliàs.
Quem non lucra magis *Pero* formosa coëgit) Pheto. Aliàs.
Eleg. 4. Ibat & *expenso* planta morata gradu) extenso. Aliàs.
Ambulae, subito *mirantur* funus amici.) miratur. Aliàs.
Eleg. 5. Cuius non ederæ *circumiere* caput) circuiere. Aliàs.
Scribam igitur quod non vnquam tua *deleat* ætas.) deleret. Aliàs.
Eleg. 6. Me iuuenum *facies picta*, me nomina ledunt) pictæ facies. Aliàs.
Cur exempla petam graium? tu criminis auctor) es. Aliàs.
Si cuiuis nuptæ *quidlibet* esse licet?) quodlibet. Aliàs.
Eleg. 7. Qua quondam edicta *flemus* vterque diù.) flemus. Aliàs.
Quam possem nuptæ perdere *in ore* faces?) more. Aliàs.
An ego transirem tua lumina clausa maritus) Aut. Aliàs.
Respiciens *udis* perdita luminibus) veris. Aliàs.
Vnde mihi patrijs *natos* præbere triumphos) gnatos. Aliàs.
Eleg. 8. Et quando *ire* tibi liber sum visus? an vsque) nē. Aliàs.
Sed non *efficies* mecum moriaris oportet.) effugies. Aliàs.
Cessare in *tectis* pertulit arma sua) Teucros. Aliàs.
Viderat ille *fuga* tractos in littore Achiuos) fugas. Aliàs.
Portecum, & sparsas cæde iacere *comas*) manus. Aliàs.
At postquam *fera* captiua est reddita pœna) sua. Aliàs.
Inferior multo cum sim vel *Marte*, vel armis) matre. Aliàs.
Eleg. 9. Penelope poterat bis denos salua per annos) Penelope potuit bis denos sola per annos. Aliàs.
Appositum *fluuijs* in Simoënta vadis) flauis. Aliàs.
Tunc igitur *veris* gaudebat Græcia natis) castis. Aliàs.
Quin etiam multò duxisti pocula *luxu*) risu. Aliàs.
Hic vbi tùm (pro dij) perfida *quisue* fuit) quisue. Aliàs.
Tela precor pueri *fugite* acuta magis) promite. Aliàs.
Figite certantes, atque hanc mihi *soluite* vitam) figite. Aliàs.
Te nihil in vita *nobis* acceptiùs vnquam) nihil est. Aliàs.
Nunc quoque eris, quamuis sis inimica mihi) Hinc. Aliàs.
Non ob regna magis *diris* cecidere sub armis) duris. Aliàs.
Thebani media non sinē matre duces) Thebani medio non sinē Marte duces. Aliàs.
Eleg. 10. Iam *negat* Euphrates equitem post terga tueri) vetat. Aliàs.
Sentiet illa tuas postmodò victa manus) Sentiat illa tuas postmodò capta manus. Aliàs.
Hæc ego castra sequar vates, tua *castra* canendo) fata, vel facta. Aliàs.
Ponitur *hic* imos antè corona pedes) hæc. Aliàs.
Eleg. 11. Nostraque non vllis permanet *aura* locis) vmbra. Aliàs.
Et pharetra ex humero gnossia vtroque *sonat*) iacet. Aliàs.
Quid tibi iucundum *siccis habitare medullis*) est. Aliàs.
Si *puer* es, aliò traice tela tua) pudor. Aliàs.
Qua caput, & digitos, & lumina nigra puellæ) Qui. Aliàs.
Et canit, vt soleant molliter ire pedes) Cantat et. Aliàs.
Eleg. 13. Non tot achæmeniis *armantur fusa* sagittis) armatur Etrusca. Aliàs.
Spicula quot nostro pectore fixit amor) Pectore quot nostro vulnera. fecit amor. Aliàs.

Au-

Auribus & *puris* ſcripta probaſſe mea) pueri. Aliàs.

Quod ſi fortè bonas ad pacem verterit aures.) Quæ. Aliàs.

Accipe quæ ſerues funeris *acta* mei) oſſa. Aliàs.

Nec ſit in Attalico mors mea *nixa* toro) viſa. Aliàs.

Tu verò nudum pectus lacerata ſequeris) Tunc. Aliàs.

Oſculaque in gelidis pones *ſuprema* labellis) ſecuta. Aliàs.

Cum dabitur *Syrio* munere plenus onyx) ſeto. Aliàs.

Deinde, *vbi* ſuppoſitus cinerem me fecerit ardor) vt. Aliàs.

Non ille *Antilochi* vidiſſe corpus humati) Antiochi. Aliàs.

Illis formoſum *fleuiſſe* plaudibus, illuc) iacuiſſe. Aliàs.

Eleg. 14. Taleque ſub noſtro *nomine* carmen erit) murmure, vel marmore. Alias.

Seruata, an medijs *fidat* onuſta vadis) fidat; vel ſiſtat. Aliàs.

Eleg. 16. Ergo muneribus quiuis mercatur *amicum*) amorem. Aliàs.

Straminea poſlet dux habitare caſa) Graminea. Aliàs.

Non quia ſeptenas noctes *ſeiuncta* cubaris) coniuncta. Aliàs.

Nec tetigit campi; nec mea *muſa* iuuat) menſa. Aliàs.

Certè ducem modò, qui, *fremitu* compleuit inani) gemitu. Aliàs.

Non ſemper *placidus* periuros ridet amantes.) rapidus. Alias.

Eleg. 17. Tum flebit, cum *mi* ſenſerit eſſe fidem) in me.

Eleg. 18. *Aut* ſi quid doluit fortè, dolere nega) Et. Aliàs.

Quid ſi iam canis ætas mea *candeat* annis) canecet. Alias.

Inuictum, & tectis *præſtitit* officium) præbuit. Aliàs.

Cum maiora ſenis Tithoni gaudia viui) Qui. Aliàs.

Nunc etiam *infectos* demens imitare Britannos.) infeſtos, vel fractos. Aliàs.

Vt natura dedit, ſic omnis recta figura) Eſt.

Eleg. 19. Integit, & niueos abluit vnda *boues*) pedes. Aliàs.

Quin ego in aſſidua mutem tua nomina lingua) Quando. Aliàs.

Eleg. 20. Atque inter Tityi volucres mea *penna* vagetur) pœna. Alias.

Hoc mihi perpetuo ius eſt, quod *ſolus* amator) ſemper. Aliàs.

Eleg. 21. Sed tibi iam videor Dodonæ *verior* augur) vilior. Aliàs.

Eructa eſt, tenuit namque Crceſi domum) Eucta. Aliàs.

Eleg. 22. *Quod* quæris, quare non habet vllus amor?) Quid. Aliàs.

Quid iuuat in nullo pondere verba loqui) Quid iuuat ex nullo pendere verba loco?

Cur recipi cum non nouerit, illa vetat) Quem recipi, quem non nouerit illa, videt. Aliàs.

Quem, *quæ* ſcire timet, quærere plura iubet) quia. Aliàs.

Eleg. 23. Cui fuit indocti fugienda hæc ſemita vulgi) Quæ fuit indocti fugienda eſt ſemita vulgi. Aliàs.

Vt *commiſſa* ſuæ verba ferat Dominæ) promiſſa. Aliàs.

Et quærit *toties*, quæ nam nunc porticus illam) quoties. Aliàs.

Herculis vt *ſcribat* muneris, & quid habes) ſeribas. Aliàs.

Cernere vti poſſis vultum cuſtodis *auari*) amarum, vel amari. Aliàs.

Quàm carè ſemel in toto nox *vertitur* anno) verterie. Aliàs.

Differet hæc numquam, nec poſcet *garula quæ te*) garrula quod te. Aliàs.

Eleg. 24. Tu loqueris, cum ſit *iàm toto* fabula libro) noto iam. Aliàs.

Vreret, & quamuis nomine verba darem) vrerer. Aliàs.

Qui nunc *ſe* in tumidum iactando venit honorem) ←. Aliàs.

Dura eſt quæ multis *ſimulatum fingit amorem*) ſimulanter ducit amores. Alias.

Eleg. 25. Excludit quoniam ſors mea ſæpè, *veni*) venit. Aliàs.

Putris, & in vacua requieſcit *nauis* arena) piſcis. Alias.

Et ſi ſecla forent antiquis grata puellis) At. Alias.

Vidiſtis fuſco; *dulcis* vterque color) ducit. Alias.

Vna ſit, & *cuius* fæmina multa mala) quæris. Alias.

Eleg. 26. Quæque tibi excepi *tum* Dea Leucothoë) iam. Aliàs.

Et tibi *præ inuidia* Nereides increpitarent) ob inuidiam. Aliàs.

Multum in amore fides, multum constantia prodeſt) &c. Aliàs.

Aurea diuinas vrna *refudit* aquas) profudit. Aliàs.

Eleg. 27. Prætereà domibus *flammam*, domibuſque *ruinam*) flammas. ruinas. Aliàs.

Solus amans nouit quando periturus, & *aqua*) à qua. L

Si modò *clamantis* reuocauerit aura puellæ) damnatos. Aliàs.

Eleg. 28. Sed non tàm ardoris culpa eſt, neque crimina cæli) Sed nec tam ardoris culpa eſt, non omnia cæli. Aliàs.

Quicquid *iurarunt* ventus, & vnda rapit) iuratur. Aliàs.

Io verſa caput *primos* mugiuerat annos) multos. Aliàs.

Et tibi Mæonidas, *interque Heroidas* omnes) inter Nereidas. Alias.

Nigra-

Nigraque funeſtum cõdidit omen *anus*)auis. Aliàs

Scribam ego, ptr magnum *eſt* ſalua puella Ionem) < Aliàs.

Pulchra ſit io ſuperis, ſcilicet, *vna* locis?) illa. Aliàs.

Vobiſcum eſt *Iope*, vobiſcum candida Tyro) Niobe. Aliàs.

Eleg. 29. Hic erat, hunc mulier nobis irata *reliquit*) locauit. Aliàs.

At tu neſcio quas quæris inepte *fores*) faces. Aliàs

Viſere,*at* in lecto Cynthia ſola fuit) &. Aliàs.

Signa voluptatis *non* iacuiſſe duos) nec. Aliàs.

Aſpice vt in toto nullus mihi *corpore* ſurgat) pectore. Aliàs.

Ex illo fœlix nox mihi nulla *fuit*) venit. Aliàs.

Eleg. 30. Te patietur humo *lumina capta* ſemel) capta puella. Aliàs.

Nos modò propoſitum *vitæ* teramus iter) iure. Aliàs.

Hic locus eſt in quo tibia docta *fones*) ſonet. Aliàs.

Spargereque alterna communes cæde penates) ſpargere &. Aliàs.

Et ferre ad patrios *præmia dira* lares) prælia dura. Aliàs.

Denique vt ad Troiæ recta volarit *auis*) amor. Aliàs.

Nàm ſinè te noſtrum *non* valet ingenium) nil. Aliàs.

Eleg. 31. *Auro* ſolis erat ſupra faſtigia currus) E quo. Aliàs.

Eleg. 32. Cur vt te in Herculeum deportant eſſeda Tybur?) Cur vatem in Herculeum portarint eſſeda Tybur?

Et leuiter *nymphis* tota crepitantibus vrbe) lymphis. Aliàs.

Sed de me *minus* eſt, famæ iactura pudicæ) nimirum Aliàs.

Qui *quærit* Tacios veteres, duroſque Sabinos) queritur. Aliàs.

Quod ſi tu graias, *ſeu ſi imitata* latinas)tuque es mirata. Aliàs.

Eleg. 33. Cynthia iàm noctes eſt operata *decem*) nonem. Alias.

Me miſerum, vt *multo nihil es mutata lyæo*) poto non es mutata falerno. Aliàs.

Eleg. 34. Cur quiſquam faciem dominæ iàm credat *amico*?) amori. Aliàs.

Lynceu tu nè meam potuiſti *tangere* curam) perfide. Aliàs.

Perfide nonne tuæ tunc ercidere manus) Tangere. Aliàs.

Stultus *quod* ſtulto ſæpè timore tremo) qui. Aliàs.

Sed nunquam vitæ *me fallet* ruga ſeueræ) fallet me. Aliàs.

Aut quid Cretæi tibi proſunt carmina lecta) Aut quid Erechthei tibi proſunt carmina lecti. Aliàs

Nã *rurſus* licet ætoli referas Acheloi)curſus. Aliàs

Triſtis *ad* Archemori funeta victor equus) &. Aliàs.

Deſine, & ad molles membra *reſolue* toros) referre. Alias.

Incipe iam anguſto verſus includere torno) Incipe & anguſto verſus componere torno. Aliàs.

Sed non antè grauis taurus *ſuccumbit* aratro)ſummittit. Aliàs.

Nullus & antiquo marte triumphus *aui*)auo. Aliàs

Quem tetigit iactu certus ad oſſa Deus) Quem tetigit iactus certus ad oſſa dies. Aliàs.

Actia *Virgilium* cuſtodis littora Phoebi) Virgilio.

Lib. 3. eleg. 1. Dicite, quo pariter *carmen tenuaſtis* in antro) carmen tenuiſtis. Aliàs.

Quoue pede ingreſſi, quamue bibiſtis aquam) Quàue pedem ingreſſi, quamue tuliſtis aquam. Aliàs.

Sed, quod pace legas, opus hoc de *monte ſororum*) monte futurum. Aliàs.

Poſt obitum duplici fœnore reddet *honos*) opus. Aliàs.

Ne mea contempto lapis indicet oſſa ſepulchro) Non. Aliàs.

Orpheu te tenuiſſe feras, & concita dicunt) Orphea detenuiſſe. Aliàs.

Ad tua rorantes *carmina* flexit equos) flumina. Aliàs.

At muſæ comiter, & carmina *cara* legenti.) grata. Aliàs.

Fortunata meo ſi qua *es* celebrata libello) eſt. Aliàs.

Carmina erunt formæ tot monumenta *tua*) ſuæ. Aliàs.

Eleg. 2. Reges, Alba, tuos, & Regum *facta* tuorum) geſta. Aliàs.

Et cecinit Curios *fratres, & horatia pila*) patres. Aliàs.

Quem lege expectans *ſola* puella virum)ſæpè. Alias

Tutus eris, medio maxima turba mari *eſt*) <. Alias.

Nil tibi ſit *rauco prætoria* claſſica cornu) clauſo præconia. Alias.

Flere: nec aoniummcingere marte nemus) tingere. Alias.

Eleg. 3. Tigris, & Euphrates ſub tua *iura* fluent) colla. Alias.

Mars pater, & ſacræ fatalia *lumina* Veſtæ) numina. Alias.

Ad volgi plauſus ſæpè *reſiſtere equos*) reſiſtet equus. Alias.

Eleg. 4. *Nec bibitè* gemma diuite noſtra ſitis) Et venit. Alias.

Nec miſer æra *peto claſſe* Corinthe tua) pato clade. Alias.

Qua venit exotiens, qua deficit, vndè *coactis*) peractis. Alias.

Eleg. 5. Ornabat niueas, *nullaue* gemma manus) nullaque. Alias.

Carpebant, medio nebat & ipſa *loco*) colo. Alias.

Si placet inſultet Lygdame morte *mea*) tua. Alias.

Iurabo, & bis ſex integer eſſe dies) < Alias.

Eleg. 6. Tu vitijs hominum crudelia pabula *præbes*) miſces. Alias.

Quà *notat Argini* pœna minantis aquæ) natat Argiuij. Aliàs.
Terra parum fuerat, *serris* adieeimus vndas)fatis. Aliàs.
Paulatim sociûm iacturam fleuit *Vlysses*) Achilles. Aliàs.
Sed Thiæ thalamo, aut oricia terebintho) Sed ehio calamo, aut orchtia terebintho. Alias.
In me cæruleo *fuscina sumpta Deo est*) est fuscina sumpta Deo. Aliàs.
Eleg.7. Nimirum veri dantur mihi signa *caloris*) coloris. Aliàs.
Seu miseram in tabula picta puella *mouet*) monet. Aliàs.
Nàm didici certo sæpè in amore *notas*)rotas.Alias
Cui nunc,si qua data est furandæ copia noctis) Quæ. Aliàs.
Eleg.8.Fama nec ex æquo ducitur vlla *iugo*) rogo. Aliàs.
Atque onerare tuâ fixa per arma domû) Aut. Aliàs
Tota sub exiguo flumine nostra mora est) Tuta sub exiguo flumine nostra ratis. V.C
Nec referam *scæas*, & pergama Apollinis arceis) faceas. Aliàs.
Hæc curant *pueros*, hæc curant scripta *puellas*) pueri.Alias. puellæ. Aliàs.
Mollis tu *cœptæ* fautor cape *lora* iuuentæ) dona. Aliàs.
Eleg.9. Et nitidas presso pollice finge *comas*) genas. Aliàs.
Publica vicinæ *perstrepat ara* viæ) perstrepet aura. Alias.
Eleg.10. Et trahit addictum sub sua *iura* virum?) figna. Aliàs.
Quod nequeam fracto *rumpere* vincla iugo) soluere. Aliàs.
Mœotis Danaûm Penthesilea rates) Infestis.Aliàs.
Et famulos inter fœmina *trita* suos?)tracta. Alias.
Mœnia,& *addictos* in sua regna patres) adductos. Aliàs.
Aut *vbi pompea* Bosphora capta manu) modò pompeia. Alias.
Eleg.11. Ne faceres Galla multa *rogante* tua?) negante. Aliàs.
Cum sit luxuriæ Roma *magistra* tuæ) ministra. Aliàs.
Et veteres arcus leto *renouasse* procorum) reuocasse. Aliàs.
Eleg.12. Illis *pompa fuit* decussa cydonia manu) munus erant. Aliàs.
Aut *variam* plumæ versicoloris auem)raram.Aliàs
Atque *bimuli* pellis totos operibat amantes) humilis. Aliàs.
At mons laurigero concussus vertice duras) Et mons aurigero concussus vertice diras. Aliàs.
Proloquar, atque vtinam patriæ sim *verus* aruspex) falsus. Aliàs.
Eleg.13 *Gyrum* pulsat equis, niueum latus ense reuincit) Circum. Aliàs.
Eleg.15. Tyburte me missa iussit *adesse* mora) abire. Alias.

Peccaram semel, & totum sum pulsus in annum) Peccatû semel,& totû sum passus in annû Aliàs.
Ipse amor accensas *percutit* ante faces) ventilat. Alias.
Eleg 16. Tu potes insanæ Veneris *compescere* fastus) componere. Aliàs.
Curuaque tyrrhenos delphinûm,corpora nautas) in. Alias.
In vada pampinea *dissiluisse* rate) desiluisse.Alias.
Eleg.17. *Nirea* non facies, non vis exemit Achillem) Nerea. Aliàs.
At tibi, nauta, pias hominum, *qui* traijcis vmbras) qua. Aliàs.
Eleg.18. Crede mihi, vobis imperat *illa* magis) ista. Aliàs.
Induit *abiegna* coraua falsa boui) abiegno.Alias.
Pendet cretæa tracta puella rate) Pendeat interea. Aliàs.
Eleg.19. Et quibus imposuit soluit *nox* vincla libido) mox. Aliàs.
Eleg.20. Possit *at* ex omni me premit ipse Deus) &. Aliàs.
Ergo ego *nunc* rudis adriaci vehar æquoris hospes) non. Aliàs.
Quod superest, *sufferte pedes, properate* laborem) sufferre pedem, properare. Aliàs.
Eleg.21. *Geryona* stabula,& luctantum in puluere signa) Gerionis. Aliàs.
Exitium nato matre *parante suo*)fugante sua.Aliàs
Penthea non sæuæ *venantur* in arbore Bacchæ) mirantur. Aliàs.
Nec soluit danaas subdita cerua *rates*)dapes.Aliàs
Hic tibi ad eloquium ciues, hic *ampla* nepotum) alta. Aliàs.
Eleg.23. Vulneraque ad *sanum nunc* coiere mea) somnum non. Aliàs.
Mens bona, si qua *Dea es*, tua me in sacraria dono) Deo est. Alias.
Eleg.24.Vngue meam morso *sæpe querêre* fidem) quærere sæpè fidem. Alias.
Flebo ego discedens, *sed fletum iniuria* vincit) ad fletum Cynthia. Aliàs.
Lib.4.eleg.1. Hinc *Tatiens*, Ramnesque viri, Luceresque coloni) Tacij. Aliàs.
Cum pater in nati tremulus ceruice pependit) Tunc. Aliàs.
Ingenio *muros* æstimet ille meo) mores. Aliàs.
Sacra, diesque canam, & cognomina prisca *locorum*) virorum. Alias.
Nescius ærata (signa *mouere* pila) referre. Aliàs.
Dixi ego, cum geminos produceret *Arria* natos) Ilia. Aliàs.
Et natat exuuijs Græcia pressa *suis*) tuis. Aliàs.
Quam vetat auelli veste Minerua sua)Quem.Aliàs
Incipe tu lachrymis æquus adesse *nouis*)meis.Aliàs
Murus ab ingenio notior ille *tuo*) meo. Aliàs.
Occipedis caneri terga sinistra *time*)caue. Alias.
Eleg.2. Prælia *Volsçinos* deseruisse focos) Volsinios. Aliàs.
Cassibus impositis venor; sed arundine *sumpta*) fixa. Aliàs.

Pa-

Pa florem ad *baculum* possum curare, vel idem) patulum. Aliàs.
Serpiculis medio puluere ferre rosam.) sirpiculis. L
Nàm quid ego adijciam, de quo mihi maxima *fama* est) cura. Aliàs.
At mihi, *quod* formas vnus vertebar in omnes) qui. Aliàs.
Tempore quo socijs venit *Lycomedius* armis) Lucumonius. Aliàs.
Stipis acernus eram properanti falce dolatus) stipes. Aliàs.
Qui me tàm *docilis* potuisti *fundere* in vsus) dociles. Aliàs. fingere. Aliàs.
Eleg.3. *Haec* Arethusa suo mittit mandata Lycotę) Hæc. Aliàs.
Det mihi plorandas per tua colla *notas*) manus, vel comas. Aliàs.
Lucis, & *authores* non dare carmen aues) auroræ. Aliàs.
Cogor, & è tabula pictos *edissere* mundos) cognoscere. Aliàs.
Raptaue odorato carbasa lina duci) Rapcaque. Aliàs.
Eleg. 4. *Pallados* extinctos si quis mirabitur ignes) Palladis. Alias. Pallidus. Lipsius.
Illa ruit; qualis *celerem* propè Thermodoonta) celebrem. Aliàs.
O vigil, ininfte præmia *fortis* habes) noctis. Aliàs.
Eleg. 5. Nubere lasciuo cogeret *Antinoo*) Alcinoo Aliàs.
Quippè & collinas ad fossam *mouerit* herbas) moneret. Aliàs.
Saxosamque terat sedula *culpa* viam) turba. Aliàs.
Si te eoa *iuuat*, *Dorozantumque* aurea ripa) Dorozantum iuuat. Aliàs.
Cedant damnosæ iura pudicitiæ) Franget. Aliàs.
Non te Medeæ delectent probra sequacis.) Nec. Aliàs.
Nempè tulit fastus ausa *rogare* prior) negare. Aliàs
Horruit algenti *pocula* curua foco) pergula. Aliàs.
Vincula, & immundo pallida mitra *situ*) finn. Aliàs.
Eleg. 6. Et cyreneas vrna *minister* aquas) ministret. L
Quam nisi defendes, murorum Romulus *augur*) auctor. Aliàs.
Ille paludosos memoret seruire *sicambros*) Britannos. Aliàs.
Eleg. 7. Sæpè Venus triuio *commissa est pectore* misto) comitata est tempore. Aliàs.
Cur ventos non ipse rogis, *ingrate*, petisti) insane. Aliàs.
Per nomen quoniam est ausa *rogare* meum) negare. Aliàs.
Ardent è nostro dotem habitura rogo) Ardenti. Aliàs.
Ecce coronato pars altera *parta* phaselo) picta. Aliàs.
Sic mortis lachrymis vitæ *sanamus* amores) satiamus. Aliàs.
Si te non totum *Chloridos* herba tenet) Lotidos, Aliàs.

Ramosis Anio, qua pomifer incubat *aruis*) Ramosus. Amnis. Aliàs.
Hac *Tyburnia* iacet aurea Cynthia terra) Tiburtina. Aliàs.
Eleg. 8. Cum vicina *meis* turba cucurrit agris) nouis. Aliàs.
Spectaculum ipsa sedens primo temone pependit) Spectaclum.
Ausa per impuros frena mouere *locos*) iocos. Aliàs.
Serica nàm taceo volsi carpenta nepotis) Siringam traheret Volsci. Aliàs.
Eleg. 9. *Spectaculum* capta nec minùs Vrbe fuit) Spectaclum. L
Phyllidos iratos in vultum conijcit *vngues*) ignes. Aliàs.
Eleg. 10. Incolumes furto polluit ille *locum*.) Iouem. Aliàs.
Nobile erit Romæ pascua *nostra* forum) vestra. Aliàs.
Pandite defessis *hospita* vestra viris) Prodite. L. ostia. Aliàs.
Sic Sanctum taciæ composuere Cures) Sic Sanctum Taci composuere curæ. Aliàs.
Eleg. 11. Nunc intra muros pastoris buccina *lenti*) læti. Aliàs.
Eleg. 12. Panditur ad nullas ianua *nigra* preces) dura, vel dira. Aliàs,
Testor maiorum cineres tibi, Roma, *colendos*) verendos. Aliàs.
Labe mea *nostros* erubuisse focos) vestros. Aliàs.
Maternis laudor lachrymis, vrbisque *querelis*) tumultu. Alias.
Increpat, & lachrymas vidimus *esse* Deo) ire. Alias.
Condita sunt vestro *numina* nostra sinn) lumina. Alias.
Et bene habet, nunquam mater lugubria sumpsi.) En. Alias.

Obseruationes, &c. In M. V. Martialem.

Editio Parisijs apud Colinaum 1540.

Lib. 4. Epigr. 38. Nec desunt tibi vera *glaniana*) Clodiana, vel Gratiana. O. Plin. lib. 33. cap. 11.
Epig. 43. De *Vesbio* monte) Vesunio. L
Lib. 5. Epig. 38. Sextam *peregit* hyemem, nec tamen totam) peremit. V. C
Lib. 6. Epig. 35. Vt tandem *facias* vocemque fitimque rogamus) fa[illegible]ies. L
Epig. 71. Ædere lascinos, & Bætica *crumata* gestus) ad. L. crusmata. Alias.
Lib. 7. Epig. 77. Cum *Saxetani* ponatur cauda lacerti) Sexitani. L. ita Plin. lib. 33. cap. 11. Strab. lib. 3. cap. 105. Athen. lib. 3. cap. 20.
Lib. 10. Epig. 24. Vestris *adimus* hanc focis acerram) addimus. L
Sed vitæ tribus *aureis* peractis) artis. L
Lib. 11. Epig. 71. *Histericam* vetulo se dixerat esse maritos) Hystericam. L

Obseruationes, &c. In P. Ouidium Nasonem.

Editio Lugduni apud Gryphium 1546.

Lib. 1. Fast. verba fides sequitur *noxæ* tibi deditus hostis) mox &. Alias.
Thura *Sacerdos* pacalibus addite flammis) Sacerdotes.
Lib. 2. Tempora bis quini *continuisse* viri) continuasse. L
Dent *sibi* cœlestes, quos tu cœlestibus annos) tibi. L
Tertia *vox* venies; custodem protinus Vrsæ) oox. L
Lib. 5. At postquam virtus annis *adleuit* in apros) adolcuit. L
Lib. 4. De Ponto Eleg. 9. Publica *querentium* quid petat vtilitas.) quærentem. L
Eleg. 10. At tu non dubito, cum Thesea carmine *laude*) laudas, vel laudes. L
Eleg. 16. Aptaque venanti *gratiùs* arma daret) Gratiùs. L

Halieutica.

Quin etiam si forte aliquis *dampus* nataret) dum pone. L
Dimotis cauda submissus *sedes arnis in Austri*) sidie arenis. L
Pendentem *retis* auidus rapit, hic quoque fallit) setis. L. Equinis setis albis ad suspendendos hamos capiendis piscibus vsos Priscos fuisse docet Plutarchus libello de Indust. animal. eiusq; rei rationem affert Opp. lib. 3.
Fæcundumque genus *Menerele Mirosque*, Smarisque) Mænæ, Lamirosque. L
Et *squalus* tenui suffusus sanguine mullus) paruus. F
Loligo, durique sues, *sinuolaque ceff...*) cestra. L

Obseruationes, &c. In Silium Italicum.

Editio Lugduni apud Gryphium 1547.

Lib. 1. Hæc ait, ac iuuenem facta ad mauortia *flamma*) flammat.
Huic fama in populos iurati *dedita* belli) didita. L
Stantem pro muro, & *mostrantem tela Naicum*) mutantem membra Vaicum. V. C. mutantem verba Caicum. Aliàs.
Concidit *intecto* medius per viscera telo) exacto. V. C.
Lib. 8. Sucssa, atque à duro *Frusinio* haud imbellis aratro) Fresino. L
Lib. 13. Et sacer humectat *fluuialis* rura capenas) Flauinia. L
Lib. 14. Incubuere tubæ, queis *exitus* æquore Triton) excitus. L
Lib. 17. Hærebat latius; donec *vix* sæua profundo) vis. L
Archemorum *Rullus* Teucrum Norbanus, & ambos) Rulles. L

Obseruationes, &c. In Titum Lucretium Carum.

Editio Lugduni apud Gryphium 1546.

Lib. 1. Quando *alid* ex alio reficit natura; nec vllam) aliud.
Visum est, nec rursum quo pacto fugerit *æstus*) æstu. L
Quid *quaque* amittant in tempore cernere possis) quoque. L
Nam si tantumdem est lanæ glomere, quantum.) in. L
Lib. 5. *Vergebant*; nunc dant alijs solertius ipsi) Porgebant. L
Mollia ricta *premunt* duros nudantia denteis) tremunt. Alias.
Lib. 6. Duraque in ore iacens *rectum frons tenta meabit*) rictum frons tenta manebat. Aliàs.

Obseruationes, &c. In Marcum Manilium.

Editio Lugduni apud Gazeium 1551.

Lib. 5. cap. 1. Et *celare* vagos inductis retibus amnes) colare. L

Obseruationes, &c. In Decium Ausonium.

Editio Lugduni apud Gryphium 1548.

Auson. August. Seminibus bello *nec sit aperta manus*) haud sit satis apta manus. F
Sæpe mora est, quoties contra parem *dubitas*) dubites. Aliàs.
De Demosthene. Discere si cupias doctus quàm multa licebit) Dicere F. doctis. F
Quæ nostri meditando *velis* inolescere menti) vel si. F
Quæ didicisti, aut dum *discendo* absumere tendas) dicendo. F
Mosella. *Aut* cum tranquillos moliris in amne meatus) At. L
Edyl 5. per interrogat. Quis Mirmilloni contendiret? æquimanus Thrax.) Quis Mirmilloni contendit? longimanus Trax. Alias.
Epist. 1. Paul. Nostros in vsus vt *referat*) refert. F

Obseruationes, &c. In Athenæum.

Editio Lugduni apud Sebastianum 1556.

Lib. 1. Cap. 3. Qui verè paternam Philosophiam complexus est) patriam. L
Traiano in Parthia *regnanti*. & à mari per multorum dierum spatium) &c. L

Apicius

Apicius oſtrea recentia prudenter à ſe conſeruata miſit) Hoc nullo modo fieri potuit, cum ante Senecam omninò mortuus ſit. Is nàmque mortem Apicij in lib. Conſol. ad Albinam ſcribit; quarè verbum Apicij expungendum omninò, & vel alterius ſubſtituendum nomen, vel aliùs Apicius intelligendus, qui Traiano imperante, & res in Parthia gerente ſuperſtes eſſet. L

Cap.9. Si quis aliis intactis ſolam illam *ſæpiùs* conſequeretur) <.

Erat victor, multamque habere ſpem iubebatur) Erat victor, multamque habebat ſpem. L

Cap.10. Qui *magnificentiam* ſuorum temporum) luxum, & inertiam. L

Cap.13. Quod cibum magis *digerit*, & cum ſit tenue, facilè diſtrahitur) coquit ſanguinem, rubicundum facit, facilè diſtribuitur) & qui.

Cap.30 Quæ vina diligentius *per mare vecta fuerint*) marina aqua condita ſunt.

Atque omni ſatis *vecto per mare* aqua conuenit aſpera) marina aqua condiro.

Scribit Ariſtoteles ebrios in faciem ferri, at hordeaceum *obdormire facit*) Poti in ceruicem reſupini cadunt; vinum enim caput grauedine tentat; hordei autem potio ſopore. L

Lib.2. cap.7. In more poſitum fuit apud Antiquos in cœnis *declinanti* ei, qui in conuiuio excipiebat) diſcumbenti. L

Cap.9. Vnede ſorbum ferens eſui aptum) Arbutus, quæ vnedonem eſculentum fert. L

Cap.15. Cratinus raphanis *videtur*, non aliis oleribus) opinor. L

Eupolis raphani *illoti* ſepiæ) aplyti. L

Plato diminutiuè in Hyperbolo *foliorum*) ἐλαιῶν. L

Figuramque habere *rotundam*) στρογγύλην.

Faba lixata ignis) ἔτνος ἐλατήρ.

Rapæ, raphani, oliuæ, *auriga*) placentæ,

Cap.27. Non ſinunt Philoſophi nos cerebrum *Suille* comedere) Suillum. L

Cap.31. Speuſippus in eiuſmodi commentarijs peponem *cucurbitam* nominat) σικύαν. L

Diocles cum de pepone fecerit mentionem *de cucurbita nuſquam prorſùs meminit*) σικύας πολλὰ,

Diphilus pepones meliorem habere ſuccum *crudos*) <. L

Lib.3. cap.2. Cucumeres eò appellantur, quod moueant, *ad ferendum in vtero*) atq; concipiant. L

Cap.3. Effectum eſt, vt qui *illocoram* iudicibus accuſarent) illos coram. L

Cap.4. Nàm ſi *pharmacum* pharmacum in ciſta pomorum) phariacum. L

Perſicum pinguius eſſe afferit, *miliacium* mollius.) κεγχρῶδες. L

Cap.5. Caupona quædam mulier oleum, quod præ manibus habebat in via tradidit, quæ prius citrium comederat) Caupona quædam miſericordia mota dedit, quod in manibus habebat, citrium. L

Cap.12. Duobus *armis*, menſibus decem ferè) annis.

Cap.15. Sic ipſe Archeſtratus de farinis, & panibus in ſua *Gaſtronomiſta* ſcribit) Gaſtronomia. L

Cap.21. His ità ſe habentibus *Cynuclus* potum dicoctum popoſcit) Cyoulcus.

Lib.4.c.4. Cû ſuis adhuc tẽporibus *viger*) ígeret.

Cap.5. Aeginæam ſupra caput ferè ſtaterami) Æginæum ſtaterem fert. L

Cap.6. Alexander verò Magnus cum frequenter cum amicis cœnaret centum minas vno die abſumebat, circiter ſexaginta, aut ſeptuaginta amicis apud eum cœnantibus) Si ſexaginta 166⅔ ſi ſeptuaginta 142⅞ reſpondent drachmæ. Hinc & talentum minis ſexaginta taxatum, & drachmam romano denario æqualem capi à Græcis colligere facilè potes. L

Quæ pro Itala pecunia ſunt *quadringenta*, ducentæque myriades) quadraginta. L

Singulos homines circiter centum, & ſexaginta nummos Italicos abſumpſiſſe contingeret) Nummum Italicum appellat denarium romanum ſ itaut idem velit eſſe, quod eſt drachma apud Græcos. L

Cap.17. Quàm hic veluti febre prægmamur, omnia, quæ circumſeruntur aſpicere) Quàm hîc ſpectare circumferri omnia; vt qui febris ardore æſtuant. L

Lib. 5. cap. 2. Et quaſi mortuum *decidentem* ex leonis robore) collapſum, vel perculſum. L

Atque illius *ætatem* contemnere ſimul aſſerit) vetuſtatem. L

Cap. 6. Omniſque ipſius locus *inuiſta* pictura variabatur) inſtta. L

Cap.7. Nam primus Archimedes *vitis vſum inuenit*) [illegible] Clauiculam vertit Budæus de Aſſe lib.5.

Lib.7. cap.3. Sic enim inſcribi dixit *Lyſcrophon* in libris) Lycophron. L

Cap.5. De quo meminit Epicharmus in Hebes nuptijs, & *Schiphias*) Sciphias. L

Verè *ſecundum ventum* omnium piſcium optimus) iuxta Ananium; O

At Anthias per hyemem; *ſic ait & Ananius*) Ananius autem ita ſcribit. O. Quæ ſequuntur carmina ſunt Ananij vſque ad verbum. *Pluribus*. L

Inter bona oblonia optima eſt ſquilla *ex folio ficum*) cum ficus folia ferunt. L

Qui hiſtoriam *Felchiniacam* conſcripſit) Τελχινιακήν, Telchiniacam. L

Cap.6. Caſtigationem huic piſci promiſiſſe) Pœnas huic piſci dediſſe. L

Quodq; nec hi *caſtigationem* deuitant) ſupplicium. L

Cap.7. Eſt autem *marinus* piſcis varius, pelagius. L

Cap. 15. Comam quandam habere *apud collum*) prope caudam. L

Sed hic eſt paruus, roſtrumque habet longius, quodque magis ad triangularem figuram accedat, quàm ille. Ex his, qui frugaliſſimus eſt) Sed hic eſt paruus, roſtrumque habet longius, ac magis ad triangularem figuram accedit, quàm ille, ex his, qui viliſſimus eſt. L

Cap.19. Vt non minus interdum, quàm gladius de ac Delphinus exiliat, vndè fit vt vel in naui-

gia

gia ſæpenumero iucidaut) Vt non minus, quàm Delphinus,vel in nauigia ſæpenumero iucidāt. L

Strattis in Atlante;thunni imum vētrem)Strattis. L

Thunni imum ventrem, lupi caput, aut *congros*, *vel ſepias*) congri, vel ſepiæ. L

Cap.21. De *Thuna*) Thunna. L

Anguillas aciei, non erat alicubi) Hic deſunt ſex verſus, quos Interpres omiſit. L

Cap.23. Haud licitum eſt pariter *euius* ediſſe virorum) cuius. L

Cap.25. Ariſtoteles libro *ſexto* hiſtoriæ Animalium) quinto. L

Cap.29. *Theopompus* libro quinto eorum, quæ in ſicco degunt) Theophraſtus. L

Anguillam, inquit, & *murænam* per multum temporis ſpatium) murænam.

Atque has minores eſſe, *ſimiles, & variatas*) rotundas, & varias. L

Cap. 31. Quàm quidem aſellum, & *maximum* nuncuparunt) μάξωνα. L

Cap.32. Quorum *duo ſunt ſuperiores*, *at* inferiores) duo ſuperiores, & L

Habet *m* capillamenta duo) &. L

Quæ digitis palmipedum auium inſertæ *continemur*) continentur. L

Cap. 33. Scarum ait Ariſtoteles ferratos dentes habere) Scarum lib. 2. cap.13. ait Ariſtoteles non ferratos dentes habere. L

Cor triangulare, ſubalbidum, *tribulum*) τρίλοβον Trifidum, vel in tres fibras, & partes ſectum. L

Ex Epheſo perquire *ſacros*; at frigore tetros) ſearos. L

Cap. 35. Fruſta thunni, *cblanidis*, muſteli; ſquatiuæ) glanidis. L

Lib.8. cap.1. Cuius magnitudo eſt quanta boum lariuorum paruorum littoralium) Paruorum mugilum litoralium æqualis magnitudine. Vide quo progrediatur amor ſui. Quid ſimile cum Athenæi verbis,aut cum ſententia ſaltem habet, quod hic de lariuis bubus attulit. L

Cap.5. Carabos tria habere dicebat *commemorationem epulum*, *ac ſpeculationem*) διατριβὴν, καὶ ἀσχολίαν, καὶ θεωρίαν. Rondoletius lib. 18. cap. 2. vertit. Exercitationem, edulium, & contemplationem. Cum enim integra menſis apponitur, frangendis pedibus, & brachijs, thorace diuellendo, cauda diſtrahenda; manus, oculique exercentur: tùm edulium eſt, cibuſque; interea mirabilis, & ingenioſa ſpectatur animalis huius fabrica.

Cum cœnarer in Cypro apud *Hicoreuntem* poculum quoddam laudauit) Nicoreontem. L

Cap. 6. Antagoras poëta piſcem *vngi* à puero non ſinebat) ἐλᾶν, quod fortaſse aptius, condiri verti poteſt.

Clearchus *inuitis*, piſcium voracem quendam ita ſcribit) in viris. L

Lib.9.cap.10. Obſoniolum viuentes dixiſſe inueniuos) Obſoniolum autem ex viuentibus diximus. L

Cap. 12. Socrates in libro de Terminis, *ac loeis*, tum de igue) < L

Attagenes tranſlati in Aegyptum; ac poſtea dimiſſi, intra ianuam vſque acceſſerunt, donec vocem coturnicis alicuius admittant) Attagenes tranſlati ad pylas, vſque ad aliquod tempus, coturnicis vocem emiſerunt. L

Fameſque inuaſiſſet, multi per regionem moriebantur, non defecerunt, manifeſtè pueris adultis ad hoc vſque tempus dicentibus) Fameſque inuaſiſſet, & multi per regionem mortui ſunt, non intermiſerunt explicatius quàm pueri adulti ad hoc vſque tempus dicere. L

In quo ſe puluere abluens) In quo ſe puluerans abluitur. L

Cap. 13. Vt is *ſpecie* capiendi eam concipiat) ſpem. L

Lib.10. cap.1. Ac ſex panis *ſemodios* ediddiſſe) chœnicas. L

Lib. 11. cap. 18. De Tabæta ita meminit libro primo de ponderibus) Amyntas. L

Cap.20. Ouum poculum quoddam appellabatur, ait Triphontius)Odum poculum quoddam appellabatur,ait Tryphon. L

Lib.12. cap.11. Magnas diuitias indutos) Diuitijs affluentes, vel ſeptos. L

Cap. 13. *Clitarchus* libro quinto vitarum) Clearchus. L

Cap. 14. *Lutium* habens valde apparatum eleganter) Nemus. L

Cap.16. Neque duos Alcibiades ferrent Athenæ) Plutarch. in Alcib. hoc dictum Archeſtrato tribuit. L

Cap.20. Vbi Rex *Gieron* lota dicere conſueuerat) Hieron. L

At vniuerſa Siciliæ Panormitis hortus appellatur) At Panormitanus ager totius Siciliæ hortus eſt. L

Cap. 29. Ab hoſtibus captum ſcribit, *ſub iugumque miſſum*, ita fuiſſe gracilem) ad lancem appenſum. L

Lib.13. cap. 18. Cum eſſem puer ius mihi infuſum eſt *vitulinum*)virgeum potius verti debet. L

Perdas,inquit,ſingulorū proprium)Perde, inquit, cuiuſque, vel ſingulorum, quod tuum eſt. L

Cap.19. Mentionem fecit Nannij hoc pacto) etiam Alexis.

Cap. 30. Nam, & Gallus *ſecundum* pincernam quendam) Secundum.

Vocabatur hic Gallus Centaurus, atque Secundus *Nicomedis* Bithyniæ Regis erat domeſticus) < Aelian. lib.12. cap.37.

Auſtr puerum amauit in *Agio*) Ægio. Aelian. lib.5. cap.29.

Narrat hic idem Phylarchus libro vigeſimo *quarto* amore) quanto.

Huic elephanti cum miniſtraret Indi mulier, filium ſuum, qui tùm trigeſimum diem agebat, appoſuit) Huic elephanti cum è vita excederet Indi vxor, filium ſuum, qui tum trigeſimum diem agebat, commendauit. L

Lib.14. cap.26. ſunt autem aues vocatæ Meleagrides in *Aero* circa Virginis ſacellum) Lero.

Aelian

Aelian. lib.4. cap.42. & lib 5. cap.27.

Velut paxillum prominentem habeat, *corpusque* lignosum) rostrumque. L

Quæ incipit à *corpore*, eamque gallinis magis rubicundam) rostro. Quod hic bis corpus vertit; Græcè quidem est σῶμα; sed manifesto, vt puto, mendo pro ῥύμα, quod os verti poterat, vel rostrum: nisi velis σῶμα τοῦ λόφου accipere. L

Cap. 28. Plato in Io. huc affer *suibus* bonæ caput) suis. L

Lib. 15. cap.4.) In impressis græcis exemplaribus Aldi desunt hæc, quæ sequuntur vsque ad paginam 890. D.

Cap.18. Quamobrem *polium* etiam efficit citius canos) Aristoteles lib.5. c.5. de gener. animal: cõtrariũ scripsit de oleo, & aqua; vbi pilei quoq; vsum canos accelerare scripsit. Quare hic locus restituendus est, vbi polium citò canos efficere scribitur, vt Pileum substituamus pro Polio. L

Obseruationes. &c. In M. Vitruuiũ Polliõe cum Annotationibus Gulielmi Philandri.

Editio Lugduni apud Io. Tornæsium 1552.

Lib. 1. cap. 1. Et primum euthygrammi, & circini tradit vsum) Et primò ex euthygrammis circini tradit vsum. L

Non minus Lacones Pausania *Cleobroti filio* duce) < O

Nec *denuò* medicus, vt Hyppocrates) demùm. L

Cap. 4 Nàm semper calor cum excoquit *à rebus* firmitatem eripit) à rebus, Alias.

Annot. Nàm argenteos illos, quibus acceptis à Iuda Seruatorem nostrum Iesum Christum proditum) Vt sint inter Græcos, qui ita maximè desipiant; tu tamen non cogebaris eorum ineptias probare, cum præsertim Auctores habeas, aliter interpretandos esse argenteos illos. L

Lib. 2. cap. 3. Igitur leui, raraque cum sit proprietate, *nec patiatur* penetrare) non patitur. L

Cap. 4. Marina autem hoc amplius, quod etiam parietes, cum in his tectoria facta fuerint, remittentes salsuginem, *ea dissoluunt*) eorum dissoluuntur. O

Si enim exemptæ diutius *iaceant* ab Sole, & Luna) iacent. O

Cap. 6. Annot. Ita nec proindè recens indicat fuisse thermas Iasinellas) Confundit ineptè omnia; nàm bitumen scabiei curandæ ex aqua sulphurea nascitur, quod Nanisi balneum vulgò appellatur: Iasinellæ verò fœminarum vteris purgandis, & confirmandis salubres aquæ putantur. L

Cap. 7. Quæ si propè Vrbem essent, dignum esset, vt ex his *officinis omnia opera* perficerentur) officinæ. L

Cap. 8. Itaque satius esse videtur impensa testaceorum in *sumptu*) in tuto. L

Cap. 9. *Itaque quia* non nimis habet in corpore humoris) Ita quæ. L

Arboris autem eius sunt similes cupressæ foliaturæ) Arbores. L

Cum autē ea per se extincta *esset*, & requieta) < L

Annot. Sed exiliores si Galeno credimus) Non video quid opus sit Galeni fide in re, tam à Theophrasto lib.3.c.12. histor., quàm à Plinio l.13. & Dioscor. lib.1.c.105. manifesto tradita. L

Scribendum arboris folia) Hoc est corrumpere, non emendare. Omnes scripti Codices, quos vidi, Arbores constanter retinent, quæ lectio & vera est, & loco multò etiam aptior. L

Lib. 3. cap. 1. Annot. In..è dextantario pondere facti asses) Vide quo progreditur hominis sui amantis impudentia. Ita quinque partes fa-ctæ lucri, dissolutumque æs alienum. L

Hermolaus Barbarus vertit fruticem) Hermolaus imitatus Gazam, qui lib. 3. cap. 10. hist. plant. Theophrastum ita interpretatus est, non video cur probari debeat, cum alioqui altitudo Trisaginis, & palmum vbique superet, & semipedem, & plerumque etiam dodrantem apud nos, idest, Tuscos, & Latinos. L

Et D. Augustinus lib. 1. quæst. super eundem librum tradunt) qu.4. & de Ciuit. Dei lib. 15. c. 27. Vidē Buteonem In Arcæ descriptione. L

Cap. 3. Columnarum *striges* faciendæ sunt) striæ. omnes Codd. Mss.

Vti norma in cano *strigis* cum fuerit coniecta) striæ. Omnes Codd. Mss.

Annot. Striatarum columnarum ipsum cauum striæ dicitur) At non ita Varro, cui credendum, & Vitruuij Codices omnes manuscripti, strias semper, nunquam strigas, aut striges habent hic. Varro lib. 1. cap. 29. appellat sulcum, Lacunam striam, vt stria sit quidquid in longitudinem excauatum est. L

Lib. 4. cap. 4. Et circa *strigium* caua, & angulos striarum) striglium. Codd. O. Mss.

Quod striarum, & *strigium* circuitus maiorem efficiet) striglium. Codd. O. Mss.

Lib. 5. cap. 10. Sic enim efficietur, *vt in* vasaria ex hypocausto) vti. L

Vt gradus inferior *indè* auferat, & puluinus duos pedes) vnum. L

Annot. Cælius Rodiginus vir multæ lectionis pro pilis) lib. 30. cap. 29.

Cap. 11. Annot, Italicum *pedum* centum viginti quinque) Vereor nè passuum potius, quàm pedum scripserit Censorinus, vt veritati consentiret. L

Lib. 6. cap. 1. Animaduertemus ex eo esse schema trigoni mundo) in. L

Progredientibus ad meridiem gentes, paranetarum acutissimam sonitu vocis) netarumque. Ita restituendum putauit Hieronymus Meius ex ipsa rei natura, lectionisque veteris vestigio; nam librarius putauit iteratum temerè verbum, atque ideo sustulit *Netarum*.

Cap. 5. Annot. Vtcunque grauissimus auctor Aristoteles problematon sect.3. ait prandere lar-

largè, conare parcè præcipi) Ariſtoteles Veneri operam daturis præceptum ſcribens, vt parcè eœnent, non omninò id ait præcipi. L

Panno autem operire, quod effingere non potuiſſe credibile ſit) Abutitur panno pro veſte. L

Cap. 9. Amphora autem quadraginta ſextarios) Error eſt; nàm continet ſextarios quadraginta octo. L

Lib. 7. cap. 1. Annot. ſiuè muſiuum, vt *Spartianus* in Peſcennio dicit) Vopiſcus. Vbi Ignatius, vnde hic mutuatus eſt. Paulinus ad Senerum epiſt. 12. ait. Apſidem ſolo, & parieribus marmoratam, cameta muſiuo illuſa clarificat.

Tradunt Septuaginta illos duos legem tantum, ideſt, quinque Moyſis libros in græcam linguam tranſtuliſſe) At legis nomine interdum ex Euangelio Sacra Vetus Scriptura intelligitur. L

Cap. 8. Annot. Sextula vnciæ pars ſexta ſcrupulorum eſt *duorum*) quatuor. L

Lib. 8. Præfat. Namque corpora ſinè *ſpiritu* redundantia) ſpiritus. L

Annot. Apud Arnobium ita inueni ſcriptum libro diſputationum aduerſus *Iudæos* quinto) Gentes. L

Cap. 1. Propter nullam obſtantiam vmbrarum *eripit*) carpit. L

Cap. 4. Ideoque ſemper tranſmarinos *cataſtos* emere formoſos) calaſtros, vel ca. laſtros. V. C

Annot. Ideſt, tranſmarinos ſeruos formoſos) Cataſtos ſeruos nunquam legi, quamquam de cataſta emptos ſeruos frequenter inuenio, quare Hermolai retinenda opinio, cum vetuſti Codices ſcripti calaſtros retineant. Certè vox noua ſuſpicionem meritò mouet. At non ideo fides Codicum in ea lectione conſentientium temerè conuellenda, aut repudianda. Quarè catlaſtros, quaſi catalaſtros, ideſt, *βουλίδας*, vel adultos pueros accipere debemus; notiſſima nominis cum ſignificatione, tùm etiam translatione, ſyncope quoque, vt in multis adhibita. L

Cap. 7. Nè minus in centenos pedes *ſemipede*, eæque ſtructuræ conſornicentur) ſicilico. Error autem à notarum ſimilitudine natus eſt. Nam ſicilici ɔ mutata eſt in S. notam ſemiſſis, vel ſemipedis. L

Cap. 7. Itaque minimè fiſtulis plumbeis aqua duci *videtur*) iubetur. L

Annot. Seſquipede ſcribitur in Palladio) Si Tolerani Codicis lectionem Plinij lib. 31. cap. 6. recipimus, In quadringentos pedes vnciam tantum pedis, non ſemipedem depreſſionis modum ſtatuemus, id quod noſtræ ætatis libratores in ſexcentos ſtatuunt.

Ann t. Beroaldus in Suetonij Auguſto legiſſe videtur *colluuiaria*) Colliquinaria habet Toletanus Codex Plinij lib. 31. cap. 6.

Lib. 9. Præf. Cæterorumque ſapientum quotidiana perpetuis induſtrijs *culta*) cura. L

Cap. 4. Quo in loco aduertendum læuum appellari orientalem mundi partem) Non id eſt, quod opinatur Philander. Nàm cum Ariſtotele conſentit Plinius, & motus initium in cœlo dextrum, læuumque diſtinguit, cum alioqui in ſpherico corpore nulla dextra, aut ſiniſtra aſſignari poſſit pars. Primus ergo totius cœli motus dexter, aduerſus verò ſyderum ſingulorum ſiniſter dicitur. Vide Ariſt 2. de cœlo c. 2. L

Lib. 9. cap. 9. Ex qua pendet ex vna parte *phellos, ſiuè tympanum, quod ex aqua ſubleuatur*) phellos, qui ex aqua ſubleuatur. L

Lib. 10. Præf. Ad æſtimationem eſt adijcienda, & de publico *præſtatur*) præſtanda. L

Cap. 5. Ad orbiculos ſecundos traiecti redeunt *ad imum*, ex imo referuntur) per imum. L

Cap. 8. Annot. Vel teſte Thoma Magiſtro) ipſo Polluce ibidem, vel etiam. L

Cap. 15. Altitudo foraminis S. Suculæ longitudo ⊙ foraminum ∴∵ craſſitudo, &c.) Punctorum, vel in quadram, vel in orbem adiunctorum poſt numerorum notas, figura prorſus ſuperuacua deprehenditur ex Cteſibio, qui in hac parte integer extat: vt oſtendit mihi Petrus Ciacconius Hiſpanus vir eruditiſſimus. An. 1571.

In Gulielmi Philandri Epitome de Menſuris, & Ponderibus Georgij Agricolæ.

Culeus amphoras 20. vncias menſurales 1000. capit) Hic erratum maximè eſt. Culeus Romanus continet amphoras 20. ideſt, bariles, vt vulgo vocant, decem, qui Romanis ponderibus faciunt libras vini, aut aquæ 1600. vncias verò 19200. quare vnciarū loco libræ ſubſtituendę. L

Amphora vrnas duas *vncias* menſ. 86.) libras. L

Vrna congios quatuor, *vncias* 40.) libras. L

Cyathus ligulas, ſiuè cochlearia quatuor, *ſeſcunciam* drachmam) vnciam, & beſſem. L

Modius capit duos ſemimodios, libras verò 26. & vncias octo) Et in his error per ſingula magnus, nàm communis tritici modius non excedit xx. libras. Hic autem Plinij verbis non intellectis ad libras xxvi. & beſſem extendit modij pondus in tritico, quod in vino, & aqua verum eſt; ſed non in aridis. L

Obſeruationes, &c. In Sextum Iulium Frontinum de Aquæductibus Vrbis Romæ.

Eadem Editio.

Lib. 1. Concipitur Appia in agro Lucullano via Præneſtina inter milliarium *VI.* & viii. diuerticulo ſiniſtrorſum) VII. Ex vetere Codice manuſcripto Bibliothecæ Torquati Bembi.

Alſietinæ Auguſtæ *ramum* ab milliario.) ramus. F

Proximè viam *Collatiam* accipit fontem) Collatinam. F

Concipitur ergo via *Collatia* ad milliarium octauum.) Collatina. F

Nàm & colles *si sint* propter frequentiam incendiorum ruderibus excreuerunt) ipsi. F

Sextum tenet libræ locum Anio vetus, similiter suffecturus *&* altioribus)etiam.Ex Cod.Bembi.

Arcuationibusque *veteres exigentur*) veteris erigentur.Ex Cod.Bembi.

Quæ ad libram collis vlminalis coniungitur intra * euntes) terram. F

Quoniam cum circumagitur, ficut interiore parte *attrahitur*) contrahitur. F

Vtendum est *substantiæ* quinariæ) substantia. F

Cum adiectus est ei ad diametrum quadrans, *senarium* facit) senariam. F

Quàm Cæsar pro quinarijs *sexdecem* assignat) sexdecim.

Cum ex quaq; centenaria expleuit quinarias octoginta vnam *se*) semis. F

Verbi gratia *sexarij* ratio ad cyathos) sextarij. F

Aut si hæ fistulæ manebunt ad quinarias, quot *capitur* computari) capiunt. F

Quinariæ septuncem semiunciam sextulam*, fistula quinaria) perimetri. F. Quæ sequuntur propter ignotas librarijs numerorum eorum particularium minutarum notas, mirè corrupta, & manca leguntur. L

Lib.2. Fiunt areæ pedes octo, & drodans, centenariæ xxii. & quadragenariæ) Fiunt areæ pedes octo drodans cent. xxii. & quadragenario. Ex Cod. Bembi.

Amplius quàm in commentarijs habent *quinarias*) quinarijs. Ex Cod.Bembi.

Intercidit tamen aliquantum *ex* ductus vitio) <. Ex Cod. Bembi.

Extra Vrbem autem propter pressuram libræ, quæ fit *cisterram*) Pressura libræ cisterram, idest, intra terram. L

Quoniam libra humilior oritur, & *à metitoribus* reliquæ quinariæ) metatoribus.Ex Cod.Bembi.

Intra Vrbem diuidebatur per regiones secundam *V.* viii. ix. xi.) <.Ex Cod. eodem.

Nihil, aut minimum pluuia inquinatur, *si putei* extructi obiecti sunt) plutei. F

Cum autem in Vrbe eiusdem * causa aliquid agerent) rei. F

Præterquam lictoribus, * vtique quibus apparitoribus) vti. F

Vti liceret eos diebus x. proximis) Vti liceret; ij diebus x. proximis. F

Qui ærario præsint, *&* præbenda locent) ea. F

O. V. F. Cofs.) Cofs. V. F.

Neque augeri placere, nec minui *numerus* publicorum) numerum. F

Q.D.E.R.F.P.D.E.R. *V.I.C.*) I. C. Forte.

Diui Iulij Po. Ro. & Iulias tribui sergiæ principium fuit pro tribus sex) Diui Iulij P.R. K. Iulias tribus Sergia principiũ fuit pro tribu Ses.F

Qua in Vrbem Romam ire, cadere *flui*, peruenire) fluere.

Locorum dominis, *possessoribus V. F.* aqua data) possessoribusne.

Id omne sarcire, reficere, restituere, ædificare ponere, *& celare*, demoliri) . <.

Vt quicunque Curator aquarum est, erit, si Curator aquarum est, vel erit.) Vt quicunque Curator aquarum est, aut erit, si Curator aquarum nemo erit.

Prætor, qui inter Ciues, & Peregrinos ius dicit *mulctam* pignoribus) mulcta.

Et coërcere,*mulcta* dicendæ, siuè pignoris capiendi ius) mulctæque.

Lacus aquarum publicarum, *qua* ad Vrbem Romam ducuntur) quæ.

Qui aduersus ea quid fecerit, & aduersus repserit, ex iussu, causaque omnium rerum omnibus estò damnans) Qui aduersus ea quid fecerit,& aduersus obrepserit, lex ei ius, causaque omnium esto.

Eoque nomine ijs pignoris captio mulcta edicl... or vtique esto) Eoque nomine ijs pignoris capio, mulcta, edictio, coërcitio vtique esto.

Qui permisissent curatorum nomina *maneat*, *hac lege nihil abrogato*) maneant, hac lege nihil abrogatur.

Eius hac lege *nihilum rogatio* vtilissimæ legis) nihil rogatur.

Obseruationes, &c. In Robertum Titium Burgensem de Locis Controuersis.

Editio Florentiæ apud Sermartellium 1583.

Lib.1. cap.1. Κ᾽ακον dicitur, & quod ità expeditum est) Cur hoc nullius auctoritate confirmasti ex tàm locupleti penu tua? L

Quo acuto dicto, dum adolescentis eloquentiam commendare voluisse videtur, &c.) Neque hoc satis percepisse videris. L

Igitur ex eo genere ἄκαιρον, de quo loquitur Quintilianus; Vereor quidem affirmare; sed suspicor te Quintiliani verba non satis percepisse. L

Cap.2. Τῆς στήμονι λύρᾳ) Τῇ νεύρᾳ λύρᾳ. O

Cap.3. De Bonaso, qui tamen μόνωτος, nescio an Codicis vitio, illic vocatur) Βόνασος, Arist. Μόνωψ, Ælian. Μόνωτος, Antig. Bonasus. Plin. & Solin.

Cap.7. Postremò ad primam illam coniecturam redijt) Hoc non habet Lambinus in meo Codice. L

Cap.9. Et non solùm in charta, vel membranis, sed *etiam & in dentibus*) etiam in momentis, idest, particulis. L

Cap.13. Quod est apud Plautum Bacchidibus in *Philoxeni*) Lyci.

Nàm quod putat Lambinus inhibere imperium...) Sticho quoque eadem penè forma dixit, Imperium te inhibere mauis?

Vt hoc pacto planissimus huius loci sensus, atque

K elegan-

elegantissimas relinquamr ; Ego verò tertiam lectionem & veriorem, & magis rei consentaneam sequor. Ea est, *Imbuere imperium*, idest initiare, instituere, quod Nonius docet, & Latini omnes Scriptores passim exempla suppeditant: Illud vnum non omittam Tertulliani grauissimi scriptoris exemplum ad hanc rem maximè accommodatum. Is lib. de pudic. cap.21. In ipso Ecclesia instructa est, idest, per ipsum: ipse clauem imbuit: vides quàm Viri Israëlitæ auribus mandare quæ dico. L

Cap.16. Ah quoties pulchros *vssit* Regina capillos) Si ex Elegia 14. libri 3. Codex Aldinus habet *traxit*.

Cap.18. Non postquam in suas *quippè* sedes peruenerunt) quique.

Cap.19. Nili Theophrasti librum περὶ) περὶ.

Vulgatam Gellij scripturam aliquo pacto tueri possumus) Præsertim cum aluminis multa sint genera. L

Scribit enim Plinius lignum ouo perfusum non ardere) Quo perfusum dixit, non albumine, quo nomine semel tantùm vsus est, non sine oui adiunctione. Quarè Gellij vetus lectio omninò retinenda. Candidum oui sæpè legitur apud Plinium. L

Cap.20. Hic Nonius Nulli lentus, idest, facilis optimè exponit) Si nulli facilis soluere, verè nummarius trico, à quo non facilè nummus extorqueretur. L

Cap.23. Non fuisse aduoluturas *nisi* similis esset) si. L

Cap.35. Si quidem cum nauem illam appellasset Catullus πτερωτὴν volitantem) Non necessaria; sed ingeniosa coniectura. L

Lib.2.cap.3. Cæteri dictum esse putant Fungi pro Pati) Et rectè quidem, vt ego sentio. Sic Tertull. aduers. Prax. Vt & spiritus res suas egerit in illo, idest, virtutes, & opera, & signa. Ee caro passiones suas functa sit, esuriens sub Diabolo, sitiens sub Samaritide, flens Lazarum, anxia vsque ad mortem; denique mortua est.

Cap.21. Neque præsto is est, qui sensibilia indicat) Quia non præsto est ea vis, quæ sensibilia iudicat. L

Lib.3.c.5. Nè parum esset *auctoritas* in fabula) auctoritatis.

Cap.6. At cum omnis tabes ad corpus perueniat nec aliqua omninò sit, quæ corpori non adhæreat) Non medicorum legibus historicus semper adstringitur. L

Qui alicubi eodem modo locuti sunt: velut cum inquit Lucretius) Si Nemesium lib. de Natura hominis cap.20. consuluisses, non errasses in cordis nomine cum Petro Victorio. Mœstum cor quid sit vide Galenum de Placit. Hipp. & Plat. lib.2.cap.6. tom.5. L

Cap.7. Qui se melle oblinunt, quo facto quid aliud, quam muscas inuitant) Et alioqui melle peruncti, veluti visco, impediuntur in mulris, neque quicquam contingere possunt, quin manibus hæreat, & reliquo corpori. L

Cap.9. Velim nunc diligenter secum expendant studiosi) Nihil minus. L

Cap.12. Quarum *symphonia* odor cum spiritu cõmeat) siphonia. F

Non dubito quin emendare oporteat *syphonibus*) siphonibus.

Cap.14. Neque cuiquam mirum videri debet pueri à *ciatis*) cyathis.

Cap.17. Τὸ ὑπαντίον τοῖς κομήταις καλεῖ) Τὸ ὑπαντίον τοῖς &c.

Lib.4.cap.7. Vitium subesse nemo dubitat) Vide Tertull. de cultu fœmin. cap.7.

Si legatur *Spirosas*, idest, spiræ in modum circa verticem) Spirisue. L

Cap.8. Est enim legendum Sequuta pro Secunda, minima sanè) Neutrum probo, veterem lectionem malo. L

Lib.5.cap.1. Faueret tamen eruditorum illorum hominum sententiæ scriptura) Nihil sapis, si à primo recedis. L

Cap.5. Cum olea immatura plus habeat redditus) Non satis conuenire videtur Iaboleno; cum Columella lib.12.cap.50. & cum Plin. lib. 15.cap.3. Quarè altius tractandæ quæstionis huius ratio petenda est, Columellæque potius, quàm Isidori olei varia vocabula recipienda, cum præsertim speranum, vel spanum obscuram originem, notionemque habeat. L

Cap.10. Τὸ λεπτοχυμότερον δεῖ) Τὸ λεπτοχυμότερον δεῖν.

Cap.17. Reuarguens verò ruditatem ipsorum Pindarus vocauit Corinnam) Si quid sit συνετὰ maturiùs considerasses parum huius interpretis fide, lectionem veterem probasses, & sententiam percepisses. Aduocauit Corinnam ipsam Pindarus, cuius sententiæ, & iudicio, quàm Thrbanorum maluit stare, quæ res arguit illorum inscitiam quàm maximè. L

Cap.18. Et cicer, & capiti nomen debentia cæpe) Neuter opinor sententiam poetæ percepit. A capite enim cæpe nomen accepit; illi ergo deber. L

Cap.19. Hæc verba ita, vt proposui, extant in omnibus editis exemplaribus) In Frobeniana, & Gryphiana non habetur verbum *Iubæ*. L

Cap.24. Et ea *incitatur* in ciuitate ratio videndi) initiatur. F

Cap.25. Lego igitur Congesserat, quod verbum ad id significandum) Nihil muto. L

Lib.6.cap.1. Tàm multa verba in Plinianis Codicibus tàm insigniter demutarem.) Fateri hic te oporruit Plinij sententiam, cum non intelligeres, omninò corrumpere, mutata lectione, tentasse. L

Cap.2. Vndè nàm acceperit Petrus Victorius id, quod scriptum reliquit de Alexandro,) Ex Onesicrito fortè. Vide Plut. in vita Alex. pauló post initium, & lib. 1 de fort. Alex. & Pli. lib.7.c.29. L

Cap.6. Quæritur de veritate scripturæ L *Barbary in Pandectis*) Barbarius.

Barbarij Philippi audax facinus commemoratur *à Vlpiano*) ab Vlpiano.

Cap.

Cap.7. Quia cum oleum qualitatis sit expers, confusionique idoneum) Malnisti cum Politiano errare, quàm quid ἄνευ esset ex Galeno, & medicis. Apud Georgium Velam habetur sect.1.cap.11. multò melius versum. Gaza erat consulendus potius, qui cum Galeno & Medicis intelligebat vim nominis ἄνευ. L

Cap 13. Alij autem & Xenophonti Grylli filio canem nobilem) Quid si iam adultus Molossus, aut Alanus, dono datus Xenophonti fuit, eo nomine præditus? Aliud est præcepta dare in nominibus imponendis, aliud vti iã impositis. L

Cap. 15. Hic Lambinus ingeniosè quidem non tamen necessariò ex Culpa fecit Cupa) Ego & veterem lectionem retinendam omninò censeo, & sententiam eam elicio, quam duobus verbis Porphyrio indicauit, quæ simplicissima, & verissima loci illius est, quam Landinus quoque secutus est. Nulla lex præscribebat quantum quis biberet præter naturæ legem, quæ nos culpa in quaque re vacare præcipit. L

Cap.20. Germanam scripturam esse arbitror si legamus, *Arentes*) Nihil potuit ineptius dici. L

Nam (verum, vt fatear) nondum satis constitutum habeo) O quàm ridiculè serò tandem sapitis; cur non diutiùs premis, ne labaris?

Cap.21. Ego tamen ita existimo: primum non oportere facilè, præcipitanterque vulgatas lectiones, & communi Eruditorum consensu iamdiu receptas de sua sede deijcere) Huius præcepti rarò memor es, quum te ipsum ostentas. L

Cap.23. Hoc est, aiunt, amatorem quendã à patre terram colore coactum) Nihil ad rem. L

Cap.25. Sparte vires a *Romanis* attritas) Thebanis.

Tunc demum intelligemus, eum Herodotum audiemus) Nihil agis opinor. L

Lib.7.cap.3. Est igitur à læua, idest, ab occidua cœli regione) Qui fieri potest, vt homini ad Auroram salutandam in orientem conuerso, à tergo quis appareat? Læua hic hominis salutantis partem non cœli significare potest; quarè inanis operæ fuit in hac te ingeniosum videri. Cœli motus dexter, aut sinister, ita consideratur, vt in homine, & cœteris animalibus, a dextra enim initium proprium, ac naturale motus. Vide Arist. & Plin. L

Cap.9. Quod dignationi patrem in die ipsi magis prosperum fieret) Quod dignationi partium in dies ipsis magis prosperum fieret, O

Quæ sententia subsit his posterioribus verbis obscurum est) Tibi cur obscura sit sententia, non video, in verbis clarissimis; sed voluisti videri plus sapere, quàm sat est. L

Cap.11. Itemque ex re ipsa, legi illic deberi Lucernam, pro Lucerna) Non percepisti Pinciæ salem. L

Cap.12. Τῶν κύνα φοιτῶσαν) Τλὼ κύνα &c.

Cur canis semper in eadem *tegula* dormiret) Cur non vase fictili, vel testa, vel dolio? non enim κεραμὶς tegulam, aut imbricem tantùm; sed quoduis figulinum vas conceaua, & rotunda forma confectum significat. Cubile autem canum, femellarum præsertim, einsmodi vasa commodissimum præbent, quod canes in gyrum collectis membris cubare semper solent: femellę verò in ijsdem parere, & catulos alere expetunt, quod tutę vndique sunt, & à pulicibus minus infestantur. L

Cap.13. Nomenque vnum pro *alio* imprudenter posuisse) altero. L

Constat igitur illic legi debere Σιλφίας) Σ.λφίας.

Cap.14. Hanc Beroaldi rationem) At tu præceps in iudicando nihil vidisti. L

Cap.17. Quem ego tamen nodum facillimè, ac nullo prorsus labore ita dissoluo) Erat autem iam dudum ab Antonio Augustino, Paulo Manutio, Francisco Hotomano dissolutus nodus iste. Nec huius tuæ diligentiæ tàm ampullosæ indigebat. L

Cap.18. Potuit nè quicquam à naturali ratione magis alienum pronunciari) Inane & Titio quicquam sinè pignore crede. In alto ergo æquore, idest, profundo Titij philosophia nubes gigni confirmat, sed nemo ill, vel sanctissimè iurato credit. L

Cap.22. Guilandino haud satis, superque se apparuisse videtur; Nec quid Guilandinus in Plinio non probet, nec quid mutata lectio sententiæ verioris commodi afferat, percepisse Titius videtur. L

Nolo in præsenti Guilandini coniecturas pluribus confutare) Nè paucis attigisti. L

Cap.23.) Ex hoc capite præter inanem loquacitatem nihil auferes. L

Cap.24. Nescio quanam de causa prætermissum fuerit ab Erasmo, cæterisque) Nè tibi ingenij tui exercendi, & ostentandi eriperetur occasio. L

Cap.25. Ego vno saltu, vel vna, atque eadem curlora) Quid hoc potuit frigidius, cursune capiontur apri? L

Lib.8.cap 1. Aliter omninò accipiendum est, quàm Grammaticus ille existimauerit) Ac vtroue genere dici astruit, tantùm exemplo citato. L

Verbum Tuli non à Tollo, sed à Fero deriuatur) A Tollo mutuatur; quarè Marcellus rectè omnia scripsit. L

Cuius inhinitiuus modus est Appellere, non Appellare) Et hic rectè Nonius, & tu calũniosè. L

Cap.2. Existimat legi debere Actionibus pro Conditionibus) At cur non etiam Cuiacius in in tit 22. Vlpiani, vbi de Cretione agit, apponitque velut ex vulgari formula verba illa ipsa, quæ Cicero referr. Quibus scieris, poteris que?

Cap.8. Fallitur itaque Robertus Constantinus, qui Remittere iniuriam illic accipit pro Iniuriam reddere) Poteras ex verbis Senecæ hominis superuacuam diligentiam arguere. Cur enim, si præcessit verbum, *Non vindicauit*, addidit *Iniuriam non remisit*; vt idem inepte repeteret. L

K 2 Cap.

Cap.11. Effecit, vt crederem legi debere, Pigros equos) Audax, & inepta coniectura. L

Cap.12. locus latet in *vicinate* vocum Claudicare) vicinitate. L

Cap.15. Quàm ſcythicus Thanais à Gadibus abſunt) primis.

Καὶ ὁ Νεῖλος μέγιστος τῶν ποταμῶν) Καὶ ὁ Νεῖλος μέγιστος &c.

Cap.24. Quoniam, inquit, publicani depopulantur) qui paſcua conducunt.

Virgulto herbido magis quàm *arbuto*) arbuſto.

Nunc reliquum eſt, vt difficultatem, quę in Plinij verbis reſidere videtur, aliquo pacto auferre coner.) Valeat coniectura tua. Plin. idem lib.22. cap.23. extinctum omne Cyreanicum Silphium repetit. L

Cap.25. Narrat Liuius libro Annal.3. C. *Terentillum* Arlam) Terentium.

Infinita poteſtate, qui ſoluti) Infinitaque poteſtate, qua ſoluti.

Atque εὐτυχίαν meam auxilio aduocaui) Habe tibi εὐτυχίας tuæ fructum. Nos nihil poſt Sigonium mutandum cenſemus. L

Lib.9. cap.1. Queritur Propertius fidem ſibi à Cynthia) Vereor fortaſsè Propertij ſententia phyſica ratione nititur, quam Ariſt. probl. ſect. 20. cap. 40. 42. 46. luculenter explicauit. Propertius igitur minatur ſe ſimilem Aquiloni futurum, vt qui initio in Cynthia amanda vehemens fuerit, remiſſus deſinat. L

Vbi melius fortaſsè legetur Trepidos, quam Tepidos) Nihil minus. L

Cap.2. Ac pro eo, quod nunc legitur Conſpectum, ſcribi oportere Conſeptum) Et hanc tibi habeto coniecturam ineptam, & rei opportunitati aduerſam. L

Collem illum arboribus conſitum fuiſſe) At Cicero cum vtrumque coniunxit, declarauit non idem eſſe conſitum, & conſeptum. L

Cap.5. Angeli Politiani peccatum detegitur) Non vnus hic error in eiſdem problematis vertendis admiſſus eſt à Politiano, ſed multi præterea. L

Ὕδωρ ποιεῖται) Ὕδωρ ποιεῖ.

Ψυχρότατος ὑδαρέστατος) Ψυχρότατος ὁ ὑπαρκτικός.

Ignoratione, vel Græcæ Linguæ imperitia) Angelus Politianus legit ποιεῖ, non ποιεῖται, ita enim Codex excuſus ab Aldi filijs habet. Georg. Valla, & Gaza ποιεῖται legerunt.

Cap.6. Verius enim hoc de roſa enunciari videtur) Nihil agis Titi. L

Iccircò à Plinio ſcriptum fuiſſe roſam minimum vſum in coronis præſtare) Quia vſus eius in alijs multis rebus maximus eſt. L

Cap.7. Malim ego peccare in antiquis lectionibus) Quod verbis toties profiteris, non præſtas; ſed paſſim leges tuas præuaricaris. L

Τὰ μὲν δὴ ὅτι ἐστι) Τὰ μὲν γὰρ ὅτι ἐστί.

Λεγόμενον ἀεὶ ξυνεῖναι) Λεγόμενον ἀεὶ ξυνεῖναι

Τελευτῶντος δὲ δ. α τοῖς) Τελευτῶντος δ' ὅσα τοῖς.

Cap.8. Οὕτως ἀπεγέγραπται) Οὕτως ἀπεγέγραπται.

Cap.9. Et illic te abſente, conuas ſuppoſititias parent) Nec tu videris poëtæ ſententiam percipere. L

Cap.10. Epithetum Sordidos vſurpauit, vt filios (ni fallor) infantes, & iàm in lucem editos ſignificaret) In muſtaceo laureola. L

Filij autem, qui matrum vlnis geſtantur, & *obſtetricum* opera) nutricum potius. L

Cap.11. Omnium hominum, qui mortui ſunt, ſceleſtiſſimum eſſe) vtrum hominum numerum maiorem putabimus eorum, qui nunc ſuperſtites ſunt, an eorum, qui mortem obierunt? Lectio vetus ergo melior. L

Cap.14. Legerim ego Lacertulos) Ego Laterculos retinendum omninò ſtatuo; Fuerunt ergo laterculi & panum dulciariorum, genera in laterculi figuram formati, vt hodieque paſſim Romæ circumferri videmus variarum rerum materia, & melle in quadrangula fruſta placentas confectas præſertim circa feſtum diem Domini noſtri Natalem, & ſaccaro, & amigdalis, aut pineis nucleis nobiliores apud pharmacopolas venales exponi varijs formis. L

Ita enim legi debet, vt alibi oſtendo, hamos, *lacertulos*, plura ſcitamenta) Quid ſi hic Laterculos legendum ſit?

Cap.15. Exiſtimo igitur Martialem inſigni frigiditate Vetuſtinam quandam notare voluiſſe) Hic tu frigidior Vetuſtina. Peſtilentia feruentiſſimas febres facit; ita vt in puteos ſe patientes præcipitent. Legatur Lucretius lib.6. L

Cap.22. Durat triginta annis, denſior *iuſtu cymini* modo ſtrangulat ſolum) Iuſto gummi; nàm gliſchomargon vocauit. L

Cyminus, vt capparis, ſolum ſtrangulat) Vbi nàm legiſti? L

Cap.25. Aldus Manutius ibi Catonis integritatem laudari, *nefas* eſt) nec fas. L

Ἀλλ' ὡς θεαίτητον) Ἀλλ' ὡς θεῖόν τι &c.

Hoc eſt, contra optimorum non eſſe laudem) At integritas non eſt ἀδιάφορον. L

Lib.10. cap.1. Plurimum cogitandi anſam mihi præbuit locus ille Maronis.) Naturæ peritos conſulere oportuit, & abſtinere manum à lectione vera mutanda. L

Denique nec Valeriani commonitio difficultatem adimit) Et Valerianus non poſſe verſum illum vlla ratione ſiuè inuidia tolli aſſeruit. L

Cap.3. At Voluſi Annales Padoam porgentur ad ipſam) At Voluſi annales Paduam morientur ad ipſam. Sic excuſi Aldi opera. Muretus poſt tertium eius verſus verbum aſteriſcum appoſuit, indicans in ſcriptis codicibus reliquam partem non haberi; ſed ſuppletam vario modo à multis fuiſſe. L

Cap.5. In eo igitur ita erat. Atque, vt inquit Piſo, benè curatam, ac veſtitam) Habe tibi hanc curatam lectionem. L

Cap.7. Hæc ratio ſuadere videtur, vt legamus apud Horatium Coctus) Et hic ingenio parcendum erat; non enim capitur aper, niſi fatigatus curſu, & venabulis confoſſus. Auſtro

vero

verò flaute, carnes putrefcunt facilè: Quarè lectio vetus omninò retinenda. L.

Cap. 8. Nec vnquam fuccurrit, vt ex Aues facerem Apes) Vera profectò, nifi alibi infectorum historiam priuatim tractaffet. L.

Cap. 9. In paludis nomine effingendo, ad quam Centenium) In paludis cuiufdam nomine, ad quam Cenienium. L.

Quæ eft hæc Pleftina palus? vbi nàm regionum fita?) Pleftina palus in Vmbria apud Pleftinos populos, vt fcripfit Plinius lib. 3. cap. 14. apud quem pro Pleftinis Peleftini legitur; regio, vel locus, hodieque Plefteia, vt comperi, appellatur vulgò. Inter Iguuium, Spoletum, & Fulginum, vbi Piologo vulgò oppidum, & chartariæ officinæ. L.

Quæ palus eft ad Circeios circa viam Appiam) Vmbriam ergo in Latium transfers. L.

Cap. 17. Et calamo *rediuiua* leui munibat arundo) redimita Cod. meus.

Cap. 20. *Euidentiſſimi* interpretis fententiam aduerfus) Eruditiſſimi.

Cap. 24. Quàm fi legamus Sutorium hinc habetur atramentum) Nihil muto: nam Sutorium atramentum gallam non recipit, cum ex chalcantho folo perficiatur, cum & nomen ipfum Latinis ferat. L.

Robertus Conftantinus gallam interpretatur ὀπάτην, ideft, fubulam; fed quo auctore?) Macrobio auctore, qui inftrumentum appellauit. Subigere autem propriè hic quoque dictum eft. Nam Virg. Aeneid. 7. an. Pars leues clypeos, & fpicula lucida tergunt aruino pingui, fubiguntque in cote fecures, & Georg. Non aliter quàm qui aduerfo vix flumine lembum remigijs fubigit. L.

Cap. 25. Vna non *latuit* parua) patuit. Alias.

Obferuationes &c. In Melchioris Guilandini Papyrum.

Editio Venetijs apud M. Ant. Vlmum. 1512.

Memb. 3. Fol. 51. Sicut fchedia pro eodem ἀντὶ τοῦ σχεδιάζειν) σχεδιάζων.

Fol. 52. Dummodo mihi, *mefque* permittant pauperes) meifque.

Fol. 56. An ad augendum rei famam librum *vocauit* partem) vocarint.

Fol. 58. Anatolius quoque apud Eufebium lib. 7. ᵛ ecclefiafticæ) hiftoriæ.

Fol. 61. Et decadis primæ lib. 2. *fædus* ictum) fœdus.

Memb. 7. fol. 107. Ex qua Theophrafti oratione facile eft cuiuis intelligere, qua ego ratione perfuafus, duo in Plinio verba fede non fua iacentia, aliò reponenda cenfuerim.) Et hoc non finè temeritatis vitio abs te factum videri poteft, cum non de ijfdem rebus agat Plinius, de quibus Theophraftus, qui bis radicum meminit; primum brachiali craffitudine, iterum λεπτάς. Quod fi tu feptem cubitorum longitudine papyri fcapos inuenifti, quid vetat aliquando vfque ad decimum peruenire potuiffe vel lini altioris, vel pinguioris facultate? L.

Quarè cogitare *meam* cœpi, vel non intellexiffe Plinium) mecum.

Memb. 16. Fol. 172. Rurfus autem, quod pro Vim glutini præbent, repofuerim Vicem glutinis præbet) Et hic nouator vanus. L.

Propterea; quod qui antiquitus chartam concinnarent) Quis hic rifum teneat? L.

Memb. 24 fol. 202. Quod cedrium eft, & candelis ex eadem materia confectis) Quæ fint candelæ ex cedrio confectæ, cupio difcere ex te. Cedrio, vel cera, aut pice quoque perfundi, contegique poffe facile intelligo, ex cedrio confici nunquam audiui, aut legi. L.

Fol. 204. Externæ fiquidem impreffiones nè *malè* officiant) < L.

Numam obuoluiffe libros candelis cedrinis non ob aliã fanè quàm ᵛ retuli caufam) eam, quã L.

Fol. 206. Quicunque nobis hanc pro illa *obtundere* conati funt) obtrudre. F.

Obferuationes &c. In Carolum. Sigonium.

De Antiquo Iure Ciuium Romanorum.

Editio Venetijs apud Zirletum 1563.

In Argum lib. 1. Et quoniam cinis pars eft *ciuitas*) Ciuitatis.

Lib. 1. cap. 3. Ramnenfes Albani erant, qui ad tria millia peditum, ᵛ CCC) equites.

Cap. 3. Vt autem inter vrbanas fuburana primam fedem obtinuit) At non ita habet vetus marmor anno 1563. effoffum, & feruatur penes Rainutium Farnefium Cardinalem Ampliffimum, cuius fragmentum eft.

NVMERVS. TR.
QVIBVS LOCIS.
PSAL. HIIII. CLXXXXI.
SVC. HIIII. LVIII. IA-
ESQ. HCC. DCLXXVII A.
COL. H. CCCCLVI.
ROM. H. LXVI.
VOL. H. LXXXX.

Similis infcriptio habetur penès Gruterum, pag. 201. n. 10. Carolus Macius.

Quàmquam fcriptum nihil extat, poffumus fufpicari) Volfinienfes quidem Terentinæ vicinos fcribit Cicero pro Plancio L.

Cap. 4. Qui centum milia profeffione detuliffent) Vide quæ notata funt in Gruchio lib. 1. de Com. Rom. L.

Qui minore fumma, quàm centum, & viginti millium cenfi effent) Addo Gell. lib. 7. cap. 13. qui cxxv. M. æris fcripfit. Sed Afconius, Feftus, Gell. non de cenfu ad claffium diftinctionem à

 Ser-

Seruio inſtitutam; ſed ad appellationem Claſſicorum, id eſt opulentiorum referendi ſunt, quemadmodum etiam Plin. lib. 33. cap. 3. maximum cenſum Seruio Rege CX. M. fuiſſe eum ſcribit, non id voluit ſignificare, vt primæ claſſis ciues tantum poſſiderent, ſed neminem ea tempeſtate fuiſſe, qui maiorem ſummam in cenſum detuliſſet, id quod manifeſtè declarant ea verba, *Illo Rege*. L.

Cap. 9. Ex quibus *rebus* illud intelligi poteſt) verbis. L.

Ciui Romano * niſi cum ciue fuiſſe connubium) non. L.

Vnde Catullus: Flammeum cape) Comitabatur etiam ſponſam colus compta, & fuſus cum ſtamine, cuique id inſtitutum, & quando docet Plinius cum ſcribit lib. 8. cap. 48. Indè factum, vt nubentes Virgines comitaretur colus compta, & fuſus cum ſtamine. Plutarch. in problem. Rom. L.

Quoniam tertiæ noctis *poſterioris* ſex horæ alterius anni eſſent) poſteriores.

Vt aliarum rerum, ſic etiam vxorum vſucapionem fuiſſe) Conſiderandus Taciti locus lib. 13. vbi Poppææ ad Neronem verba refert. Si vltrà vnam, alteramque noctem attineretur, nuptam eſſe ſe dictitans, nec poſſe matrimonium amittere.

Cap. 10. Tamen auctoribus Pontificibus lex curiata ad populum à magiſtratu aliquo, vt à Cõſule, ferebatur) Sui videtur oblitus, qui auſpiciorum tantùm cauſa curiata adumbrata comitia relinquat, nec quidquam intereſſe putet inter comitia curiata, & legem curiatam. Vide infra notata cap. 17. L.

Cap. 11. Et quoniam ex auctione illa *dominum* ſibi iuſtum) dominium. L.

Hinc etiam auctoritas, *in* actione quæſitum dicitur) ius. L.

Quod æquabile, atque vnum omnibus eſſe poſſit) Quod æquabile inter omnes, atque vnum omnibus eſſe poſſit.

Nàm vt perueniat ad me fundus, teſtamento alicuius fieri poteſt, & vſucapio fundi) Nàm vt perueniat ad me fundus, teſtamento alicuius fieri poteſt, vt retineam, quod meum factum ſit, ſinè iure ciuili non poteſt: fundus à patre relinqui poteſt, aut vſucapio fundi.

Cap. 14. Et Cicero *in Planciana*: Illud quæro ſint ne iſta prædia) pro Flacco. L.

Duodecim *coloniam*, quod nunquam anteà factum erat) coloniarum.

Cap. 15. obſeruatum eſt præterea in legione * niſi ingenuos) non. L.

Nè quis antè *vnum* decimumſeptimum ad militiam cogeretur) annum.

Quæ iuniorum ætatem annis triginta definiuit) Triginta annorum tempus eſſe, intra quod iuniores appellantur, & militiæ nomen dare debent, certum quidem eſt; at non propterea triginta implere ſtipendia tenentur, ſed ea tantùm, quæ legitima eſſe placuit, quorum numerus qui ſit ex 6. fragmento Polybij, & ex Plut. in Gracchis, & Tacito in ſeditione Germanica, & Pannonica planè conſtare poterit. L.

Tres ſecundos ſecundæ, duos *obſequentes* tertiæ) ſubſequentes.

Vndè iuniores quatuor ætate, & corporis habitu ſimiles exercerent) Vide Polyb. nàm hic ordo non enumeratur planè.

Quibus prodeuntibus, primùm primæ legionis *tribunum*) tribuni.

Diximus de *vocationibus* militum, nunc de præmiis) vacationibus.

An verò ille ὀψώνιον (hac enim voce vtitur) pro integro ſtipendio accipiat, parum liquet) Quin liquet maximè ὀψώνιον integrum ſtipendium eſſe Polybio; at non vna eius pars, quæ ſingulis diebus duorum obolorum eſſe ſcribitur, integrum ſtipendium eſt, neque item tritici modij quatuor, qui pediti in menſes ſingulos dabantur, nec veſtis, aut arma, ſi quibus indigebant; ſed hæc ſimul omnia, quoad fortè ad xxx. denarios perueniretur, qui integrum ſtipendium efficerent; ὀψώνιον autem ſtipendium militare eſſe docet etiam Luc. cap. 3. vbi militibus vitæ formulam præſcribit. Itemque Paul. ad Rom. cap. 6. & 1. Cor. 9. L.

Adijcit Polybius, frumentum, veſtes, arma ſæpè militibus data) Sæpè non eſt apud Polybium, quin potiùs ex eius verbis certum tritici modum peditibus equitibuſque, & ſocijs præberi ſolitum intelligimus, cuius pretium & veſtimentorum, & armorum ex ſtipendio menſtruo detrahere Quæſtorum munus erat. L.

Vt torques, armillæ, * haſtæ puræ) phialæ. Nàm peditibus eas, vt equitibus phaleras Polybius donari ſolitas ſcripſit frag. 6. L.

Erant etiam, quæ vniuerſis, vt pecunia *: de coronis notum eſt illud Gellij) Vt ſingulis ſtici æris. Plin. lib. 7. cap. 28.

Aut ſi lentiùs animaduertere voluiſſent, principi ſanguinem miſſum) Aut ſi leniùs animaduertere voluiſſent in principijs ſanguinem miſſum. C.

Quem ſequutus credo Plinius lib. *XXX*. cap 3. ſcripſit) XXXIII.

Antias certè teſte Liuio, & eum ſequutus Velleius ducenties millies) Antias certè teſte Liuio lib. 45. & eum ſequutus Velleius millies ducenties.

Cap. 17. Vt enim curiæ, de quibus diximus; ſic etiam comitia curiata) Videtur ſui oblitus; hic enim adumbrata curiata ſemper in omnibus rebus fuiſſe definit. Supra verò cap. 10. clarè in adoptione omnia legitima ſeruata contendit; confundit autem ferè vbique curiata comitia, & legem curiatam, quod in binorum comitiorum quæſtione omnia adeo impedit, vt nullum exitum habere poſſint. L.

Nàm * centuriata lex cenſoribus ferebatur) cum. Ita legendus ex ſcriptis, vetuſtiſque codicibus. L.

Id quod eo grauius eſſe ſignificat, quod cum maio-

iores) Vterque mea ſententia fallitur in eo, quod comitia, & legem confundunt. Magiſtratuum creandorum comitia ſunt, vbi populi ſuffragio mandatur magiſtratus,qui tamen ſinè lege curiata,vel centuriata nõ geritur.In prioribus comitijs deſignandorum magiſtratuũ cauſa habitis, locum habebant prærogatiuæ tùm centuriæ, tùm tribus. Nec ideò, quod bina eiuſmodi appellat comitia Sigonius; tamen ad ius, & imperium mandandum non fuiſſe neceſſariam legem curiatam arbitror. L

Quia Gellius ſcribit minoribus Magiſtratibus, comitijs tributis, magiſtratum dari, ſed *iuſtius* curiatis) Hic locus, vt puto, corruptus rem obſcuram obſcuriorem facit; ego verò non *Iuſtius*, ſed *Ius* legendum eſſe arbitror. Nàm vt curiatis comitijs magiſtratus aliquando mandari ſoliti ſint, ità nunquam lege curiata magiſtratus; ſed ius facultatem, & imperium dari reperiemus. L

Ex tribus comitiorum generibus curiata, niſi primis temporibus) non

Pontifici Numa ſacra omnia exſignataque attribuit) exſcripta. L

Quin etiam tribunis pl.in comitijs *auſpiorum* vſum conceſſerunt) auſpiciorum.

Lib.2. cap. 2. Nondùm à Cenſoribus in ordinem Senatorum *electum*) adlectum. V.C

Narrat etiam Suetonius, Auguſtum equites in Senatum legiſſe) Conſiderandus locus Suetonij eſt; nàm lubricus eſt, & non ita explicatus à Sigonio, vt eam ſententiam manifeſto probet; latius autem attingendus erat; vt ex eius verbis certior ſententia elici poſſet. Verba verò Suetonij hæc ſunt, quæ mihi videntur aliud velle, quàm Sigonius. Comitijs tribunicijs, ſi deceſſiſſent candidati Senatores ex equitibus Romanis creauit; ita vt poteſtate tranſactâ, in vtro vellent ordine manerent. Vide Paulum Manutium de legibus in explicatione Atinii plebiſciti, vbi Suetonii, & Gellii locum, qui eſt lib.14. cap.vlt.nititur declarare. L

Cap.18. De qua *item* Pedianus) idem.

Cap.19. Nàm ad eam diem indiſcreti *ierant*) inibant.

De Antiquo Iure Italiæ.

Lib.1. cap.21. Quibus autem legibus *par* cuique data ſit) pax.

Gallico tumultu ſolam ſinè externis vllis auxiliis equitum *LXX*. millia) LXXX.

Narrat vbi quæ *Mærites*, Populonienſes)Cœrites, *Mamertes* Cumæque fœdere cum Romanis eſſent) Camertes.

Lib.2. cap.2. Indè poſt annos XVII. in conſulatu Ti. Aemilii) Cur verò Varronis locum, qui lib.1. cap.2. de re ruſtica eſt, non citarit quiuis facilè conijcere poteſt, cui modo locus ille diligentius examinatus eſt. L

Neque verò ità multò poſt Licinius ipſe ſua damnatus eſt) lege.

Cuius meminit lib.3. Polybius, & *præter* poſt Polybium) <

Cap.5. Deindè anno *CCCXVXVII*. L. Sergio Fidenate) CCCXXXVIII.

Antiatem, Anxuratem, *Cinturnenſem*, Sinueſſanum) Minturnenſem.

Caſtrum nouum, Pyrgi; Antium, Terracina, *Cinturnæ*) Minturnæ.

Ariciam, & *Lauinium* referant) Lanuuium vbique ſcribendum puto. In Lanuuij, Lauiniique nomine à multis puto peccatum ſæpè eſſe ob litterarum, locorumque vicinitatem; cum ea ſit, mea ſententia, expeditiſſima huius ambiguitatis expediendæ ratio, quod vt Confinium Confinienſes,ita Lauinium Lauinienſes facit, niſi apud poëtas Lauinius reperiatur, Lauinii autem oppidum ea coniectura ducor, vt poſt Coriolanum breui interierit, quod nuſquam eius extet mentio poſt ea tempora, cum præſertim prodigia diligentiſſimè adnotata reperiantur in his vicinis Vrbi locis; Lauinii autem nulla mentio ſit in tanta annorum obſeruata ſerie. Hanc per ſe lubricam errandi occaſionem Græcorum ſcribendi latina nomina vſus maximè auxit. Quia enim illi litteram V. conſonantem non habent in iis nominibus ſcribendis, quæ neceſſario ipſam poſtulant, fuerunt varii,& inconſtantiſſimi. Si quis autem obiiciat Lanuuinos municipes,non colonos fuiſſe,facilè ex eadem Epitom. rem hanc ita eſſe defendes. Nàm ibi Antium, Ariciam, & Lanuuium coniungit, conſtatque eodem iure fuiſſe omnes eodem tempore donatos, vt habes infra cap. 9. & impropriè colonos in Epit. nominatos eſſe vt noſtri temporis Eruditis Viris ingenioſè videtur, & fortaſsè etiam verè. L

Obſeruationes &c. In Lazari Bayfij Annotationes de Re Veſtiaria.

Editio Baſileæ Anno 1537.

Cap.7. Neque enim tàm frequens erat *vſus* panni aurei temporibus illis) Pãni nomine abutitur. L

Quibus verbis Gellius noſter cenſet elici poſſe vnicum tantùm clauum purpureum) At videtur verius eſſe vnius tantùm generis clauos plures ordine diſpoſitos, certiſque interuallis fuiſſe; Et Quintiliano non placere diuerſi generis clauos iuleri. L

Cap.9. Quibus verbis apparet, cum quis Tiberii veſtimenta comprehendiſſet, abiecta toga eum aufugiſſe) Non videt eadem ratione plures togas potuiſſe quem ferre, cum τῶν ἱματίων comprehenſionem, togam abiectam diſſoluiſſe demonſtrat, cur non eodem modo τῶν χιτώνων

Poſita verò *præxta* virilem togam ſumebant Romani) prætexta.

Cap.

Cap.17. Omiſeram dicere veſtem aliquando poni pro panno) Pannum hic accipe vulgari more pro tela alioqui pannus latinè, idelt, quod Græcis ῥάκος, ideſt, fruſtum veſtis attritæ. L

De Vaſculis:

Author Plutarchus in libello de cohibenda iracundia) Aut qui nunc nobis eſt Plutarchus iſta habere deſiit; aut alibi legeris neceſſe eſt. L

Obſeruationes &c. In Diodorum Siculum.

Editio Lugduni apud Gryphium 1552.
In Proœmio.

Hi primùm libri ſex à Poggio Florentino latini facti ſunt, qui tamen poſtea mirè corrupti ſunt. Eos nos alicubi ex Vaticanis Codicibus manuſcriptis reſtituimus. L

Nàm *qui* multarum experimenta rerum variis cum laboribus) quæ.

Lib. 1. cap. 4. Cum palàm ſit omnibus propter caloris intemperiem, *aut in Aethiopiam niuem non eſſe*) impoſſibile, aut in Aethiopia niuem eſſe. V. C

Impoſſibile enim videtur ex oppoſito nobis orbe flumen, ſi quidem terra rotunda eſt) Falſa opinio Diodori. L

Vt hyeme paruus, compreſſuſque propter terræ caliditatem conſumptam, cum Aegyptus plena humiditate exiſtimat: æſtate cum Aegyptus pluuia careat terra minimè aquam abſorbente, nullo impedimento augeatur) Vt hyeme paruus compreſſuſque propter terræ caliditatem conſumpta, cum Aegyptus pluuia careat, humiditate exiſtat. Aeſtate verò terra minimè aquam in locis profundis abſorbente, flumen nullo impedimento augeri. V. C

Lib.2. cap.1. Aegyptum omnem in ſex, & triginta regiones (quas leges dicunt) diuidens) Νόμους Regiunculas,& præfecturas vertit Plin.

Cap.2. Aedificauitque ' pyramidum maximam inter ſeptem præclariſſima opera) trium.

Lib.3. cap.12. Quidam ferendis oneribus apti ſupra decem frumenti *medimnas*, homines verò quinque in lecto iacentes vehunt) medimnos.

Lib.4.) Tertius eſt in Codice græco excuſo, L

Cap.1. Adeo arctè, ſummaque vi, vt *ſpumantes* beſtias) ἀφρίζοντας ſudantes. L

Lib.11. fol.498. His acceſſi auditis milites, nocte *coſpicato* agmine) conſtipato. L

Fol.500. Illius namque fortuna; *cuius* ratio, & diſcretio rerum) huius.

Fol. 507. A tentata impiè, *nauc qua* ſuppellectilis ſpoliatione ſeſe vindicauit) vaneque.

Fol.510. Ipſas anguſtias conſtipatis intra *velati*) velut. L

Fol. 524. Carthaginenſium verò duces ' modò cæſos) non. L

Fol. 540. Athenienſibus ire *ouiam* properant) obuiam. L

Fol.549. Ita vti inſſerat *pomgam* eduxit) pompam. L

Fol.553. Marcus Fabius Silanus, & Lucius Valerius *Publiui*) Potitus. L

Fol.559. Re verò ipſa *Zerſi* per eorum reſtitutionem) Xerſi.

Lib.12. fol.686. Cæterum Athenis *Meton* Panſaniæ filius) Aelian. hiſt.X.cap 7. Lacedæmonium facit.

Fol.708. Et Proculum Verginium *Triceſimum*) Tricoſtum.

Fol.837.) In fine libri XIII. deſunt quinquaginta paginæ maioris folij, & totus liber XIV.& XV. qui extant græcè, & latinè.

Lib.16, fol.939. Romæ Conſulibus M. Valerio, & A. Cornelio Olympias decima *ſeptima* ſupra centeſimam inita) <

Lib.17.fol. 1127.) In fine libri XVII. liber XVIII deeſt, qui latinè, & græcè excuſus extat vnà cum XIX. & XX. vnà cum aliquot fragmentis aliorum.

Obſeruationes, &c. In Pedacium Dioſcoridem, & Commentarios Petri Andreæ Matthioli.

Editio Veneta ex Officina Valgriſiana. 1565.

In Librum I.

Cap.13. Coment. Meliſſophyllum (lego Myriophyllum) Cerithen.) Si Meliſſophyllum ab apibus maximè expetitam, in Myriophyllum corrumpis: quid ſentient de te ſani omnes? L

Candido folium *cutaneum* oblongum) δερματώδης coriaceum fortè melius. L

Cap.27. Com. Folia ex vino lumborum dolori illinuntur.) Theoph.6. de cauſ. cap. 15. odoratam Hellenij totam plantam cum Serpyllo, & Syſimbrio enumerat, quorum flores minus odorati ſunt. L

Cap.73. Siuè ille eſt cœli ſudor, ſinè quædam ſiderum ſaliua) Ariſtotelis, vt video, non ſunt tibi admodum trita manibus ſcripta, alioquin æquum erat ex hiſt. animal. lib.5. cap.22. mellis hiſtoriam veram referre. Tu locum vide diligenter. Nàm non eſt nouum inuentum manna; ſed natura ſemper ex aëre tulit. L

Sed etiam ab arboribus, fraxino, ſcilicet, & *Orneogloſſo*) Orneogloſſum pro orno vndè hauſerie, non video. L

Cap.74. Com. Sed quod id morbi magis pino eueniat) At non morbus δᾴς, aut δᾳδίον eſt; ſed fax, facula, vel teda; ideſt, pinguis ligni materia ad flammam facilè accipiendam, & retinendam apta; quarè inſcitiæ arguendus hic audax cenſor, qui non niſi morbum putauit in huiuſmodi plantis eſſe. L

Cap.75. Folijs vtraque eft myrto æmulis, octo ex vno pediculo prodeuntibus) Quod hic octo fcripfit, id perpetuum non eft; nàm interdùm decem; fed pauciora frequentiùs videntur, nec pari femper numero; fed impari fæpè, & non vtrinque refpondentia; fed folitaria exire contingit. L

Cap.114. Quàm nos in Tufcia vulgari idiomate vocamus Silio) Facilè videtur confutari poffe Euonymi plantam non effe italicum Silium; primum ex loco particulari affignato illi à Theoph. ac Plinio, deindè ex femine, quod granum appellat Plinius quadrangula figura; In Silio verò ouatum eft, ferè rotundum. Quarè verifimile eft, Silium eam effe plantam, quam Mollififer Virgilius vocat à mollitia ligni, ex quo fufi fiunt molliffimi; & alioqui nomen latinum pœnè recentum eft apud Tufcos, & vulgaris planta eft; fepibus cum liguftro, & virga fanguinea, & rubis frequentiffima vbique, & præferrim in humidis, & opacis tractibus. L

Cap.133. Com. Fructus illi funt oblongi) Falfiffimum afferit. Sunt enim orbicularorum malorum forma.

Cap.137. Com. Proxima ijs, quæ in Iberia, & Hifpania proueniunt) Iberica pruna, quæ fint hodiè apud nos, non erit puto difficilè definire, fi fimul eorum nomenclaturam cum propria eorum natura coniungemus. Quarè quæ pruna catelana vocantur, quæ alba, fiuè flauentia funt, oblonga, dulciffima, nihilque prorfus adftringentis qualitatis referentia, ea Iberica effe certò affirmare poffumus, nam & nomen retinent ab ea Hifpaniæ parte, quæ nobis, ideft, Italiæ proprior eft, & vires, facultatefque eas obtinere videntur, quæ à Galeno, & cæteris eis tribuuntur. L

Columella tamen tuberum nufquam, quod legerim, meminit) Non legifti lib.11. cap.2. ideft, in villici officio. Surculi, qui primi florent ftatim circa id inferendi funt; vt ceraforum, tuberum, amygdalarum, perficorumque. Et eod. lib. & cap. propè finem. Poffunt etiam ijs diebus cerafi, & tuberes, & armoniacæ, atque amygdalæ, ceteræque arbores, quæ primæ florent, inferi commodè. L

Quo fit, vt fufpicandum fit, Plinij Codicem hoc in loco deprauatum effe) Nihil, puto, minùs, quàm Plinij Codicem deprauatum; fed tu quod nefcis, nè nefcire videaris, confundis diuerfa pomorum genera, quæ fortafsè alius ingenio pollens, & minùs audens inueniet, & difcernet clariùs, & religiofiùs. L.

Galeno ferica non aliud defignare, quàm Zizipha) Si ferica Galeni Zizipha Plinij funt, quod fortafsè fieri poteft; Tuberes certè non funt Zizipha, nec effe poffunt vllo modo ex Plin. Colum. & Pall. L.

Cap.146 Quin & ex ijs facilè dixerim Columellam erraffe) Vanè, & temerè dicis. L

Tunc præcox bifera defcendit ab arbore ficus, &c.) Si addidiffes bona fide duo carmina, quæ aftutè omififti, patefeciffes infcitiam dicam, an temeritatem, & vanitatem tuam? L

In Librum Secundum.

Cap.4. Comm. In conchis quaternos, aut ad fummum quinos vniones reperiri Plinius fcriptum reliquit.) Metuifti nè mendacij arguereris; ideo locum non indicafti; nàm Plinius lib.9. cap.35. ita fcripfit. Vidimus in quibufdam conchis quaternos, quinofque extremis etiam marginibus ex eis veluti exeuntes. L

Cap.25. Bufo) Cur non potiùs rana rubeta, quæ Latinis Scriptoribus cognita, & venenatorum in genere numerata? Bufo quod animal fit præter Seruium nemo, quod fciam, indicauit. Mirumque certè videtur obuium alioquin paffim animal nunquam eo nomine à quoquam appellatum. Et eft planè parum verifimile, animal humore, & opacitate maximè gaudens ab areis arceri præcipi, quæ in ijs locis parari confueuerunt, vbi & foles, & venti maximè dominantur. L

Cap.64. Ex omni lacte fit, quod fchifton, ideft, fciffile appellant) Hæc verba non funt Diofcoridis. L

Lac autem fictili nouo feruet) Lac autem omne fecernitur in nouo fictili feruens. L

Serefcens liquidum ab eo diuiditur, quod in cafeum concreuit) Serum à cafeofa parte fecernitur. L

Conueniet fpongia ex frigida *continuo* fictilis labrum detergere) continenter. L

Vt oftendimus fchiftum præbeat) Ideft, ferum à pingui, & cafeofa parte feparatum.

Cap.66. Com. Quod in græco Codice manufcripto non φυσητικόν, hoc eft, inflationem pariens; fed φυσικόν legitur) Vt facilè ineptias tuas prodis; quid enim fignificabit Τὸ φυσικὸν στόμαχον, καὶ ὀστέον, nemo certè, opinor, explicabit. Sed non eft in fine quoque capitis 63. ideft, antequam ad ferum explicandum perueniat, expreffum fatis lac omne ἀφυσητικὸν fieri, fi femel decoctum fuerit? Quid poterit tibi ad veritatem fententiæ adfequendam fatis effe, fi quæ funt planiffimè explicata, in ijs offendis, & laberis tam ineptè. L

Cap.128. Com. Omnia tàm cucumerorum, quàm melopeponum genera pepona nominat) Non video vbi Galenus id fcribat; video verò vbi aliter fcribat. L

Quod Latinis cucumis appellatur) At cucumis Latinis nomen eft plures fpecies cõtinens, vt apud Græcos σίκυος. L. Extat copiofiffima, & eruditiffima epiftola ipfius Latinij excufa in primo tomo epiftolarum de huiufmodi nominibus apud Galenum. Dom. Macer.

Hetrufcis verò *Citrulus* omnibus notiffimus) Citriolus, vel Cetruolo. L

Nec

Nec ex alijs Veteribus hactenus quemquam reperi, qui' cucumis) qualis sit. L

Hyemem odere omnes, & frigora; die sexto vel septimo à satione prodeunt.) Mirum videri potest meritò, cur post editiones, additionesque à Matthiolo factas, historiam Melopeponis à Plinio lib. 19. cap. 5. descriptam, vt fructus tùm primùm visi, praetermissam fuisse, quod summae vel negligentiae, vel dementiae adscribendum planè videtur. L

Nàm vtrisque, cum vltimam senserint maturitatē, id supremae carnis vnà cum seminibus in medium fructus concidit) Et hoc falsissimum est: cum melopepones tantùm inanis ventris (vt ità dicam) id pati soleant; alij autem prorsus solidi semina in extrema parte sui circa centrum ventris omninò coniuncta reliquae carni habeant, veluti fauis quibusdam condita, semperque haerentia corpori, nunquam abscedentia. L.

Inclinat tamen animus ad credendum per melopepones Galenum nostrates melones intellexisse) Don Garzia Del Horto medicus lusitanus in libello simplicium aromatum, & aliarum rerum lib. 2. cap. 20. descripsit melonem indianum, qui Battiche apud eos vocatur, ità proprijs notis distinctum, & qualitatibus praeditum; vt si ita Galeno, ac prius Dioscoridi cognitus fuisset, non tàm diù in tenebris veritas latuisset. Quod enim inter peponem, melopeponem, & cucumim discrimen verum fuisset, statim ob oculos omnium posuissent. Vnde quiuis facilè intelligere potuisset tria genera distincta fructuum apud Galenum, Peponis, qui Etruscis, & Romanis Cocomero, Insubribus Anguria dicitur: Melopeponis, qui Romanis Melone, Etruscis Pepone, & Cucumeris, qui tàm Etruscis, quàm Romanis cedriolo dicitur: Horum trium fructuum species, idest, πέπων, μηλοπέπων, σίκυς, & σικύα dicitur; tribus diuersis capitibus Galenus 2. de Alimentis historiam satis planam ille quidem, vt mihi videtur, tradidit, multis verò valdè obscuratam; itaut duas tantùm species Galeno cognitas asserant; σικύα enim volunt immaturi adhuc sub eo nomine contineri fructum, πέπονα verò nomen ad eundem fructum maturitatem adeptum omninò pertinere; quod absurdissimum, falsissimumque esse iàm dudum ostendi in meis epistolis ad Mercurialem datis. L.

Cap 145. Com. Cepa *Ascalonica*) Ascalonia. L.

Cap. 154. Com. Piper Indicum) Piperis historiā lege nuperrimè à Garzia del Horto, medico lusitano lib. 1. cap. 22. aromatum historiae. Alibi enim & nigri similes per omnia plantas esse, discrimen id vnum tamen habere, quod hae semper albas, alterae semper nigrum ferant, quemadmodum inter vites, altae albas, aliae verò semper nigras vuas, cum maturuerint, gignunt: longum verò dissimilem prorsus plantam ferre, & omne piperis genus maturum colligi. L.

In Librum III.

Cap. 4. Cum graeci sermonis non admodùm peritus deprehendatur cum aristolochiae nomen dedisse grauidas tradat.) Nimis praeceps sententia. Quid est enim menses partus, & omnia vuluarum onera eijcere, quàm grauidis in pariendo expeti ea de causa, vt parientibus opem ferat? Graeci sermonis ignarum Plinium insimulare nihil est aliud, quàm summos eius temporis viros doctissimos ex nostra imbecillitate metiri. L.

Cap. 34. Com. Deceptus quod Graecis lens phacos appelletur) Maxima ignorantia cum temeritate coniuncta. L.

Cap. 35. Com. Et si Plinius non sinè errore lib. 20. c. 14. planè contrarium scriptis tradiderit) Quàm ineptus es, & praeceps in alijs damnandis. Lege Hippoc. lib. 2. de diaeta, & Arist. probl. sect. 20. cap. 2. & tunc demum inscitiam tuam fatebere, & Plinio gratiam habebis, qui te docet quae vera sunt. L.

Cap. 36. Com Corrupto tamen nomine vulgò appellant *Nipotella*) Nepitella à plerisque Tuscis. L.

Cap 66. Com. Verum quispiam, cui fortè haec nostra sententia minus arrideat, obtrudet nobis semen) Quod nobis notum est in semine, retinendum omninò videtur; de radice, quod traditum est in hipposelino, nihil affirmandum; cum atrum olus latinis à radicis colore dictum sit; smyrnium autem non hoc tantùm de quo praesenti capite agitur; sed etiam hipposelinum ipsum à multis vocatur. Quare & maceto vulgaris smyrnium est, & non hoc tamen, quod semen rotundum brassicae simile; sed alterum smyrnium, quod propriè hipposelinum appellatur, existimamus. L.

Cap. 135. Com. Sed equidem vereor, nè & ipse in errore versetur) Vide hominis stupiditatem, nihil vult (vt certè par est) inter hemionium, & hemioniten discriminis esse; & tamen Plinium errasse putat, quod asplenum etiam hemionium ab alijs appellatum scripsit, cum Dioscorides quoque superiori capite idem scripserit. L.

Cap 137. Rami dodrantales fruticosi) Apud nos poenè bipedales omnes, aliqui etiam altiores L.

In Librum 4.

Cap. 38. Com. Est itaque eufragia tenuis planta) euphrasia fortè, idest, εὐφρασία, quod gaudium pariat. Figura verò plantae huius, vt ferri potest, quod attinet ad foliorum, & flosculorum faciem; ita iure damnari debet, ac pro adulterina, & notha haberi quoad integram formā plantę. Est enim vnicaulis omninò, ita vt à radice prodiens, nec vnquam in ramos, aut surculos diuiditur; nec quae in frigidis, siccisque montibus nascitur (ea enim optima est) supra semi-

ſemipedem aſſurgit; in pingui verò ſolo etiam pedem altitudine ſuperat; quæ tamen virtute multo debilior eſt, & efficax. L.

Cap. 138. Com. In quibus meo iudicio lapſus deprehenditur ipſe Plinius) Te iudice multi labuntur; multis autem iudicibus tu vnus maximè, ſæpiſſimeque laberis. Quid mirum ſi frutici, & frondibus concolor ſemen quoque ſit? Quod omiſit Dioſcorides ex alio Plinius addidit, vt diligentior; nàm Dioſcoridem non vidit. L.

Huius plantæ ſemen, *quæ* folijs reddidit Dioſcorides) quas. L.

Cap. 158. In margine. Ideſt grana tria numero) Error, & lapſus facilis à numerorum notis nam ſi λ. inuertas fiet γ. Prior nota triginta, poſterior tres tantum ſignificat. L.

Cap. 182. Figura cnici) Paulò peius effingi, aut referri potuit hæc planta; cum vera caulem vnicum, rectum, ac propè cacumen ramoſum proferat, vt vulgò videmus, & fatetur Matthiolus. L.

In Librum Quintum.

Cap. 11. Quod fit è vino vetere, & auſtero, & melle *exiguo*) Orib. Coll. 5. cap. 25. videtur legiſſe δοκίμου, non ὀλίγου; nàm Interpres habet Probati, non Exigui, alioquin ſibi contrarius eſſet Dioſcorides, *vt* capite ſequenti vides in modo, & quantitate mixtionis. Hic autem de qualitate vini, atque mellis agit, quarè videtur idem omninò hic ſcripſiſſe, quod initio proximi capitis vbi καλοῦ habet, ideſt boni. L.

Cap. 69. Hactenus inuenitur) Καὶ τοσοῦτον ἐστίν. Et tantæ quantitatis eſt L.

Comm. Cæterum videtur hac in re manifeſtè erraſſe Plinius) Ad alios arguendos nimium præceps. L.

Cap. 87 Etiam ſi nome inteſtina corripit) Iis, quorum inteſtina vlcus paſcitur. Ita legendum. nàm hac Plinianæ lectionis mēda (vt ego ſentio) multi in fraudem impellentur; Cum alioqui Plinius Dioſcoridis locum non verterit, quippè ab eo nunquam viſum, aut auditum. Cautiùs conſuluit ſibi Marcellus non medicus, quàm tu te tibi medicorum ſapientiſſime. Vide verò omnes in dyſenteriæ curatione, qui tunc demum muriam infundendam præcipiunt, cum vlcus, & cancer inteſtina depaſcitur. L.

Cap. 89. Aut ſi bupreſtis momorderit.) Bupreſtis paſta. Plin. L.

Iiſque qui cibum non ſentiunt) Ἀτροφοῦσι ex Plin. Qui non nutriuntur. L.

Cap. 89. Com. Aphrolitrum ab aphronitro differt.) Nitrum, aphronitrum, flos nitri, & ſpuma nitri quatuor ſpecies diuerſæ tàm Plinio quàm Galeno; licet hodie ſolo nomine notæ. L.

SECVNDI TOMI FINIS.

ERRORES TYPOGRAPHICI ALIQVOT ALIAS CORRIGENDI IN PRIMO TOMO.

Pag. 38. col. 1. lin. 26.) opere - lege -) Doctrinæ opere. Ibid. col. 2. lin. 27. dispoliet - lege - despoliet. Pag. 42. col. 1. lin. 16. *sementiua* - lege - *sementiua*. Ibid lin. 17. sementinam - lege - sementiuam. Pag. 43. col. 1. lin. 47. complacuerat - lege - complacuerat. Pag. 44. col. 1. lin. 11. *quarans* - lege - *quarunt*. Ibid. col. 2. lin. 26. quis intelligat - lege - quis v intelligat. Pag. 45. col. 1. lin. 5. nata principia - lege - non nata principia. Ibid. col. 2. lin. 3. *id* Abraham - lege - *id* id Abraham. Pag. 46. col. 1. lin. 14. & *dignitatis* - lege - & *dignitatis*. Pag. 50. col. 5. lampadam - lege - *lampadam*. Ibid. lin. 43. < < P - lege - < P. Pag. 52. col. 2. lin. 21. tibi *Dominus* - lege - tibi *sis Dominus*. Ibid.) Domine - lege -) < P. Domine. Pag. 60. col. 1. lin. 12.) Dei - lege -) Dei. P. Ibid. col. 2. lin. 6.) inuaserit - lege -) fortè inuaserit. Pag. 61. col. 2. lin. 45. eis - lege - eius. Pag. 63. col. 1. lin. 53. Hunc - lege - Nunc. Pag. 64. col. 2. lin. 59. id ipsum - lege - v id ipsum. Pag. 72. col. 2. lin. 47. poterent - lege - poterant. Pag. 76. col. 2. lin. 17. Per ineffabilem & ad vnitatem - lege - Per ineffabilem, & *intelligibilem* ad vnitatem. Pag. 80. col. 2. lin. 14. Phœbabius - lege - Phœbadius. Pag. 96. col. 2. lin. 8. fugante - lege - fugente. Pag. 97. col. 1. lin. 13.) ᔕ: ijs - lege -) ᔕ: ijs, nel his. Ibid. lin. 31. forma - lege - forma. Ibid. lin. 56. ingressi - lege - ingressi. Ibid. col. 2. lin. 52. quid - lege - *quid*. Pag. 105. col. 2. lin. 58. 3eris - lege - veri. Pag. 106. col. 1. lin. 47. sensisset - lege - sensisses. Pag. 107. col. 1. lin. 14. legibus - lege - legi bus. Pag. 110. col. 1. lin. 45. fit - lege - fit. Ibid. lin. 49. interuallum - lege - interuallum. Pag. 114. col. 1. lin. 16. ipse - lege - ipsa. Pag. 124. col. 1. lin. 21. striatis - lege - strtatis. Pag. 125. col. 2. lin. 6. Instrationibus - lege - *instrationibus*. Pag. 129. in tit. De diuersis - lege - De Diuinis. Pag. 137. col. 1. lin. 52. ser. 65) - lege - ser. 65. Ibid. col. 2. lin. 25. sermo - lege - sermo. Ibid. lin. 40. dedederis - lege - dederit. Pag. 139. col. 1. lin. 29. mensuram - lege - mensuram. Pag. 140. col. 2. lin. 13. erant - lege - erant. Ibid. lin. 14. vtrauctor - lege - vt auctor; Pag. 142. col. 2. lin. 57. manifestum - lege - manifestatum est. Pag. 147. col. 1. lin. 44. coepistis - lege - cœpistis. Pag. 148. col. 1. lin. 49. locandum - lege - locandam. Pag. 150. col. 1. lin. 53. *Viliterna*) Veliternæ - lege - *Bletanæ*) Bletanæ. Addendum in sequenti linea. Ioannes Episcopus *Viliterna*) Veliternæ. L. Pag. 150. col. 2. lin. 1. perspeximus) - lege - perspeximus v) Pag. 151. col. 1. lin. 12. eius communicaret - lege - eius) communicaret. Ibid. lin. 60. Cap. 64. - lege - Cap. 164. Ibid. col. 2. lin. 21. assiduè - lege - assiduè. Pag. 152. col. 1. lin. 27. Allàs à - lege - Alias à. Pag. 153. col. 1. lin. 1. ba - lege - ab. Ibid. lin. 11. polyptichis - lege - polyptychis. Ibid. col. 2. lin. 53. Magistrum - lege - Magistro. Pag. 154. col. 1. lin. 33.) institia - lege) initiis. Ibid. col. 2. lin. 46. *Episcope* - lege - Episcopo. Pag. 156. col. 1. lin. 15. fuit - lege - fuit. Pag. 157. col. 1. lin. 13. *Surtonen* - lege - *Suessionen*. Pag. 165. col. 2. lin. 49. Di, can. - lege Die, an. Pag. 167. col. 2. lin. 38. ; vbique - lege - vbique; Ibid. lin. 41. Eculeos - lege - Equuleos. Pag. 168. col. 2. lin. 61. verum - lege - Verum. Pag. 169. col. 1. lin. 7. Iulianus - lege - Iuliano. Ibid. lin. 37. Decium - lege - Decium. Pag. 170. col. 1. lin. 14. Antonios - lege - Antoninus. Ibid. col. 2. lin. 1; 25. *b.* - lege - 25. *b.*) Pag. 171. col. 2. lin. 15. stylum - lege - Stylum. Ibid. lin. 35. consultis - lege - consultis. Pag. 174. col. 2. lin. 42. attendentes - lege - ascendentes. Pag. 176. col. 1. lin. 44. Quorum - lege -) Quorum. Pag. 177. col. 1. lin. 23. indicaret - lege - indicarat. Pag. 178. col. 1. lin. 29. excusserit - lege - excusserit. Ibid. lin. 54. vngula - lege - vngula; Pag. 180. col. 1. lin. 9. exret - lege - exiat. Pag. 181. col. 1. lin. 10. ant - lege - aut. Ibid. col. 1. lin. 16. im - lege - in. Ibid. col. 2. lin. 10. Amas - lege - Amasex. Pag. 185. col. 2. lin. 46. *viginta duos* - lege - *triginta duos*. Pag. 189. col. 1. lin. 2. mysiadas - lege - myriades. Pag. 190. col. 1. lin. 25. 283.) 383. - lege 284.) 364. Pag. 198. col. 1. lin. 8. fine - lege - fine. Ibid. lin. 13. alier - lege - aliter. Pag. 199. col. 2. lin. 8. Sarrocinio - lege - latrocinio. Pag. 200. col. 1. lin. 15. næ - lege - nè. Pag. 202. col. 1. lin. 27. actum) L. - lege - actum. L. Pag. 204. col. 1. lin. 2. existimationem - lege *existimationem*) æstimationem. Ibid. lin. 45. offenderant - lege offenderent. Ibid. col. 2 lin. 28. restringit - lege - *restringit*. Pag. 205. col. 2. lin. 57. Pontifici - lege Pontifici Maximo. Pag. 206. col. 1. lin. 60. Indignum, & - lege - Indignum Deo, &. Ibid. col. 2. lin. 38. properamne - lege - properamus) Pag. 207. col. 1. lin. 9 tabernacula - lege - *tabernacula*. Ibid. col. 2. lin. 20. isti - lege - iste. Ibid. col. 2. lin. 60. post - lege - *post*. Pag. 208. col. 1. lin. 50. n. 175. - lege - n. 175)

In Tomo Secundo.

Pag. 1. col. 1. lin. 1. *factum* - lege - *factum*. Pag. 5. col. 2. lin. 38.) *audias* - lege -) *audias*). Pag. 6. col. 2. lin. 48. Frag. b. - lege - Frag. 6. Pag. 11. col. 1. lin. 16. conferte - lege - confertè. Ibid. lin. 50. pezlio - lege - prælio. Ibid. col. 2. lin. 27. Fol. 71. - lege - Fol. 81. Pag. 13. col. 1. lin. 7. Carteiorum - lege - *Carteiorum*. Ibid. lin. 57. in ter - lege - inter. Pag. 14. col. 1. lin. 55. statio - lege - Statio. Ibid. lin. 57. iuuentis - lege - iuuentis. Pag. 15. col. 1. lin. 61. At ve - lege -) At ve -. Pag. 16. col. 2. lin. 58. exemplò - lege - extemplò. Pag. 17. col. 1. lin. 52. *deditamque* - lege - deditamque. Ibid. col. 2. lin. 20. augurare - lege - inaugurare. Pag. 18. col. 1. lin. 14. Perseterent. lege - *Perseferent*. Ibid. lin. 33. idem lege - iisdem. Ibid. lin. 36. eis idem - lege - iisdem. Ibid. col. 2. lin. 24. magno - lege - Mago. Pag. 19. col. 1. lin. 29. *compete* - lege *competem*. Ibid. lin. 43. inhibata - lege. inhibita. Ibid. col. 2. lin. 12. salutis lege - salutis. Ibid. lin. 61. eppetuerunt - lege - appatuerunt. Pag. 21. col. 2. lin. 39. perrumbebant. lege. perrumpebant. Ibid. lin. 48. abhibitis) Frequentibus. lege. adhibitis) Frequentibus. Ibid. lin. 58. milites. lege, milites. Pag. 22. col. 1. lin. 34. colunt, in. lege. incolitur. Ibid. col. 2. lin. 10. saxulisque. lege, sarculisque. Pag. 23. col. 2. post lin. 26. Addendum Summæ se iniquitatis v condemnari debere) dixit. M. S. Ibid. lin. 45. Valerianus. lege. Valerianus. Pag. 25. col. 1. lin. 51. profectus. B. lege. profectus. F. Pag. 26. col. 2. lin. 33. reliquis. lege. reliquis. Pag. 29. col. 1. lin. 27. coniunget. lege. consequunt. Ibid. col. 2. lin. 23 fit. lege. fit. Pag. 33. col. 1. lin. 27. lib. 3. v) lege lib 3. v 8) Ibid. lin. 45. potest ex; *sed* vt idem Liuius. lege. potest ex. Postea lege a capite, Sed vt &c. Ibid. col. 2. lin. 52. vegeret. lege. ergeret. Pag. 34. col. 1. lin. 13. ij. lege v. Pag. 36. col. 1. lin. 9. lib. 1. An postea. lege lib. 8. Annal. Postea. Pag. 37. col. 1. lin. 14. cohortn. lege. coortæ. Ibid. lin. 21. adaersus. lege. aduersas. Ibid. lin. 39. de infernis, lege. & de infernis. Ibid. col. 2. lin. 45. Decomana. lege. Decumana. Pag. 38. col. 1. lin. 19. num. 6. lege. num. 9. Pag. 42. col. 2. lin. 15. ; ibi enim, lege.) Ibi enim. Pag. 44. col. 1. lin. 54. Magno. lege, Mango. Pag. 45. col. 1. lin. 50. iniustis, lege. inustis. Ibid. col. 2. lin. 52. veteram lege vetteram. Pag. 46. col. 1. lin. 51. libros *maxime*. lege. libros, quos eum *maxime*. Pag. 47. col. 2. lin. 26. in quo. lege. in quod. Pag. 49. col. 1 lin 57. Tiberio. lege. Liberio. Pag. 50. col. 1. lin. 45. fertilem. lege. fartilem. Pag. 51. col. 1. lin. 22. periculoforum. lege. peculiorum. Pag. 52. col. 2. lin. 8. vice mutauit. lege. vicem mutauit. Pag. 58. col. 2. lin. 34. pellere. lege. pallere. Ibid. lin. 54. *fiue* est. lege. *fiuè est*. Pag. 60. col. 1. lin. 16. Antiochi. lege. Anthiochi. Pag. 63. col. 1. lin. 18. carmen. lege. carmen. Ibid. lin. 54. *Ardent* è. lege. *Ardent* è. Ibid. col. 2. lin. 57. maritos, lege. marito. Pag. 64. col. 1. lin. 9. Gratius. lege. Gratius. Ibid. lin. 52. Teuerus. lege. Teuerus. Ibid. col. 2. lin. 30. Discere si cupias doctai - lege. *Discere* si cupias doctus. Ibid. lin 40. paternam. lege. *paternam* pag. 65. col. 1. lin. 16. coquit sanguinem. lege. coquit, Postea lege [illegible]. Sanguinem. Pag. 66. col. 1. lin. 15. *murenam*. lege. *mura nam*. Ibid. lin. 19. Quem. lege. Quem. Pag. 68. col. [illegible] lin. 6. sextatorios. lege. sextarios. Ibid. lin. 47. sicilici ᔕ. lege. Sicilici ς. Pag. 71. col. 1. lin. 34. colore lege. colore. Pag. 73 col. 1. lin. 13. arumo. lege. Aruma. Ibid. col. 2. lin. 24. obtrudre, lege. obtrudere, ibid. lin. 39. PSAL. lege. PAL. Pag. 74. col. 1. lin. 48. aut. lege. at. Pag. 78. col. 1. lin. 54. Aubi. lege. albi.